

gemeente **Roermond**

Programmabegroting 2025

Inhoudsopgave begroting 2025

Voorwoord 5

1. *Inleidende beschouwing* 7

2. *Verloop financiële positie* 11

3. *Programma's* 21

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen **23**
Programma 1 - Veiligheid **31**
Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat **35**
Programma 3 - Economie **39**
Programma 4 - Onderwijs **43**
Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie **47**
Programma 6 - Sociaal Domein **53**
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu **61**
Programma 8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing **67**
(verplichte) BBV indicatoren **71**

4. *Paragrafen* 75

4.1 Paragraaf Lokale heffingen **77**
4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing **85**
4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen **95**
4.4 Paragraaf Financiering **103**
4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering **107**
4.6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties **115**
4.7 Paragraaf Grondbeleid **151**
4.8 Paragraaf Wet open overheid (Woo) **155**

5. *Financiële begroting* 157

5.1 Algemeen **159**
5.2 Overzicht baten en lasten en toelichting **163**
5.3 Uiteenzetting financiële positie en toelichting **179**

Colofon 191

Voorwoord

Graag bieden wij u de begroting 2025 met meerjarenperspectief 2026-2028 aan. Deze begroting richt zich voor een belangrijk deel op het laatste volledig jaar van het coalitieakkoord voor de periode 2022 - 2026, De stad van ambitie, daadkracht en verbinding. Maar zoals ook al aangegeven in ons coalitieakkoord reikt onze ambitie verder dan deze periode.

Op 4 juli 2024 heeft de gemeenteraad, met het vaststellen van de kadernota 2025, de kaders voor deze begroting bepaald. Deze kaders zijn verder uitgewerkt in de begroting die nu voor u ligt. Het betreft een begroting die past bij een gemeente die financieel gezond, koersvast en ambitieus is. Maar zoals bij de behandeling van de kadernota aangegeven, kiezen wij nadrukkelijk ook voor realisme. In dat licht geven we prioriteit aan het continueren en uitvoeren van eerder geformuleerde ambities. Tegelijkertijd laten we de kansen niet voorbijgaan. Kansen om Roermond nog mooier te maken en de toekomst voor onze inwoners, bedrijven en instellingen nog verder te verbeteren. Met de resultaatbestemming vanuit het jaarrekeningresultaat 2023 zijn al een aantal nieuwe ambities ingevuld en ook met deze begroting kiezen wij gericht voor een beperkt aantal nieuwe beleidswensen. Stapelen van ambities en wensen achten wij niet realistisch, omdat er nadrukkelijk grenzen zitten aan hetgeen onze stad en gemeentelijke organisatie aan kan.

De gemeente Roermond is financieel gezond, maar met name factoren die buiten onze invloedsfeer liggen zorgen voor onzekerheden voor de langere termijn. Onzekerheden in Europa en daarbuiten die we inmiddels als dagelijkse realiteit moeten gaan beschouwen. Maar ook onzekerheden in ons eigen land. Bij het opmaken van deze begroting zijn de consequenties van het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet en de financiële effecten van de Rijksbegroting 2025 nog niet uitgewerkt. Ook is er nog geen finale duidelijkheid over de terugval in financiële middelen vanaf 2026 en bestaat er nog steeds een discussie over de disbalans tussen taken die wij geacht worden uit te voeren en de middelen die daarvoor beschikbaar worden gesteld. Natuurlijk zijn wij niet blind voor de signalen en risico’s die geschetst worden door organisaties zoals VNG en die het niet gemakkelijk maken om tot een adequate meerjarenbegroting te komen, maar wij hebben daar in onze optiek voldoende op geanticipeerd met een realistische benadering en gezond financieel beleid. Dit zorgt er tevens voor dat wij ondanks de opgaven en onzekerheden erin zijn geslaagd de lastenstijging voor inwoners en ondernemers zeer beperkt te houden.

De geschetste onzekerheden hebben niet alleen effect op onze meerjarenbegroting, maar raken ook onze (al dan niet tijdelijke) inwoners en helaas soms zelfs onredelijk hard. Wij hebben daar oog voor en bieden binnen onze mogelijkheden ondersteuning.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Dirk Franssen,
Wethouder economie, stedelijke ontwikkeling en financiën

1.

Inleidende beschouwing

Inleidende beschouwing

Met de begroting 2025 geven wij vanuit de diverse portefeuilles verder uitvoering aan ons coalitieakkoord voor de periode 2022 - 2026, De stad van ambitie, daadkracht en verbinding. In het coalitieakkoord zijn op hoofdlijnen de keuzes gemaakt voor de bestuursperiode en deze begroting geeft de beleidsmatige en financiële kaders om daar vanaf 2025 verdere invulling en uitwerking aan te geven. We bouwen in deze begroting verder op de structuur die we in 2024 voor het eerst hebben neergelegd. Dit is een structuur met een duiding van het verloop van de financiële positie, een opbouw met negen (voorgeschreven) programma's en acht paragrafen. Hoofdstuk 5 geeft de financiële begroting weer met een overzicht en toelichting van baten en lasten en een uiteenzetting van onze financiële positie.

Ambitieus en realistisch zijn de sleutelbegrippen in de Begroting 2025. Zoals aangegeven in de kadernota 2025 zetten wij verder in op hetgeen in Roermond kwetsbaar en/of kansrijk is.
We focussen daarbij op onze eigen ambities zoals geformuleerd in het coalitieakkoord maar ook op de ambities uit de samenleving. We vinden het belangrijk dat de zaken die we al in gang hebben gezet met voorrang, adequaat en daadkrachtig in worden uitgevoerd. De gemeenteraad heeft er immers al meerjarig middelen beschikbaar voor gesteld. Onze investeringsplanning is ambitieus en laat zien dat er de komende jaren bovengemiddeld veel in uitvoering wordt gebracht. Maar ook op andere (beleids)terreinen en vanuit andere portefeuilles hebben we stevige doelen en pakken we door. We focussen op het realiseren van de bestaande ambities uit het coalitieakkoord en de daarmee samenhangende, aanzienlijke hoeveelheid zaken die in gang is gezet. Daarnaast hebben wij vanuit de Kadernota 2025 en in de opmaat naar de Begroting 2025, een aantal speerpunten benoemd.

In 2025 zetten wij in op:
- De Verbindingsagenda, waarmee we samen met maatschappelijke partners en instellingen de kracht van de samenleving versterken.
- Het weerbaarder maken van college, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie om daarmee voorwaarden te scheppen voor een betrouwbare en goed functionerende overheid.
- De aanpak van ondermijning met speciale aandacht voor 'jonge aanwas' en hierbij de continuering van inzet van straatcoaches.
- Het bevorderen van de leefbaarheid door de extra inzet van boa's.
- Het voorkomen van maatschappelijke onrust en de aanpak en preventie van overlast door het aanstellen van een overlastcoördinator.
- De viering van 80 jaar vrijheid.
- Versterken van Roermond Evenementenstad door meer in te zetten op beleving.
- Implementatie van de gebiedsprofielen binnenstad en Swalmen.
- De realisatie van invalidentoiletten in de binnenstad.
- Het doorpakken op de ingezette versnelling van een aantal majeure projecten zoals Centrum kwartier, Weerstand, Roerdelta, Jazz City en Bisdom kwartier waarmee we ook noodzakelijke woningen realiseren.
- De verdere uitvoering van Kiezen voor kansen.
- Het uitvoeren van het beleid op het gebied van armoede en schuldhulpverlening en het (positief) gezondheidsbeleid.
- Een nieuw 'Mensontwikkelbedrijf' waarmee we ervoor zorgen dat inwoners mee kunnen doen, met name ook op het gebied van werk.
- Een nieuw inloophuis/inclusiehuis als voorziening waar meerdere (groepen) mensen terecht kunnen voor ontmoeting en/of opvang.
- Het uitvoeringsprogramma ter verbetering van de verkeersveiligheid en het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers.

- Het verbeteren van de dienstverlening naar onze inwoners o.a. op basis van klanttevredenheidsonderzoek.
- Het handhaven van het cultureel aanbod met aandacht voor podiumkunst.
- Het blijven stimuleren van elektrisch deelvervoer.
- Het opstellen van een Handboek Openbare Ruimte met randvoorwaarden voor het kwalitatief en duurzaam verbeteren van onze buitenruimte.
- Investering in een kansrijke peuter- en kleutertijd met interventies als gratis kinderopvang voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand en extra ondersteuning in de kinderopvang en basisonderwijs.
- Een bio-diverse en groene(re) openbare ruimte die spelen, bewegen en ontmoeten faciliteert.
- Een extra vestiging van de bibliotheek in de wijk Donderberg, als plek voor ontmoeting, ondersteuning en ontwikkeling.
- De realisatie van een kunstgrasveld bij SHH en beachvelden op sportpark de Wijher.
- Het behouden en verbeteren van de CO2-prestatieladder.
- De realisatie van de duurzaamheidscampus CIVIL en het stimuleren van de circulaire economie en gemeentebrede energiebesparing.
- De aanpak van de spoorzone (Limburg Centraal).
- De implementatie van ‘Een stad bouw je samen’.
- Investeringen in de lokale economie in de volle breedte.

Effectieve uitvoering van ambities, beleid en speerpunten is alleen mogelijk met een organisatie die kwalitatief en kwantitatief voldoende in staat is om taken uit te voeren en met draagvlak in de Roermondse samenleving. Beide zijn essentieel maar al lang niet meer vanzelfsprekend. Daarom investeren we in de verdere professionalisering van de ambtelijke organisatie en in het verder versterken van de relatie met onze inwoners en ondernemers.

2.

Verloop financiële positie 2025

2.1 Financiële positie structureel

Het financiële vertrekpunt van deze begroting is de kadernota 2025. Hieraan zijn vervolgens toegevoegd de financiële effecten van de investeringsrapportage 2023, autonome ontwikkelingen. Tevens worden de beleidswensen 2023 en 2024 naar realisme bijgesteld (realismefactor 2023-2024). Dit resulteert in een meerjarig begrotingssaldo kadernota 2025. De kadernota is op 4 juli jl. vastgesteld door de gemeenteraad.

Vervolgens zijn aan dit meerjarig begrotingssaldo toegevoegd: Het effect van de meicirculaire 2024 met de doorrekening prijs- en loonontwikkeling, het effect van de doorrekening gesloten systeem riool en afval, het effect van de doorrekening financieringslasten. Tevens is toegevoegd een aanvulling op de autonome ontwikkelingen (o.a. BsgW) en de kapitaallasten investeringsbudgetten uit de kadernota 2025. Tenslotte zijn er nog urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten toegevoegd. Al deze bijstellingen samen vormen de primitieve begroting 2025-2028. Zie de uiteenzetting in onderstaande tabel.

(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Vertrekpunt kadernota 2025	**5.711**	**-323**	**1.720**	**622**
Investeringsrapportage 2023	284	94	121	121
Autonome ontwikkelingen	-2.405	-2.108	-2.049	-2.375
Realismefactor 2023 - 2024	887	682	556	556
Overige bijstellingen (met name jaarschijfcontrole 2028)	0	57	421	1.119
Meerjarig begrotingssaldo na kadernota 2025	**4.477**	**-1.598**	**769**	**43**
Mutaties meicirculaire 2024	-3.655	914	551	753
Mutaties ontwikkeling loon-prijs index	725	9	-292	331
Raadsvoorstel sportcentrum Swalmen (rentelast)	-14	-14	-14	-14
Meerjarig begrotingssaldo na meicirculaire 2024	**1.533**	**-688**	**1.014**	**1.113**
Bijstelling baten tarief afval – rioolheffing	-170	-154	-200	30
Effecten doorrekening financieringslasten	579	460	285	-60
Aanvullende autonome ontwikkelingen	357	171	186	237
Herrekening kapitaallasten investeringsbudgetten	87	342	607	659
Herrekening kapitaallasten WMO-maatwerkvoorzieningen	253	171	111	60
Urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten	-1.308	-1.315	-1.175	-1.175
Overige bijstellingen	16	11	-2	-1
Structureel begrotingssaldo primitieve begroting 2025-2028	**1.347**	**-1.003**	**826**	**863**

Urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten

Zoals eerder al vermeld staat de begroting 2025 in het teken van ‘afmaken waar we aan begonnen zijn’. Derhalve zijn er dan ook maar een beperkt aantal urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten opgenomen. Hierin heeft Roermond keuzes gemaakt rekening houdend met haar structurele begrotingsruimte. Ondanks de terugval van middelen in het meerjarig perspectief (zie jaar 2026) presenteert Roermond een sluitende realistische meerjaren begroting (zie ook overzicht structureel – reëel begrotingsevenwicht, paragraaf 2.3).

Hieronder vindt u een uiteenzetting van de urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten:

		bedragen x € 1.000					
Nr.	Titel urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten	Investeringsbedrag	2025	2026	2027	2028	Toelichting
1	Limburg Centraal / Grootschalige woningbouw OV.	N.v.t.	425	425	0	0	Er is een bod bij het Rijk neergelegd voor grootschalige woningbouw nabij O.V.-locaties. Om de Roermondse visie verder uit te kunnen voeren (o.a. voorbereiding en onderzoek) zijn middelen noodzakelijk.
2	Ruimtelijke ontwikkeling, wonen, Vergunningverlening Toezicht & Handhaving	N.v.t.	0	270	270	270	In de begroting 2024 (ambitie nmr. 40) is incidenteel aanvullende capaciteit opgenomen. Deze capaciteit blijkt structureel nodig en wordt middels de begroting 2025 dan ook structureel gemaakt.
3	Projecten omgeving + ondersteunende adviesformatie	N.v.t. N.v.t.	415 135	415 135	415 135	415 135	Het aantal projecten in de investeringsplanning 2025 gaat de reguliere inzet van het cluster Projecten Omgeving te boven. De lopende projecten kunnen volgens planning worden uitgevoerd maar het toevoegen van projecten vraagt om uitbreiding van capaciteit op functies als projectleider civiel, projectleider ruimtelijke ontwikkeling, toezichthouder, projectondersteuner. Daarnaast in formatie Bedrijfsvoering (inkoop, financieel advies en juridisch advies).
4	VTH Handhaving (juridisch)	N.v.t.	80	80	80	80	Gelet op de toename in handhavings-verzoeken is extra formatie noodzakelijk om aan de geldende termijnen en wettelijke verplichtingen te kunnen blijven voldoen
5	Toezichthouder energietransitie	N.v.t.	45	45	45	45	De Energie Transitie betekent dat er de komende jaren netverzwaringen worden uitgerold. Het toezicht komt boven op de reguliere werkzaamheden van alle andersoortige kabels en leidingen (gas, water, glasvezel etc.) en dat maakt uitbreiding van de formatie noodzakelijk.
6	Zakelijk deelvervoer	N.v.t.	60	60	60	60	Betreffen middelen voor financiering/continuering zakelijk deelvervoer na 1 juli 2025 (afloopdatum contract). Aanvullende middelen zijn tevens nodig voor realiseren ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn.
7	Walstroom Willem Alexander haven (elektrisch)	350	0	0	14	14	Aanleg walstroom op de Willem Alexanderhaven zodat het voor schepen niet langer noodzakelijk is om hun motoren te laten draaien
8	Inloophuis/ Inclusiehuis	N.v.t.	550	550	550	550	Betreft een laagdrempelige inloopvoorziening die zich specifiek richt op inwoners met complexe problematieken.
9	Toezichthouder WMO Midden Limburg Oost	N.v.t.	55	55	55	55	Betreft extra formatie regionaal toezichthouder WMO. De kosten worden voor 56% doorbelast naar de regiogemeenten in MLO.
10	Junior contractmanager MLO	N.v.t.	80	80	80	80	Betreft extra formatie junior contract-manager MLO. De kosten worden voor 56% doorbelast naar de regiogemeenten in MLO.
11	Scholingskosten personeel regionale functies	N.v.t.	49	49	49	49	Betreft extra middelen scholingskosten voor personeel regionale functies. De kosten worden voor 56% doorbelast naar de regiogemeenten in MLO.

		bedragen x € 1.000					
Nr.	Titel urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten	Investeringsbedrag	2025	2026	2027	2028	Toelichting
12	Administratief medewerker MLO	N.v.t.	36	36	36	36	Betreft extra formatie administratief medewerker MLO De kosten worden voor 56% doorbelast naar de regiogemeenten in MLO.
13	Sociale boekhouder	N.v.t.	75	75	75	75	In de begroting 2024 is één sociale boekhouder structureel ingericht en een tweede sociaal boekhouder aangesteld om de continuïteit te borgen. De tweede functie wordt nu structureel gemaakt.
14	Ketenregisseur Sociale Zaken	N.v.t.	85	85	85	85	De huidige formatie ketenregisseurs is structureel ontoereikend voor het steeds uitgebreidere takenpakket en de toename van zwaardere problematiek wat uitbreiding noodzakelijk maakt.
15	Aanleg Invalidetoiletten	200	0	5,3	11,4	11,4	Betreft een investeringsbudget voor de realisatie van 2 invalidetoiletten in de Roermondse binnenstad. Eén in 2025 en één in 2026.
16	Meer Bewegen voor Ouderen (MbvO)	N.v.t.	45	45	0	0	In de begroting 2024 zijn middelen opgenomen om het bestaande programma voor MbvO in stand te houden. Dit bestendigen we nu uit Kiezen voor kansen.
17	Sportpark De Wijher; Aanleg beachveld	120	0	5,7	5,6	5,6	Beachsporten zijn, evenals de padelsport, door sportbonden erkend georganiseerd sportaanbod. Een aantal Roermondse verenigingen willen samenwerken en inspelen op de ontwikkelingen. Gemeente Roermond wil dit faciliteren.
18	Upgrade We-tra voetbalveld SHH voor kunstgrasveld	350	0	26	26	26	Een upgrade van een We-tra (wedstrijd-training) voetbalveld naar een kunstgrasveld waarmee aan de behoefte en norm van het grote ledenaantal kan worden voldaan.
19	Extra indexatie culturele middelen	N.v.t.	120	120	120	120	In 2023 zijn diverse kosten fors geïndexeerd met o.a. huisvestings- en personeelskosten van culturele instellingen, zoals de stichting ECI en Theater de Oranjerie tot gevolg. Dit maakt een extra indexatievergoeding noodzakelijk.
20	Dependance bibliotheek Donderberg	N.v.t.	500	0	0	0	Voor de realisatie van een dependance van de bibliotheek in de wijk Donderberg in het kader van het bevorderen van de kansengelijkheid van onze inwoners wordt € 500.000 bestemd in een nieuw te vormen reserve. Is cofunding van subsidiegelden Rijk en Provincie.
21	Inzet straatcoaches	N.v.t.	138	138	138	138	Betreft extra middelen voor continuering inzet straatcoaches om het in het IVP 2024-2027 geprioriteerde thema ondermijning met daarbinnen het voorkomen van de zogenaamde jonge aanwas, aan te pakken.
22	Overlast coördinator (aanvulling team Wijkregie)	N.v.t.	100	100	100	100	Betreft uitbreiding formatie met een Overlast Coördinator om invulling te geven aan de behoefte voor een integrale aanpak van overlastsituaties.

		bedragen x € 1.000					
Nr.	Titel urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten	Investeringsbedrag	2025	2026	2027	2028	Toelichting
23	Incidentele Juridische capaciteit bestuursrechtelijke handhaving overlast coffeeshop	N.v.t.	170	170	0	0	Betreft tijdelijk extra juridische capaciteit op bestuursrechterlijke maatregelen om de overlast beheersbaar te houden.
24	Stadstoezicht	N.v.t.	260	260	260	260	De maatschappelijke ontwikkelingen en de verhoudingen in de maatschappij vragen nadrukkelijk om doelmatige handhaving ter bevordering van de leefbaarheid. Daarom wordt steeds vaker inzet van onze BOA's gevraagd en in aanvulling op de begroting 2023en 2024 kunnen we dat alleen waarmaken met extra formatie.
25	Coördinator regionale samenwerking	N.v.t.	114	114	114	114	Een coördinator regionale samenwerking wordt noodzakelijk geacht, om onze rol en het professioneel meegroeien in de regionale samenwerking waar te kunnen maken. Ook gelet op de toekenning van de Regio Deal Midden-Limburg.
26	Implementatie "Een stad bouw je samen"	N.v.t.	150	150	250	250	In de begroting 2024 (ambitie nmr. 21) is een incidenteel bedrag opgenomen. Voor de uitwerking van 'Een stad bouw je samen', Roermond marketing, recreatie en toerisme zijn meer en ook structurele middelen noodzakelijk.
27	Organisatie grote(re) evenementen (incl. 80 jaar vrijheid)	N.v.t.	50	250	150	150	We maken de eerder toegekende middelen voor het waarmaken van de ambitie op grote evenementen structureel. Tevens zijn er in 2025 extra middelen nodig voor de viering 80-jaar vrijheid. Betreft een aanvulling op de ambitie nmr.19 uit de begroting 2024.
28	Bemiddeling bij overlast	N.v.t.	25	25	25	25	Mediation kan in een aantal gevallen bijdragen aan een veilige en leefbare woonomgeving en wij vinden het belangrijk om dit instrument aan te kunnen bieden
29	Bestuursadviseur	N.v.t.	110	110	110	110	Voor een adequate uitvoering van de werkzaamheden van bestuurders, is een uitbreiding van de formatie met een bestuursadviseur nodig.
30	Verbindingsagenda	N.v.t.	25	0	0	0	Er is in de samenleving een grote behoefte aan verbinding en de verbindingsagenda willen we structureel uit te voeren. Voor 2025 vinden we eenmalig dekking binnen de middelen. Op basis van een evaluatie wordt bezien of structurele middelen noodzakelijk zijn.
31	Weerbaar bestuur	N.v.t.	15	15	15	15	Het blijft structureel nodig om te investeringen in weerbaarheid van bestuur en ambtelijke organisatie. Het programma Weerbaar Bestuur moet hiervoor handvatten bieden.
	Totaal nog te dekken:	**1.020**	**3.912**	**3.894**	**3.274**	**3.274**	

		bedragen x € 1.000					
Nr.	**Titel urgente ontwikkelingen en aanvullende prioriteiten**	**Investeringsbedrag**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
	Dekking:						
32	Algemene reserve	N.v.t.	-425	-425	0	0	Dit betreft dekking uit de algemene reserve voor item 1 (Limburg Centraal / Grootschalige woningbouw OV).
33	Bestaande budgetten	N.v.t.	-757	-732	-687	-687	Dit betreft met name dekking binnen het onderdeel ‘complexe problematiek’ binnen het Sociaal domein.
34	Doorbelasting regio gemeenten	N.v.t.	-123	-123	-123	-123	Vanwege het feit dat een aantal van bovenstaande items regiofuncties Sociaal Domein betreffen, kan er een bepaald percentage doorbelast worden.
35	Extra activeren van uren op projecten	N.v.t.	-300	-300	-300	-300	Uren van met name projectleiders, die gemaakt worden voor projecten kunnen in bepaalde gevallen geactiveerd worden op het betreffende project.
36	Binnen de personele loonsom	N.v.t.	-999	-557	-557	-557	Betreft met name doorbelasting van loonkosten aan regionale diensten en aan specifieke uitkeringen (SPUK’s).
37	Stelpost loonindexaties	N.v.t.	0	-442	-432	-432	De stelpost loonindexaties wordt meerdere keren per jaar herijkt (bij de vertaling gemeentefonds circulaires).
	Ten laste begrotingssaldo	**1.020**	**1.308**	**1.315**	**1.175**	**1.175**	

2.2 Financiële positie incidenteel

Voor de incidentele financiële positie wordt de vastgestelde stand van de algemene reserve (AR) bij de jaarrekening 2023 als uitgangspunt genomen. In onderstaand overzicht is reeds genomen besluitvorming verwerkt.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Vertrekpunt jaarrekening 2023	**57.722**				
-/- Besluit overhevelingen Burap '21		-47			
-/- Besluit bestemmingsreserve kapitaallasten sportcentrum Swalmen	-1.360				
-/- Besluit bestemmingsreserve continuiteitesplan Mutsaersstichting	-1.182				
+/+ Besluit resultaat jaarrekening 2023	26.374				
-/- Besluit budgetoverheveling jaarrekening 2023	-2.650				
-/- Besluit resultaatbestemming jaarrekening 2023	-15.714				
-/- besluit bestemmingsreserve Regio Deal (kadernota 2025)	-2.504				
-/- Besluit Kiezen voor Kansen	-3.400	-3.440	-2.925		
-/- Besluit beheerplannen incidentele dekking	-1.437				
-/- Erfgoedvisie	-350				
-/- Besluit bestemmingsreserve centrumkwartier	-10.000				
-/- Besluit 1e tussenrapportage 2024 (bestemmingsreserve opvang ontheemden)	-3.000				
Stand na besluitvorming Juli 2024	**42.499**	**39.012**	**36.087**	**36.087**	**36.087**
(Verwachte) besluitvorming:					
Raadsvoorstel Joods Vastgoed (raad september)	-125				
Raadsvoorstel 2e Tussenrapportage 2024 (raad oktober)	69				
Limburg centraal/Grootschalige woningbouw OV (raad november)		-425	-425		
Prognose stand algemene reserve (na verwachte besluitvorming)	**42.443**	**38.531**	**35.181**	**35.181**	**35.181**
Benodigde weerstandscapaciteit	-10.580	-10.580	-10.580	-10.580	-10.580
waaronder claim sociaal domein:	-5.100	-5.100	-5.100	-5.100	-5.100
Prognose stand algemene reserve na aftrek minimum positie	**31.863**	**27.951**	**24.601**	**24.601**	**24.601**

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat onze algemene reserve uitstekend is. Het blijft echter zaak om de komende jaren de algemene reserve kritisch te blijven volgen.

Minimumpositie algemene reserve

Het minimum van de algemene reserve is opnieuw bepaald. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is hierover een uitgebreide toelichting opgenomen. Hierin is aansluiting gezocht met de methode die landelijk breed wordt toegepast en wordt veel meer de relatie gelegd met de risicoanalyse.
Als basis voor het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een actuele risico-inventarisatie
- Een weerstandsratio binnen de bandbreedte van 1,4 (minimaal) – 2 (ruim voldoende)
- Het streven naar een minimale solvabiliteit van 20%

Het minimum van de algemene reserve komt op basis hiervan op € 10,6 mln., dit is inclusief de claim voor het sociaal domein. Voor een verdere inhoudelijke toelicht wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Sociaal Domein

Om de ambities en opgaven in het sociaal domein voldoende financiële basis te bieden is bij de begroting 2023 besloten om een financieel kader in te stellen en binnen de algemene reserve een deel te alloceren ten behoeve van het sociaal domein. Vanaf 2024 hanteren we een nieuwe programma indeling en wordt het kader sociaal domein opnieuw vastgesteld. Dit kader betreft programma 6. De claim voor het kader sociaal domein binnen de algemene reserve is bedoeld om eventuele tegenvallers binnen het kader sociaal domein op te kunnen vangen.
Daar tegenover staat, dat voordelen binnen het kader sociaal domein ook ten gunste aan deze claim vallen. Jaarlijks zal, op basis van een risico-inventarisatie, bepaald worden hoe hoog het minimumbedrag van deze claim dient te zijn. Dit is tevens ook het plafondbedrag. Indien het plafondbedrag van de claim bereikt is, zullen overschotten ten gunste komen van de algemene reserve. Voor de begroting 2025 is dit plafond bepaald op € 5,1 mln. (exclusief de ratio van 1,4).

2.3 Structureel en reëel begrotingsevenwicht

In artikel 189 van de Gemeentewet is bepaald, dat de gemeenteraad erop toe ziet, dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan worden afgeweken, indien aannemelijk is, dat het structureel en reëel evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.

Structureel evenwicht

Structurele baten en lasten zijn die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting en meerjarenraming worden opgenomen. Voor het begrip structureel is aansluiting gezocht bij de 4 jaar van de begroting en meerjarenraming. Baten en lasten zijn in beginsel incidenteel wanneer deze baten en lasten het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken of om projecten of subsidies die tijdelijk c.q. eindig (harde einddatum) zijn. Het structureel begrotingssaldo wordt bepaald door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten.
In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dan ook opgenomen, dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening, een overzicht moet worden gevoegd van incidentele baten en lasten. Het structureel en reëel evenwicht is een belangrijk criterium voor een solide financieel beleid.

Het BBV geeft geen scherpe afbakening van het begrip structureel en incidenteel. De commissie BBV heeft in de Notitie incidentele en structurele baten en lasten van augustus 2018 een nadere duiding gegeven van deze begrippen. Ook de verduidelijking handreiking Structurele en incidentele baten en lasten 2021 van de provincies gaat daar verder op in. De aard van de begrotingspost is bepalend (dominante criterium) of een post als structureel of incidenteel wordt aangemerkt. Als hulpmiddel voor het begrip 'incidenteel' kan gedacht worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal 3 jaar voortdoen. Dit hulpmiddel is in voorliggende begroting gehanteerd.

Het structureel begrotingsevenwicht 2025 wordt berekend door het begrotingssaldo te verminderen met de incidentele lasten en baten (conform het overzicht 'incidentele baten en lasten' in de financiële begroting). Het saldo dat over blijft moet op termijn positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten). Dit is uiteengezet in onderstaande tabel:

Tabel Structureel Begrotingsevenwicht (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo (na besluitvorming)	**1.347**	**-1.003**	**826**	**863**
Bij: Incidentele lasten	7.084	7.284	1.678	2.083
Af: Incidentele baten	-7.084	-7.284	-1.678	-2.083
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0
Structureel Begrotingssaldo	**1.347**	**-1.003**	**826**	**863**
Structureel evenwicht	JA	NEE	JA	JA

Op basis van bovenstaand overzicht wordt aangetoond dat de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 conform de gehanteerde definitie van incidentele baten en lasten uit het BBV, structureel in evenwicht is. De tweede voorwaarde is dat de begroting ook reëel in evenwicht moet zijn.

Reëel evenwicht

Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen in voorliggende begroting van de Gemeente Roermond volledig, voldoende realistisch en haalbaar dienen zijn. Belangrijke onderwerpen om dit te kunnen toetsen zijn onder andere de realiteit van: ombuigingen, loon- en prijsstijgingen, algemene uitkering, weerstandsvermogen en risico's, ontwikkeling van de grondexploitatie en onderhoud van kapitaalgoederen (wegen, groen, gebouwen en riolering). Indien ramingen onvoldoende volledig, realistisch en haalbaar zijn, is de kans groot dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat.

De voorliggende begroting is opgesteld conform de uitgangspunten genoemd in de kadernota 2025. Zo is bijvoorbeeld de algemene uitkering begroot op basis van de stand meicirculaire 2024 en zijn de loon- en prijsindexen begroot op basis van de CPB ramingen, stand meicirculaire 2024. De realismefactor uit de kadernota is een realistische bijstelling van ambities uit de begrotingen 2023 en 2024. Tenslotte zitten er geen ombuigingen of taakstellingen in deze begroting. Voor een compleet overzicht van de risico's en een meer inhoudelijke onderbouwing hiervan wordt verwezen naar paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3.

Programma's

Programma 0

Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

Strategisch doel programma

Binnen het programma 'bestuur en ondersteuning' worden de algemene baten en lasten voor het draaiend houden van de gemeente geboekt. Denk hierbij aan het gemeentehuis, het college, burgerzaken, treasury-uitgaven of ICT. Ook de primaire baten van de gemeente boeken we op dit hoofdtaakveld, namelijk de gemeentefondsuitkering en de lokale lasten zoals de OZB- en parkeerbelasting. Ten slotte zijn de boekhoudposten ook op dit taakveld te vinden. Deze gebruiken we om de exploitatie boekhoudkundig sluitend te maken.

Beleidskaders:

- Toekomstvisie Roermond 2030 (2016).
- Euregio-Visie 2030 (2021).
- Bestuursovereenkomst Samenwerking Midden-Limburg (2014).
- Agenda van Midden-Limburg (2016).
- Communicatievisie gemeente Roermond (2015).
- Nota vastgoed (2013).
- Coalitieakkoord ''De stad van ambitie, daadkracht en verbinding''.

Verbonden partijen:

- Euregio Rijn-Maas Noord.
- Samenwerking Midden-Limburg (SML).

Producten:

0.1 Bestuur

Bestuur is een subtaakveld binnen het programma 0. Bestuur en ondersteuning, bestaande uit de volgende onderwerpen:

Regionale en Eurregionale samenwerking

Wat willen we bereiken?

Samenwerking Midden-Limburg (SML) is de samenwerking tussen de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. De samenwerking richt zich op de hoofdthema's Ruimte, Wonen en Economie en beoogt de ruimtelijk-economische kwaliteit in de regio te verbeteren en het vestigingsklimaat van Midden-Limburg te versterken. SML is een netwerksamenwerking en fungeert als coördinatie- en afstemmingsplatform. De gemeente Roermond treedt op als centrumgemeente.
In 2020 hebben de zeven bij SML aangesloten gemeenten de visie "Midden-Limburg, verbindend hart van Limburg" vastgesteld. Deze visie is het inhoudelijk referentiekader voor de samenwerking. Op basis van deze visie is in 2021 de Investeringsagenda Midden-Limburg opgesteld. Om de grote regionale opgaven aan te kunnen pakken en de noodzakelijke financiering daarbij te verkrijgen is in 2023 samen met partners in de regio en andere overheden waaronder provincie en waterschap, een nieuwe aanvraag opgesteld en ingediend voor de zogenaamde Regio Deal: een rijksregeling ter bevordering van de brede welvaart in de regio. De Midden-Limburgse aanvraag is in februari 2024 toegekend.

Roermond is lid van de Euregio Rijn-Maas-Noord (ERMN). Het overkoepelende doel van de euregio is het verminderen van grensbelemmeringen voor wonen, werken, studeren en zakendoen en het versterken van de identiteit van het gebied als een samenhangende regio. Daarnaast is de ERMN een belangrijke schakel in het subsidieprogramma van de Europese Unie: het Interreg-programma.

Verder heeft de gemeente een officiële stedenband met de gemeente Mönchengladbach. De contacten met deze gemeente zijn sinds 2021 geïntensiveerd.
Op het gebied van sport en cultuur zijn er samenwerkingen en uitwisselingen. Ook op andere terreinen (citymanagement, vervoer en infrastructuur) kijken we naar mogelijkheden tot grensoverschrijdende samenwerking.
Met de gemeenten Niederkrüchten en Brüggen onderhouden we de contacten als buurgemeenten.

Wat gaan we ervoor doen?

In Regio Deals werken regionale partijen en het Rijk samen als partners om de brede welvaart te vergroten. Dit gaat over de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in Nederland. Vanuit de SML-samenwerking is een aanvraag voor de vijfde tranche Regio Deal ingediend waarvoor de minister van Binnenlandse Zaken inmiddels een bedrag van € 20 mln. heeft toegekend. Op 22 augustus 2024 hebben de betrokken ministeries en publieke partners het Convenant Regio Deal Midden-Limburg goedgekeurd. Hierdoor kan de Regio Deal Midden-Limburg in 2024 definitief worden vastgesteld en kan de uitvoering in 2025 beginnen. De looptijd van de Regio Deal is ten minste vier jaar. We gaan de komende jaren aan de slag met de volgende vier themalijnen:

- Leefbaarheid
- Landschap en Klimaatadaptatie
- Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt
- Versterking regionale samenwerking

De Rijksbijdrage ter hoogte van het genoemde bedrag is gedaan onder de voorwaarde dat regio Midden-Limburg een evenredig bedrag ter beschikking stelt. De Provincie Limburg heeft een bedrag ter hoogte van € 10 mln. toegekend aan Regio Deal Midden-Limburg en neemt daarmee 50% van de regionale bijdrage voor haar rekening. De zeven SML-gemeenten staan daarmee gezamenlijk garant voor het resterende bedrag dat op basis van inwoneraantal wordt verdeeld. Voor onze gemeente betekent dit een bedrag van c.a. € 2.5 mln.

Bij de vaststelling van de Kadernota 2025 is besloten een bestemmingsreserve Regio Deal in te stellen en is het benodigde bedrag in deze reserve gestort. Het betreft op dit moment nog slechts een garantstelling. Bij de daadwerkelijke realisatie van projecten die passen binnen de Regiodeal zal een beroep worden gedaan op deze reserve ter dekking van het Roermondse deel van de kosten. Bij de tussenrapportages zal de komende jaren worden gerapporteerd over de aanwending van de bestemmingsreserve.

Met de ERMN, Mönchengladbach, Niederkrüchten en Brüggen zetten we in op grensoverschrijdende samenwerking en het wegnemen van grensbelemmeringen. We kijken naar projecten met een positieve uitwerking aan beide zijden van de grens. Met de gemeente Niederkrüchten zijn we in overleg over de planvorming en realisering van het bedrijventerrein op de voormalige RAF-basis.

Wat levert het op?
Onze inspanningen in SML-verband zijn gericht op de doorontwikkeling van de Regio Deal en onze investeringsagenda. De toekenning stelt ons in staat om een aantal majeure lokale en regionale opgaven, in samenwerking met andere partijen, aan te pakken. Inhoudelijk zal de focus liggen op de aanpak van de opgaven op het gebied van economie, arbeidsmarkt en onderwijs, leefbaarheid en voorzieningen en op landschap en klimaatadaptatie. Toegekende co-financieringsmiddelen van het Rijk van € 20 mln. euro dragen bij aan de aanpak van opgaven op de genoemde thema's.
Maar niet alleen de middelen zijn daarbij van belang. Ook een betere/nauwere samenwerking met partijen in provincie en regio en de betrokkenheid van de rijksoverheid zal daaraan bijdragen.

De inspanningen binnen de Euregio en Duitse gemeenten zijn gericht op het wegnemen van grensbelemmeringen, het verkrijgen van Interreg-subsidies voor gezamenlijke projecten maar ook op het zijn van "ein guter Nachbar."

0.2 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?
De nieuwe visie Dienstverlening krijgt steeds meer vorm binnen de organisatie. Deze visie maakt duidelijk wat de inwoners kunnen en mogen verwachten van de gemeente. Hierdoor stellen wij onze inwoners, ondernemers en alle andere klanten nog nadrukkelijker centraal bij de gemeentelijke dienstverlening. Snel, betrouwbaar en duidelijk is waar we als gemeente Roermond naar streven. Door digitale kanalen zoals website, social media en online formulieren optimaal te benutten ontstaat er meer ruimte over voor een persoonlijke benadering voor hen die dit nodig hebben.

Wat gaan we ervoor doen?
We gaan de aanvraagformulieren van producten die nog niet online beschikbaar zijn digitaliseren, zodat de inwoner deze producten zelf online kan aanvragen. Daarnaast gaan we de formulieren monitoren en optimaliseren zodat ze voldoen aan de wettelijke eisen van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer, die op 1 januari 2025 ingaat. Ook is het mogelijk om de informatie op de website te vertalen naar circa 30 talen en we vergroten de leesbaarheid van fysiek verstuurde documenten en informatie.

Alle contactmomenten leggen we vast zodat er een beter klantbeeld ontstaat. Daarnaast standaardiseren we de veel voorkomende vragen zodat we via alle kanalen hetzelfde antwoord gegeven. Verder leven we de inzichtelijke servicenormen beter na.

Wat levert het op?
Inwoners kunnen meer producten zelfstandig digitaal aanvragen. Hierdoor komt er capaciteit vrij om inwoners fysiek (balie), telefonisch of via live-chat verder te helpen. Doordat communicatie begrijpelijk is en er binnen roermond.nl meer informatie in de moederstaal beschikbaar is, neemt het aantal vragen hierover af.

Door het completere klantbeeld kunnen we de inwoner effectiever, met meer empathie en/of snelheid (verder) helpen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken?
Op een effectieve en efficiënte wijze komen tot een optimale vastgoedportefeuille voor zowel gebouwen en gronden.

Wat gaan we ervoor doen?
Er vindt een doorontwikkeling plaats op het gebied van vastgoedmanagement. In 2024 zijn de eerste stappen gezet met de verdere doorontwikkeling en professionalisering. Deze aanpak bestaat uit een gefaseerd en gedetailleerd uitvoeringsplan.
In 2025 geven we hier een vervolg aan om van het huidige veelal operationele beheer, door te groeien naar tactisch (assetmanagement) en strategisch (visie-beleid) beheer.

Dit levert beter inzicht op in de vastgoedportefeuille op basis van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen (vastgoed als middel), alsmede de huisvestingsbehoefte van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie (bedrijfsmiddel). Vastgoed dat niet meer past binnen de gemeentelijke beleidsdoelstellingen wordt zo snel mogelijk verkocht of krijgt een andere bestemming. In 2025 vindt het beheer en onderhoud plaats volgens het geldende beheerplan (MJOP) gebouwen en het hierin vastgestelde kwaliteitsniveau. Ook vindt er een herijking van het (duurzaam) meerjarenonderhoudsplan plaats, die we aan uw raad voorleggen.

Wat levert het op?
Een portefeuille (gebouwen en gronden) die optimaal bijdraagt aan de ruimtelijke-, maatschappelijke- en duurzame doelstellingen van onze gemeente.

0.4 Overhead

Overzicht: Kosten van overhead

Definitie overhead
Overhead betreft alle kosten die samenhangen met sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Uitvloeisel hiervan is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/ activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/ producten die gericht zijn op de externe klant, op de betreffende taakvelden moeten worden verantwoord. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead via taakveld 0.4 Overhead.*

Kostprijsberekening
Waar een integrale kostprijs berekend dient te worden, zal overhead extracomptabel worden verdeeld op basis van Fte inzet per taakveld.

** Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitatie, investeringen en andere (subsidie) projecten en lokale heffingen.*

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	30.859	33.357	35.089	35.024	34.883	35.020
Baten	-446	-399	-420	-420	-420	-420
Totaal taakveld 0.4 Overhead	**30.413**	**32.958**	**34.669**	**34.604**	**34.463**	**34.600**

0.5 – 0.7
Treasury, OZB, belastingen en algemene dekkingsmiddelen

Overzicht: Algemene dekkingsmiddelen

Definitie algemene dekkingsmiddelen
De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegenover staan. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die jaarlijks worden ingezet ter dekking van de uitgaven op de diverse programma's. De belangrijkste daarvan zijn de uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst Onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere opbrengsten zonder specifiek bestedingsdoel waarvan de belangrijkste in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten: Lokale heffingen (waarvan de besteding niet gebonden is)	1.056	933	1.163	1.183	1.183	1.328
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0
Treasury	1.061	505	269	862	1.342	1.544
Totaal lasten	**2.117**	**1.438**	**1.432**	**2.045**	**2.525**	**2.872**
Baten: Lokale heffingen (waarvan de besteding niet gebonden is)	-19.958	-20.766	-22.265	-22.732	-23.228	-23.889
Algemene uitkeringen	-149.646	-155.896	-163.414	-157.091	-163.070	-168.269
Treasury	-1.509	-256	-261	-261	-261	-261
Totaal baten	**-171.113**	**-176.918**	**-185.940**	**-180.084**	**-186.559**	**-192.419**
Saldo algemene dekkingsmiddelen	**-168.996**	**-175.480**	**-184.508**	**-178.039**	**-184.034**	**-189.547**

Treasury is een taakveld binnen het programma 0. Bestuur en ondersteuning. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. Binnen deze begroting is een paragraaf financiering (treasury) opgenomen waar we deze taken verder toelichten.

Specificatie lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten: OZB woningen	512	525	649	661	661	661
OZB niet-woningen	336	329	429	436	436	436
Parkeerbelasting	106	64	65	66	66	211
Belastingen overig	102	15	20	20	20	20
Totaal lasten	**1.056**	**933**	**1.163**	**1.183**	**1.183**	**1.328**
Baten: OZB woningen	-9.451	-10.057	-10.734	-11.001	-11.274	-11.555
OZB niet-woningen	-7.527	-7.892	-8.771	-8.989	-9.212	-9.447
Parkeerbelasting	-2.127	-2.494	-2.435	-2.417	-2.417	-2.562
Belastingen overig	-853	-323	-325	-325	-325	-325
Totaal baten	**-19.958**	**-20.766**	**-22.265**	**-22.732**	**-23.228**	**-23.889**
Saldo lokale heffingen	**-18.902**	**-19.833**	**-21.102**	**-21.549**	**-22.045**	**-22.561**

Onroerende Zaak belasting (OZB) is een taakveld binnen het programma 0 Bestuur en Ondersteuning. OZB wordt geheven van eigenaren van woningen en van eigenaren én gebruikers van niet-woningen. Deze gemeentelijke belasting behoort naast de parkeerbelasting tot de algemene dekkingsmiddelen en wordt ingezet voor de taken die de gemeente uitvoert. Binnen deze begroting is een paragraaf lokale heffingen opgenomen, waar nader wordt ingegaan op de diverse belastingsoorten welke de gemeente inzet om opbrengsten te genereren.

Specificatie Algemene en overige uitkering Gemeentefonds

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten: Algemene uitkering	-132.096	-141.891	-150.901	-145.250	-151.950	-157.651
Integratie-uitkeringen	-11.426	-12.060	-11.171	-10.499	-9.974	-9.472
Decentralisatie-uitkeringen	-6.124	-1.945	-1.342	-1.342	-1.146	-1.146
Saldo baten algemene uitkering	**-149.646**	**-155.896**	**-163.414**	**-157.091**	**-163.070**	**-168.269**

Het gemeentefonds is een fonds op de rijksbegroting waaruit Nederlandse gemeenten (jaarlijks) een algemene uitkering toebedeeld krijgen. Met deze middelen moet de gemeente haar taken vervullen conform het niveau dat door de wet is voorgeschreven. Met deze uitkering houden we zowel het bestuurlijke- als ambtelijke apparaat in stand. Gemeenten krijgen daarnaast van andere ministeries specifieke uitkeringen (Decentralisatie- en Integratie-uitkeringen) voor het vervullen van specifieke taken.

In het besteden van de algemene uitkering is de gemeente vrij. Over deze besteding hoeven we geen verantwoording af te leggen aan het Rijk. Wel dienen we de wettelijke taken uit te voeren. Jaarlijks informeren de gemeentefondscirculaires de gemeenten over de bijstellingen.

0.8 Overige baten en lasten

Overzicht: overige baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten: Reservering toekomstige loon-prijs indexaties	0	1.347	2	3.748	8.657	13.290
Overig (o.a. onvoorzien)	50	1	1	1	1	1
Totaal lasten	**50**	**1.348**	**3**	**3.749**	**8.658**	**13.291**
Baten: Overige	-22	-1	-1	0	0	0
Totaal baten	**-22**	**-1**	**-1**	**0**	**0**	**0**
Saldo overige lasten en baten	**28**	**1.347**	**2**	**3.749**	**8.658**	**13.291**

Reservering toekomstige loon/prijs indexaties
De gemeente houdt rekening met toekomstige indexaties van lonen en prijzen. Hiervoor ontvangt zij ook middelen via de gemeentefonds circulaires. Voor de reserveringen wordt aangesloten bij de CPB ramingen sector overheid. Bijstellingen vinden plaats middels de gemeentefonds circulaires.

Bedrag voor onvoorzien
Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn we als gemeente verplicht om een bedrag voor onvoorzien te ramen in de begroting. In de (meerjaren) begroting 2025 hebben we dit bedrag niet per programma geraamd maar voor de begroting als geheel en voldoet daarmee aan de BBV.

Het geraamde bedrag voor de gemeentelijke begroting is laag (€ 1.000). Dit komt doordat we hebben gekozen om de onvoorziene uitgaven integraal te verantwoorden en toe te lichten onder de programma's waar deze onvoorziene uitgaven zich in het verslagjaar voor doen. Dit bevordert de transparantie en leesbaarheid in de jaarverantwoording. Ook houden we in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rekening met een weerstandsvermogen gebaseerd op een actuele inventarisatie van de risico's.

0.9 Vennootschapsbelasting

Overzicht: Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

Definitie vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting (VPB) is een belasting over de belastbare winst.
Als gevolg van de invoering van de Wet modernisering VPB-plicht overheidsondernemingen, zijn gemeenten verplicht vennootschapsbelasting te betalen als zij een fiscale onderneming hebben. Deze wet is, mede onder druk van de Europese Commissie, ingevoerd om een gelijk speelveld te maken tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen.
Een gemeente betaalt VPB over de belastbare winst indien en voor zover zij een onderneming drijft. Niet alle activiteiten van de gemeente zijn dus in de VPB betrokken, maar alleen de activiteiten die voldoen aan de volgende voorwaarden:
er is sprake van een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, waarbij wordt deelgenomen aan het economische verkeer en er is sprake van een winststreven.

De gemeente dient jaarlijks in haar begroting en haar jaarstukken rekening te houden met de VPB, omdat de VPB een last is die onderdeel uit maakt van het stelsel van baten en lasten en het resultaat. Jaarlijks, nadat de jaarrekening is vastgesteld, wordt de aangifte vennootschapsbelasting opgesteld en ingediend.

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten: Heffing Vennootschapsbelasting	-10	83	83	83	83	83
Saldo vennootschapsbelasting	**-10**	**83**	**83**	**83**	**83**	**83**

Baten en lasten van het programma 0

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten (excl. overzichten)	8.612	8.505	11.178	9.990	9.465	8.441
Baten (excl. overzichten)	-12.063	-3.332	-2.664	-2.664	-2.664	-2.664
Lasten overzichten	33.016	36.226	36.607	40.898	46.149	51.270
Baten overzichten	-171.581	-177.317	-186.361	-180.504	-186.979	-192.839
Resultaat voor bestemming	**-142.016**	**-135.918**	**-141.240**	**-132.280**	**-134.029**	**-135.792**
Storting in reserves	28.856	26.592	4.028	191	297	158
Onttrekking uit reserves	-35.143	-34.531	-8.391	-6.492	-1.919	-769
Mutatie reserves	**-6.287**	**-7.939**	**-4.363**	**-6.301**	**-1.622**	**-611**
Resultaat	26.374	612	1.349	-1.003	826	865
Resultaat	**26.374**	**612**	**1.349**	**-1.003**	**826**	**865**
Totaal programma 0 - Bestuur en ondersteuning	**-121.929**	**-143.245**	**-144.254**	**-139.584**	**-134.825**	**-135.538**

Programma 1
Veiligheid

Strategisch doel programma
Roermond is een veilige, weerbare, leefbare en aantrekkelijke stad voor iedereen, behalve voor criminelen. Vanuit verbinding en vertrouwen werkt de gemeente samen met alle inwoners en partijen om de normen en (voor)waarden die nodig zijn om een veilig en prettig leef-, werk- en ondernemersklimaat te waarborgen. Hierin zijn we vriendelijk waar het kan en hard waar het moet.

Beleidskaders:
- Integraal Veiligheidsbeleid 2024 – 2027.
- Uitvoeringsplan integrale veiligheid 2025.
- Programmaplan Ondermijning 2024-2027.
- Regionaal beleidsplan 2024-2027 Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Producten:

1.1 Crisisbeheersing en brandweer
Wat willen we bereiken?
Het beperken en beheersen van risico's op het gebied van gezondheid en fysieke veiligheid en beperking van de impact op de inwoners bij een incident. En in het geval van een crisis vindt er indien nodig een snelle en adequate opschaling plaats.

Wat gaan we ervoor doen?
De Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) is een samenwerking met 15 andere gemeenten uit de regio. Binnen de VRLN werken brandweer, GGD en crisisbeheersing samen. Op het gebied van publieke gezondheid, brandweerzorg en crisisbeheersing treedt de VRLN op als verlengd lokaal bestuur. Kerntaken zijn voorkomen, bestrijden en herstellen. De gemeente Roermond is als kerndiscipline (Oranje Kolom) onder meer betrokken bij de uitwerking van de crisisplannen en volgen, samen met de VRLN, hiervoor de landelijke ontwikkelingen.

Om rampen en crisis zoveel mogelijk te voorkomen brengt de VRLN veiligheidsrisico's in kaart en neemt preventieve maatregelen. Als individuele inwoner kun je weinig invloed uitoefenen op het voorkomen van rampen of crisis; op de gevolgen kunnen inwoners zich wel voorbereiden. Daarom wordt bij het inventariseren van de risico's in onze regio aandacht besteed aan de vergroting van de weerbaarheid van de bevolking door adviezen hierover in de planvorming op te nemen.

Er vindt toezicht plaats en er worden controles en inspecties uitgevoerd. Daarnaast is de VRLN verantwoordelijk voor het leveren van geoefende, parate en professionele hulpverlening (brandweerzorg en crisisbeheersing), die op deze wijze adequaat en effectief optreedt bij ongevallen en rampen van uiteenlopende aard. Zo werkt de VRLN in 2025 mee aan een grootschalige oefening rondom de Maas.

De Veiligheidsregio is gestart met de ontwikkeling van een nieuw project Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisisbeheersing (ERMWIC). Dit project richt zich op het versterken van de internationale samenwerking op het gebied van brandbestrijding, ambulancehulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Vanuit de strategische huisvestigingsnota is de bouw van een nieuwe brandweerkazerne in Roermond in voorbereiding waarbij ook de mogelijkheden voor een hulpdienstencluster worden bekeken.

Wat levert het op?
De VRLN werkt als verlengd lokaal bestuur op het gebied van publieke gezondheid, brandweerzorg en crisisbeheersing. Vanuit dit samenwerkingsverband treffen we in gezamenlijkheid voorbereidingen en brengen we de gecoördineerde aanpak van een ramp of crisis tot stand. Het samenwerkingsverband draagt bij een goed georganiseerde (regionale) crisisorganisatie die een bijdrage levert aan het realiseren van een veilige en gezonde gemeente en regio.

1.2 Openbare orde en veiligheid
Wat willen we bereiken?
We willen bereiken dat inwoners, ondernemers en bezoekers van Roermond veilig zijn en zich veilig voelen.

Wat gaan we ervoor doen?
We maken de overstap van incident gedreven werken naar een strategische veiligheidsaanpak. Naast de investeringen in de basis veiligheid in onze wijken, sturen we strategisch op de middellange termijn via een programmatische aanpak op drie geprioriteerde thema's: ondermijning, maatschappelijke onrust en digitale veiligheid. We investeren op vroegsignalering en preventie maar begrenzen waar dit nodig is. We komen steeds meer aan de voorkant van het proces door slim gebruik te maken van informatie over daders, netwerken, delicten, plaats en tijd om gericht in te kunnen grijpen. We dragen actief uit dat veiligheid een gezamenlijke

verantwoordelijkheid is: van zowel gemeente als de inwoners, ondernemers en andere partners. We werken langs de lijnen: signaleren, voorkomen en begrenzen waarbij we vooral eerst werken aan de basis op orde te krijgen.
We bieden mediation aan omdat dit in een aantal geval kan bijdragen aan een veilige en leefbare woonomgeving.
In het integraal veiligheidsplan 2024-2027 wordt ingezet op drie overkoepelende thema's vanuit een programmatische aanpak. In de jaarlijkse uitvoeringsplannen staan de concrete inspanningen die we leveren en bijdragen aan onderstaande ambitie per thema:

1. Ondermijning: een weerbaar Roermond waar ondermijning beheersbaar is.

De gemeente Roermond stelt zich voor het behalen van bovenstaande ambitie de komende doelen die ook zijn beschreven in het door college vastgestelde programmaplan ondermijning 2024-2027:

- Beter bewustzijn van de problematiek en de aanpak van ondermijning inclusief weerbaarheid.
- Sterkere informatiepositie.
- Krachtigere ketensamenwerking (intern en extern).
- Minder verleiding tot ondermijnende activiteiten.

Wat levert het op?
- Inwoners en ondernemers hebben meerdere mogelijkheden om hun signalen te melden en zijn daarvan op de hoogte.
- Collega's van afdelingen binnen de gemeente Roermond leveren proactief signalen aan die worden geregistreerd en opgevolgd.
- Signalen worden vastgelegd in een systeem dat veilig en handzaam is en dat fungeert als dashboard.
- Er vindt kennisdeling plaats tussen ketenpartners en het netwerk wordt versterkt.
- Excessen worden zichtbaar aangepakt.
- Positieve rolmodellen worden gepromoot.
- Roermond staat over vijf jaar niet meer in de top tien van Nederland qua jonge aanwas.

2. Digitale veiligheid: Roermond is zich bewust van en heeft inzicht in digitale veiligheid.

De gemeente Roermond stelt zich voor het behalen van bovenstaande ambitie de komende doelen in de periode 2024-2027:

- Meer urgentiebesef van de problematiek en impact binnen de gemeente en haar partners.
- Snellere samenwerking van lokaal tot internationaal niveau op het gebied van digitale veiligheid.
- Groter bewustzijn onder inwoners en bedrijven van de impact en gevolgen van digitale criminaliteit.
- Beter signaleren van (acute) digitale veiligheidsrisico's.
- Minder slachtoffers van digitale criminaliteit.

Wat levert het op?
- Een functionerende crisisorganisatie wanneer een cyberincident zich voor doet, in samenwerking met het gemeentelijk cluster Informatievoorziening.
- Het thema digitale veiligheid heeft aandacht in de planvorming en werkpraktijk van de gemeente en haar partners.
- Er bestaan vaste overlegstructuren rondom dit thema tussen de gemeente en haar partners.
- Structurele voorlichting van inwoners en ondernemers.
- De aanpak online ordeverstoring is ontwikkeld aan de hand van de barrière modellen van het CCV.
- Maandelijkse fenomeen-analyse op het gebied van digitale veiligheid. Dit in combinatie met het programma preventie met gezag.
- Extra aandacht voor jeugd rondom slachtofferschap en daderschap.
- Gerichte aanpak van daders van digitale criminaliteit.

3. Maatschappelijke onrust: een veilig Roermond heeft en geeft inzicht in impactvolle gebeurtenissen voor de gemeenschap. De gemeente stelt zich lerend op en werkt vanuit verbinding en vertrouwen samen met alle inwoners en partijen om zoveel mogelijk disruptieve onrust te voorkomen. Daarbij heeft de gemeente aandacht voor de weerbaarheid van personen en instituties en handhaaft zij duidelijke kaders.

De gemeente Roermond stelt zich voor het behalen van bovenstaande ambitie de komende doelen in de periode 2024-2027:
- Het eigen huis is meer op orde.
- Betere samenwerking in de keten.
- Er is beter zicht op signalen van maatschappelijke onrust.
- Er zijn minder risicogroepen.
- Er is meer verbinding tussen en met inwoners.

Wat levert het op?
- De interne organisatie is doelmatig ingericht.
- De samenwerking met ketenpartners is effectief met korte responstijd.
- Signalen van maatschappelijke onrust (radicalisering, extremisme) worden vroegtijdig aan de gemeente doorgegeven.
- Er is een duidelijk grens gesteld voor risicogroepen en deze wordt gehandhaafd.
- De risicofactoren voor radicalisering worden verkleind.
- Om meer sociale cohesie te bereiken wordt de Bondgenoten methodiek toegepast.

Veilige wijken
Naast de 3 strategische thema's zetten we in op het veilig houden van de wijken vanuit de basis op orde. Dit doen we door aanwezig te zijn op de momenten dat het nodig is en zorgen dat er inzet komt. Denk aan de gebiedsgerichte aanpak van overlast en onveiligheid op en rond de Maasplassen, aanpak overlast sportparken, het donkere dagen offensief, de week van de veiligheid, de persoonsgerichte aanpak, verder terugdringen van de high impact crimes, projectmatige aanpak van woonoverlast via de taskforce over bewoning, aanpak van jeugdoverlast, veiligheid in en om scholen, coffeeshopbeleid en evenementenveiligheid maar ook het sluiten van woningen op basis van de wet Victoria en Damocles.

Jeugd: voorkomen jonge aanwas
Jeugd is geen apart speerpunt maar loopt net zoals de veilige wijken aanpak als een rode draad door de 3 strategische thema's heen. Met het verkrijgen van de middelen vanuit het Rijk voor Preventie met Gezag kan de aanpak op het gebied van jeugd zich verder versterken: het voorkomen van jonge aanwas. Daarnaast is het thema jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit erop gericht (overlast gevende en criminele) jeugdgroepen (netwerken) uit elkaar te halen en de kopstukken aan te pakken via het zorg- en veiligheidshuis. Het dashboard jeugd is in ontwikkeling en stelt ons in staat om gerichter te gaan sturen op de aanpak van overlast.

Persoonsgerichte aanpak via Zorg- en Veiligheidshuis
We sturen op een gezamenlijke persoonsgerichte aanpak op het gebied van criminaliteit en overlast. Dit gebeurt in samenwerking met partners op strafrechtelijk gebied en partners op het gebied van zorg. Op deze manier worden criminaliteit en overlast niet alleen passend aangepakt maar wordt er ook de nodige zorg geboden aan slachtoffers en daders. Daarmee verkleinen we de kans op herhaling. Er is extra inzet nodig op de thema's jeugd en radicalisering/extremisme.
We werken volgens het AVE-model. AVE staat voor Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie bij huishoudens met oplopende problematiek. Het doel is het voorkómen van een dreigend escalerende situatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie. Binnen dit model is goed beschreven welke partner in welke situatie en fase de regierol heeft.

Integraal toezicht en handhaving
De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 (zie programma 8) vraagt om een herijking van toezicht en handhaving binnen het ruimtelijke domein. Vanuit integraliteit sluit leefbaarheid en veiligheid daarbij aan. We gaan veel meer vanuit prioriteiten en gezamenlijke acties en aanpak sturen op de inzet van handhaving. Tegelijkertijd brengen we door middel van een uitvoeringsprogramma in kaart hoeveel capaciteit en welke bevoegdheden er nodig zijn om onze ambities op een realistische manier in te kunnen vullen en tegelijkertijd wendbaar te blijven voor toekomstige ontwikkelingen en trends. De inzet rondom het plan van aanpak Maasplassen is daar een goed voorbeeld van.

Baten en lasten van het programma 1

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	9.991	11.684	13.758	13.588	13.464	13.344
Baten	-1.221	-1.042	-1.214	-1.228	-1.228	-1.228
Totaal programma 1 - Veiligheid	**8.770**	**10.642**	**12.544**	**12.360**	**12.236**	**12.116**

Programma 2

Verkeer, vervoer en waterstaat

Strategisch doel programma

Roermond blijft de komende jaren inzetten op het stimuleren van duurzame en actieve mobiliteit zoals (elektrische) deelmobiliteit, lopen en fietsen. Daarmee dragen we bij aan een bereikbare, verkeersveilige, leefbare en gezonde stad voor onze inwoners, forenzen en bezoekers. We richten de openbare ruimte duurzaam en toegankelijk in, zodat dit uitnodigt tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Voor verkeer en mobiliteit is onze leidraad de visie en doelstellingen uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP). Naast het GVVP als breed beleidskader vertaalt de gemeente ook beleid uit het Verkeersveiligheidsplan, Parkeervisie en Parkeerbeleidsplan en het uitvoeringsbeleid laadinfrastructuur naar concrete acties, projecten en initiatieven. Daarnaast liften we waar mogelijk mee met projecten op andere (vak)gebieden, welke vanuit onderhoud of beleid geïnitieerd worden.

Beleidskaders:

- Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (2017).
- Duurzaamheidsvisie Roermond (2017).
- Verkeersveiligheidsplan (2020).
- Parkeervisie, Parkeerbeleidsplan en Nota parkeernormen (2020-2021).
- Uitvoeringsregels Langzame en Actieve deelmobiliteit (2021).
- Uitvoeringsbeleid laadinfrastructuur elektrische voertuigen (2022).
- Beheerplannen:
  - Algemeen
  - Verhardingen
  - Civieltechnische kunstwerken
  - Havens en waterpartijen
  - Wegmeubilair
  - Verkeersvoorzieningen

Verbonden partijen:

We werken nadrukkelijk samen met de externe partners zoals de BIZ-zen, Citymanagement, Midden Limburg Bereikbaar, Parkmanagement Midden-Limburg, wijk- en dorpsraden, Arriva, NS, Prorail, Mobiliteitsraad, projectontwikkelaars, corporaties etc.. Maar ook Rijk, provincie en (Eu)regio.

Producten:

2.1 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Roermond staat voor een groene, gezonde en aangename gemeente om te wonen, te werken en te leven. Hier past een leefomgeving en openbare ruimte bij die uitnodigt tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Dit betekent dat de openbare ruimte van een dusdanige kwaliteit moet zijn dat deze activiteiten zorgen voor stimulatie en dat het buiten op straat ‘goed toeven’ is.
De gemeente streeft naar een mobiliteitstransitie om daarmee de leefbaarheid in brede zin te verbeteren. Stimuleren van (elektrische) deelmobiliteit, meer gebruik van de fiets, lopen en het openbaar vervoer, minder gebruik van de auto door zowel inwoners als bezoekers en slimmere en meer duurzame logistiek. Dit moet bijdragen aan verbetering van de doorstroming en bereikbaarheid en aan een leefbare, gezonde, duurzame en verkeersveilige gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

- Verdere voorbereiding van een aantal regionale fietsroutes:
  - Binnenstedelijke IJzeren Rijn: verdere planvoorbereiding en omgevingsmanagement op basis van afspraken tussen Nederland en België. Tevens stellen we een bruikleenovereenkomst met Prorail op.
  - Fietsbrug Leeuwen – Buggenum: afhankelijk van financiële mogelijkheden en kostenverdeling tussen partners onderzoeken we verder de haalbaarheid in samenspraak met relevante stakeholders.
  - Fietsverbinding Linne – Merum: afhankelijk van financiële mogelijkheden en kostenverdeling tussen partners onderzoeken we verder de haalbaarheid in samenspraak met relevante stakeholders.
- We stellen een Handboek Openbare Ruimte op met een kwalitatief, hoogwaardige, duurzame en toegankelijke inrichting en beleving van de openbare ruimte.
- We starten met onderzoek naar de gewenste toekomstige ontsluiting van Maasniel/ Roermond Noordoost, mede naar aanleiding van de ontwikkeling van Weerstand.
- We onderzoeken het structureel uitbreiden van de stallingscapaciteit voor fietsers in de omgeving Neerstraat.
- We verduurzamen de zakelijke kilometers binnen onze eigen organisatie.
- We leveren een bijdrage aan de regionale uitvoeringsorganisatie Midden Limburg Bereikbaar met het voorkomen van verkeershinder als gevolg van onder andere wegwerkzaamheden en de daarmee samenhangende gedragsverandering:

  - In het Regionaal Mobiliteitsoverleg (RMO) maken we afspraken over een regionaal, collectief programma betreffende verkeerseducatie waar Roermond naar rato van inwoneraantal aan bijdraagt;
  - We geven Midden Limburg Bereikbaar een aantal specifiek op Roermond gerichte opdrachten die met name betrekking hebben op fietsstimulering en stimulering van het OV.

- We gaan een aantal infrastructurele projecten en verkeersmaatregelen voorbereiden en uitvoeren. In 2025 gaan in uitvoering:
  - Singelring fase 3.
  - Rotonde Maastrichterweg – Mussenberg.
  - Oude Keulsebaan / Morgenstraat (inclusief parkeerplaats speeltuin/moskee).
  - Schepersweg: fietsvoorzieningen en voetpad.
  - Wilhelminaplein.
  - Stationsomgeving (transferruimte en realisatie extra fietsenstallingen P&R-Noord).
  - Infrastructuur rondom Gilde Opleidingen.
  - Elmpterweg / Kerkeveldlaan.
  - Heinsbergerweg, inclusief ontsluiting Melickerveld en Schöndeln.
  - Middengeleider Bredeweg, kruispuntplateaus Charles Ruysstraat.
- Op basis van een positief besluit van de Raad in december 2024, gaan we verder met de voorbereidingen voor invoering van een Zero-emissiezone voor stadslogistiek per 1 januari 2029.
- We stellen een geactualiseerd Verkeersveiligheidsplan met bijbehorend uitvoeringsprogramma vast.

Wat levert het op?
We blijven inzetten op verduurzaming van het gehele mobiliteitssysteem wat moet leiden tot minder (individueel en fossiel) autoverkeer in onze gemeente. Concreet vertaalt zich dat in 2025 in:
- Meer fietsgebruik en gebruik van openbaar vervoer onder alle doelgroepen (inwoners, forenzen en bezoekers).
- Minder verkeersbewegingen in de (binnen) stad.
- Meer gebruik van de elektrische deelauto's en deelfietsen binnen de gemeentelijke organisatie.
- Meer laadpalen in de openbare ruimte.
- 10% minder verkeersslachtoffers onder voetgangers en fietsers (kwetsbare verkeersdeelnemers) op het Roermondse wegennet.
- Een zo goed mogelijk bereikbaar Roermond op drukke dagen en tijdens (grootschalige) wegwerkzaamheden.

Deze resultaten behalen we niet alleen door verduurzaming van het mobiliteitssysteem, maar hangt ook af van het aanbod en locatie van woningbouw, retail, onderwijs en werkgelegenheid in de stad. Daarom is er continu overleg tussen de gemeente en de diverse externe partijen, zodat er goede afspraken gemaakt worden bij nieuwe ontwikkelingen.

2.2 Parkeren

Wat willen we bereiken?
Parkeren blijft een belangrijke schakel in de bereikbaarheidsketen en speelt ook een belangrijke rol in de ambitie naar een mobiliteitstransitie en het faciliteren van ruimtelijke en economische ontwikkelingen in Roermond. Een transitie gericht op toenemend gebruik van andersoortig vervoer zonder dat het functioneren van de binnenstad hieronder leidt. Parkeerbeleid kan en moet hierin sturend zijn door bijvoorbeeld goede maatregelen voor het fietsparkeren en eigentijdse, realistische parkeernormen.

Wat gaan we ervoor doen?
We gaan de digitale parkeerketen verder optimaliseren, onder andere door het inzetten van een scanauto.
- We gaan de parkeerapparatuur in de parkeergarage Kazerneplein vervangen.
- We monitoren de parkeerdruk in het centrum, de schil en de overloopgebieden om daarmee tijdig te anticiperen op eventuele regulering.
- We plaatsen, vanuit de door de provincies Limburg en Noord-Brabant aangestuurde concessie, laadpalen passend binnen de lopende afspraken en passend in het in 2022 vastgestelde uitvoeringskader.

Wat levert het op?
- Het onder controle houden van de parkeerdruk, waardoor de leefbaarheid en bereikbaarheid voor bewoners toeneemt.
- Modernere parkeerapparatuur in de parkeergarage Kazerneplein, gebaseerd op kentekenherkenning. Hiermee zetten we een volgende stap in het digitaliseren van parkeren.
- Een betere verdeling van het parkeren: minder parkeerdruk op straat, meer bezettingsgraad in de parkeergarages.
- Beter inzicht in de actuele parkeerdruk, waardoor we tijdig maatregelen uit het parkeerbeleidsplan kunnen toepassen.
- Een verdere groei van het aantal (al dan niet publieke) laadpalen in onze gemeente. In 2025 plaatsen we opnieuw publieke laadpalen vanuit de nieuwe concessie.

2.3 en 2.4 (Economische) Havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

Een goede infrastructuur van onze havens en waterwegen zorgt ervoor dat Roermond haar logistieke keten binnen Europa versterkt. De Maas is hierbij een belangrijke vervoerscorridor die we moeten verbeteren en versterken. Zo kan de haven beter benut worden en zal er meer transport van de weg naar het water plaatsvinden (Modal Shift). Hierdoor neemt de verkeersdruk op het wegennet rondom Roermond af. Om dit te kunnen bereiken is het noodzakelijk om bedrijven en havens rondom deze vervoerscorridor te beschermen tegen hoogwater. Op recreatievlak zetten we in op aantrekkelijke recreatieve havens en via de inzet van Limburg Marketing aan de promotie en gebruik van de cruiseterminal door riviercruises.

Wat gaan we ervoor doen?

- We hebben met de Provincie Limburg, Waterschap Limburg, CV Port of Roermond u.a. een samenwerkingsovereenkomst Planuitwerking Integraal tracé Willem-Alexanderhaven Roermond ondertekend. We werken aan een realisatieovereenkomst, inclusief businesscase en maatwerk plan. Belangrijke mijlpaal daarin is dat de aangevraagde CEF-works subsidie ter hoogte van € 23,5 mln. is toegekend. Het maatwerk plan behelst een verbetering van de haven waarbij de kades van de haven gaan dienen als hoogwaterbescherming maar ook een logistieke functie hebben. In 2025 stellen we samen met genoemde partijen een realisatieovereenkomst op.
- We onderzoeken hoe we de walstroomvoorziening voor binnenvaartschepen op Willem- Alexander kunnen realiseren, om alternatieve laad, -en tankinfrastructuur aan te bieden.
- We continueren het ingezette proces om een kwaliteitsimpuls te geven aan de herinrichting van de haven La Bonne Aventura, als onderdeel van Roerdelta fase 3, waarbij er aandacht is voor het verbinden van de stad met het water (toelichting project Roerdelta in programma 8).
- We voeren het meerjarig baggerplan (20 oktober 2022) uit waardoor de havens en waterwegen bevaarbaar blijven. Waar nodig stemmen we dit af met andere ontwikkelingen in de havens zoals het verhogen van het hoogwaterbeschermingsniveau.
- We werven, met de inzet van Limburg Marketing, actief rederijen om Roermond als bestemming op te nemen.

Wat levert het op?

Een realisatieovereenkomst voor een waterkering waar het hele bedrijventerrein Willem-Alexander baat bij heeft. Met de gelden van het waterschap samen met de CEF-subsidie (Connecting Europe Facility)en de bijdrage van de bedrijven kunnen we dit plan uitvoeren.

Uiterlijk op 31 december 2024 is er minimaal één walstroomvoorziening voor binnenschepen in de Willem Alexanderhaven aanwezig.

2.5 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

Een goed functionerend openbaar vervoersysteem is belangrijk voor de totale bereikbaarheid van de stad (trein en bus). Het openbaar vervoer is een goed alternatief voor de auto en draagt daarmee bij aan de mobiliteitstransitie die de gemeente voor ogen heeft.

Wat gaan we ervoor doen?

- We dragen bij aan de exploitatie van de grensoverschrijdende busverbinding SB83, waardoor centrum en station Roermond en het Designer Outlet rechtsreeks per bus bereikbaar zijn vanuit Mönchengladbach en tussenliggende kernen.
- We realiseren, samen met NS, het nieuwe voorterrein rondom het stationsgebouw inclusief extra fietsenstallingen op locatie P&R-Noord.
- We werken samen met NS en Arriva aan een nieuwe wachtruimte voor buspassagiers.
- Op basis van het vastgestelde gebiedsprofiel gaan we de voorbereiding van een nieuw Stationsplein starten (beide zijden van de Singel).
- We starten een verkenning voor de stationsomgeving voor de lange termijn. Om deze ontwikkeling integraal te benaderen zijn we continu in gesprek met partijen als NS en ProRail.
- We voeren proactief overleg met de provincie Limburg om een goede bereikbaarheid per bus van kernen, bedrijventerreinen en andere voorzieningen onder de aandacht te brengen.

Wat levert het op?

- Een grensoverschrijdende buslijn naar Mönchengladbach en dus een alternatieve vervoerwijze voor onze Duitse bezoekers.
- Een Stationsplein dat binnenstad en station met elkaar verbindt en zo functioneert als mobiliteitsknooppunt én visitekaartje van Roermond.
- Goede bereikbaarheid per bus van kernen en bedrijventerreinen.

Baten en lasten van het programma 2

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	14.312	13.838	14.725	15.520	15.905	16.419
Baten	-3.070	-2.244	-2.261	-2.278	-2.278	-2.278
Totaal programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	**11.242**	**11.594**	**12.464**	**13.242**	**13.627**	**14.141**

Programma 3

Economie

Strategisch doel programma

Klimaatverandering, geopolitieke spanningen en krapte op de arbeidsmarkt vragen om anders te kijken naar de lokale economie. Het vraagt om verandering. Economische groei op zichzelf is geen doel, de brede welvaart staat centraal. Overheid, bedrijfsleven én onderwijsinstellingen zien het belang van deze transitie. Gezamenlijk kijken we hoe we hier het beste invulling aan kunnen geven, zodat we:

- Het leef - en vestigingsklimaat verbeteren om zo het concurrerend vermogen van onze bedrijven en Roermond als geheel te versterken.
- Een evenwichtige arbeidsmarkt blijven stimuleren.
- Menselijk kapitaal behouden en benutten.
- Lokale (vrijetijds)economie toekomstbestendig kunnen maken.

Roermond werkt samen met haar partners aan een duurzaam en ondernemend Roermond.
Wij werken aan een sterke economische structuur die dienend is aan de brede welvaart van de inwoner; door het bieden van werk en de mogelijkheid tot ontwikkeling in een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Beleidskaders:

- Economische visie Roermond (2017).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Ruimtelijk detailhandelsbeleid Gemeente Roermond 2015-2020 (2015).
- Evenementennota (2016).
- Ontwikkelkader Stedelijke Maasplassen (2019).
- Visie en Actieprogramma Recreatie en Toerisme Midden Limburg.
- Verbinden, Vertellen en verrijken (2019).
- Hotel en B&B beleid (2017).
- Regionaal beleidskader werklocaties (2019).
- Handelingsperspectief kantoren Roermond (2023).
- Visie dagelijkse voorzieningenstructuur (2023).
- Gebiedsprofiel Binnenstad Roermond (2023).
- Ruimtelijk beleid horeca kaders (2024).

Verbonden partijen:

- Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML B.V.)
- Stichting Keyport.
- Samenwerkingsverband Midden-Limburg (SML).

Producten:

3.1 Economische ontwikkeling

Roermond is een woon-, werk- en bezoekersstad. Sterke sectoren zijn de (gezondheids-) zorg en welzijn, vrijetijdssector, (detail) handel, (maak)industrie en publieke- en zakelijke dienstverlening.

De stad en omgeving bieden veel kwaliteiten als woonomgeving. Zo zijn belangrijke regionale voorzieningen als het ziekenhuis, de rechtbank en middelbare opleidingen gevestigd maar ook een theater en bioscoop. Ook is Roermond een werkstad met een forse inkomende regionale pendel. Veel mensen uit de regio werken in Roermond. Als regionale werkstad is Roermond ook aantrekkelijk voor starters. De bevolking van de stad is relatief jong, zeker in vergelijking met omliggende gemeenten. Daarnaast heeft Roermond op het gebied van vrijetijdseconomie, met de historische binnenstad, de Maasplassen en het Designer Outlet Roermond (DOR), sterke troeven in handen. Ze trekken veel bezoekers, tot ver buiten de regio en zelfs internationaal.
De binnenstad van Roermond heeft een grote opgave op het gebied van de aanpak van leegstand en leefbaarheid. Bij de Maasplassen zien we dat economische activiteiten deels geremd worden door de noodzakelijke te nemen (waterveiligheid) compenserende maatregelen door initiatiefnemers. Ook de bedrijventerreinen hebben stevige opgaven op het gebied van onder andere verduurzaming, energie en arbeidsmarkt.

Roermond is ambitieus met een coalitieakkoord waarin ambitie, daadkracht en verbinding centraal staan. Samen met ondernemers en verbonden partners zorgen we ervoor dat we onze bezoekers, bedrijven en bewoners vooruitbrengen. Belangrijk ontwikkelpunt voor Roermond is een heldere profilering en citymarketingstrategie. Met een heldere koers kunnen bouwen aan een sterk (merk) Roermond.

Wat willen we bereiken?
We werken de komende jaren aan een florerende (vrijetijds)economie. Hierbij richten we ons op:

- Het versterken en verbinden van de drie unique selling points van Roermond; de historische binnenstad, de Maasplassen en Designer Outlet Roermond, zijn - met elkaar verbonden - aantrekkelijke verblijfs, -en werkgebieden voor zowel inwoners, bezoekers en ondernemers.
- Een vitale, aantrekkelijke binnenstad waar het goed wonen, verblijven en ondernemen is.
- Het versterken van de regionale positie van onze bedrijventerreinen.

- De voorzieningenstructuur in onze wijken is vitaal.
- Het beschikken over voldoende menselijk kapitaal.
- Een toegankelijke dienstverlening naar ondernemers: publieke dienstverlening met een menselijke maat.
- Gezamenlijk aanpak van gemeente en ondernemers om de kwaliteit en de economische ontwikkeling van Roermond te versterken, middels bedrijfsinvesteringszones.
- Het verduurzamen van evenementen.

Wat gaan we ervoor doen?
- We gaan bouwen aan een Citymarketingstrategie.
- We gaan uitvoering geven aan het Gebiedsprofiel niet-stedelijke Maasplassen.
- We gaan aan de slag met regionale toeristische projecten.
- We geven uitvoering aan de Stimuleringsregeling kwaliteitsimpuls binnenstad. Hierbij ligt de focus op vergroening, het toevoegen van woningen tussen en boven winkels en de aanpak van gevels.
- We gaan aan de slag met de verdere uitwerking van projecten, voortvloeiend uit het gebiedsprofiel, zoals de herontwikkeling van het Centrumkwartier, Stationsgebied en het Wilhelminaplein (nadere toelichting programma 8).
- We optimaliseren het implementeren van datagericht werken.
- We gaan de beleidskaders van onze detailhandelslocaties buiten de daarvoor bestemde winkelgebieden (perifere locaties) actualiseren.
- De verlaging van de dam van het Lateraalkanaal, dit betekent een belangrijke bijdrage aan de hoogwaterveiligheid van Roermond en voor de maatschappelijk-economische ontwikkelmogelijkheden.
- Evenementenorganisaties informeren, begeleiden en helpen om hun evenement zo duurzaam mogelijk te organiseren.
- We ondersteunen (nieuw) ondernemerschap middels stimuleringsmaatregelen, projecten en advies.
- Wij geven uitvoering aan de wettelijke taken met het oog op draagvlakmeting voor de bedrijfsinvesteringszones.

Wat levert het op?

Vrijetijdseconomie:
- Een geactualiseerd detailhandelsbeleid (voor het onderdeel perifere locaties).
- Toeristische overstappunten, een erfgoed route, deelname aan de Limburge Datahub voor toerisme.
- De duurzaamheidsparagraaf beoogt dat evenementen duurzamer worden georganiseerd zodat de milieubelasting zo laag mogelijk wordt (Afval, CO2, water en groen).
- Door te evalueren worden mogelijke punten zichtbaar die aanpassing behoeven in het beleid.
- Het ultieme doel is dat alle horeca in Roermond bij evenementen dezelfde duurzame hardcup drinkbeker met gemeentelijk logo gebruikt. De bezoeker/consument wordt geconfronteerd met één werkwijze, waardoor het draagvlak maximaal kan zijn. Het effect uiteindelijk is dat er geen drinkbekers meer in de openbare ruimte achterblijven na een evenement.
- We gaan het uitvoeringskader evenementenbeleid evalueren, hierbij is er speciale aandacht voor het verduurzamen van evenementen en wordt gewerkt aan de verdere uitrol van een duurzame drinkbeker tijdens evenementen, ‘de Stadsbeker’.

Binnenstad:
- Een kwaliteitsimpuls binnenstad: stimuleringsmaatregelen gevelverbetering, transformatie en ondersteuning startende ondernemers.

Algemene economie:
- Het voortzetten van de samenwerking tussen de bedrijfsinvesteringszones en de gemeente.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat willen we bereiken?

We zetten in op een succesvolle doorontwikkeling en borging van een goed vestigingsklimaat van de bedrijventerreinen en werklocaties. Wij versterken onze regionale positie.

Wat gaan we ervoor doen?

We blijven in samenwerking met de BIZ, Parkmanagement Midden-Limburg, Keyport en OML ontwikkelen. Wij zetten in op verduurzaming, infrastructuur, bereikbaarheid & veiligheid, (lokaal) ondernemerschap, menselijk kapitaal en data. Tevens gaan wij de samenwerking met de Limburgse binnenhavens intensiveren. De ontwikkeling en uitgifte van de bedrijventerreinen middels inzet OML en het beheer van bedrijventerreinen door inzet van Stichting Parkmanagement Limburg.

Wat levert het op?
- Uitvoeringsstrategie voor de werklocaties en bedrijventerreinen;
  - Onderzoeken herstructureringsopgaven bedrijventerreinen.
  - Onderzoek naar verduurzaming bedrijventerreinen.
  - Aangescherpt locatiebeleid.
- Overkoepelende strategie voor binnenhavenprojecten.

3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke dienstverlening naar ondernemers; publieke dienstverlening met een menselijke maat.

Wat gaan we ervoor doen?

We blijven werken aan onze dienstverlening en ondersteuning van het MKB:
- We zetten het strategisch accountmanagement voort.
- We gaan door met de inzet van de bedrijvencontactfunctionaris.
- De inzet van een winkelstraatmanager voor de Binnenstad.
- We continueren extra inzet ter ondersteuning voor evenementen (zowel capaciteit als middelen).
- We geven uitvoering aan het Routeplan Keyport 2025-2028.
- We gaan de ondersteuning voor startende ondernemers opnieuw vormgeven.

Wat levert het op?
- Aanjagen ondernemerschap en innovatie.
  De inzet van een winkelstraatmanager voor de Binnenstad.
- Inzet van een tweede evenementencoördinator.

3.4 Economische promotie

Wat willen we bereiken?

Roermond heeft een economische, stedelijke identiteit met een duidelijke koers. We weten (nieuwe) bewoners, bezoekers, bedrijven en kennisinstellingen aan Roermond te binden door de stad als sterk merk op de kaart te zetten. Een aansprekende en effectieve citybranding, -making én -marketing zorgt voor cohesie, consistentie én groei in de breedte.

Wat gaan we ervoor doen?
- Samen met onze partner Stichting Citymanagement Roermond werken aan een citymarketingstrategie. Zij hebben als doel om de economische ontwikkeling en positionering van de stad Roermond te bevorderen. De resultaten van het traject ‘De Stroomstrategie’ uit 2024 nemen we mee in de citymarketingstrategie. Met deze resultaten kunnen we inzichtelijk maken hoe en met wie we de positionering bewerkstelligen.
- We continueren activiteiten om menselijk kapitaal te behouden en te vinden. Door: Het actief positioneren van Roermond als aantrekkelijke woon, - en werkomgeving voor de jeugd en het zichtbaar maken van carrièrekansen. Hierbij zetten we in op het versterken van de samenwerking met MBO/ HBO/ WO- instellingen en bedrijfsleven.
- We gaan, in samenwerking met onze regionale gemeenten, de regionale marketingstrategie (de promotie van de toeristische regio Midden-Limburg) tot uitvoering brengen.

Wat levert het op?
- Meerjarige afspraken met Citymanagement betreffende een aansprekende en effectieve citybranding, -making én -marketing en met stip op de horizon 2032: het 800-jarig bestaan van Roermond.
- Fieldlabs op de bedrijventerreinen waar we actuele vraagstukken oppakken.
- Meerjarige afspraken met Limburg Marketing ten behoeve van de promotie van Midden-Limburg met het doel toeristen naar de regio te halen.

Baten en lasten van het programma 3

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	4.051	5.238	5.158	5.190	4.703	4.703
Baten	-1.949	-2.289	-2.496	-2.559	-2.715	-2.715
Totaal programma 3.0 - Economie	**2.102**	**2.949**	**2.662**	**2.631**	**1.988**	**1.988**

Programma 4

Onderwijs

Strategisch doel programma

Goed onderwijs biedt kansen en legt een basis voor de toekomst. Het draagt bij aan de ontwikkeling van onze inwoners, het vergroot de kans op een succesvolle deelname aan de samenleving en op de arbeidsmarkt en het draagt bij aan onze economie. Onderwijs is ook een ontmoetingsplek. Het draagt bij aan de sociale cohesie, aan gedeelde normen en waarden en aan vitale gemeenschappen. De gemeente Roermond streeft naar een kwalitatief goed en dekkend onderwijsaanbod dat toegankelijk is en gelijke kansen biedt voor iedereen, ongeacht achtergrond of de omgeving waarin men opgroeit. Met de jeugd als primaire doelgroep, maar met 'een leven lang ontwikkelen' als uitgangspunt.

De gemeente zet zich samen met partners in voor goed onderwijs, onder meer op het gebied van:

- voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang;
- de verbinding passend onderwijs en jeugdhulp;
- gelijke kansen en onderwijsachterstanden;
- de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt;
- leerplicht en doorstroompunt;
- de aanpak van jongeren in een kwetsbare positie en voortijdig schoolverlaten;
- bibliotheekwerk;
- laaggeletterdheid en volwasseneducatie;
- onderwijshuisvesting;
- leerlingenvervoer.

We sluiten aan bij bestaand beleid, stellen bij waar nodig en (door)ontwikkelen succesvolle interventies en aanpakken. Daarbij zoeken we nadrukkelijk de verbinding met andere beleidsterreinen en sluiten we aan bij het gemeentelijke programma 'Kiezen voor Kansen' in het sociaal domein.

Beleidskaders:

- Beleidsnotitie Kansrijke peuter- en kleutertijd Roermond 2024-2027.
- Lokale Educatieve Agenda (LEA), gemeente Roermond.
- Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) in het kader van de Wet passend onderwijs en Jeugdwet, gemeente Roermond.
- Nationaal Programma Onderwijs (NPO), gemeente Roermond.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein Roermond 2023-2028.
- Programma Regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024.
- Regionaal programma volwasseneneducatie en laaggeletterdheid 2021-2024.
- Lokaal uitvoeringsplan laaggeletterdheid Roermond 2021-2024.
- Overlegtafel Arbeidsmarkt-economie-onderwijs, Taskforce Post-Corona Arbeidsmarktregio Midden-Limburg.
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs gemeente Roermond 2020-2040.

Producten:

4.1 Openbaar basisonderwijs

De gemeente heeft een grondwettelijke taak om te voorzien in voldoende openbaar basisonderwijs. In Roermond gaat het om de openbare basisscholen Aan de Roer, De Brink en De Stapsteen. Dit onderwijs en deze scholen zijn onderdeel van de navolgende sub-producten.

4.2 Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. We vervullen deze zorgplicht en streven naar passende onderwijshuisvesting als belangrijke randvoorwaarde voor het bieden van goed onderwijs. We realiseren onderwijshuisvesting van goede kwaliteit, die duurzaam en toekomstbestendig is en die bijdraagt aan de leefomgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

We hebben, in samenwerking met partners, een Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs ontwikkeld. Het IHP Onderwijs fungeert als strategisch beleidskader voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs in de gemeente en bepaalt op basis van visie, gerichte analyses, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen investeringen worden gedaan. Een uitvoeringsprogramma voorziet in de planning van scholen die in aanmerking komen voor renovatie of (ver) nieuwbouw. Conform dit uitvoeringsprogramma worden projecten in uitvoering gebracht. Waar nodig wordt de planning bijgesteld in samenwerking met het onderwijs dat optreedt als bouwheer.

Wat levert het op?
Conform het IHP Onderwijs wordt per project een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, gevolgd door besluitvorming en de uitvoering van de plannen tot renovatie of (ver)nieuwbouw. De komende periode gaat het om de volgende projecten:

- Uitvoering van de nieuwbouwplannen voor ROER College Schöndeln, waarbij we toewerken naar een campusontwikkeling op locatie met meerdere gebouwen en (multi) functioneel gebruik.
- Afronding van de haalbaarheidsonderzoeken voor BS De Kasteeltuin en BS Vrijeschool Christophorus, gevolgd door besluitvorming en uitvoering van de plannen.
- Uitvoering en afronding van de haalbaarheidsonderzoeken voor BS Sint Theresia, SO Herman Broeren en BS Willem de Zwijger.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat willen we bereiken?
We streven naar een kwalitatief goed, dekkend en toegankelijk onderwijsaanbod dat bijdraagt aan de kansengelijkheid van onze inwoners. Zo veel mogelijk jongeren doorlopen succesvol hun onderwijsloopbaan en stromen door naar een passende plek. Achterstanden of stagnaties in de ontwikkeling worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en maximaal bestreden. We bieden extra ondersteuning indien nodig en besteden extra aandacht aan doelgroepen, scholen en gebieden waar dat het hardst nodig is om ervoor te zorgen dat iedereen daadwerkelijk de kans krijgt om het beste uit zichzelf te halen en een goede start in het leven te kunnen maken. Dit begint al vroeg, voorafgaand aan de start in het onderwijs, onder meer in de kinderopvang die als belangrijke vindplaats fungeert voor vroegtijdige signalering van problematiek bij het kind en/of in diens thuissituatie. Dit eindigt niet met het verlaten van onderwijs, maar heeft ook daarna nog onze aandacht. We werken daarin intensief samen met onze partners.

Wat gaan we ervoor doen?
Aanpak kansrijke peuter- en kleutertijd
We zetten, samen met partners in onderwijs en kinderopvang, in op vroegtijdige signalering en preventie van ontwikkelingsachterstanden bij peuters en kleuters. We realiseren een integrale aanpak voor de doelgroep 2- tot 6-jarigen waarmee we zoveel mogelijk peuters en kleuters met een indicatie voor- en vroegschoolse educatie (VVE) bereiken.

Aanpak kansrijk onderwijs
We ontwikkelen, samen met partners, een Lokale Educatieve Agenda (LEA) voor Roermond. Daarbij sluiten we aan bij bestaande programma's en structuren, zoals het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) in het kader van de Wet passend onderwijs en Jeugdwet en het gemeentelijke programma Kiezen voor Kansen in het sociaal domein.
We stimuleren doorgaande leer- en ontwikkellijnen, van kinderopvang naar onderwijs tot en met uitstroom naar de arbeidsmarkt. Met een (ver)rijk(t)e schooldag geven we, samen met partners, een impuls aan de brede talentontwikkeling van de jeugd met aanvullende activiteiten op het gebied van sport, cultuur, cognitieve begeleiding en sociaal-emotionele ontwikkeling.
Voor hen die dat nodig hebben, bieden we extra begeleiding en ondersteuning in onderwijs en op weg naar een passende plek. Speciale aandacht is er voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de jeugd en het thema veiligheid in en om de school.
We voorkomen en bestrijden verzuim, uitval en voortijdig schoolverlaten en zetten ons in opdat zo veel mogelijk jongeren succesvol het onderwijs verlaten. Voor jongeren waarvoor het onderwijsaanbod niet passend is, hebben we de Maatwerkalliantie opgezet. Samen met partners zetten we in op de doorontwikkeling en implementatie in het onderwijs. Aandacht is er ook voor de basisvaardigheden van onze inwoners en voor onderwijs aan nieuwkomers. Met de inwerktreding van het wetsvoorstel 'van school naar werk' per augustus 2025, werken we toe naar één regionaal programma waarbij we de huidige samenwerking en aanpakken op het gebied van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid integreren. Daarbij wordt ook de arbeidsmarktregio nauw betrokken.

Triple/quattro helix samenwerking en campusontwikkeling
We stimuleren samenwerkingen in triple/quattro helix verband tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven en (vormen van) campusontwikkeling. Daarbij leggen we een relatie met de Regio Deal Midden-Limburg.
In het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Installatietechniek Limburg (CIVIL) wordt in samenwerking met het onderwijs en bedrijfsleven toegewerkt naar een campus voor de bouw- en installatietechniek in Roermond. Bestaande en nieuwe opleidingen worden (door)ontwikkeld en innovaties worden gestimuleerd om daarmee te voldoen aan de huidige en toekomstige behoefte op de arbeidsmarkt. Dit is tevens onderdeel van Programma 7 Energietransitie.
Met de inzet van een projectleider leveren we een bijdrage aan de nieuwbouwplannen van de onderwijsinstellingen Yuverta en Gilde Opleidingen en werken we toe naar een campusontwikkeling.

Aanpak samenwerking onderwijs en jeugdhulp
We bepalen, samen met partners, wat het onderwijs zelf aan (extra) ondersteuning in het onderwijs biedt, wat in samenwerking met partners moet worden opgepakt en wat op basis van begeleiding of indicatie in het gezin geboden wordt door (overige) partners.

Bibliotheekwerk
We verkennen de mogelijkheden tot een extra vestiging van de bibliotheek in de wijk Donderberg, dat tot doel heeft de kansengelijkheid van inwoners te bevorderen. Deze ontwikkeling is tevens onderdeel van Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.

Wat levert het op?
Aanpak kansrijke peuter- en kleutertijd
- Uitvoering herijkt gemeentelijk VVE-beleid, met interventies als gratis kinderopvang en de inzet van kindcoaches in de kinderopvang en het basisonderwijs.
- Onderzoek door de Universiteit Maastricht naar ingezette interventies met aanbevelingen voor (nieuw) beleid.

Aanpak kansrijk onderwijs
- Lokale Educatieve Agenda (LEA), bestaande uit een overlegstructuur en uitvoeringsprogramma met afspraken tussen gemeente, onderwijs, kinderopvang en partners rondom bepaalde thema's.
- Implementatie van een(ver)rijk(t)e schooldag.
- Herijking van het convenant inzake veiligheid in en om de school.
- Extra begeleiding en ondersteuning in onderwijs om gelijke kansen te stimuleren, onder meer in de Maatwerkalliantie en Kerngroep nieuwkomersonderwijs.
- Verlenging van het Regionaal programma volwasseneneducatie en laaggeletterdheid 2021-2024 en een nieuw lokaal uitvoeringsplan.
- Regionaal plan in het kader van het wetsvoorstel 'van school naar werk' ter voorkoming en bestrijding van schooluitval, voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid.

Triple/quattro helix samenwerking en campusontwikkeling
- Realisatie van de nieuwbouwplannen van Yuverta en Gilde Opleidingen.
- Verdergaande samenwerking in de onderwijs- en beroepskolom en in samenwerkingsconstructen zoals CIVIL, Keyport en in de Regio Deal Midden-Limburg.
- Samenwerking met instellingen voor hoger onderwijs, waaronder de realisatie van een aanbod hoger onderwijs in Roermond.

Aanpak samenwerking onderwijs en jeugdhulp
- (Regionale) visie en uitvoeringsagenda op de samenwerking onderwijs en jeugdhulp.

Bibliotheekwerk
- Extra vestiging van de bibliotheek in de wijk Donderberg, bedoeld als plek voor ontmoeting, ondersteuning en ontwikkeling.

Baten en lasten van het programma 4

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	10.107	11.947	10.616	10.840	9.977	10.484
Baten	-6.293	-4.925	-3.745	-3.545	-3.545	-3.545
Totaal programma 4 - Onderwijs	**3.814**	**7.022**	**6.871**	**7.295**	**6.432**	**6.939**

Programma 5

Sport, cultuur en recreatie

Strategisch doel programma

Een aantrekkelijke leefbare woongemeente is een van onze doelen. Aantrekkelijk en leefbaar vanwege een bereikbaar cultuuraanbod, zorg voor het erfgoed, aanwezigheid van natuurlijke recreatiemogelijkheden en een uitgebreid en toegankelijk sport-, speel- en beweegaanbod en voldoende parken, planten en andere 'groene' inrichting van de gemeente.

Een gemeente met gezonde sportieve inwoners die omkijken naar elkaar. Ook dat is wat Roermond nastreeft. Actieve inwoners die meedoen in de maatschappij en gebruik maken van het uitgebreide aanbod. We pakken door om, samen met partners en inwoners, te zorgen die aantrekkelijke woongemeente te zijn en blijven.
Ook streven we naar een bloeiende cultuurstad, waarbij erfgoed en cultuur bijdragen aan de gezondheid en het welzijn van de inwoners. Een cultuurstad die ook de binding tussen inwoners bevordert en de economie stimuleert. Het zorgen voor mogelijkheden voor makers en amateurkunstenaars en het verbeteren van culturele instellingen en innovatie zijn daarvoor belangrijke onderdelen.

Beleidskaders:

- Integrale groenvisie (2024) - *(nog vast te stellen)*.
- Nota Sport- en beweegbeleid 2024-2028 'Roermond: sportief bezig '(2024).
- Landelijk Sportakkoord II (2023).
- Meerjaren cultuurvisie Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026: Roermond werkt aan Cultuur.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.

Producten:

5.1 Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat Roermond 'Sportief bezig' is. Dat is ook de titel van het in maart 2024 vastgestelde sport- en beweegbeleid. Met dit uitgebreide aanbod bereiken we vele inwoners. Dit draagt bij aan belangrijke onderwerpen, zoals gezondheid en actieve inwoners. Met ons sport- en beweegbeleid willen we bereiken dat zoveel mogelijk inwoners voldoen aan de beweegrichtlijn van het Ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport). We zetten in op gelijke kansen voor deelname aan sport- en bewegen door goede sportaanbieders in een veilige en sportomgeving die voor iedereen bereikbaar is. We willen ook bereiken dat onze jonge inwoners van kinds af aan vaardig in bewegen zijn en blijven. Specifiek richten we onze aandacht op inwoners die nu niet/weinig sporten of bewegen en/of wijken waar de sport- en beweegdeelname achterblijft. Ook willen we met de maatschappelijke waarde van (top)sport nog meer inwoners de meerwaarde van sporten en bewegen laten beleven en deze zo aanmoedigen tot deelname aan sport en bewegen.

Wat gaan we ervoor doen?

We voeren samen met partners het sport- en beweegbeleid uit door onder andere:

- Samen met de georganiseerde sportverenigingen te werken aan toekomstbestendig sport- en beweegaanbod. We maken een overzicht met belangrijke onderwerpen en overleggen hoe we hierin kunnen ondersteunen.
- Het ondersteunen van de sportverenigingen in het toewerken naar de in de toekomst verplichte 'basiseisen sociale veiligheid'.
- Het op basis van data realiseren van sport- en beweegaanbod waarmee inwoners worden bereikt die nu niet/weinig sporten en bewegen en/of in die wijken waar nu sport en bewegen achterblijft.
- De uitwerking van het talenten- en topsportfonds.

Wat levert het op?

- Vitale en toekomstbestendige sportverenigingen.
- Meer inwoners die sporten en/of bewegen en voldoen aan de beweegrichtlijn.
- Meer aandacht voor (top)sport(prestaties) ter ondersteuning van sporters en als motivator voor de breedtesport.

5.2 Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

- Als het om sportaccommodaties gaat willen we voldoen aan de vraag en behoefte van de inwoners en sportverenigingen. Belangrijk zijn een voldoende kwaliteitsniveau, toekomstbestendigheid en duurzaamheid.
- Een sporthal die beter uitgerust is voor topsport (zaalvoetbal en volleybal) en breedtesport.
- Een volledig accommodatiebeleid (onderwijs, wijkfuncties, sport) voor de komende jaren.

Wat gaan we ervoor doen?

- Een gefaseerd onderzoek naar samenwerking en een daarbij behorende toekomstbestendige sportinfrastructuur voor de georganiseerde buitensportverenigingen die gebruik maken van de sportparken de Wijher en Kitskensberg en de voetbalverenigingen van de overige vijf voetbalparken in Roermond. De sporthal Jo Gerris 1 wordt beter ingericht voor topsport. Dit om onze topsportverenigingen die uitkomen op het hoogste Nederlandse competitieniveau én de supporters beter te faciliteren. Hiermee is in 2024 gestart.
- Het private deel van Sportcentrum Swalmen is in 2024 aangekocht met de zogenaamde ‘stip op de horizon-gedachte’. We voeren onderzoek uit naar een toekomstige (binnen- en buiten) sportaccommodatie voor Swalmen die voorziet in en afgestemd is op de behoefte.
- We vervangen één van de wedstrijd- en trainingsvelden van sportpark de Wolfsberg met kunstgras. Bij de Kadernota is al aangegeven dat één van de velden vervangen moet worden. Vanwege de grootte van voetbalvereniging SHH en de daarmee samenhangende speelintensiteit van de velden is het beter dit veld te vervangen met kunstgras in plaats van natuurgras.
- Met de inzet van subsidiebudget vernieuwt tennisvereniging RTC NIP drie gravelbanen.
- De kleedlokalen die in beheer zijn van de Gemeente Roermond op Sportpark de Wijher en Sportpark Kitskensberg krijgen een opknapbeurt in afstemming met de huurders van deze accommodaties.
- Bij zwembad de Roerdomp wordt de buitenruimte opgeknapt en heringericht.
- We leggen een beachvolleyveld aan op Sportpark De Wijher samen met een drietal verenigingen (Ready ’60, HV LimMid en VC Hero) om het sportaanbod in Roermond verder te verbreden.

Wat levert het op?

- Een aanbod aan sportaccommodaties dat beter voldoet aan de vraag van de inwoners en de behoefte van met name de georganiseerde sportverenigingen.
- Een aan de huidige tijd aangepast gemeentelijk sportaccommodatiebeleid, met als doel passende, kwalitatief goede en toekomstbestendige sportaccommodaties.
- Een verbetering qua veiligheid en functionaliteit van de buitenruimte bij zwembad De Roerdomp.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

Actief meedoen aan cultuur heeft positieve effecten op de lichamelijke en de geestelijke gezondheid. Ook versterkt dit de binding met anderen door het verbeteren van sociale banden en het gevoel van samenzijn. Bovendien leidt een levendige, culturele omgeving tot economische vooruitgang. Dit door meer inkomsten voor lokale kunstenaars, horeca en toerisme. Ons doel is cultuur en erfgoed voor alle inwoners en waar ruimte is voor nieuwe initiatieven. We willen een divers aanbod van culturele instellingen om een goed gevuld cultureel aanbod te garanderen. Ook willen we meer kansen creëren voor ‘makers’ en amateurkunstenaars en verbeteren we de samenwerking van de culturele instellingen. Met deze aandachtspunten willen we een culturele omgeving creëren waarin iedereen de kans krijgt om actief mee te doen en bij te dragen aan het culturele leven in Roermond.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zetten de uitvoering van de meerjaren cultuurvisie “Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026: Roermond werkt aan Cultuur” voort.
- We ondersteunen initiatieven van externen via de subsidieregelingen “Maakplaats 2023-2026” en “Samenwerken in Cultuur 2023-2026”.
- We verbeteren samenwerking binnen de (ambtelijke) organisatie.
- Twee cultuurcoaches verbinden culturele partners en ondersteunen activiteiten.
- We onderzoeken de mogelijkheid voor een derde cultuurcoach voor wereldculturen. We gaan door met het verbreden van de culturele infrastructuur, gebaseerd op het beleid van 2023.
- We maken de doorontwikkeling van Platform Cultuur Roermond mogelijk.
- We zetten de samenwerking binnen de Cultuurregio op bestuurlijk en ambtelijk niveau voort.
- We verkennen Euregionale culturele samenwerkingen, onder andere met de gemeente Mönchengladbach.
- We ondersteunen traditionele amateurkunsten (muziekverenigingen, schutterijen).
- We subsidieren het kernteam Streetculture.
- We voegen subsidiemogelijkheden voor streetculture-initiatieven toe aan de nieuwe subsidieregel “Basissubsidie Culturele Amateurkunsten”.
- We ondersteunen een ‘broed/maakplaats’ voor lokale creatieve ondernemers.
- De zichtbaarheid van culturele initiatieven via www.cultuurroermond.nl en de cultuuragenda op www.weareroermond.nl wordt verbeterd.

Wat levert het op?
- Samenwerkingsverbanden tussen maatschappelijke organisaties en amateurkunstenaars of culturele instellingen.
- Verbeterde samenwerking tussen culturele organisaties en andere sectoren, zoals onderwijs, sport en welzijn.
- Gemakkelijk toegankelijke projecten geïnitieerd door jonge makers.
- Integratie van cultuur met andere beleidsdomeinen zoals erfgoed, sport, toerisme, onderwijs en welzijn.
- Het initiëren van activiteiten door en binnen diverse doelgroepen
- Nieuwe impulsen voor samenwerking binnen basisinfrastructuur via Platform Cultuur Roermond.
- Projecten die regionale impact hebben met name voor jeugd
- Samenwerking tussen culturele partners binnen de gemeente Roermond en de gemeente Mönchengladbach.
- Meer bekendheid en betrokkenheid bij cultuur door een verbeterde communicatie.
- Meer begrip en waardering voor de culturele afwisseling binnen Roermond, wat bijdraagt aan een samenleving waarin iedereen meedoet.
- Verbeteren van innovatie in kunst, cultuur en erfgoed, met behoud van tradities voor toekomstige generaties.
- Meer kansen voor makers en amateurkunstenaars om hun talenten te ontwikkelen en te presenteren.

5.4 Musea

Wat willen we bereiken?

Het Cuypershuis wil nationale en internationale bezoekers aantrekken die kennis willen maken met het werk van Pierre Cuypers en met het werk van vormgevers en ontwerpers uit deze tijd.

Wat gaan we ervoor doen?

Begin 2025 krijgt de gemeenteraad een aantal mogelijkheden voor de toekomst van het Cuypershuis voorgelegd en wat elke mogelijkheid betekent voor de gemeentelijke gebruiksbijdrage aan het museum. Behalve deze mogelijkheden, wordt ook bekeken wat het betekent als gekozen wordt voor een zelfstandig museum, binnen de gemeentelijke organisatie of wanneer het museum onder beheer van een nieuwe stichting wordt gebracht.
Ongeacht de te kiezen mogelijkheid blijft het monumentale pand in beheer bij de gemeente.

Verder zetten we in op het:
- Opstellen meerjarige programmering.
- Voortzetten van de registratie van collectiegegevens.
- Actualiseren van het plan Collectie Hulp Verlening.
- Actualiseren Collectiebeheerplan voor de collectie van het Cuypershuis, inclusief een plan voor de depotsituatie.
  Het collectiebeheerplan doet ook aanbevelingen voor het inrichten van een gemeentebreed Collectiebeheerplan voor de gemeentelijke kunst- en cultuurhistorische collectie.
- Vaststellen en toepassen van vrijwilligersbeleid.
- Actualiseren van het veiligheidsbeleid van het pand, het toezicht, BHV (bedrijfshulpverlening) en de collectieveiligheid.
- Verbeteren van de toegankelijkheid van het pand voor mensen met een beperking.
- Op orde brengen van de beleidsdocumenten die nodig zijn voor behoud van de registratie in het Museumregister Nederland.
- Zorgen voor externe fondsen, in samenwerking met gemeentelijk adviseur, de Vrienden van het museum en (bij uitzondering) expertise van buiten de organisatie.
- Uitvoering geven aan het educatiebeleid.
- Uitvoering geven aan Randprogrammering bij de wisseltentoonstellingen.
- Versterken van het netwerk; in Roermond, in de provincie en landelijk.
- Meewerken aan de Euregionale Museummaand / Museummonat.
- Editie Cuyperslab 2025.
- Opstellen van een missie-visiedocument over de toekomst van het Cuypershuis, waarin verschillende inhoudelijke mogelijkheden staan beschreven waaruit het Cuypershuis kan kiezen Deze worden aan de gemeenteraad voorgelegd om er een besluit over te nemen.
- Opstellen van een bedrijfsplan waarin beschreven staat hoeveel geld iedere route vraagt.

Wat levert het op?

Een stevige basis waarop het Cuypershuis de komende jaren kan voortbouwen.
Het Cuypershuis zet in 2025 de koers voort die is ingezet met het in 2023 vastgestelde Plan van Aanpak. Doelstellingen in het Plan van Aanpak zijn het realiseren van een verbeterde bedrijfsvoering, het verbreden en diversifiëren van de eigen inkomsten, het verhogen van de bezoekerscijfers en het vergroten van de maatschappelijke relevantie.

5.5 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

De erfgoedvisie “Ambitieus aan de slag met het verleden 2024-2030” is in december 2023 vastgesteld. De visie kent drie rode draden en een erfgoedagenda. De gemeente Roermond wil de maatschappelijke en verbindende waarden van haar cultureel erfgoed op z’n best benutten. Het doel is zichtbaarheid, toegankelijkheid en het kunnen beleven van erfgoed en erfgoededucatie. Daar willen we samen met erfgoedgemeenschappen voor zorgen; het erfgoed is tenslotte van ons allemaal. De gemeente Roermond kiest ervoor om richting 2030 met drie rode draden te werken. Deze rode draden komen uit de analyse van visie- en beleidsdocumenten en de opbrengsten van het participatieproces van deze Erfgoedvisie.
De drie rode draden zijn:

1. Behoud en versterken van erfgoed;
2. Zichtbaarheid, toegankelijkheid en het kunnen beleven van erfgoed en erfgoededucatie;
3. Erfgoed is van ons allemaal.

Wat gaan we ervoor doen?

- We steunen het onderhoud van bepaalde categorieën gemeentelijke monumenten en klein religieus erfgoed.
- We ondersteunen initiatieven van inwoners die de aandacht voor het erfgoed vergroten.
- We ondersteunen initiatieven van inwoners die de restauratie van klein religieus erfgoed ten doel hebben.
- We actualiseren ons beleid waar nodig, bijvoorbeeld op het vlak van regelgeving van het beschermd stadsgezicht.
- We bieden subsidiemogelijkheden voor gevelverbetering in de binnenstad.
- We voeren de Kerkenvisie uit.
- We stellen een actieprogramma rondom de Kapelse Molen op.
- We steunen het zichtbaar maken en toegankelijk maken van erfgoed, onder andere via toeristische projecten.
- We brengen monumenten in kaart en selecteren en wijzen nieuwe monumenten aan uit de periodes Wereldoorlog II, Koude oorlog en 1965-1990.

Wat levert het op?

- Goed onderhouden gemeentelijke monumenten en klein religieus erfgoed.
- Erfgoed is van ons allemaal. We steunen projecten die beleid ondersteunen en het draagvlak voor erfgoed vergroten.
- We voeren actueel beleid. Dat betekent dat je erfgoed gezien de wet goed kan beschermen maar ook ontwikkelmogelijkheden kan bieden.
- We steunen eigenaren bij het verbeteren van de gevelkwaliteit in de binnenstad.
- We blijven in gesprek met de eigenaren en beheerders van religieuze monumenten.
- We maken een plan met oog op educatief gebruik van de Kapelse Molen.
- Het zichtbaar en toegankelijk maken van erfgoed, onder andere via toeristische projecten, zorgt voor meer bekendheid van erfgoed en steun voor erfgoedbeleid. Toeristen en eigen inwoners kunnen genieten van erfgoed dat ze misschien niet kenden.
- We vullen ons monumentenbestand aan met nieuwe categorieën.

5.6 Media

In 2025 vervalt de vijfjarige aanwijzing van de lokale omroep en volgt een nieuwe aanwijzingsprocedure.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Bewegen, ontmoeten, recreatie:

Wat willen we bereiken?

We werken toe naar een openbare ruimte die onze inwoners inspireert om in de buitenlucht te spelen, bewegen en ontmoeten. Dit draagt bij aan verbinding met elkaar, gezondheid en welzijn. In 2024 is gestart met de herijking van het speelruimteplan, wat in het voorjaar van 2025 wordt vastgesteld. Het herijkte beleid geeft invulling aan het thema spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte voor alle inwoners van Roermond.

Wat gaan we ervoor doen?

- Gekoppeld aan het herijkte speelruimteplan komt er een uitvoeringsprogramma voor spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte.
- In 2024 is een Quickscan uitgevoerd naar kansrijke locaties waar in 2025 speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken gerealiseerd kunnen worden.
- We zoeken bij ontwikkelingen op openbare plekken naar mogelijkheden om spelen, bewegen en ontmoeten te combineren met de vergroeningsopgave. Hierbij leggen we bijvoorbeeld de verbinding met het vergroenen van pleinen en de Quickscan Groen.

- We passen waar mogelijk de filosofie van het Athletic Skills Model (ASM) voor veelzijdige beweegprogramma's toe.
- We onderhouden het recreatief wandel, ruiter en fietsroutenetwerk.

Wat levert het op?
- Een groene(re) openbare ruimte die uitnodigt om te spelen, te bewegen en elkaar te ontmoeten, voor alle inwoners.
- Een goed functionerend wandel, ruiter, en fietsroutenetwerk voor inwoners en bezoekers.

Integrale Groenvisie:

Wat willen we bereiken?

De Integrale Groenvisie legt een sterke koppeling tussen biodiversiteit (variatie van onder andere dieren en planten), klimaatadaptatie (aanpassingen door klimaatverandering), gezondheid en welzijn. Het doel is een diverse, groene omgeving die bijdraagt aan een gezonde, veilige en beleefbare omgeving. Om deze ambities uit te voeren, wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld dat gericht is op het versterken van de biodiversiteit in onze gemeente en hoe groen wordt ingezet om de gevolgen van klimaatverandering te verzachten. Met vergroening van de openbare ruimte slaan we meerdere vliegen in een klap: we zorgen voor meer biodiversiteit, minder hittestress, verbeteren de waterhuishouding en de kwaliteit van de openbare ruimte.

Wat gaan we ervoor doen?
- Het opstellen van een Groenstructuurplan.
- Toepassen beleidsdoelen Integrale Groenvisie op bestaand groenbeheer.
- Het vergroenen van stenen pleinen, op basis van de Quickscan Groen.
- Uitwerken subsidieregeling verticaal groen (groen tegen muren bijv.).
- Natuur inclusief bouwen, waarbij tijdens (ver) bouwingen gelet wordt op natuur.
- Communicatie naar inwoners over stimuleringsregelingen voor klimaatadaptatie.

Tot slot koppelen we vergroening van Roermond zoveel mogelijk aan ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructurele projecten. Ook binnen verschillende gebiedsprofielen besteden we komend jaar aandacht aan vergroening om onder anderen hittestress aan te pakken. Voor het buitengebied wordt ingezet op het versterken van de groenblauwe dooradering, het versterken van de biodiversiteit en het maken van een groene overgangszone tussen stedelijk gebied en buitengebied. Dit doen we vanuit de stuurgroep Nationaal Park Nieuwe Stijl waarbij we zoeken naar koppelkansen bij het Nationaal Programma Landelijk Gebied, het Ruimtelijk Arrangement en de Gebiedsontwikkeling Roermond Oost (GORO).

Wat levert het op?
- Biodivers, klimaatrobuust en uitnodigend groen in de gemeente Roermond. Hiermee draagt het groen bij aan een gezonde, veilige en beleefbare omgeving nu en in de toekomst.

Baten en lasten van het programma 5

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	19.986	22.492	22.091	21.688	21.449	21.418
Baten	-3.909	-2.133	-2.823	-2.648	-2.609	-2.609
Totaal programma 5 - Sport, cultuur en recreatie	**16.077**	**20.359**	**19.268**	**19.040**	**18.840**	**18.809**

Programma 6

Sociaal Domein

Strategisch doel programma

We bouwen in Roermond door mét en voor inwoners aan een stad waar iedereen meedoet, eigen regie voert en zichzelf kan zijn. We streven naar een stevig fundament van welzijn en participatie. We investeren met impact en focus: in samenhang en verbinding, samen met onze inwoners en met sociale maatschappelijke partners.

Roermond investeert in bestaanszekerheid, gezondheid en kansengelijkheid. Dat zijn onze grote opgaven in het sociaal domein. We versnellen en versterken onze aanpak o.a. met het programma 'Kiezen voor Kansen'. We werken continu aan nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken. Zolang als nodig is, biedt Roermond passende hulp en ondersteuning aan inwoners via een goed ingerichte sociale basis, met lef om verschil te maken. Écht luisteren en niet met een oordeel je medemens benaderen. Dichtbij elkaar zijn, in verbinding met elkaar: inwoner, naasten, mantelzorger, vrijwilliger en beroepskracht. Iedereen, en zeker mensen in een kwetsbare positie, kunnen op ons rekenen.

Het sociaal domein kent vele inhoudelijke en financiële uitdagingen. Veel inwoners hebben te maken hebben met de gevolgen van steeds meer maatschappelijke kwesties, zoals armoede, eenzaamheid en bestaanszekerheid. Ontwikkelingen in de jeugdzorg, de vergrijzing en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt vragen permanente aandacht. Toename van de zorgvraag en krapte op de arbeidsmarkt vraagt ons om samen met iedereen te blijven zoeken naar innovatieve oplossingen. Het is belangrijk om dit aan te pakken, waarbij naast betaalbaarheid, behoud van goede kwaliteit van zorg voorop blijft staan.

Beleidskaders:

- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidsplan armoede en schulden gemeente Roermond 'Bestaanszekerheid als kompas' 2025-2028.
- Roermond Gezond: Preventie- en Gezondheidsbeleid 2017-2021 (voor onbepaalde tijd verlengd).
- Uitgangspuntennotitie arbeidsmarkttoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, Arbeidsmarkt Midden-Limburg (2020 e.v.).
- Overlegtafel Arbeidsmarkt-economie- onderwijs, Taskforce Post-Corona Arbeidsmarktregio Midden-Limburg.
- Beleidskader Sociaal Domein Midden-Limburg Oost (MLO) 2020-2028.
- Regiovisie Meedoen & Wonen 2022-2026, inwoners met complexe problematiek, Noord- en Midden-Limburg.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.
- Regiovisie Jeugd en gezin Regio Midden-Limburg Oost, Koersdocument 2023 – 2028.
- Plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) 2024-2026.
- Integraal Zorg Akkoord (IZA).
- Akkoord Hervormingsagenda Jeugd.
- Wijken- en kernenbeleid (2024) : "Werk aan de wijk!".

Verbonden partijen:

- GGD Limburg Noord als onderdeel van Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN).
- Omnibuzz.
- Westrom.
- Groen en Doen Roermond BV.
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (MGR).

Producten:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

De sociale basis bestaat uit inwoners, organisaties en netwerken die zich inzetten voor een leefbare, gezonde en fijne plek om met elkaar samen te leven. De sociale basis zorgt ervoor dat mensen mee kunnen doen en brengt mensen bij elkaar. Met onze aanpak in de sociale basis willen we bereiken dat inwoners zich voor elkaar inzetten, vrijwilligers(organisaties) en ook mantelzorgers zich gezien, gewaardeerd en gesteund voelen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We bouwen verder aan sterke, informele netwerken. Door gebiedsgericht en -georganiseerd werken verkleinen we de afstand tussen de gemeente, formele (professionals) en informele (niet-professionals) partners en de inwoners door het 'aanbod' dichter bij de inwoner te organiseren. Dit betekent samenwerken aan effectieve en efficiënte hulp en ondersteuning bij hulpvragen van inwoners in de wijk, dichtbij en ter voorkoming van (het uit de hand lopen van) problematiek. De ondersteuning is gericht op het voorkomen van en/of zo snel,

eenvoudig en duurzaam mogelijk oplossen van meerdere problemen. Het versterken van de veerkracht van de samenleving, het vergroten van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en participatie en het benutten van het eigen netwerk zijn daarbij het vertrekpunt.
- We ondersteunen mantelzorgers door inzet op deskundigheidsverbetering en het verbeteren van de expertfunctie mantelzorg.
- We ondersteunen maatschappelijke organisaties en verenigingen, door onder andere het delen van informatie en het geven van subsidies.
- Wij bieden inwoners ruimte met initiatieven te komen die bijdragen aan een stevig sociaal fundament en sociale basis. Met speciale aandacht voor mentale gezondheid en eenzaamheid.
- We stellen de omgeving van kinderen en jongeren centraal, omdat het van groot belang is dat we kinderen en jongeren ondersteunen in hun dagelijkse leven. Dit doen we door hun omgeving te betrekken bij ondersteuningsvragen en door middel van laagdrempelige algemene voorzieningen.
- We hebben blijvende aandacht voor en ondersteunen als regenboogstad de LHBTI+ inwoners. In de aanpak ‘Iedereen doet mee’ -en door alle aanpakken heen - is meer aandacht voor groepen die vanwege hun uitgangspositie, sekse, herkomst, geaardheid en/ of beperking meer kans hebben uitgesloten te raken.
- We hebben blijvende aandacht voor het vergroten van emancipatie van vrouwen en geweld tegen vrouwen. We sluiten aan bij Orange the World, organiseren educatie/ voorlichting en we halen het landelijk heksenmonument naar Roermond.
- In overleg met de regenbooggemeenschap gaan we aan de slag met de resultaten van de quick scan voor het ontwikkelen van een Diversiteitshuis en worden vervolgacties voorbereid.
- We zorgen voor toegankelijke voorzieningen en handelen volgens het VN-verdrag gehandicapten.
- We geven uitvoering aan het Wijken- en kernenbeleid, waarbij we effectief in kunnen spelen op kansen in de wijken en kernen om zo de leefbaarheid in de woon- en leefomgeving van bewoners te verbeteren. We starten daarom met het beter faciliteren van inwonerinitiatieven en met het intensiveren van de samenwerking met maatschappelijke partners op thema’s die dicht bij de leefwereld van inwoners liggen: sociale samenhang en leefbaarheid (waaronder deelthema’s als veiligheid, overlast en fysieke leefomgeving).
- In de begroting zijn middelen opgenomen om een volledig en toekomstbestendig accommodatiebeleid op te stellen dat zorg draagt voor de behoefte aan wijk- en sport- en onderwijsfuncties. Daarom is een projectgroep opgericht om de behoefte, toekomstbestendigheid en onderhoudsstaat in kaart te brengen. De informatie die dit oplevert is belangrijk voor het toekomstige accommodatiebeleid.

Wat levert het op?
Een samenleving waarin inwoners eigen regie kunnen voeren, hulp van de omgeving normaal is en waarbij professionele ondersteuning hierop aansluit.

6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Wat willen we bereiken?
We organiseren toegang en ondersteunen ontmoetingen in de wijk. We gaan uit van een inclusieve samenleving waarin iedereen, ongeacht kwetsbaarheid of beperking, kan meedoen. Voor kinderen en gezinnen die dat nodig hebben, is passende en tijdige hulp en ondersteuning beschikbaar. Deze vindt zoveel mogelijk plaats binnen het eigen netwerk en de context waarin jeugdigen opgroeien. Deze dagelijkse contacten (formeel en informeel) worden waar nodig en gewenst op maat aangevuld met extra expertise.

Wat gaan we ervoor doen?
We zetten de preventieve, eerstelijns en toegangstaken op grond van de Jeugdwet voort bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Daar voegen we de raadpleging- en adviesfunctie vanuit de gespecialiseerde zorg aan toe. Dit doen we zodat er voldoende expertise is om kinderen en gezinnen met ingewikkelde problemen duurzaam kunnen ondersteunen.
Bij steeds meer zorgen in gezinnen wordt gewerkt met de methodiek van de verklarende analyse en integrale afweging. Op basis hiervan wordt ondersteuning geboden aan het gezin en andere betrokkenen in de directe omgeving van jeugdigen. Ook ondersteunen we huisartsen in hun verwijsfunctie door de inzet van een specialist ondersteuner jeugd (SOJ). De SOJ is een gedragsdeskundige die samen met de huisarts kinderen en gezinnen ondersteunt in hun hulpvraag.

Wat levert het op?
Passende ondersteuning voor kinderen en gezinnen, die aansluit bij de leefwereld van het gezin. We kijken naar de vraag achter de vraag. Hiermee worden gezinnen duurzaam ondersteund, zodat ze zelfstandig verder kunnen. Het betrekken van de omgeving rondom het kind en inzet van ervaringsdeskundigheid is een belangrijke stap in deze. Door moeite te steken in en het

betrekken van de omgeving, laten we de touwtjes zoveel mogelijk in handen van het gezin en direct betrokkenen. Hulpverleners komen en gaan en zijn geen onderdeel van het netwerk.
Om passende ondersteuning te bieden is de samenwerking met naastliggende domeinen cruciaal. Denk aan onder andere het onderwijs, educatie, volwassenzorg en ondersteuning.
Door gebiedsgericht en georganiseerd werken wordt een stap gezet richting betere samenwerking in de directe leefwereld van gezinnen.

6.23 Toegang en eerstelijns-voorzieningen Integraal

Wat willen we bereiken?
We organiseren toegang en ondersteunen ontmoetingen in de wijk Eigen kracht, ontmoeten, elkaar helpen en naar elkaar omkijken staat centraal. We willen de beweging maken van zorg naar gezondheid.

Wat gaan we ervoor doen?
Met de aanpak gebiedsgericht en georganiseerd werken geven we integraal uitvoering aan de preventieve, eerstelijns en toegangstaken op basis van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Wat levert het op?
Passende ondersteuning voor inwoners, die aansluit bij hun leefwereld. Professionele zorg wordt aanvullend aan de eigen mogelijkheden en die van het netwerk ingezet.

6.3 Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?
We realiseren ons dat het bieden van bestaanszekerheid voor onze inwoners de belangrijkste basisvoorwaarde is. Iedereen moet zeker zijn van inkomsten voor levensonderhoud en een veilig dak boven het hoofd om te wonen en te leven.
We werken integraal aan het herstellen en versterken van bestaanszekerheid voor alle inwoners vanuit het brede sociaal domein en door het voorkomen of verhelpen van armoede en schulden.

Wat gaan we ervoor doen?
In 2024 is het beleidsplan Armoede en schulden ‘Bestaanszekerheid als kompas 2025-2028’ vastgesteld. In 2025 wordt uitvoering gegeven aan de drie actielijnen uit dit plan:

1. Meer inwoners met een laag inkomen en/of financiële problemen bereiken zodat ze weten waar ze recht op hebben en waar ze op een eenvoudigere manier gebruik van kunnen maken.
2. We zorgen ervoor dat alle inwoners op tijd passende ondersteuning krijgen bij het niet rondkomen of het niet oplossen van (problematische) schulden.
3. We versterken initiatieven van inwoners en ervaringsdeskundigen zodat zij beter om kunnen gaan met financiële stress.
4. In deze aanpak hebben we ook oog voor de werkenden. Dit draagt bij aan behoud, ervaring en expertise van personeel.

Wat levert het op?
Het behoud en herstel van bestaanszekerheid of het voorkomen van bestaansonzekerheid.

6.4 WSW en beschut werk

Wat willen we bereiken?
We gaan de Participatiewet doorontwikkelen, zodat mensen die dat nodig hebben, het recht hebben en behouden op een beschutte werkplek. Uitgangspunt is dat de doelgroep zo regulier mogelijk aan de slag gaat en dat mensen zich vanuit passend werk kunnen ontplooien en ontwikkelen. Op basis van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) is geen nieuwe instroom meer mogelijk. Mensen die nu al een WSW-dienstverband hebben, behouden dit dienstverband in principe tot hun pensionering.

Wat gaan we ervoor doen?
Vanuit de aanpak “Werken en participeren” wordt onder andere een nieuwe organisatievorm opgericht, waarin werkzoekenden en werkgeversdienstverlening komen tot passende samenwerking. Waarin een doorlopende lijn is in de dienstverlening rondom participatiemogelijkheden en arbeidsmarkttoeleiding van deze kwetsbare doelgroep. Hierin wordt de bedrijfsvoeringsorganisatie van de huidige Westrom geïntegreerd en meegenomen in de doorontwikkeling Participatiewet.

Wat levert het op?
Behouden van de positie van de huidige WSW-groep. De brede doelgroep van de Participatiewet krijgt een passende aanpak op maat waardoor ze naar vermogen kan participeren en ruimte krijgen om hun talenten te ontwikkelen.

6.5 Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?
We streven naar een goed functionerende arbeidsmarkt voor iedereen. Een (regionale) arbeidsmarkt waarin vraag en aanbod van arbeid met elkaar in evenwicht zijn en waar plek is voor iedereen die wil en kan werken, ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We willen bereiken dat zoveel mogelijk inwoners mee kunnen doen in de samenleving: met werk, op school en stage, met een vrijwilligersbaan of andere vormen van deelname aan de maatschappij.

Wat gaan we ervoor doen?
Vanuit de reguliere inzet en de aanpak “Werken en participeren” ligt de focus op:

- Verder stroomlijnen van werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening in de regio Midden-Limburg Oost.
- Herinrichten van de Arbeidsmarktregio Midden-Limburg.
- Arbeidsparticipatie van mensen met een beperking stimuleren door maatwerktrajecten.
- Drempels voor werkzoekenden en werkgevers wegnemen door het inzetten van subsidieregelingen, opleidingen en extra begeleiding.
- Jongeren direct begeleiden richting onderwijs en/of arbeidsmarkt.
- In samenwerking met het WerkgeversServicepunt Midden-Limburg Oost, bedrijfsleven en onderwijs loopbaan- en ontwikkelingsmogelijkheden op maat bieden. Dit kan door het volgen van een opleiding, een werkervaringsplaats, een stageplek, een basisbaan of vrijwilligerswerk. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de aanpak van laaggeletterdheid en plaatsingen in het kader van de banenafspraak[1] tussen het Rijk en de sociale partners.
- Opzetten van een Regionaal Werkcentrum. In eerste instantie digitaal, waarbij in de regio integraal wordt samengewerkt.
- Oprichting van een mensontwikkelbedrijf met daarin opgenomen de bedrijfsvoeringsorganisatie van Westrom.
- Extra inzet op aanpak van voorkomen Voortijdig School Verlaters (VSV).

Wat levert het op?
Inwoners krijgen gelijke kansen op zelfontplooiing, participatie, werk en inkomen en worden in staat gesteld om maximaal te participeren.

6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)

Wat willen we bereiken?
Het bieden van hulpmiddelen en passende woningen voor inwoners met een fysieke beperking zodat zij zo lang mogelijk zelfredzaam zijn, thuis kunnen wonen en kunnen meedoen in de samenleving. Hierbij wordt rekening gehouden met de situatie en indien nodig en gewenst maatwerk geleverd.

Wat gaan we ervoor doen?
Om passende voorzieningen te kunnen bieden geven we uitvoering aan de Uitvoeringsovereenkomst Wmo Woonvoorzieningen Regio Midden-Limburg Oost (MLO). In deze overeenkomst staan de werkafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties over onder andere het Wmo-proces, collectieve voorzieningen en afschrijvingstermijnen. Hierbij wordt rekening gehouden met de persoonlijke situatie van inwoners en indien nodig en gewenst maatwerk geleverd.

Wat levert het op?
Passende hulmiddelen en voorzieningen voor inwoners met een fysieke beperking vanuit efficiënte dienstverlening.

6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)

Wat willen we bereiken?
Het bieden van passende en kwalitatief goede hulp bij het huishouden aan inwoners die niet in staat zijn om zelf, of met hulp vanuit hun netwerk een gestructureerd huishouden te voeren.

Wat gaan we ervoor doen?
Met ingang van 2025 sluiten de MLO-gemeenten (Midden-Limburg-Oost) aan bij de overeenkomsten van Midden-Limburg-West (MLW) om te borgen dat goede huishoudelijke ondersteuning tegen gangbare tarieven van toepassing blijft. Vanaf 2026 geldt de wetswijziging ‘Herinvoeren eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden’ en vervalt het abonnementstarief. In 2025 worden, vanuit het principe mens centraal, voorbereidingen getroffen met betrekking tot de regels, beleid en uitvoering die hiermee samenhangen.

Wat levert het op?
Passende hulp bij het huishouden voor inwoners die dat nodig hebben.

[1] *Begin 2026 moeten er in totaal 125.000 banen zijn bijgekomen voor mensen met een arbeidsbeperking. Het gaat om 100.000 extra banen bij in het bedrijfsleven. En 25.000 extra banen bij de overheid. Dit heet de banenafspraak. Het kabinet heeft deze afspraak gemaakt met organisaties voor werkgevers en werknemers (sociale partners). Werkgevers zorgen elk jaar voor een afgesproken aantal banen voor mensen met een arbeidsbeperking.*

6.712 Begeleiding (WMO) & 6.71c Dagbesteding incl. vervoer (WMO) & 6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)

Wat willen we bereiken?
Het bieden van passende en goede ondersteuning gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van inwoners zodat deze zo lang mogelijk in diens eigen leefomgeving kan blijven. De voorzieningen in de Wmo zijn bedoeld als aanvulling op wat iemand zelf nog kan.

Wat gaan we ervoor doen?
Individuele en groepsgerichte begeleiding op grond van de Wmo wordt uitgevoerd door Vijf. Vijf werkt samen met Sociale Zaken en diverse maatschappelijke partners aan advies, hulp en ondersteuning aan inwoners met een (ondersteunings)vraag. Dichtbij, in de wijk, op een centrale plek en makkelijk toegankelijk voor iedereen (gebiedsgericht en georganiseerd). Uitgangspunt is dat de regie zoveel mogelijk bij de inwoner en diens netwerk ligt, en professionele inzet daaraan ondersteunend is. We zetten in op het vormgeven van (meer) collectieve voorzieningen, zoals open inlopen voor dagbesteding en begeleiding.

Wat levert het op?
Hulp en ondersteuning op maat waarbij de persoonlijke situatie, mogelijkheden en de talenten van de inwoner (en zijn/haar directe omgeving) centraal staan.

6.751 / 6.752 / 6.753 Jeugdhulp ambulant lokaal / regionaal / landelijk

Wat willen we bereiken?
Vanuit de Jeugdwet en de Hervormingsagenda Jeugd hebben we de verantwoordelijkheid om een goed en dekkend aanbod aan jeugdhulp te bieden aan de jeugdigen en hun gezin. Jeugdigen en hun ouders moeten voor jeugdhulp gemakkelijk en dichtbij huis terecht kunnen. Dat bieden we in principe op locatie aan.

Jeugdhulp is beschikbaar voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Het is voor jeugdigen en hun ouders helder waar ze terecht kunnen. Met jeugdhulp op locatie willen we bereiken dat kinderen en jongeren in onze gemeente zich optimaal kunnen ontwikkelen in een veilige en stabiele omgeving. We blijven inzetten op het vergroten van de zelfredzaamheid van jeugdigen en ouders, gebruikmakend van hun netwerk en de mogelijkheden binnen de sociale basis. Hierbij steunen we onze kernpartners domeinoverstijgend te kijken en te handelen.

Wat gaan we ervoor doen?
De jeugdhulpregio's Midden-Limburg Oost en Midden-Limburg West gaan gezamenlijk de inkoop van de ambulante jeugdhulp vormgeven. We houden daarmee rekening met een sterke verbinding met voorzieningen in de gemeente, de verwijzers, Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg, gecertificeerde instellingen en de medische verwijzers.

De nieuwe overeenkomst gaat per 1 januari 2026 in met het doel een nieuwe, langdurige overeenkomst met aanbieders aan te gaan. Waar mogelijk gaan we de omzetting in de ambulante hulpverlening contractueel beter vormgeven.

Wat levert het op?
De geboden jeugdhulp is passend en zo 'thuis' en/of dichtbij mogelijk Uitdagingen in het leven van jeugdigen worden niet onnodig geproblematiseerd en ambulante, specialistische hulp wordt tijdig afgenomen. Met de expertise van onze jeugdhulpaanbieders ontstaat een samenspel tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden- Limburg en de lokale partners uit de sociale basis. Gemeenten, zorgaanbieders en andere samenwerkingspartners hebben hierbij oog voor de kosten, zodat we inhoudelijk en financieel bouwen aan een duurzaam stelsel. Hiertoe beperken we de administratieve lasten bij de uitvoering van deze opdracht zo veel mogelijk.

6.761 / 6.762 / 6.763 Jeugdhulp met verblijf lokaal / regionaal / landelijk

Wat willen we bereiken?
We hebben veel aandacht voor verschillende vormen van verblijf binnen de jeugdhulp. We dragen bij aan de landelijke opdracht, passend bij de lijn zoals deze in de Hervormingsagenda Jeugd is beschreven, om het zo thuis mogelijk opgroeien van jeugdigen mogelijk te maken. Hiermee blijft het uitgangspunt dat jeugdigen thuis blijven wonen als dat kan. Als dat niet (meer) mogelijk is, zoeken we een woonplek die zo dichtbij huis als mogelijk is. Hierbij ligt de focus op pleegzorg of gezinshuizen. Ook in de woongroepen hebben we aandacht voor een huiselijk, gezinsgerichte zorg (bij voorkeur kleine groepen). We zetten in op het verstevigen van ambulante hulp, zodat ondersteuning die nu nog vooral op verblijfsplekken wordt geboden, dichterbij wordt gegeven.

Wat gaan we ervoor doen?
De gemeente Roermond, als coördinerende gemeente van verschillende specifieke uitkeringen (zoals de transitie vastgoed jeugdzorgplus en open drie-milieuvoorzieningen) speelt hierbij een belangrijke bovenregionale aanjagende rol in de doorontwikkeling en versteviging van deze vormen van jeugdhulp.

Door breder te kijken dan deze dan de jeugdhulp op zichzelf, zetten we geheel en domeinoverstijgend (systemisch werken) in op de jeugdige en het gezin.

Wat levert het op?
Een jeugdhulplandschap waar integraal en systemisch wordt gewerkt voor jeugdigen en gezin en waarbij zo thuis mogelijk opgroeien de basis vormt. We streven naar minder uithuisplaatsingen en gesloten plaatsingen. Wanneer een uithuisplaatsing toch nodig is, wordt dit ook zo thuis mogelijk opgepakt, bijvoorbeeld door een pleeggezin.

6.811 Beschermd wonen (WMO) / 6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

Wat willen we bereiken?
De regiovisie Meedoen & Wonen 2022-2026 wordt uitgevoerd op basis van de beleidsagenda maatschappelijke opvang (MO), beschermd wonen (BW), bemoeizorg en OGGZ-preventie (B&P) 2025. De beleidsagenda is in samenwerking met de partners in Noord- en Midden-Limburg tot stand gekomen en vormt de basis voor de regionale begroting.
Inwoners in een kwetsbare situatie worden op passende wijze ondersteund zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen meedoen en wonen in de samenleving. Er wordt maatwerk geboden en er wordt ingezet op preventie en het versterken van de sociale basis. Daarmee werken we aan de ontwikkeling van zelfredzaamheid, inclusie, participatie en herstel. De doelstellingen worden vormgegeven langs de twee vastgestelde pijlers in de regiovisie:
1. Meedoen & erbij horen
2. Wonen & thuis zijn in de wijk

Wat gaan we ervoor doen?
Onder de pijler “Meedoen & erbij horen” wordt ingezet op meer preventie, meer maatwerk, meer samenwerking en het vergroten van ervaringsdeskundigheid en cliëntparticipatie. Daarvoor wordt onder andere gebruikgemaakt van de aanbevelingen uit de Preventiescanner dakloosheid om de instroom in de maatschappelijke opvang verder terug te dringen. Er wordt ingezet op het evalueren en verbeteren van de inloopvoorzieningen, het verbeteren van de samenwerking tussen sociaal domein, huisartsenzorg en GGZ-zorg, en een grotere inzet van ervaringsdeskundigheid als onderdeel van de sociale basis. Onder de pijler “Wonen & thuis zijn in de wijk” wordt de transformatie van opvang en beschermd wonen doorgezet. In dit kader wordt gewerkt aan een verdere versterking van de lokale sociale basis en aan een betere spreiding van de voorzieningen over de regiogemeenten. Er wordt gewerkt aan de totstandkoming van een inloopvoorziening voor dak- en thuislozen. Ook komt in samenwerking met de woningcorporaties een beter aanbod van passende woonoplossingen.

Wat levert het op?
Inzet op preventie voorkomt verdere uitval, dakloosheid, sociale isolatie en psychosociale problemen. Verdere escalaties worden voorkomen en de impact op kinderen, gezinnen en de gezondheid van inwoners wordt beperkt. Met meer maatwerk en een sterkere sociale basis wordt participatie bevorderd en kan eerder worden toegewerkt naar maatschappelijk en persoonlijk herstel. Met een passend aanbod van woonoplossingen en de spreiding van voorzieningen bevordert het herstel van inwoners en voelen zij zich eerder thuis in de wijk, zonder daarbij een te grote wissel te trekken op de leefbaarheid.

6.821 Jeugdbescherming / 6.822 Jeugdreclassering

Wat willen we bereiken?
De jeugdbescherming en jeugdreclassering (JBJR) voert de maatregelen uit die zijn opgelegd door de rechterlijke macht wanneer de veiligheid van een jeugdige in het geding komt. Om te komen tot een stevigere jeugdige/kind- en gezinsbescherming is landelijk aandacht gevraagd voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Hier wordt net als in de Hervormingsagenda het hele systeem rondom een jeugdige beschreven en ondersteund. Ook willen we, zoals beschreven in het programma “Kiezen voor Kansen”, de integrale aanpak verder uitbouwen, waarbij het gezin een vast ‘gezicht’ van het lokale team heeft en samen met partners wordt gewerkt aan het creëren van een veilige situatie.

Wat gaan we ervoor doen?
De jeugdhulpregio’s Midden-Limburg Oost, Midden-Limburg West en Noord-Limburg gaan aan de slag met de aanbevelingen van de kwartiermaker Toekomstscenario Noord- en Midden-Limburg. Vanuit de ketenpartners wordt toegewerkt naar een stevigere samenwerking met de uitgangspunten van het toekomstscenario als leidraad. Hier wordt in Roermond ook lokaal naartoe gewerkt, waarbij een bijdrage volgt aan samenwerkingsafspraken tussen gemeente en gecertificeerde instellingen (GI) volgend op de subsidieregeling.

Wat levert het op?
Een verstevigd en meer integraal ingerichte Jeugdbescherming/

Jeugdreclassering, waarbij samen met partners in het veiligheidsdomein en voorliggend veld de hulp voor jeugdigen en hun gezin wordt vormgegeven. Door een stevigere verbinding tussen GI's en lokale toegang wordt expertise vanuit beide velden beter gedeeld en kunnen waarschijnlijk meer gezinnen door professionals van het vrijwillig kader worden ondersteund.

6.791 PGB Wmo & 6.792 PGB Jeugd

Wat willen we bereiken?
De best passende hulp, ondersteuning en zorg voor inwoners die dat nodig hebben. Hulp, ondersteuning en zorg vanuit de Wmo en Jeugdwet wordt door de gemeenten ingekocht en door diverse aanbieders in natura (Zorg in natura, ZIN) geleverd. Inwoners die zelf regie willen voeren over de voor hen best passende zorg kunnen ook kiezen voor een Persoonsgebonden Budget (PGB).

Wat gaan we ervoor doen?
In de Verordening maatschappelijk ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roermond en aansluitend hierop de nadere regels, wordt de regelgeving rondom PGB steeds actueel gehouden. Hiermee zijn we zelf in staat, en stellen wij het CJG in staat, om eenduidig en kwalitatief correct PGB's toe te kennen. Hiermee ontvangen inwoners ook via PGB de hulp die ze nodig hebben.

Wat levert het op?
Een goede en rechtmatige inzet van PGB voor inwoners.

6.91 Coördinatie en beleid Wmo & 6.92 Coördinatie en beleid Jeugd

Wat willen we bereiken?
Om een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering vorm te geven zetten we de samenwerking met de regiogemeenten in Midden-Limburg ten aanzien van de inkoop, het contractmanagement, toezicht en beleidscoördinatie op gezamenlijke thema's. Jeugd en Wmo voort. Gemeente-overstijgende beleidsthema's bereiden we samen voor met oog voor lokale voorkeuren en noodzaak.

Wat gaan we ervoor doen?
We zetten de bestaande samenwerking op MLO-niveau voort en werken samen met MLW toe naar een zo sterk mogelijke (jeugdzorg)regio. We onderzoeken hoe bedrijfsvoering (inkoop, contractmanagement, toezicht, facturatie en data-analyse) efficiënt kan samenwerken en op welke schaal.

Wat levert het op?
Efficiënte en effectieve bedrijfsvoering op het gebied van Wmo en Jeugd. Beleidsafstemming op regionaal niveau met aandacht voor lokale verschillen.

Baten en lasten van het programma 6

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	126.670	136.012	120.803	114.178	111.572	111.254
Baten	-52.116	-52.962	-38.370	-37.546	-36.976	-36.936
Totaal programma 6 - Sociaal Domein	**74.554**	**83.050**	**82.433**	**76.632**	**74.596**	**74.318**

Programma 7

Volksgezondheid en milieu

Strategisch doel programma

In Roermond voelen de huidige en toekomstige generaties zich prettig en veilig in een duurzame, gezonde en groene leefomgeving. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040, met weerbare gezonde mensen die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving, en waarin sprake is van een sterke sociale basis. Waarin de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin, de eerste duizend dagen, wordt bevorderd en behouden en waar speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare situaties.

De gemeente Roermond is in 2050 klimaatneutraal en -bestendig. De gemeentelijke organisatie is dat al in 2030. Roermond levert een positieve bijdrage aan het tegengaan van de klimaatverandering. Zo is de gemeente voorbereid op die verandering. Waar nodig, past zij zich aan. De leef- en woonomgeving is groen en biodivers, het landschap groenblauw dooraderd en de natuurgebieden zijn robuust. De gemeente streeft naar een circulaire wereld. Hergebruik van materialen en afval gebruiken als grondstof wordt de standaard.

Realisatie vindt plaats met de hulp van inwoners en partners. De gemeente geeft het goede voorbeeld. Daarbij is er oog voor de ruimtelijke impact en de sociale effecten van de gezamenlijke inspanningen.

Beleidskaders:

- Roermond Gezond: Preventie- en Gezondheidsbeleid 2017-2021 (voor onbepaalde tijd verlengd).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2020-2024.
- Transitievisie Warmte (2022).
- Waterketenplan Waterpanel Noord (2021).
- Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg (2021).
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).
- Integraal Zorg Akkoord (IZA).
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Roermond (2023).

Verbonden partijen:

- Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN).
- GGD Limburg Noord als onderdeel van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN).
- Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML).
- Samenwerking Midden Limburg (SML).
- Waterpanel Noord (WPN).
- Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL).
- Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap).
- Grenspark Maas-Swalm-Nette.
- Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD).
- Bodemzorg Limburg.

Producten:

7.1 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

Elke inwoner moet dezelfde mogelijkheden krijgen om gezond op te groeien en te leven, van de eerste duizend dagen van hun leven tot aan een vitale ouderdom. Zo willen we gezondheidsachterstanden terugdringen om voor kwetsbare inwoners gelijke kansen te bevorderen, maar ook investeren in een gezonde leefomgeving, een gezonde leefstijl mogelijk maken en de mentale weerbaarheid en gezondheid versterken. De stip aan de horizon is in 2040 een gezonde generatie die opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk.

Wat gaan we ervoor doen?

Om dit te realiseren volgen we de doelen die opgesteld zijn in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). We bouwen voort op de programma's waar we de afgelopen jaren al mooie resultaten in hebben bereikt, maar die een langjarige inzet vergen om een nog groter effect te kunnen bereiken. De GGD Limburg Noord (GGD), als het onderdeel Publieke Gezondheid van de VRLN, staat voor uitdagende tijden door onder andere de huidige ontwikkelingen op het gebied van gezondheid. Dit vraagt veel van de organisatie en haar medewerkers in de implementatie en uitvoering van de veelal wettelijke taken en vraagt om een nadere verkenning zodat de toekomstbestendigheid van de GGD kan worden gewaarborgd.Daarnaast hebben we periodiek overleg om de (uitvoering van) taken te bespreken. We werken voortdurend aan een gezond Roermond door middel van verschillende (integrale) programma's.

In de aanpak “Een gezonde jeugd heeft de toekomst” zorgen we voor meer gezonde omgevingen voor de jeugd. We bouwen hierbij voort op het netwerk van JOGG en de ketenaanpak Kansrijke Start. In aanvulling hierop continueren wij onze inzet op de Limburgse netwerkaanpak voor kinderen, met (risico op) overgewicht en obesitas, met Keigezond Roermond om overgewicht bij kinderen en jongeren tegen te gaan. Voor volwassenen zetten we in op de ketenaanpak healthyLIFE, waarbij het doel is om via een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) overgewicht en obesitas bij volwassenen van achttien jaar en ouder aan te pakken. We intensiveren de overstijgende aanpak de Rookvrije Generatie. Ook wordt er een plan van aanpak opgesteld voor het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) om jongeren gelukkiger en gezonder op te laten groeien en te voorkomen dat jongeren gaan drinken, roken of drugs gaan gebruiken.

In de aanpak “Mentaal en sociaal fit” leggen we de focus op jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare sociaaleconomische positie. Zo worden de aanpakken zelfmoordpreventie, cultuurproject Nooit te oud en één tegen eenzaamheid gecontinueerd. Ook de inzet van Specialistische Ondersteuning Jeugd bij huisartsen draagt bij aan mentaal en fitter voor oud en jong en zijn we in gesprek over inzet van de ketenaanpak Welzijn op Recept.

We intensiveren de aanpak “Vitaal ouder worden”. De verwachting is dat het aantal inwoners boven de 65 jaar aanzienlijk stijgt. Tegelijkertijd neemt het aantal mantelzorgers en het aantal inwoners met dementie toe en heeft bovendien een deel van deze inwoners te maken met ernstige eenzaamheid. Via het netwerk van Seniorvriendelijk Roermond zetten inwoners en organisaties zich in voor een gemeente waar senioren gezien worden met hun ervaringen, kwaliteiten en talenten. In een seniorvriendelijke gemeente zijn senioren een onderdeel van de gemeenschap en kunnen mensen met dementie en met een beperking blijven meedoen. Zo continueren we ook de wijkgerichte aanpak valpreventie met de interventies Vallen Verleden Tijd en In Balans.

In de aanpak “Beweegvriendelijke openbare ruimte” zetten we, in verbinding met de verschillende domeinen, erop in om onder andere tot sociale, groene en gezonde (leef)omgevingen te komen.
In aanvulling hierop werken we gezien het Integraal Zorgakkoord samen met zorgverzekeraar CZ, zorgkantoor VGZ, en regionale zorgpartners met als doel de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Zo werken we ook meer regionaal samen op onder andere de ketenaanpakken Kansrijke Start, Valpreventie, Welzijn op recept, Aanpak overgewicht en obesitas bij kinderen, en GLI (gecombineerde leefstijlinterventie) bij overgewicht volwassenen. Daarnaast wordt het reeds opgestelde regiobeeld en regioplan als basis gebruikt voor de aanvraag van transformatieplannen in het kader van IZA.

Wat levert het op?
Met de uitvoering van het GALA plan van aanpak zetten we integraal in op vijftien gezondheidsthema’s en leveren we een preventieve gezondheidsaanpak en de beweging van zorg naar gezondheid op. Door de uitvoering van het IZA regioplan en het gemeentelijk uitvoeringsplan (GUP) werken we aan een regionale samenwerking en preventienetwerk om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Daarom intensiveren we het komend jaar op de lopende aanpakken. We stellen een plan van aanpak voor Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) op, gaan in gesprek over de vormgeving van Welzijn op Recept en maken samenwerkingsafspraken voor de regionale preventie infrastructuur met de ketenaanpakken uit het IZA als basis.

Parallel aan het toekomstbestendig maken van de GGD, bevordert de GGD de publieke gezondheid door:
- het begeleiden en/of behandelen van tuberculosepatiënten.
- het geven van consulten over reizen en seksuele gezondheid.
- het adviseren over medische milieukunde en gezondheidsrisico’s bij gevaarlijke stoffen.
- het uitvoeren van lijkschouwingen en euthanasieverklaringen.
- het voeren van inspecties voor technische hygiënezorg.
- het voeren van inspecties bij de kinderopvang.
- het geven van beleidsadviezen over gezondheidsbevordering.
- het uitvoeren van monitors en panelonderzoeken.
- het inzetten van psychosociale hulpverlening, medische milieukunde, gezondheidsonderzoek, opschalen van infectieziektebestrijding en het adviseren van het bevoegd gezag tijdens een crisissituatie.
- het uitvoeren van de jeugdgezondheidszorg bij kinderen tussen de 0 en 18 jaar door middel van consulten, het begeleiden van kinderen en ouders bij consultatiebureaus en vaccinaties.

7.2 Riolering

Wat willen bereiken?

We voeren de de gemeentelijke watertaken voor afvalwater, regenwater en grondwater uit. Hiermee dragen we bij aan een gezond waterecosysteem conform de Europese Kader Richtlijn Water (KRW). Ons (afval)watersysteem beschermt de volksgezondheid en het milieu door het vuile water af te voeren naar de zuivering. Ook verwerkt het systeem hemelwater om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook om genoeg hemelwater vast te houden voor elk nodig doel. We willen een zo natuurlijk mogelijk grondwaterniveau zonder structurele afwijkingen. Het water- en rioolsysteem is daarom een belangrijk onderdeel van de leefomgeving, waarmee er een directe band is met andere vakgebieden in de bovengrondse en ondergrondse openbare ruimte. We passen de leefomgeving zo aan dat we voorbereid zijn op het veranderende klimaat.

Wat gaan we ervoor doen?

We voeren het Waterketenplan van de regionale samenwerking Waterpanel Noord uit. Belangrijke speerpunten van Waterpanel Noord voor 2025 zijn:

- Waterklaar (private terreinen, schoolpleinen en bedrijventerreinen).
- Opstellen bouwstenen omgevingsplan.
- Stresstest en risicodialogen (Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie).

In 2025 voeren we het nieuwe Water- en rioleringsplan (Wrp) uit. De grootste en belangrijkste taak hieruit is het beheren en onderhouden van de objecten van onze riool- en watersystemen. Andere zaken die we in 2025 oppakken vanuit riolering en water zijn:

- Meet- en monitoringssysteem riool overstorten.
- Nader onderzoek kwetsbare wateroverlastlocaties en zelfredzaamheid.
- Onderzoek geschikte en beschikbare locaties riooloverstortmaatregelen.
- Wateroverlast Beneden Boukoul; afkoppelen regenwater, herinrichting en rioolvervanging.
- Afkoppelen van regenwater van de riolering bij infrastructurele projecten zoals de Heinsbergerweg en Singelring fase 3.
- Stimuleren van particulieren en bedrijven om hun tuin of perceel klimaatbewust in te richten via de stimuleringsregeling afkoppelen regenwater (afkoppelen van 9.000 m2 private verharding).

Wat levert het op?

Door af te koppelen wordt regenwater lokaal afgewikkeld. Met als resultaat:

- Schoon regenwater komt niet onnodig in de riolering terecht.
- Besparing van energie omdat er minder water afgevoerd hoeft te worden naar de rioolwaterzuivering.
- Verminderen van verdroging.
- De vuiluitworp vanuit riool overstorten op beken wordt verminderd waardoor er minder water- en milieuvervuiling ontstaat.

7.3 Afval

Wat willen we bereiken?

We willen in de gemeente Roermond graag groeien van een lineaire economie (met afval) naar een circulaire economie, waarin afval niet bestaat en grondstoffen steeds opnieuw gebruikt worden. Hierbij draait het om efficiënt omgaan met grondstoffen wat leidt tot minimaal gebruik van nieuwe materialen, optimaal hergebruik en vermindering van restafval. Deze overgang is geen doel op zich maar een belangrijke stap richting een duurzame samenleving. De ontwikkeling en realisatie van het milieupark 2.0 levert een belangrijke bijdrage aan de transitie.

Wat gaan we ervoor doen?

Grondstoffenmanagement speelt hierbij een cruciale rol. Hierbij richten we ons op het verminderen van restafval en het verbeteren van het scheiden van grondstoffen. We zetten in op het ontmoedigen van restafval en het motiveren en stimuleren van onze inwoners om grondstoffen goed te scheiden, door middel van aanpassingen in de inzamelmethodiek. Het milieupark 2.0 ondersteunt dit door verbeterde afvalscheiding en meer ruimte voor hergebruik en schonere grondstoffen.

Wat levert het op?

Een toekomstbestendige huishoudelijke afvalinzameling waarbij de uitgangspunten van de circulaire economie zoveel mogelijk geborgd worden. We blijven streven naar hoge duurzaamheids- en milieudoelstellingen in goed evenwicht met dienstverlening en acceptabele kosten. De uitkomsten van het vooronderzoek voor milieupark 2.0 moeten leiden naar de uitwerking van een business-case. Het milieupark 2.0 levert een belangrijke bijdrage aan een circulair Roermond.

7.4 Duurzaamheid

Wat willen bereiken?

We streven naar een veilige, duurzame, gezonde, groene en biodiverse leefomgeving. De gemeente Roermond is in 2050 klimaatneutraal, de organisatie is dat al in 2030. De gemeente is in 2050 weerbaar tegen veranderingen op het gebied van hitte, droogte, wateroverlast en de gevolgen van overstromingen. We werken samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners aan de

energieomslag om zo de negatieve effecten van de klimaatverandering aan te pakken. We zorgen voor meer groen in de leefomgeving en proberen het circulaire gebruik in de maatschappij aan te moedigen. In onze eigen bedrijfsvoering benutten we grondstoffen zo circulair mogelijk en als organisatie geven we het goede voorbeeld via verduurzaming van het eigen vastgoed. Onze inwoners en ondernemers helpen we in hun omslag en we denken, ook in regionaal verband, na over en werken aan het toekomstige (meer decentrale) energiesysteem.

Wat gaan we ervoor doen?

Energietransitie en klimaatneutraliteit

We leveren samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties een positieve bijdrage aan de klimaatdoelen. Onze basis is het Programma Duurzaamheid 2025-2028 dat in 2025 wordt vastgesteld. Daarin komen de diverse duurzaamheidsthema's integraal samen waaraan we, samen met onze partners, vervolgens uitvoering geven. We ontwikkelen een strategische communicatiestrategie én gaan (meer) datagericht werken.

Meer concreet werken we in 2025 onder andere aan:

- realisatie van de Duurzaamheidscampus (CIVIL) , dé bouw- en installatiecampus en het op maat informatiecentrum voor inwoners en MKB-bedrijven, mede in relatie tot de Regio Deal.
- voortzetting van het project zon-op-dak voor particulieren.
- doorontwikkeling gemeente brede aanpak voor verduurzaming van woningen en bedrijventerreinen (energyhubs).
- voortzetting van de aanpak energiearmoede.
- implementatie in Roermond van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) enom dit mogelijk te maken een Soorten Managementplan opstellen en een gebiedsgerichte vergunning bij de provincie aanvragen (verplichting in de Omgevingswet).
- behouden en verbeteren van de CO2-prestatieladder: met in 2025 de focus op het verder verduurzamen van het eigen vastgoed en inkopen van duurzaam opgewekte energie.
- doorontwikkeling beleid ten aanzien van verduurzaming stadsdistributie.
- voortzetting ondersteuning van de De Groene Transformator.
- met de Provincie Limburg in overleg blijven inzake de Alliantie Kernenergie en de Small Modular Reactors.
- regionale samenwerking in de RES (Regionale Energie Strategie) Noord- en Midden-Limburg participeren in gezamenlijke projecten.
- uitwerking van maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren in relatie tot het Schone Lucht Akkoord.

Groen, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

In programma 5: "Openbaar groen en recreatie" hebben we uitgewerkt wat we in 2025, vanuit de Integrale Groenvisie, doen en wat dat oplevert in relatie tot groen, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Op deze plaats verwijzen we naar dat programmaonderdeel.

Wat levert het op?

Eind 2025 hebben we weer concrete stappen gezet naar verdere verduurzaming van de (bebouwde) leefomgeving en de energiereductie (onder andere door isolatie en energiebesparende maatregelen), waardoor onze gemeente brede CO2-foorprint lager is dan voorgaande jaren en we een bijdrage leveren aan de nationale doelstelling van 55% reductie in 2030.

We realiseren in 2025:

- een integraal Programma Duurzaamheid 2025 – 2028 (Q1 2025).
- een strategische communicatiestrategie in relatie tot voornoemd programma.
- via het Zon op je dak project (voortzetting 2e tranche in 2025) 250 nieuwe huishoudens met zonnepanelen.
- in het kader van het programma NIP in 2025 de eerste stappen in de uitvoering.
- behoud van het in 2024 behaalde certificaat CO2-prestatieladder en doorontwikkeling naar een volgende trede.
- realisatie van de duurzaamheidscampus (CIVIL) binnen de regiodeal; een haalbaarheidsonderzoek milieupark 2.0 (circulair ambachtscentrum).

Baten en lasten van het programma 7

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	18.470	19.879	21.071	21.128	20.334	20.551
Baten	-16.394	-16.774	-18.183	-18.226	-18.044	-18.274
Totaal programma 7 - Volksgezondheid en milieu	**2.076**	**3.105**	**2.888**	**2.902**	**2.290**	**2.277**

Programma 8

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Strategisch doel programma

Roermond is en blijft een stad met aantrekkelijke woon-, verblijf- en werkmilieus voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Er is voor ieder inkomen passende woonruimte beschikbaar dankzij een goede mix van woningen en de gemeente zet in op een leefbare en bereikbare stad.

Beleidskaders:

- Omgevingsvisie Roermond (2023).
- Ontwerpend Onderzoek Midden-Limburg (2023).
- Ambitiedocument Limburg Centraal (2024).
- Plan van Aanpak Omgevingsplan.
- Structuurvisie Kwaliteitsbijdrage (2012).
- Nota beeldkwaliteit (2015), inclusief addendum (2024).
- Nota Grondbeleid gemeente Roermond 2021.
- Intergemeentelijke Structuurvisie Maas en Maasplassen (2014).
- Ontwikkelingskader Stedelijke Maasplassen 2020.
- Gebiedsvisie Vrijveld 2021.
- Gebiedsprofiel centrum Swalmen (2024).
- Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2022-2025 (2022).
- Woondeal Limburg (2023).
- Nota Bodembeheer regio Maas & Roer (incl. bodemkwaliteitskaart).
- Beleidsregel ‘Uitvoeringsbeleid begeleid en/of beschermd wonen en maatschappelijke opvang’.

Verbonden partijen:

- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML), inclusief Geo-expertise centrum (ECGeo).
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg-Noord.
- Samenwerkingsverband Midden-Limburg (SML).

Producten:

8.1 Ruimte en leefomgeving

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil een onderscheidend profiel in de regio ontwikkelen als moderne stad voor jong en oud. Ook voor langer zelfstandig wonende ouderen moet de stad een prettige leefomgeving zijn. Er zijn onderwijslocaties, nieuwe woningen, werkgelegenheid en maatschappelijke voorzieningen die hiervoor zorgen. Roermond is een leefomgeving waar ruimte is voor mens, groen, spelen, fietsen en lopen. Ook is er oog voor het tegengaan van de gevolgen van klimaatverandering (hittestress, wateroverlast en verdroging) en voor ons landschap.

Wat gaan we ervoor doen?

In het voorontwerp van de Nota Ruimte (van het Rijk) zijn de stationslocaties in de Limburgse steden aangewezen als grootschalige woningbouwlocatie. Samen met het Rijk en de provincie gaan we in 2025 onderzoeken welke mogelijkheden dit voor onze gemeente oplevert op het gebied van volkshuisvesting maar ook op het gebied van leefbaarheid en bereikbaarheid. Daarnaast willen we ook zelf de kansen en beperkingen van ontwikkelingen in dit gebied nader in kaart brengen en waar mogelijk ontwikkelingen stimuleren.

De provinciale omgevingsvisie wordt herijkt. De provincie is daar in 2024 mee gestart. Onderdeel van de provinciale omgevingsvisie wordt ook een regionale paragraaf over Midden-Limburg. Bouwsteen voor die regionale paragraaf is het Ontwerpend Onderzoek Midden-Limburg. Het ontwerpend onderzoek is het eindresultaat van de bestuursopdracht “Laat het landschap u verrassen” en is in september 2024 per raadsinformatiebrief gedeeld met de gemeenteraad.

Daarnaast actualiseren we (deel)beleid op grond van onder andere de omgevingsvisie Roermond en het in dat kader op te stellen uitvoeringsprogramma Omgevingsvisie. Te actualiseren deelbeleid is onder andere Gebiedsprofiel Niet-Stedelijke Maasplassen, Plan van aanpak Ruimte, Wonen en Bedrijvigheid en de Hoogbouwnota.

We werken samen met Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en de provincie Limburg aan het verbeteren van de veiligheid ten aanzien van hoog water. Hiervoor participeren we onder andere in trajecten rondom dijkversterking.

Wat levert het op?

Op basis van de ruimtelijke kaders en strategie bouwen we vanuit (onze) projecten aan een stad die qua ruimtegebruik van functies in balans is en zo op een verantwoorde manier groeit met behoud van onze kwaliteiten.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Wat willen we bereiken?
Marktpartijen realiseren projecten op basis van de voorwaarden die de gemeente vast heeft gelegd in het grondbeleid. Zo realiseren we de doelstellingen voor woningbouw en (her)ontwikkeling van bestaande bouw en bedrijventerreinen.

Wat gaan we ervoor doen?
De Nota Grondbeleid staat aan de basis van het grondbeleid. Deze wordt jaarlijks, gelijktijdig met de Kadernota het Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkelingen (MPG), aan de gemeenteraad voorgelegd. Het grondbeleid geeft een doorkijk naar de komende jaren. De uitkomsten van het MPG worden verwerkt in de jaarstukken en de programmabegroting. In de paragraaf Grondbeleid wordt vervolgens een actueel beeld geschetst van de visie, de financiële prognose en de reserves.

Onderstaande projecten (projecten belangrijk voor de stedelijke ontwikkeling en woningbouw) worden uitgevoerd op basis van het grondbeleid:

Roerdelta fase 2 en 3: ontwikkelen woningen en herontwikkelen haven.
In 2025 starten we met de planologische procedure en vergunningsaanvragen voor de realisatie van fase 2 (woningen) en 3 (haven). Eind 2025 richten we de haven ook opnieuw in. Dit doen we op basis van de integrale planning die we samen met het Waterschap Limburg en de Roerdelta Projectontwikkelings-maatschappij hebben opgesteld. Ook werken we samen volgens de samenwerkingsovereenkomst die we hebben opgesteld in 2024.

Jazz City: ontwikkelen woningen en (outlet) winkels.
Het plan voor Baton Rouge met outletwinkels en woningen is verder uitgewerkt en de trajecten voor benodigde vergunningen zijn ingezet. Door de invoering van de Omgevingswet, enkele stedenbouwkundige optimalisaties en het verwerken van de feedback uit de omgeving heeft dit meer tijd kost dan oorspronkelijk voorzien. De bouw start naar verwachting in 2026.

Melickerveld: ontwikkelen woningen.
Op 13 augustus 2024 diende de voorlopige voorziening tegen het bestemmingsplan Melickerveld. Deze voorlopige voorziening is afgewezen, waarmee de werkzaamheden kunnen beginnen. Op 29 oktober 2024 is de zitting bij de Raad van State gepland over het beroep tegen het bestemmingsplan. Zolang er geen uitspraak is blijft er onduidelijkheid bestaan over de start van het project, maar wordt vooruitlopend op het besluit gewerkt aan de uitwerking van het inrichtingsplan. Op die manier kan na een positief besluit van de Raad van State zo snel als mogelijk gestart worden met de aanleg van het woongebied en de realisatie van woningen.

Philipsterrein: herontwikkelen terrein Weerstand voor woningen en kleinschalige bedrijven.
In december 2023 is het ontwerpbestemmingsplan vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders en is de grondexploitatieovereenkomst afgerond. In het laatste kwartaal van 2024 wordt het definitieve bestemmingsplan inclusief de Nota van Zienswijzen ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Nadat het bestemmingsplan vastgesteld is, worden vervolgstappen gezet om te komen tot de ontwikkeling van het plan. Ook bij deze vervolgstappen wordt de omgeving betrokken.

Tegelarijeveld
Wonen Zuid heeft aangegeven een groot deel van haar woningbezit in het Tegelarijeveld aan te willen pakken. De gemeente ziet kansen om middels een samenwerking met Wonen Zuid een kwaliteitsslag te maken in de openbare ruimte van de wijk. In samenwerking met Wonen Zuid is er in 2024 een stedenbouwkundige visie opgesteld die in de loop van 2025, na het doorlopen van het participatieproces, aan het college wordt voorgelegd. Nadere afspraken over de verdeling van kosten worden vastgelegd in een anterieure overeenkomst.

Centrumkwartier: Herontwikkeling HEMA-locatie, voormalige V&D-locatie en de Graaf Gerardstraat naar woningen, groen en retail
In juni 2024 is een intentieovereenkomst gesloten tussen de gemeente en de initiatiefnemers. In 2025 wordt de huidige massastudie nader uitgewerkt tot een stedenbouwkundig plan. Onderdeel hiervan vormen het landschappelijk ontwerp van het stadspark, het woningbouwprogramma en de ruimtelijke kwaliteit als geheel. Daarnaast maken we nadere afspraken omtrent de fasering. In Q3 2024 ontvangt de gemeente uitsluitsel vanuit de RVO m.b.t. de ingediende subsidieaanvraag Impulsaanpak Winkelgebieden (4e tranche). Dit vormt het vertrekpunt om de businesscase nader uit te werken en te concretiseren. Deze nadere afspraken worden vervolgens vastgelegd in een anterieure overeenkomst die we in Q2 2025 zullen sluiten met de initiatiefnemers. De inzet is om alle benodigde voorbereidingen zodanig vorm en invulling te hebben gegeven, dat in 2025 gestart kan worden met sloophandelingen van fase 1.

Bisdomkwartier
In 2024 is het proces opgestart vanuit de gemeente tot een stedenbouwkundige verkenning rondom de herontwikkeling van het Bisdomkwartier (Pelserstraat, Neerstraat, Paredisstraat). In 2025 werken we toe naar een voorkeursscenario in een streven om tot een intentieovereenkomst te komen tussen de betrokken partijen.

Wat levert het op?
De projecten leveren een belangrijke bijdrage aan de opgave voor woningbouw en de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Roermond.

8.3 Wonen en bouwen

Wonen

Wat willen we bereiken?
In de gemeente Roermond is er voor iedereen een passende woning. Om dit te bereiken worden voldoende en de juiste woningen toegevoegd aan de woningvoorraad.

In het Coalitieakkoord gemeente Roermond 2022-2026 neemt de woonopgave een belangrijke plaats in. Roermond wil versneld extra woningen realiseren naar behoefte en in ieder segment om te bereiken dat er voor iedereen een passende woning is.

Buiten woningbouw voor de reguliere behoefte van Roermond willen we in het kader van Limburg Centraal op termijn een passende woning gaan bieden voor een aanvullende bovenregionale behoefte.

Wat gaan we ervoor doen?
De in de Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2022-2025 en de Woondeal Limburg vastgelegde doelstellingen blijven uitgangspunt voor kwantiteit en kwaliteit van de woningen. Herijking vindt plaats op basis van de in 2024 afgeronde woningmarktonderzoek.

Om meer nodige woningbouwplannen te initiëren wordt, als vervolg op de in 2024 afgeronde quickscan op basis van een plan aanpak, een aantal nog te bepalen locaties opgepakt. In het kader van Limburg Centraal is in 2024 een ambitiedocument opgeleverd dat in samenwerking met provincie en Rijk wordt uitgewerkt. Dit is een intensief en belangrijk proces met potentieel grote ruimtelijke en volkshuisvestelijk gevolgen, aangezien het gaat om een op centrumlocaties bouwen van een groot aantal woningen, grotendeels in hoogbouw. Verder worden waar mogelijk lopende plannen versneld en bestaande mogelijkheden worden benut (transformatie, splitsing, wonen boven winkels).

De aanstaande Wet versterking regie volkshuisvesting geeft meer mogelijkheden en verplichtingen over het sturen op onder andere voldoende betaalbare woningen. Verwacht wordt dat dit in 2025 voorbereidingen vraagt. Andere wetgeving (Wet goed verhuurderschap, opkoopbescherming, Wet betaalbare huur) vraag ook de nodige inspanningen. Zo gaat de in 2024 ingevoerde Wet betaalbare huur voor gemeenten per 1 januari 2025 een taakuitbreiding betekenen.

De aanstaande woonzorgvisie wordt eind 2024 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. In 2025 worden maatregelen uit deze visie opgepakt welke gedekt worden uit de incidentele middelen voor nieuwe woonvormen. Voor een aantal maatregelen is een meerjarige inzet nodig waarvoor een voorstel voor structurele dekking wordt voorbereid.

De (voorbereiding van de) uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen wordt voortgezet, waarbij middelen uit het incidentele budget voor nieuw woonvormen wordt ingezet.

Huisvesting en opvangplekken voor nieuwkomers (statushouders, asielzoekers en Oekraïense ontheemden) maken onderdeel uit van de visie opvang nieuwkomers.

Jaarlijks maken we prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties over de volkshuisvestelijke opgave, zo ook in 2025. In 2025 is het doel tweejarige afspraken te maken, als onderdeel van het beoogde volkshuisvestelijk programma.

Wat levert het op?
Er komen meer verschillende typen woningen beschikbaar voor huurders en kopers. Deze woningen passen bij de woonbehoeften van verschillende doelgroepen en zijn duurzaam en toekomstbestendig gebouwd.

Bouwen

Wat willen we bereiken?
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet omvat de belangrijkste wijziging van de regelgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening in generaties. De impact van deze wet kan niet genoeg benadrukt worden. In de Omgevingswet wordt de leefomgeving centraal gesteld en

wordt gestimuleerd dat afwegingen zoveel mogelijk decentraal gemaakt worden. De leefomgeving wordt daarom in een vroeg stadium betrokken. Om de Omgevingswet succesvol te implementeren, is het noodzakelijk dat medewerkers van de gemeente goed geïnformeerd zijn en weten hoe zij met de wet om kunnen en moeten gaan. Datzelfde geldt voor inwoners van Roermond.
Omdat de Omgevingswet in werking is getreden beschikt Roermond over een zogenaamd tijdelijk omgevingsplan. Hierin zijn van rechtswege de huidige bestemmingsplannen, een set voormalige rijksregels (de bruidsschat) en enkele verordeningen opgenomen. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om tot één eigen omgevingsplan te komen.
Het 'Roermonds' omgevingsplan wordt zo veel mogelijk door de eigen ambtelijke organisatie voorbereid en opgesteld en we gebruiken daarvoor de middelen die beschikbaar worden gesteld vanuit het rijk en een reserve.

Op 1 januari 2024 is ook de Wet kwaliteitsborging (Wkb) bouwen in werking getreden. Dit houdt in dat landelijk de technische toets en het toezicht op bouwwerken gefaseerd wordt overgelaten aan de markt. De grootste wijziging voor vergunningverlening is dat er een 'knip' komt. Voor het ruimtelijke en het technische deel zijn met de Omgevingswet voortaan twee vergunningen nodig: een ruimtelijke en een technische vergunning. Daarnaast vervalt met de Wkb de technische vergunning voor de lagere risicoklassen. De gevolgen voor onze dagelijkse werkzaamheden en bijvoorbeeld handhaving zijn op voorhand moeilijk in te schatten. Uit de praktijk moet blijken hoe de Wkb wordt uitgevoerd en of er bijvoorbeeld een toename is van het aantal handhavingszaken. We monitoren de ontwikkelingen en sturen hier tijdig op bij.

Verder werken we samen met onze partners in de regio aan een veilige en gezonde leefomgeving. Dat doen we samen met de regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD Limburg-Noord).

Wat gaan we ervoor doen?
- We werken aan de transitie naar het omgevingsplan Roermond. In het omgevingsplan worden onze huidige bestemmingsplannen, regels uit onze verordeningen die relevant zijn voor de fysieke leefomgeving en een groot aantal huidige rijksregels tot één tijdelijk plan gebundeld.
- We hebben tot 2032 de tijd om het definitieve omgevingsplan vorm te geven. Naast deze omvangrijke integratie van plannen en regels vertalen we ook de omgevingsvisie in het omgevingsplan. Tot slot voegen we de regels uit de huidige bestemmingsplannen samen.
- We zorgen ervoor dat bewoners, aanvragers en medewerkers van de gemeente Roermond goed geïnformeerd worden over de Omgevingswet.

Wat levert het op?
- Inwoners, ondernemers en instellingen kunnen zich gemakkelijk informeren over de fysieke leefomgeving en geldende regels (via het Digitaal stelsel Omgevingswet, het DSO).
- Inwoners, ondernemers en instellingen worden eerder betrokken bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving door het toepassen van de omgevingsdialoog.
- De gemeente kan zorgvuldig belangen afwegen op basis van de beschikbare informatie en adviezen en hierbij rekening houden met de lokale situatie.

Baten en lasten van het programma 8

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	9.152	7.190	7.297	9.315	7.370	8.883
Baten	-5.858	-2.666	-2.173	-3.833	-2.554	-3.933
Totaal programma 8 - Volkshv, leefomg. en sted. Vernieuw.	**3.294**	**4.524**	**5.124**	**5.482**	**4.816**	**4.950**

(verplichte) BBV indicatoren

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

50,1% Roermond

46,4% Nederland

Meerdere bronnen | 2022

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner

CBS | 2022

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

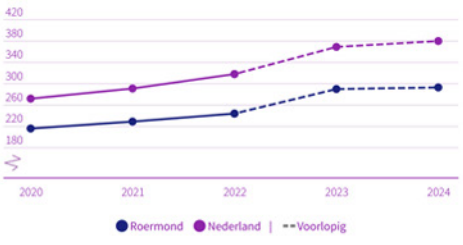
9,3% Roermond

41,3% Nederland

berekening | 2022

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde
x €1.000

CBS | 2020 - 2024

Sociaal domein

Banen
per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

1.048,2 Roermond

836,6 Nederland

Meerdere bronnen | 2023

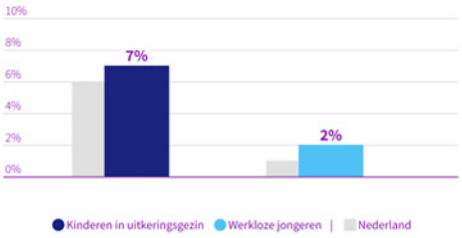
Jongeren met een delict voor de rechter

1% Roermond

1% Nederland

CBS | 2022

Achterstand onder jeugd
Roermond

CBS | 2022

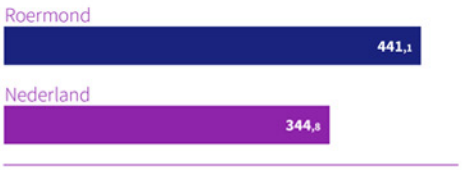
Netto arbeidsparticipatie

68,9% Roermond

73,1% Nederland

CBS | 2023

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

CBS | 2023

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

7,9	9,1
Roermond	Nederland

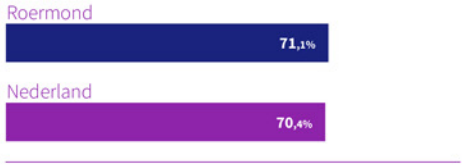
BAG/ABF | 2023

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

99,7	191,5
Roermond	Nederland

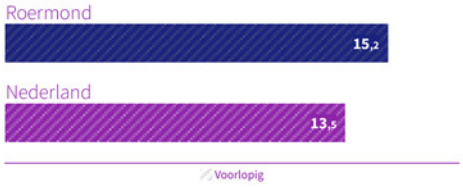
CBS | 2023

Demografische druk

CBS | 2024

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS | 2023

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 925	Geen data
Roermond	Nederland

COELO | 2024

Jongeren met jeugdbescherming

1,5% *	1,1% *
Roermond	Nederland

CBS | 2023 | *Voorlopig

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 925	Geen data
Roermond	Nederland

COELO | 2024

Jongeren met jeugdreclassering

0,5% *	0,3% *
Roermond	Nederland

CBS | 2023 | *Voorlopig

Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo
per 10.000 inwoners

780	705
Roermond	Nederland

CBS GMSD Wmo | 2023

4.

Paragrafen

4.1 Paragraaf Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op:
- de visie van de gemeente Roermond ten aanzien van lokale heffingen.
- beleidskeuzes en onderbouwing berekening van tarieven;
- ontwikkelingen op het gebied van lokale heffingen.
- belastingdruk.
- belastingopbrengsten.

Visie lokale heffingen

In het coalitieakkoord 'De stad van ambitie, daadkracht en verbinding' is als algemeen uitgangspunt geformuleerd, dat de lasten voor burgers zo laag mogelijk worden gehouden en dat alleen voor verhoging van de lokale lastendruk wordt gekozen als er geen andere financieringsmogelijkheden beschikbaar zijn. Onze gemeente slaagt er al jaren in om de belastingdruk relatief zeer laag te houden.
In de publicatie van vergelijkende cijfers van de lastendruk (de som van rioolheffing, onroerende zaakbelastingen en afvalstoffenheffing) ten opzichte van andere gemeenten[1], blijkt onze gemeente al jaren bij de top van goedkoopste gemeenten te behoren.

Onze gemeente heft de volgende belastingen op basis van de Gemeentewet:
- onroerende zaakbelastingen.
- (water-)toeristenbelasting.
- parkeerbelasting.
- Precariobelasting (gebruik van gemeentegrond).

Daarnaast heft de gemeente afvalstoffenheffing op grond van de Wet milieubeheer.

Kenmerk van deze belastingen is dat het een verplichte bijdrage van de burgers, bedrijven en instellingen aan de gemeente betreft. Hier hoeft geen rechtstreekse individuele tegenprestatie tegenover te staan.

Dit is anders voor de zogenaamde retributies en vergoedingen die door de gemeente worden gevraagd voor concreet bewezen diensten, zoals lijkbezorgingsrechten, rioolheffing, markt- en havengelden. Daarvoor hanteert onze gemeente als algemeen uitgangspunt dat de tarieven maximaal kostendekkend zijn. Dat geldt ook voor leges, de vergoeding voor administratieve diensten die door de gemeente worden verricht, zoals voor (omgevings-) vergunningen, burgerlijke stand, identiteitsbewijzen en rijbewijzen. Tot slot is er de Bedrijven Investeringszone (BIZ), een bestemmingsbelasting die op verzoek van ondernemers wordt geheven om met de opbrengst activiteiten in de openbare ruimte van en voor deze ondernemers te realiseren.

[1] *Belastingoverzicht 2022 van de provincie Limburg*

Beleidskeuzes en berekening van tarieven

In de kadernota is het uitgangspunt voor de indexering van de tarieven aangegeven. Deze wordt bepaald op basis van enerzijds de prijsindex materiële overheidsconsumptie (de zogenaamde IMOC) en anderzijds de loonontwikkeling voor gemeenteambtenaren conform CPB. Hiermee komt de inflatiecorrectie voor 2025 op 2,2%. Ook is er in de kadernota een aantal maatregelen bepaald om tot een meerjarig sluitende begroting te komen.

Het uitgangspunt voor de berekening van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is, dat ze kostendekkend zijn. Dat wil zeggen dat in beginsel alle kosten die de gemeente in dat kader moet maken, worden doorbelast via het tarief.
Op de onroerendezaakbelastingen is ook de genoemde indexering van 2,2% van toepassing. Daarnaast wordt vanaf 2024 tot en met het jaar 2028 naast de indexering van dat jaar een opslag van 2,5% gehanteerd om meerjarig tot een sluitende begroting te komen.

Ontwikkelingen

Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

Als heffingsgrondslag voor zowel eigenaren als gebruikers, geldt een percentage van de WOZ-waarde. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen woningen en niet-woningen.
In november 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de heffingspercentages voor de niet-woningen naar het landelijke of provinciaal gemiddelde te laten stijgen. Vervolgens is gestart met het onderzoek en de uitwerking van dit besluit. Dit heeft het beeld opgeleverd dat het heffingspercentage van woningen niet gelijk zou moeten blijven, maar jaarlijks verhoogd moet worden met de geldende index. Dit zorgt ervoor dat de tarieven van niet-woningen minder snel stijgen, maar geleidelijk richting het landelijke en provinciaal gemiddelde toegroeien.

Bij de tariefbepaling voor 2025 is uitgegaan van een totaalopbrengst, gebaseerd op de OZB-opbrengsten over 2024, de indexering ad 2,2% en voor de niet-woningen een opslag van 2,5%, rekening houdende met de laatst bekende percentages met betrekking tot de waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen.

Bovenstaande wijzigingen leiden tot de volgende OZB-tarieven:

Percentage van de heffingsmaatstaf (WOZ-waarde) voor berekening	2025	2024
Woningen eigenaren	0,1220%	0,1194%
Niet-woningen eigenaren	0,2495%	0,2382%
Niet-woningen gebruikers	0,2121%	0,2025%

Met bovenstaande tarieven wordt de nagestreefde totale opbrengst onroerendezaakbelasting gerealiseerd. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde echter sterk fluctueren. Na afronding van de WOZ-waarderingsprognoses door Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) worden de exacte OZB-tarieven woningen en niet-woningen door het college vastgesteld.

Macronorm OZB
In 2008 is de maximering van de OZB-tarieven afgeschaft. Gemeenten mochten destijds zelf hun tarieven bepalen. De totale opbrengst in alle gemeenten samen, de zogenoemde macro-opbrengst, mocht echter niet méér stijgen dan de som van de groei van het bruto binnenlands product én de prijsontwikkeling van de nationale bestedingen. Dit heette de macronorm OZB. Met ingang van 2020 is de macronorm OZB ook vervallen en is de ‘Benchmark gemeentelijke belastingen’ ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale woonlasten inzichtelijker te maken. In deze benchmark, worden naast de OZB ook de riool- en afvalstoffenheffing vergeleken. Door een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de tariefontwikkeling met landelijke en provinciale gemiddelden, moeten de onderlinge verschillen tussen gemeenten nog inzichtelijker worden. Ook moet de benchmark het lokale debat over de keuzes voor ontwikkelingen, zoals stijging van de lasten, bevorderen.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing ter dekking van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing is voor rekening van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. Het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt in beginsel kostendekkend vastgesteld.

In november 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de heffingssystematiek voor de afvalstoffenheffing per 1-1-2025 te wijzigen. De afvalstoffenheffing wordt vanaf 1-1-2025 gebaseerd op de grootte van het huishouden. Voor de bepaling van de omvang van het huishouden wordt de Gemeentelijke basisadministratie per 1-1-2025 als uitgangspunt gehanteerd.

In onderstaande tabel is het tarief van 2025 weergegeven:

Omschrijving	Tarief 2025
Tarief per aansluiting	€ 298,40

Op basis van de gewijzigde systematiek is het tarief in 2025 als volgt bepaald:

Omschrijving	Tarief 2025
Eenpersoonshuishouden	€ 283,25
Tweepersoonshuishouden	€ 307,35
Meerpersoonshuishouden	€ 347,48

Op basis van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moet de gemeente inzichtelijk maken dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	2025	2024
Kosten taakveld afval (incl. omslagrente)	€ 8.422	€ 8.065
Inkomsten taakveld afval (excl. heffing)	€ 1.184	€ 1.152
Netto kosten taakveld	€ 7.238	€ 6.913
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€ 333	€ 414
BTW	€ 1.177	€ 1.125
Totale kosten	€ 8.748	€ 8.452
Opbrengst heffingen	€ 8.748	€ 8.452
Dekkingspercentage	100,00%	100,00%

Rioolheffing

Het uitgangspunt van de rioolheffing is om gemeenten in staat te stellen de kosten te verhalen die gepaard gaan met de gemeentelijke wateropgave. De gemeentelijke watertaken die uit de heffing bekostigd mogen worden, zijn de taken die onder andere betrekking hebben op:

- de inzameling, de berging en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en op de zuivering van huishoudelijk afvalwater door middel van kleinere individuele installaties voor de behandeling van afvalwater (IBA);
- de inzameling en de verdere verwerking van afvloeiend hemelwater;
- het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming.

Ook voor de rioolheffing geldt dat deze in beginsel kostendekkend wordt vastgesteld. Hierbij wordt een voorziening ingezet om grote schommelingen in de rioolheffing op te vangen.

In november 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de heffingssystematiek voor de rioolheffing per 1-1-2025 te wijzigen. Tot 1-1-2025 werd uitsluitend geheven van eigenaren van percelen die bij aanvang van het belastingjaar direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. Vanaf 1-1-2025 is er naast eigenarenheffing – waarbij een heffing op basis van een vast bedrag per perceel geldt – ook sprake van gebruikersheffing. Hiervoor geldt een staffel tarief, dat afhankelijk is van het waterverbruik. Voor de bepaling van het waterverbruik baseren wij ons op de meest actuele verbruiksgegevens van WML.

N.B. In oktober 2024 ligt het Water- en rioleringsplan (WRP) voor aan de gemeenteraad. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2025 had er nog geen besluitvorming plaatsgevonden hieromtrent. Om niet voor uit te lopen op de besluitvorming rondom het WRP zijn de financiële effecten die hieruit voorvloeien niet in de financiële begroting verwerkt. Wel is in de paragraaf lokale heffingen de cijfermatige weergaven gebaseerd op het WRP. Eventuele afwijkingen o.b.v. besluitvorming in oktober en de financiële verwerking, zal na besluitvorming in de raadsvergadering van december a.s. aan de raad voorgelegd worden.

In onderstaande tabel zijn de tarieven van 2024 weergegeven:

Tarieven	2025
Tarief per object	€ 196,80
Tarief per object (WOZ waarde < € 40.000)	€ 98,40

Op basis van de gewijzigde systematiek is de rioolheffing 2025 als volgt:

Aantal gebruikers	Perceel (WOZ-waarde)	Eigenarenheffing 2025
27.017	1 - 400	€ 23,30
297	401 - 800	€ 56,44
161	801 – 2.000	€ 122,71
59	2.001 – 5.000	€ 296,69
16	5.001 – 10.000	€ 628,07
7	10.001 – 20.000	€ 1.249,41
2	20.001 – 30.000	€ 2.077,87
9	> 30.000	€ 3.320,55
30.921	> € 40.000	€ 178,64
661	< € 40.000	€ 89,32

Ook voor de rioolheffing wordt op basis van het BBV inzichtelijk gemaakt dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de rioolheffing. Ook voor de rioolheffing wordt op basis van het BBV inzichtelijk gemaakt dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de rioolheffing.

Overzicht kostendekkendheid rioolheffing (bedragen x € 1.000)	2025	2024
Kosten taakveld riolering (incl. omslagrente)	€ 5.137	€ 4.698
Inkomsten taakveld riolering (excl. rioolheffing)	€ 118	€ 111
Netto kosten taakveld	€ 5.019	€ 4.587
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€ 865	€ 856
BTW	€ 764	€ 658
Totale kosten	€ 6.648	€ 6.101
Opbrengst heffingen	€ 6.319	€ 6.101
Dekking uit egalisatievoorziening	€ 329	€ 0
Dekkingspercentage	100%	100%

Bedrijven Investeringszones (BIZ)

Een BIZ is een afgebakend gebied zoals een winkelstraat of een bedrijventerrein, waarbinnen de ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Alle ondernemers betalen mee aan een gemeentelijke heffing om activiteiten te financieren. De activiteiten kunnen bijvoorbeeld gericht zijn op veiligheid (toezicht, verlichting, hekwerken of camerabewaking), bereikbaarheid (bewegwijzering en verkeersvoorzieningen), aantrekkelijkheid (schoonmaak, promotie, onderhoud, groenvoorziening en evenementen), etc. De BIZ-heffing wordt gebruikt om deze plannen te kunnen uitvoeren. Dit middel van belastingheffing maakt het mogelijk dat alle ondernemers in het betreffende gebied ook daadwerkelijk meebetalen.

Er bestaan in Roermond tien BI-zones:
- BI-zone binnenstad Roermond zone A.
- BI-zone binnenstad Roermond zone B.
- BI-zone binnenstad Roermond zone C.
- BI-zone bedrijventerrein Merum.
- BI-zone bedrijventerrein Roerstreek.
- BI-zone bedrijventerrein Stadsrand-Noord.
- BI-zone bedrijventerrein Swalmen.
- BI-zone bedrijventerrein Willem Alexander.
- BI-zone centrum Swalmen.
- BI-zone Retailpark.

De looptijd van de bovenstaande BIZ'en is van 2021 tot en met 2025, behalve voor de BIZ Retailpark: deze loopt van 2022 tot en met 2026.
De BIZ voor de Binnenstad, die bestond uit twee verschillende gebieden (de zone A en de zone B), is vanaf 2021 uitgebreid met een derde zone (zone C).
Voor de begroting van de gemeente zijn de BIZ'en financieel neutraal. Dat wil zeggen dat de BIZ-belastingen die door BsGW worden geheven en geïnd, één op één als subsidie aan de diverse BIZ'en worden uitgekeerd.

Kwijtschelding

De uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is opgedragen aan Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). BsGW schakelt hiervoor het Inlichtingenbureau (IB) in. Dit is een door de overheid opgericht bureau dat gemeenten helpt op het gebied van de uitvoering van onder andere het bijstands- en kwijtscheldingsbeleid. Het IB toetst de gegevens die nodig zijn voor eventuele kwijtschelding aan de voorwaarden om voor kwijtschelding in aanmerking te komen. Het gaat hierbij om gegevens van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SoZaWe), de Belastingdienst en de Dienst Wegverkeer (RDW).

Huishoudens met een inkomen en vermogen onder een bepaalde norm hebben recht op kwijtschelding. Vaak komen deze huishoudens meerdere jaren achter elkaar hiervoor in aanmerking. Alle burgers die in 2024 kwijtschelding hebben ontvangen, worden geautomatiseerd getoetst en krijgen bij een positief advies automatisch kwijtschelding. In alle andere gevallen zal een burger nog het gebruikelijke kwijtscheldingsformulier moeten invullen en inzenden. Deze worden na ontvangst individueel door BsGW getoetst.

Kwijtschelding is onder voorwaarden mogelijk voor:
- onroerende zaakbelastingen.
- rioolheffing.
- afvalstoffenheffing (het vastrecht conform artikel 1.1 van de tarieventabel verordening afvalstoffenheffing).

Veruit de belangrijkste heffing waarvoor kwijtschelding wordt verleend is de afvalstoffenheffing.

(bedragen x € 1.000)	2023		2024		2025
	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie per 30 juni 2024	Begroot
Afvalstoffenheffing	€ 8.280	€ 8.287	€ 8.452	€ 8.479	€ 8.748
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	€ 625	€ 653	€ 695	€ 510	€ 775
Netto	€ 7.655	€ 7.634	€ 7.757	€ 7.969	€ 7.973
Kwijtschelding overige	€ 0	€ 2	€ 0	€ 1	€ 0

De prognose kwijtschelding is bepaald aan de hand van de realisatiecijfers van 2023 en op basis van de tussentijdse realisatie per 30 juni over 2024.

Belastingsamenwerking

BsGW voert de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen voor ons uit, evenals de WOZ-waarderingstaken. BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie de zorg voor het volledig, rechtmatig, juist, tijdig en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. Eén van de doelen van deze gemeenschappelijke regeling is het minimaliseren van de kosten door middel van schaalvergroting. Per 1 januari 2024 zijn, op 2 gemeenten na, het Waterschap Limburg en alle overige 29 Limburgse gemeenten aangesloten bij de BsGW. De totale reguliere bijdrage (dus exclusief het maatwerk) voor onze gemeente aan BsGW bedraagt in 2025 € 1.264.283.

Belastingdruk

In het coalitieakkoord is ten aanzien van de lokale lastendruk als algemeen uitgangspunt opgenomen, dat deze voor de burgers zo laag mogelijk wordt gehouden. Waarbij slechts wordt gekozen voor verhoging van de lokale lastendruk als er geen andere financieringsmogelijkheden beschikbaar zijn en de verhoging direct is gekoppeld aan een specifiek en concreet doel.

Belastingsoort	2025	2024
OZB eigenaren woningen	0,1220% van de WOZ waarde	0,1194% van de WOZ waarde
OZB eigenaren niet woningen	0,2495% van de WOZ waarde	0,2382% van de WOZ waarde
OZB gebruik niet-woningen	0,2121% van de WOZ waarde	0,2025% van de WOZ waarde
Afvalstoffenheffing*	€ 307,35	€ 298,40
Rioolheffing**	€ 201,94	€ 196,80

* *voor een tweepersoonshuishouden*
** *bij een waterverbruik van 0 t/m 400 m³*

De gemiddelde lastendruk voor woningeigenaren stijgt in 2025, bij een gemiddelde woningwaarde met waardepeildatum 01-01-2023 van € 292.000 (bron: waarderingskamer), voor een huishouden tot een bedrag ad € 865,53 ten opzichte van € 829,28 in 2024. Dit is een procentuele stijging van 4,4% ten opzichte van 2024.

Belastingdruk 2025	€ 865,53
Belastingdruk 2024	€ 829,28
Stijging belastingdruk t.o.v. 2024 inclusief prijsindex	4,4%
Loon/prijsindex 2025	2,2%
Stijging belastingdruk t.o.v. 2024 excl. prijsindex	**2,2%**

Belasting- en legesopbrengsten

De tarieven van de OZB worden berekend op basis van de totale opbrengst onroerendezaakbelasting en de waarde van de objecten. De uitgangspunten daarbij zijn hierboven beschreven. Dat geldt ook voor de tarieven van de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Het voorstel is om de overige tarieven trendmatig aan te passen met de in de kadernota aangegeven prijsindex. Voor 2025 betekent dit een verhoging van de tarieven met 2,2%. Daarnaast wordt voor de OZB vanaf 2024 tot en met 2028 naast de index een extra opslag van 2,5% gehanteerd.

De belasting- en legesopbrengsten worden meerjarig als volgt geraamd over de jaren 2025 - 2028:

Belastingbaten (bedragen x € 1.000)		MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027	MJB 2028
Onroerende Zaakbelasting	Eigenaar van woningen	10.678	10.945	11.219	11.499
	Eigenaar van niet-woningen	4.990	5.115	5.243	5.379
	Gebruiker van niet-woningen	3.735	3.828	3.924	4.021
Afvalstoffenheffing		8.748	8.755	8.752	8.736
Rioolheffing		6.319	6.440	6.535	6.781
BIZ-belasting		764	764	764	764
Toeristenbelasting		1.303	1.366	1.523	1.523
Lijkbezorgingsrechten		272	272	272	272
Leges WABO		1.606	1.606	1.556	1.556
Havengelden		474	474	474	474
Marktgelden		112	112	112	112
Precario		323	323	323	323
Leges		971	971	971	971
Parkeren		3.677	3.677	3.677	3.822
Totale Belastingbaten		**43.972**	**44.648**	**45.345**	**46.233**

Voor het onderbouwen van tarieven is in het BBV bepaald, dat de gemeente inzichtelijk maakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. De berekening zelf is niet expliciet voorgeschreven, maar wel dat de wijze van toerekening op een consistente wijze moet worden toegepast. De berekening moet vervolgens worden aangevuld met een inhoudelijke toelichting over de totstandkoming van de tarieven en de beleidskeuzes die daaraan ten grondslag liggen.

Uit oogpunt van transparantie is in de toelichting op het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV voorgeschreven dat deze toelichting niet alleen op het niveau van de verordeningen moet plaatsvinden. Dit hoort ook plaats te vinden op een meer gedetailleerd niveau: de onderliggende hoofdstukken of onderdelen. Ook de mate van kruissubsidiëring tussen de hoofdstukken of onderdelen binnen een verordening en binnen de hoofdstukken of onderdelen, moet worden toegelicht. Bij de onderdelen riolering en afval is een overzicht opgenomen van de geraamde lasten en baten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn.

4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op het gemeentelijk weerstandsvermogen. We kijken naar de betekenis van risico's en de beheersing hiervan gezien vanuit de begroting 2025.

In het coalitieakkoord 2022-2026 is een aantal hoofdlijnen en uitgangspunten geschetst voor het financieel beleid van de komende jaren. Uitgangspunt is een structureel in evenwicht zijnde meerjarenbegroting, waarin structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Het realiseren van ambities kost niet per definitie geld. Als dat wel het geval is, vinden wij binnen de begroting ruimte om die ambities te realiseren zonder te tornen aan de gestelde eisen. Er wordt gezocht naar een nieuwe balans tussen ambities, taken, voorzieningenniveau/ dienstverlening en lasten. Daarbij wordt in samenhang gekeken naar oplossingsrichtingen binnen de volgende vier sporen:
- Beperking van lasten/uitgaven.
- Verhoging van inkomsten.
- Reductie kosten bedrijfsvoering.
- Aanpassing financiële regels.

De financiën van de decentrale overheden zijn in hoge mate afhankelijk van ontwikkelingen die zich op landelijk en internationaal niveau voordoen.

Begin juli is een nieuw kabinet beëdigd, dat gesteund is op het hoofdlijnenakkoord van PVV, VVD, NSC en BBB. Het kabinet heeft het hoofdlijnenakkoord uitgewerkt tot een regeerprogramma voor de komende periode.

Tussen rijksoverheid en decentrale overheden vindt al langere tijd discussie plaats over de toereikendheid van de middelen in relatie tot het takenpakket. Het overleg tussen het nieuwe kabinet en de VNG moet nog worden voortgezet. De ontwikkeling rondom de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente, het gemeentefonds, blijft daarmee onzeker.

Het huidige tijdsgewricht kenmerkt zich door grote onzekerheden en belangrijke opgaven.
Onzekerheden, die raken aan onze veiligheid, zoals bijvoorbeeld de oorlogen in Oekraïne en in het Midden-Oosten. Belangrijke opgaven liggen er onder andere op het gebied van bestaanszekerheid, klimaat, wonen, opvang van vluchtelingen en stikstof.

Naast bovenstaande uitdagingen staat het nieuwe kabinet ook voor solide overheidsfinanciën, een stabiele economie en een goed vestigingsklimaat.

Opbouw paragraaf

De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

2.1 Het gemeentelijke beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's.
2.2 Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
2.3 Een inventarisatie van de risico's.
2.4 Een toelichting op relevante risico's.
2.5 Financiële kengetallen.

2.1 Het gemeentelijke beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's

De basis voor de paragraaf weerstandsvermogen ligt opgesloten in de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen. De gemeenteraad heeft in de vergadering van 21 december 2023 een geactualiseerde nota vastgesteld. In deze nota heeft de gemeenteraad de kaders rondom het weerstandsvermogen en risicobeheersing opnieuw vastgesteld. De nota bevestigt het beleid dat de raad eerder (bij de begroting 2022) heeft geformuleerd ten aanzien van de gewenste omvang van het weerstandsvermogen en de minimale omvang van de algemene reserve.

Concreet zijn daarbij de volgende uitgangspunten vastgesteld:
- Voor het weerstandsvermogen wordt aangesloten bij de kwalificatie "ruim voldoende", hetgeen inhoudt dat de weerstandsratio zich bevindt tussen 1,4 en 2,0. De weerstandsratio dient minimaal 1,4 te zijn.
- De gewenste omvang van de minimumpositie van de algemene reserve en het weerstandsvermogen wordt gekoppeld aan een gekwantificeerde risicoanalyse.

Daarnaast heeft de gemeenteraad een norm van minimaal 20% gesteld voor de solvabiliteitsratio. Deze ratio geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het balanstotaal.

Risicomanagement is structureel verankerd in het bestuurlijk besluitvormingsproces. In het format van college- en raadsvoorstellen is de risicoparagraaf een verplicht onderdeel.

Jaarlijks wordt als onderdeel van de planning- en control cyclus in de programmabegroting en de jaarverantwoording aandacht besteed aan de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit.

In de nota is aangegeven dat het risicomanagement nog verder doorontwikkeld moet worden.

2.2 *Inventarisatie weerstandscapaciteit*

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die kunnen worden ingezet om financiële tegenvallers op te vangen.

In het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader Gemeenten 2020 is een algemeen kader geschetst hoe provincies in het kader van hun toezichtstaak bij de oordeelsvorming aan het begrip weerstandscapaciteit invulling geeft.

De weerstandscapaciteit is te onderscheiden in een incidentele en een structurele component.

De *incidentele* weerstandscapaciteit bestaat uit:
1. Algemene reserve.
2. Onvoorzien incidenteel.
3. Stille reserves.
4. Incidentele begrotingsruimte.

Uitgangspunt is, dat bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. De gemeenteraad kan op basis van een heroverweging besluiten om (een deel) van een reserve over te hevelen naar de algemene reserve, waarna deze meegenomen kan worden in de berekening van de weerstandscapaciteit.

De betekenis die stille reserves hebben voor de gemeentelijke weerstandscapaciteit blijkt in de praktijk beperkt en zijn daarom, conform de gedragslijn van afgelopen jaren, 'PM' opgenomen in onderstaand overzicht.

De *structurele* weerstandscapaciteit bestaat uit:
1. Onvoorzien structureel.
2. Structurele begrotingsruimte.

Bij het bepalen van de mogelijkheden tot belastingheffing die een gemeente heeft wordt het zogenoemde belastingpakket gehanteerd. Dit betreft de ramingen aangaande de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en rioolheffingen. De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die een gemeente heeft tot aan het niveau dat de gemeente zou moeten heffen om voor toelating van een zogenaamde artikel 12 aanvraag bij het gemeentefonds in aanmerking te komen.

Ten aanzien van de post onvoorzien hanteert onze gemeente het standpunt dat er slechts een marginaal bedrag wordt opgenomen (omdat dit een verplichte uitgaaf is op grond van het BBV). Wij hanteren als uitgangspunt dat (onvoorziene) tegenvallers binnen de overige budgetten van de begroting moeten worden opgevangen.

Voor het bepalen van het structurele begrotingssaldo, dat kan worden ingezet voor het opvangen van (structurele) financiële tegenvallers, wordt aansluiting gezocht met het overzicht structureel en reëel begrotingsevenwicht, zoals dat is opgenomen in de toelichting op de financiële positie (hoofdstuk 2).

Op basis van bovenstaande uitgangspunten kan de weerstands-capaciteit voor 2025 en volgende jaren als volgt worden berekend:

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Incidentele weerstandscapaciteit:				
Algemene reserve (incl. claim SD)	42.499	39.012	36.087	36.087
Stille reserves	0	0	0	0
Ruimte in begroting (incidenteel)	0	0	0	0
Totale incidentele weerstandscapaciteit	**42.499**	**39.012**	**36.087**	**36.087**
Structurele weerstandscapaciteit:				
Onvoorzien structureel	1	1	1	1
Ruimte in begroting (structureel)	1.347	-1.003	826	863
Onbenutte belastingcapaciteit*	1.408	1.408	1.408	1.408
Totale structurele weerstandscapaciteit	**2.756**	**406**	**2.235**	**2.272**
Totaal weerstandscapaciteit	**45.255**	**39.418**	**38.322**	**38.359**

** De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra ruimte die de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Deze ruimte moet ingezet worden wanneer de Provincie Limburg de gemeente Roermond als artikel 12 gemeente aanmerkt. Gezien de (structurele) financiële positie ligt dit niet in de lijn der verwachtingen. Bij de gemeente Roermond zit deze ruimte in de onroerendezaakbelastingen (OZB). Om te beoordelen of er onbenutte belastingcapaciteit is, maken wij gebruik van de ruimte tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (de artikel 12-norm). De door het Rijk vastgestelde artikel 12-norm is 0,1595%. Wanneer we dit percentage afzetten tegen de in de begroting opgenomen ramingen voor de OZB ontvangsten is er nog een ruimte van € 1.4 mln.. De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn 100% kostendekkend en leveren dus geen onbenutte belastingcapaciteit op.*

2.3
Inventarisatie van risico's

Tegenover de weerstandscapaciteit staan een aantal risico's, die niet (geheel) gedekt zijn en van substantieel belang (kunnen) zijn om de financiële positie van de gemeente (meerjarig) te kunnen beoordelen. In onderstaand overzicht worden de belangrijkste risico's naar categorie samengevat. Verder in deze paragraaf worden deze risico's toegelicht.

De benodigde weerstandscapaciteit is gelijk aan de som van alle gekwantificeerde risico's. Allereerst wordt een inschatting gemaakt van de maximale financiële impact van een risico na genomen beheersmaatregelen. Vervolgens wordt deze impact vermenigvuldigd met het percentage uit de risicoklasse. Deze risicoklasse geeft aan wat de kans is, dat het risico zich voordoet.

In Roermond worden op dit moment 3 risicoklassen gehanteerd: hoog (65%), midden (35%) en laag (20%). Zoals hierboven aangegeven, wordt voor de bepaling van het risico binnen de grondexploitaties een andere methode gebruikt. Omdat het systeem van risicobeheersing nog een verdere doorontwikkeling behoeft, wordt tenslotte de optelsom van alle risico's verhoogd met 40%, waarmee eventuele risico's die nu (nog) niet in beeld zijn, verondersteld zijn ook te zijn meegenomen.

Reguliere risico's, waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, voldoende beheermaatregelen zijn getroffen of voorzieningen zijn gevormd, maken geen onderdeel uit van de risico-inventarisatie.

Omschrijving risico's (bedragen x € 1.000)	Incidenteel	Structureel
Inflatie o.b.v. macro-economische ontwikkelingen		928
Renterisico		117
Juridische risico's		
Toerekenen directe en/of indirecte uren aan projecten	120	
Informatiebeveiliging, privacy en fraude	525	
Onderhoudsvoorziening gebouwen		
Calamiteiten	88	
Afwikkeling FLO-gelden Veiligheidsregio	150	
Open eind regelingen sociaal domein	5.100	
Incidentele middelen jeugdzorg		
Aanbieders Sociaal Domein		
Ontwikkelingen Participatiewet		
Grondexploitaties		
Overige gronden	425	
Verbonden partijen (o.a. ICT NML)	104	
Optelsom risicobedragen	6.512	1.045
Omrekenfactor	1,4	1,4
	9.117	**1.463**
Totaal incidenteel en structureel	**10.580**	

Conclusie ratio weerstandsvermogen

Zoals eerder aangegeven, gaat het bij het weerstandsvermogen om de robuustheid van de financiële positie. Om hier goed inzicht in te krijgen, is hieronder de van de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit (onderverdeeld in incidentele en structurele componenten) opgenomen. Incidentele risico's zijn risico's die een eenmalige last tot gevolg kunnen hebben. Ter dekking hiervan kan een beroep worden gedaan op de algemene reserves. Structurele risico's kunnen leiden tot meerjarige lasten en raken daarmee het begrotingsevenwicht. De verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit geeft inzicht in het gemeentelijk weerstandsvermogen.

Omschrijving risico's (bedragen in miljoenen euro's)	Incidenteel	Structureel
Beschikbare weerstandscapaciteit 2025	42,5	2.7
Benodigde weerstandscapaciteit op basis van risicoprofiel	9,1	1,5
Ratio weerstandsvermogen *	**4,7**	**1,8**

** normeringstabel NAR en Universiteit Twente t.b.v. het weerstandsvermogen: > 2,0 uitstekend, 1,4 < 2,0 ruim voldoende, 1,0 < 1,4 voldoende, 0,8 < 1,0 matig, < 0,8 onvoldoende en < 0,6 ruim onvoldoende.*

Uitgaande van de door de raad vastgestelde streefwaarde van een ratio die tussen de 1,4 en 2,0 ligt, kan worden geconcludeerd, dat de huidige weerstandscapaciteit uitstekend is.

2.4
Toelichting op risico's

Algemeen

Onderstaand worden de grootste risico's per programma nader toegelicht.

Programma 0
Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

Inflatie o.b.v. macro-economische ontwikkelingen

In de begroting is rekening gehouden met een stelpost prijsstijgingen, deze wordt periodiek bijgesteld o.b.v. CPB actualisaties. Echter de onzekerheden rondom de prijsontwikkelingen en de compensatie daarvoor via het gemeentefonds of anderszins blijven groot. Voor de kwantificering van dit risico is rekening gehouden met 1% over de gehele begroting.

Renterisico's

De financieringspositie van de gemeente is aan wet- en regelgeving onderworpen welke is gericht op het verminderen van het renterisico. De renterisiconorm is jaarlijks onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag. De treasury functionaris van de gemeente bewaakt de renteontwikkelingen en bewaakt het renterisico. Dit doet hij onder andere door te werken met liquiditeitsplanningen, spreiding en egalisatie van de vervaldata en het hanteren van een begrotingsrente van 0,75%. Niettemin hebben wij een risicobedrag opgenomen op basis van 1% van de totale bruto financieringsbehoefte. Op dit moment wordt het risico beoordeeld als laag aangezien de rente in de begroting structureel is verhoogd.

Juridische risico's

Gemeente Roermond loopt juridische risico's aangezien de gemeente veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's. Momenteel lopen diverse zaken waarvan onzeker is wat de uitkomst hiervan is en of deze financiële consequenties hebben. Derhalve is hiervoor een PM post opgenomen.

Organisatie

Toerekening ambtelijke uren aan projecten
De begrotingsvoorschriften (BBV) geven aan dat (ambtelijke) kosten die direct toerekenbaar zijn aan (investerings)projecten moeten worden geactiveerd, de daarmee gepaard gaande indirecte kosten mogen worden geactiveerd. Vanaf 2020 worden de directe kosten achteraf bij de jaarrekening toegerekend. Bij de begroting wordt een inschatting gemaakt van het totaal toe te rekenen bedrag.
Op het moment dat er als gevolg van omstandigheden (bijvoorbeeld economische neergang) het aantal projecten terugloopt, kunnen minder kosten worden doorberekend en komen deze ten laste van de exploitatie.

Informatiebeveiliging, privacy en fraude

Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van burgers, bedrijven en ketenpartners voor gemeenten van groot belang. Uitval van computers of telecommunicatiesystemen, het in ongerede raken van gegevensbestanden of het door onbevoegden kennisnemen dan wel manipuleren van bepaalde gegevens, kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en het primaire proces. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel voor de

dienstverlening van gemeenten. In de paragraaf bedrijfsvoering is uitgebreider ingegaan op de activiteiten die op dit gebied in 2025 worden ondernomen.
Het is vrijwel onmogelijk om tegen acceptabele kosten voor deze risico's een verzekering af te sluiten.

Onderhoudsvoorziening gebouwen
Op 8 april 2021 heeft de gemeenteraad een actualisatie van het meerjaren onderhoudsplan gebouwen vastgesteld en de daarbij behorende aanpassing van de onderhoudsvoorziening en de jaarlijkse dotatie. Bij de jaarrekening 2023 heeft de accountant geoordeeld dat de voorziening niet (meer) voldoende kon worden onderbouwd. De voorziening is dientengevolge vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Bij de bestemming van het resultaat heeft de raad besloten het bedrag dat is vrijgevallen te storten in een bestemmingsreserve. Daarmee blijven de middelen bedoeld voor groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen beschikbaar.
In 2024 treffen wij de voorbereidingen om te komen tot een actualisatie van het meerjaren onderhoudsprogramma. In dat kader zullen wij ook met een voorstel komen voor de verwerking van de financiële gevolgen van deze actualisatie. Tot de tijd worden de onderhoudslasten gedekt uit de beschikbare reserve.

Programma 1 Veiligheid
Calamiteiten
De gemeente heeft meerdere rampenbestrijdingsplannen, met enige regelmaat treedt de Maas buiten haar oevers. Het Team Bevolkingszorg houdt regelmatig oefeningen gericht op een goed lopende rampenbestrijding. In geval een calamiteit zich voordoet, is het aannemelijk dat schade niet volledig wordt vergoed en een deel daarvan ten laste van de gemeente blijft. De financiële impact van een dergelijke gebeurtenis hebben wij ingeschat op € 250.000.

Afwikkeling FLO-gelden Veiligheidsregio Limburg-Noord
Bij de overgang van het brandweerdistrict Roermond naar de Veiligheidsregio VRLN is de afspraak gemaakt dat er nog een afwikkeling komt inzake de FLO-gelden.
Brandweerpersoneel kan met functioneel leeftijdsontslag (FLO). Maar door wettelijke maatregelen, verschuivingen van het AOW-leeftijd en fiscale boetes bij vroegtijdig stoppen, dient de juiste hoogte van dit bedrag nog bepaald te worden. Dit is mede afhankelijk van besluitvorming binnen de VRLN in overleg met de deelnemende gemeenten. Het maximale risico wordt vooralsnog ingeschat op € 150.000.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Beheerplannen
De actualisatie van de Kadernota Beheer uit 2017 heeft in 2023 zijn beslag gekregen. Op 14 september 2023 heeft de gemeenteraad de Kadernota Beheer 2023-2032 vastgesteld met alle onderliggende beheerplannen. De financiële consequenties van de besluitvorming zijn via een begrotingswijziging verwerkt in de meerjarenbegroting 2024-2027. Daarmee zijn de financiële gevolgen van de actualisatie afgedekt. Het risico is niet meer opgenomen in het totaaloverzicht onder 2.3 inventarisatie van risico's in deze paragraaf.

Programma 6 Sociaal Domein
Open eind regelingen sociaal domein
We hebben in het sociaal domein te maken met ongeveer € 64 mln. aan open eind regelingen en € 28 mln. aan verbonden partijen (Westrom, Omnibuzz, Veiligheidsregio) en externe partners (waaronder Vijf). Dit is inclusief (€ 11,1 mln.) WSW die aan de Westrom wordt verstrekt. Deze regelingen zijn ingedeeld in hoog, midden en laag risico. Voor de risicoanalyse ten aanzien van het sociaal domein, is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:
1. 10% van de open eind budgetten wordt aangemerkt als risico.
2. Indien een van de risico's in de categorieën midden of hoog zich voordoet, is als uitgangspunt genomen, dat maximaal een termijn van twee jaar nodig is maatregelen te effectueren om dit risico af te dekken. Voor risico's in de categorie laag wordt uitgegaan van een hersteltermijn van maximaal een jaar.

Vanuit deze opbouw houden we rekening met een incidenteel risicobedrag ter hoogte van ruim € 5,1 mln. voor het sociaal domein.

Aanbieders Sociaal Domein
Enkele aanbieders binnen de Jeugdzorg en Wmo hebben te kampen met financiële uitdagingen. Voor het overgrote deel worden deze veroorzaakt door een mismatch in de CAO ontwikkelingen binnen de zorgsector en OVA indexering. De CAO ontwikkelingen worden meegenomen in de OVA index en deze loopt een jaar achter omdat de CAO ontwikkelingen een jaar later worden opgenomen in de OVA-index. De VNG en I sociaal Domein heeft gemeente geadviseerd de contracten te volgen en niet over te gaan tot extra compensatie. Met alle grote aanbieders worden periodiek (contract)gesprekken gevoerd en vindt ook periodiek een monitor plaats. Hierdoor blijft de gemeente op de hoogte van alle ontwikkelingen en eventuele maatregelen binnen deze zorgaanbieders. De kwantificering van dit risico is opgenomen in het risico inflatie o.b.v. macro-economische ontwikkelingen.

Om de continuïteit van jeugdhulp die de Mutsaersstichting aan onze jeugdigen en gezinnen biedt te borgen, is een financiële bijdrage beschikbaar gesteld op basis van het continuïteitsplan van de

Mutsaersstichting. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd ter hoogte van ca. € 1,2 mln., derhalve is in de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit hier geen rekening meer mee gehouden.

Incidentele middelen jeugdzorg

De Hervormingsagenda Jeugd bevat een omvangrijk pakket afspraken met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken. Dit vraagt inzet van en samenwerking tussen alle betrokken partijen. Gemeenten en het rijk gaan structureel investeren in de landelijke kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Daarnaast wordt de Jeugdwet aangepast, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen.
Tijdens de ALV van de VNG in 2023 hebben gemeenten ingestemd met de Hervormingsagenda Jeugd. Daarmee hebben zij zich gecommitteerd aan de doelstellingen en bijbehorende veranderingen. Deze verandering vindt plaats van lokaal tot regionaal en landelijk niveau en is daarmee een bijzonder grote opgave. Voor de uitvoering van de hervormingsagenda heeft het Rijk incidentele middelen beschikbaar gesteld en heeft het Rijk besparingen opgenomen in de Rijksbegroting.

In totaal is in de meicirculaire 2023 € 954 mln. in 2025 voor jeugdzorg beschikbaar gesteld, waarvan een deel van de investeringen en uitvoeringskosten van de hervormingsagenda vanaf de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) worden ingezet. Dit betreft € 95 mln. in 2025. In totaal is € 859 mln. in 2025 aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd voor jeugdzorg. Op de aanvullende post (AP) op de begroting zijn middelen gereserveerd voor 2026 en verder. De beschikbaarstelling van deze middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. Net als voor de middelen in 2025 geldt dat deze beschikbaar worden gesteld aan gemeenten met uitzondering van de investeringen waarvan is afgesproken deze door het Rijk worden gedaan.

De € 954 mln. voor 2025 is gebaseerd op het advies van de Commissie van Wijzen, gecorrigeerd voor de besparing die aanvullend is opgenomen in het coalitieakkoord (€ 100 mln. in 2024 oplopend tot € 511 mln. structureel vanaf 2027). In aanvulling hierop verzacht het kabinet het ingroeipad voor de besparingsopgave met € 196 mln. in 2025 en laat daarnaast, via de meicirculaire 2024 de extra besparing van € 500 mln. in 2025 vervallen (de aanvullende besparing in het coalitieakkoord Rutte IV voor dat jaar) omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd.

Het principeakkoord heeft voor Roermond de volgende gevolgen:
Vanuit de hervormingsagenda jeugd worden wederom incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor 2024 (€ 6,9 mln) en 2025 (€ 4,3 mln). Voor de jaren 2022 en 2023 heeft de gemeente Roermond ook incidentele middelen jeugd ontvangen. Gemeenten mochten bij de begroting 2022, meerjarenperspectief 2023-2025 structureel rekening houden met een raming van de middelen jeugdzorg.
Hierbij gold een maximum van 75% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen. Op basis hiervan is € 1,2 mln structureel geraamd als stelpost (besluit 6 mei 2021 “klaar voor de herstart”, zaaknummer 55571-2021).
Met het ontvangen van de incidentele middelen voor 2024 en 2025 ter hoogte van € 11,2 mln is deze stelpost voor de jaren 2024 en 2025 vereffend voor in totaal € 2,4 mln. Als de Jeugd middelen 2026 en volgende jaren binnenkomen, zal opnieuw een voorstel hieromtrent volgen.
Het vervallen van de extra besparing in 2025 betekent een incidenteel bedrag van € 2,3 voor Roermond in 2025.

Ontwikkelingen Participatiewet

Eigenaarschap Westrom

De gemeenteraad heeft op 19 september 2024 ingestemd met de overname van de uitvoeringsorganisatie van Westrom per 1 januari 2025. Door de overname heeft de gemeente Roermond de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering en het financieel risico als gevolg van de krimpende WSW doelgroep. Het risico kan voor de eerste jaren worden opgevangen door het ontvangen transitiebudget om de krimp- en veranderopgave mee op te vangen. Voor de langere termijn is een stevige transitie noodzakelijk waarbij het van belang is te komen tot een robuuste en toekomstbestendige organisatie voor het bedienen van de brede doelgroep Participatiewet.

Groen en Doen

De gemeente Roermond is enig aandeelhouder van de BV Groen en Doen. In deze organisatie vinden inwoners met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt een werkplek in het groenonderhoud van de gemeente Roermond. Om de bedrijfsvoering van Groen en Doen duurzaam toekomstbestendig te houden is een transitie noodzakelijk met een financieel risico voor de gemeente.
Als enig aandeelhouder is Roermond risicodrager voor de bedrijfsvoering van deze organisatie om de continuïteit van het groenonderhoud van de gemeente en de werkplek van de medewerkers te kunnen waarborgen.

Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Grondexploitaties

Grondexploitaties kenmerken zich door het feit dat in een vroeg stadium investeringen worden gedaan, waarbij inkomsten en dus de dekking van de exploitatie -soms- veel later kunnen worden ingeboekt. Grondexploitaties zijn per definitie meerjarig en zijn daarmee risicovol.

De gemeenteraad heeft op 8 april 2021 de nota Grondbeleid 2021 vastgesteld. Conform deze nota voert de gemeente over het algemeen een faciliterend grondbeleid. Dit betekent dat de realisering van projecten wordt overgelaten aan marktpartijen die ook de financiële risico's dragen.

Voor het kwantificeren van de onvoorzienbare risico's wordt conform de Nota Grondbeleid 2021 gebruik gemaakt van de IFLO-methode (IFLO staat voor: Inspectie Financiën Lagere Overheden).
Het risicobedrag, dat wordt bepaald middels deze methode, wordt gezien als de (onder) grens van het benodigde weerstandvermogen voor grondexploitaties. Bij de vaststelling van het MPG 2024-2028 op 4 juli 2024 heeft de gemeenteraad de minimale omvang van dit risicobedrag vastgesteld op € 415.000.

Conform de Nota Grondbeleid 2021 is de reserve Gebiedsontwikkeling ingesteld. Dit is dus de minimale omvang van de claim risico's grondexploitaties binnen de reserve Gebiedsontwikkeling. Deze claim wordt gevoegd door de storting van boekwinsten bij de verkoop van gronden binnen projecten met een faciliterend grondbeleid, voormalige grondexploitaties en zonder concreet plan. Bovengenoemd risicobedrag is inmiddels beschikbaar binnen de reserve Gebiedsontwikkeling, waardoor een aanvullende risicodekking vanuit de algemene reserve niet (meer) nodig is.

In paragraaf 4.7 Grondbeleid wordt ingegaan op de financiële risico's binnen de grondexploitaties en het benodigde weerstandsvermogen.

Bij de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 is sprake van een project specifiek risico. In de vergadering van 19 september 2019 heeft de gemeenteraad besloten een grondexploitatie te openen voor dit project. Binnen dit project is sprake van een risico van beperkte omvang met betrekking tot de mogelijke kosten voorfinanciering ophogen waterkeringen. Omdat het lastig is een inschatting te maken van de omvang van deze risico's op deze post, hanteren wij een risicopercentage van 50% van de totale kosten binnen de grondexploitatie
voor deze post. Dat komt neer op een risicobedrag van € 0,18 mln. Dit risico van beperkte omvang kan naar verwachting binnen de grondexploitatie worden
opgevangen op basis van het verwachte positieve saldo

Overige gronden

In 2010 is een perceel gemeentegrond nabij de parkeergarage Stationspark geleverd aan een ontwikkelaar voor de realisatie van een kantoorcomplex. Dit perceel is geleverd op basis van een zogenaamde Groningerakte: levering met uitgestelde betaling. De koopsom bedroeg € 1.214.000. Tot het moment van betaling van de koopsom is de ontwikkelaar jaarlijks een rentevergoeding verschuldigd. De opbrengsten zijn oorspronkelijk gestort in de reserve Bereikbaarheid NS Station Oost. Wij hebben deze gelden overgeheveld naar de algemene reserve. Het mogelijke risico van het niet ontvangen van de koopsom (onder gelijktijdige teruglevering van de grond) beschouwen we als een risico waarvoor de algemene reserve kan worden aangesproken voor een bedrag van € 425.000.

Verbonden partijen

ICT NML

Bij verbonden partijen hanteren wij als algemeen uitgangspunt, dat de verbonden partij zelf een voldoende buffer heeft voor de opvang van de risico's. Bij ICT-NML geldt een specifieke afspraak, dat 50% van de benodigde weerstandscapaciteit wordt opgebouwd bij de organisatie zelf en dat de overige 50% van de weerstandscapaciteit bij de deelnemende gemeenten als achtervang blijft. Het aandeel van Roermond in deze 50% komt voor 2025, op basis van de begroting 2025 van ICT NML, overeen met € 104.000.

2.5
Financiële kengetallen

Begroting 2025	Verloop van de kengetallen					
	Jaarverslag 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	25,9%	54,5%	65,3%	86,8%	92,5%	94,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	28,3%	53,1%	63,3%	84,7%	90,5%	92,3%
Solvabiliteitsratio	39,7%	28,4%	27,7%	22,7%	21,5%	20,9%
Structurele exploitatieruimte	-1,3%	0,45%	0,52%	- 0,39%	0,32%	0,32%
Grondexploitatie	1,3%	1,5%	1,6%	1,0%	0,8%	0,1%
Belastingcapaciteit	87,7%	87,8%	87,1%	87,1%	87,1%	87,1%

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De schuldquote geeft een beeld van de relatie tussen de gemeentelijke schuldenpositie en de totale baten zoals opgenomen in de begroting. Opgenomen geldleningen brengen rentekosten en aflossingsverplichtingen met zich mee. Omdat op begrotingsniveau wordt uitgegaan van een volledige uitvoering van de investeringsplanning ligt deze ratio hoger dan op het niveau van de jaarrekening. De uitvoering van de investeringsraming kan zijn vertraagd. Uit cijfers van de VNG blijkt dat Roermond een lagere netto schuldquote heeft dan vergelijkbare gemeenten van dezelfde omvang. (50.000-100.000 inwoners). Volgens het model houdbare gemeentefinanciën is een schuldquote tot 100% normaal en ontstaat vanaf een schuldquote van meer dan 130% gevaar.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen van de gemeente uit als percentage van het totale vermogen. Zoals verwacht daalt de solvabiliteitsratio. Een score lager dan 20% wordt als risicovol gezien.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan hoe groot de structurele ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hierbij worden de structurele baten gerelateerd aan de structurele lasten. Dit saldo wordt weergegeven in een percentage van de totale baten.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten of provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio. De gemeente Roermond kent een zeer beperkt aantal grondposities, als gevolg hiervan is het kengetal zeer gering.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een gemiddelde WOZ-waarde zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.
De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden in Roermond jaar t (2025) te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (2024). Het geeft weer wat de “ruimte” is om belastingen te verhogen ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het is de bevoegdheid van uw raad te bepalen met welke omvang de belastingen en heffingen worden verhoogd. Het percentage zoals berekent bij de jaarcijfers 2023 en begroting 2024 is naar beneden bijgesteld om zo aan te sluiten bij meerjarige berekeningssystematiek.

Conclusie van de kengetallen

De bovenstaande kengetallen moeten in samenhang worden bezien om daar duiding aan te geven. Op basis van bovenstaand overzicht en op basis van het weerstandsvermogen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Roermond een stabiele financiële positie heeft. Alle onderdelen bevinden zich in de categorie minst risicovol. Voor het weerstandsvermogen geldt de status uitstekend.

4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente bezit een groot vermogen aan kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Het is cruciaal deze kapitaalgoederen in goede staat te houden voor het functioneren van onze samenleving op het terrein van vervoer, recreatie, welzijn en economie. Het totale bezit waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, duiden we aan met de term 'areaal'. De gemeente beheert het areaal zorgvuldig, daarom zijn beheerplannen opgesteld. Deze omschrijven de hoeveelheden, kwaliteitsniveaus en de kosten voor instandhouding van deze objecten. Het onderhoud baseren we op de keuzes van de raad over het onderhouds- en kwaliteitsniveau.

In het beheer is aandacht voor duurzame oplossingen en de mogelijkheden voor wijkgericht en projectmatig onderhoud. Door jaarlijkse prioritering van (onderhouds)maatregelen, sluit het beheer en onderhoud aan op de begroting en beleid. Kaders hierbij zijn het vastgestelde onderhoudsniveau, budgetten, participatie, het rapport "Beheerst investeren" en beleid betreffende de openbare ruimte.

In deze paragraaf worden de volgende onderdelen besproken:

1. Verhardingen.
2. Civieltechnische kunstwerken.
3. Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater.
4. Havens en waterpartijen.
5. Groen en bomen.
6. Bossen en natuurterreinen.
7. Reiniging.
8. Openbare verlichting.
9. Inrichtingselementen.
10. Blusvoorzieningen.
11. Speelvoorzieningen.
12. Begraafplaatsen.
13. Kunstobjecten.
14. Sportlocaties- en accommodaties.
15. Onderhoud gebouwen.

Verhardingen

Beleidskader:

- Wettelijke kaders.
- Gemeentelijk beleid.
- Normen en richtlijnen vanuit CROW.
- Beheerplan verhardingen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Technisch-constructief is dit niveau door de Raad vastgesteld op Basiskwaliteit Plus. Onderhoud verhardingen is grotendeels technisch beheer, gericht op het veilig in stand houden van het areaal waarbij via gecontroleerd risico gestuurd beheer de afweging wordt gemaakt tussen repareren of vervangen.

Actuele staat van onderhoud

De technisch/constructieve kwaliteit geeft een geringe achteruitgang aan; maar is nog voldoende tot goed. De oorzaak van deze achteruitgang is onder andere het doorschuiven van onderhoudsmaatregelen aan hoofdwegen en wijken en op onderdelen (met name asfalt) extreem stijgende materiaal,-, onderhouds- en loonkosten. Om het kwaliteitsniveau op peil te houden wordt het areaal door middel van periodieke inspecties geïnspecteerd, en daar waar nodig extra onderhouden. Op deze manier zal geen verdere achteruitgang ontstaan, en blijft het gehele areaal op niveau.

Programma begrotingsjaar 2025

Uitvoeren civieltechnisch onderhoud zodat veilig gebruik van de openbare ruimte gewaarborgd blijft. Dit onderhoud blijft beperkt tot plaatselijke en/of lichte onderhoudsmaatregelen. Onderhoud wordt vooral uitgevoerd op basis van meldingen, zowel intern als extern en visuele inspecties. Oranjelaan (gedeelte Bredeweg tot Stationstunnel), Meestersweg in Swalmen, Heinsbergerweg (rotonde St. Wirosingel tot Praktijkonderwijs in samenspraak met verkeer), Mussenberg (Maastrichterweg tot Willem Dreesstraat).

Civieltechnische kunstwerken

Beleidskader:

- Wettelijke kaders.
- Gemeentelijk beleid.
- Normen en richtlijnen vanuit CROW.
- Vastgestelde NEN-bladen.
- Beheerplan kunstwerken.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus: Het geactualiseerde beheerplan heeft het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus vertaald en het areaal opgedeeld in kunstwerken met een hoog, gemiddeld en laag risico. Zowel financiële als maatschappelijke risico's zijn meegenomen in deze beoordeling. Onkruidbestrijding en schoonhouden kunstwerken zijn tot het minimum beperkt op basis van het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Actuele staat van onderhoud
Technisch/constructieve kwaliteit voldoet aan Basiskwaliteit Plus. Op korte termijn verwachten we geen significante onderhoudsmaatregelen. Afgelopen jaar zijn enkele grotere kunstwerken vervangen (o.a.de voetgangersbrug Maastrichterweg/Andersonweg en de brug Hattem). Momenteel onderzoeken we of, en aan welke risicovolle kunstwerken instandhoudingsinspecties moeten uitvoeren.

Programma begrotingsjaar 2025
- Onderhoud onderzijde viaduct Venloseweg.
- Onderhoud aan enkele fiets- en voetgangersbruggen.
- Onderhoud brugdekken diverse houten bruggen.
- Onderhoud meerpaal Schippershaven.
- Voegovergangen viaducten.

Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater

Beleidskader:
- Wettelijke kaders.
- Water- en riolerings Plan (2025).
- Beheerplan Riolering (2023).
- Waterketenplan Waterpanel Noord (2021).

Vastgesteld kwaliteitsniveau
In tegenstelling tot diverse andere beheerdisciplines wordt bij de riolering niet getoetst op ‘beeldkwaliteit’. Kwaliteitsniveau van de riolering is gebaseerd op de functionaliteit, veiligheid en technische kwaliteit van de objecten en het systeem. Voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast is goede riolering noodzakelijk. De hiervoor aanwezige infrastructurele ondergrondse openbare ruimte - in hoofdzaak bestaande uit riolering, gemalen, bergbezinkbassins, retentie- en hemelwatervoorzieningen – onderhouden we conform het beheerplan riolering. Hiermee beheren we de ondergrondse voorzieningen in de openbare ruimte op een verantwoorde wijze, gericht op het voldoen aan de wettelijke zorgplicht.

Actuele staat van onderhoud
De toestand van de riolering is, zoals dat op grond van de leeftijd mag worden verwacht, in redelijk goede staat (Op basis van het areaal dat in beeld is, we werken aan een inhaalslag om areaal beter in beeld te krijgen).

Een apart risico vormen de gemetselde riolen uit de negentiende en begin twintigste eeuw, waaraan extra aandacht gegeven moet worden. Hiervan is nog ongeveer 4km, in vooral de binnenstad, aanwezig. Voor 2026 staat een onderzoek in het WRP naar beheerstrategie metselwerkriolen geprogrammeerd en begroot.

Programma begrotingsjaar 2025
Jaarlijks wordt een deel van het rioolstelsel gereinigd en geïnspecteerd (risico gestuurd). Sinds 2024 wordt aan een inhaalslag gewerkt om de staat van het areaal volledig in beeld te krijgen (hiertoe is reeds in begroting 2024 het inspectiebudget structureel opgehoogd), hiermee gaan we in de komende jaren verder. Bij beoordeling worden schades vertaald naar noodzakelijke maatregelen. Deze maatregelen worden binnen de raamovereenkomst onderhoud riolering uitgevoerd, of indien vervanging een betere maatregel is, geprogrammeerd als onderhoudsproject.

De gemeente gaat vanaf 2025 aan de slag met onderzoeksprojecten zoals deze zijn vastgelegd in het WRP.

Daarnaast lopen er specifiek op de investeringsplanning opgenomen projecten.

Havens en waterpartijen

Beleidskader:
- Wettelijke kaders.
- Keur Waterschap.
- Kadernota Beheer 2023 - 2032.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Basiskwaliteit Plus.

Actuele staat van onderhoud
Het baggeronderhoud voeren we uit conform planning waarmee we havens en vijvers qua ecologie, visueel en doorstroming op het besloten kwaliteitsniveau houden. Binnen de oeververdedigingen is onderscheid te maken in natuurlijke oevers en harde oevers. Het beheer nemen we gefaseerd mee met het baggeronderhoud ter plaatse.

Programma begrotingsjaar 2025
Baggeronderhoud wordt gecontinueerd conform het door de raad vastgestelde baggerplan.

Groen en bomen

Beleidskader:
- Groenvisie 2016.
- Beheerplan Groen & Bomen.
- Bomenplan 2012-2024.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Het vastgestelde onderhoudsbeeld is Basiskwaliteit Plus: “het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken als veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en op onderdelen verhoogde eisen aan schoon.”

Actuele staat van onderhoud
Er is een achterstand in het beeldkwaliteitsniveau van het groenonderhoud. We monitoren het geleverde kwaliteitsniveau van onderhoud door middel van regelmatige inspecties. Deze inspecties worden iedere termijn met de aannemer besproken. Op deze manier wordt de achterstand in 2024 bijgewerkt.
In de afgelopen jaren is de vitaliteit van beplantingen binnen grootschalige projecten en diverse kleinschalige vervangingen van heesters en bomen verbetert. Punt van aandacht blijft bomen in verhardingen met een slechte ondergrondse groeiplaats.

Programma begrotingsjaar 2025
Het op het vastgestelde onderhoudsniveau onderhouden van de groenvoorzieningen. Uitvoering vindt plaats via de contracten voor het onderhoud van de openbare ruimte en deels door de eigen dienst. Het geleverde kwaliteitsniveau monitoren we door middel van inspecties. Naast regulier onderhoud vervangen we kleinschalig niet vitaal en/of niet functioneel groen waarbij vergroten van biodiversiteit een aandachtspunt is. In het jaarlijkse bomenprogramma vervangen we kleinschalig niet vitale bomen en verbeteren we ondergrondse groeiplaatsen van bomen. Onze wettelijke zorgplicht van bomen waarborgen we door regelmatige inspecties.

Bossen en natuurterreinen
Beleidskader:
- Beheerplan bos- en natuurbeheer (principes van het provinciale subsidiestelsel SNL).
- FSC-Certificeringsregels.
- VBNE voor veiligheid.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Basiskwaliteit Plus voor het bosbeheer past binnen de principes voor duurzaam bosbeheer.
In het beheer en onderhoud is houtproductie geen doel op zichzelf, maar staan de opbrengsten hiervan ten gunste van een duurzaam, klimaatbestendig en (recreatief) waardevol bos en natuurareaal conform de speerpunten zoals vastgesteld in het beheerplan.

Actuele staat van onderhoud
Uit het beheerplan blijkt dat we geen grote afwijkingen constateren voor de beheergroep Bos en Natuur. Uit de leeftijdsklasseverdeling, boomsoortensamenstelling en recente inventarisaties komt naar voren dat de huidige beheerstrategie een structuurrijker bos oplevert. Om invulling te geven aan onze visie en doelstellingen, is het gedurende de komende beheerperiode zaak om bosverjonging als beheermaatregel uit te voeren. Zo zetten we de omvorming naar een klimaatbestendig, duurzaam en recreatief waardevol bos kracht bij en houden we het in stand.

Programma begrotingsjaar 2025
Conform het beheerplan wordt bij het beheer van de bos- en natuurgebieden ingezet op de doorontwikkeling van de natuurwaarden en een klimaatbestendig bos.
Onder andere door middel van bosverjonging. We proberen daarbij zoveel mogelijk gebruik te maken van natuurlijke verjonging en jonge bestaande houtopstanden. Op delen planten we een structuurrijk en klimaatbestendig bos aan. Het beheer verschilt per vegetatietype. Gewerkt wordt met vastgestelde SNL natuurdoeltypen. Bij de lage vegetaties wordt ingezet op structureel beheer door runder- en/of schapenbegrazing.
In 2025 voeren we VTA-controles, en aanvullend onderhoud, uit aan bomen in bosranden en langs routes, in aansluiting op de richtlijnen van de VBNE. Tot slot vinden in 2025 ook enkele concrete projecten aan poelen, landschapselementen en/of heideterreinen plaats om aan de doelstellingen bij te dragen.

Reiniging
Beleidskader:
- Beheerplan Reiniging.
- Besluit gewasbeschermingsmiddelen wijziging maart 2016.
- Hondenbeleid conform raadsbesluitnummer 2009/017/2.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Het vastgestelde onderhoudsbeeld is Basiskwaliteit Plus: het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken als veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en op onderdelen verhoogde eisen aan schoon.

Actuele staat van onderhoud
Er zijn geen achterstanden in het beeldkwaliteitsniveau. We monitoren het geleverde kwaliteitsniveau van onder door middel van regelmatige inspecties.

Programma begrotingsjaar 2025
Het onderhouden van de openbare ruimte door middel van het vastgestelde onderhoudsniveau. Uitvoering vindt plaats via de contracten voor het onderhoud van de openbare ruimte en deels door de eigen dienst. Het geleverde kwaliteitsniveau blijven we monitoren door middel van inspecties.

Openbare verlichting

Beleidskader:

- Kadernota Beheer “Licht op Roermond” 2023- 2032.
- Energieakkoord 2013.
- De Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV) 2018.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus.

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is conform het in het beheersplan 2023 – 2032 vastgestelde kwaliteitsniveau. Momenteel worden er jaarlijks in het Light As A Service programma (LAAS programma) technisch afgeschreven armaturen vervangen door de energiezuinige LED-armaturen. In het energieakkoord van 2013 staat echter opgenomen dat in 2030, 50% van de openbare verlichting in LED-verlichting uitgevoerd moet zijn. Momenteel is 39,9 % van het areaal in LED-verlichting uitgevoerd. Hiervoor is in de kadernota 2024 vastgesteld om dit versneld uit te voeren. Deze versnelde uitvoer naar LED is in 2024 gestart om van conventionele verlichting naar de energiezuinige LED-verlichting. Buiten de besparing aan energiekosten levert dit ook een CO2-besparing op.

Programma begrotingsjaar 2025

Regulier onderhoud en vervangen van masten en armaturen conform planning en via projecten, onder andere het jaarlijkse LAAS en de versnelde uitvoering naar LED-verlichtingsprogramma.

Inrichtingselementen

Beleidskader:

- Kadernota Beheer 2023-2032.
- Burgerlijk wetboek.
- Wegenverkeerswet 1994.
- CROW-publicatie 337.
- Duurzaam inkopen.
- Bouwstoffenbesluit.
- ARBO.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus.

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is conform het vastgestelde kwaliteitsniveau. Indien we bij een inrichtingselement constateren dat deze niet meer voldoet, vervangen of verwijderen we deze. Om een beter inzicht te krijgen in de staat en omvang van het areaal plannen we areaalopnames in, zodat we een beter beeld kunnen vormen over de onderhouds- en vervangingskosten.

Programma begrotingsjaar 2025

Regulier onderhoud, vervanging en technische aanpassingen van het areaal op basis van meldingen, via projecten en onderzoek.

Blusvoorzieningen

Beleidskader:

- Kadernota Beheer 2023 – 2032.
- Richtlijn 2200 Brandputten versie 2.0.
- NVBR 12-11-2016 Bluswatervoorziening en bereikbaarheid.
- Brandkranen overeenkomst Roermond_2013.
- Duurzaam inkopen en Regionaal modelbeleid bluswater en bereikbaarheid.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Conform gestelde normeringen.

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is nog niet geheel conform het vastgestelde kwaliteitsniveau van de secundaire blusvoorzieningen. Indien we bij een secundaire blusvoorziening constateren dat deze niet meer voldoet, herstellen en certificeren we deze opnieuw. Om een beter inzicht te krijgen in de staat en omvang van het areaal, plannen we areaalopnames in zodat we het bestaand en opgesteld beeld over de onderhouds- en vervangingskosten structureel kunnen bevestigen. De blusvoorzieningen behoeven aan de door de VRLN gestelde bluskwaliteit (lees debiet en technische bruikbaarheid) te voldoen. Deze dienen in een goede technische staat te verkeren en betrouwbaar te zijn, e.e.a. conform veiligheidseisen zoals gesteld in boven genoemde modelbeleid.

Programma begrotingsjaar 2025

Primaire Blusvoorzieningen: Regulier onderhoud middels onderhoudscontract met WML (Brandkranen)

Secundaire Blusvoorzieningen: Regulier onderhoud, vervanging en technische aanpassingen van het areaal op basis van regulier onderhoud en certificering (op jaarbasis), via meldingen uit de VRLN of via meldingen uit WML.

Speelvoorzieningen

Beleidskader:

- Beheerplan Spelen.
- Speelruimteplan 2013-2017.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus: In de gemeente Roermond streven we naar een functioneel, vitaal, veilig en aantrekkelijk speelareaal met speeltoestellen en speelaanleidingen in een aantrekkelijke speelomgeving. Het beheer van speel- en sportvoorzieningen is erop gericht om op een sobere, doelmatige en verantwoorde wijze te beheren. Gericht op het blijven boven de ondergrenzen van normen, waardoor we risico’s en klachten beperken. Hierbij hanteren we een afschrijvingstermijn van 15 jaar voor vervangingen en een rendabel onderhoud.

De speelvoorzieningen dienen wettelijk te voldoen aan de Europese Normen met betrekking tot veiligheid en functionaliteit: NEN-EN 1176 voor speeltoestellen en NEN-EN 1177 voor valdempende ondergronden conform het Warenbesluit Attractie en Speelvoorzieningen.

Actuele staat van onderhoud
Bij de gemeentelijke speelvoorzieningen is geen sprake van achterstallig onderhoud. De voorzieningen zijn te allen tijde schoon, heel en veilig conform de vastgestelde normen. We monitoren de staat van onderhoud door het regelmatig uitvoeren van inspecties. Wel zijn er nog een aantal voorzieningen die de afschrijving hebben bereikt. Deze vervangen we op basis van de inspectiegegevens en de investeringsplanning.

Programma begrotingsjaar 2025
De speelvoorzieningen inspecteren we conform beheerplan op functionaliteit en veiligheid, waarbij we gebreken verhelpen.

In 2025 vervangen we speelvoorzieningen, conform investeringsplanning op wijkniveau. Daarbij vervangen we afgeschreven voorzieningen.

Begraafplaatsen

Beleidskader:
- Beheerplan Begraafplaatsen 2023 – 2032.
- Plan voor instandhouding en ontwikkeling van beschermde begraafplaatsen (alleen voor begraafplaats “Nabij Kapel in ‘t Zand”).
- Groenplan (alleen voor begraafplaats “Nabij Kapel in ‘t Zand”).

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Basiskwaliteit Plus. Daar waar mogelijk wordt pleksgewijs omwille van de biodiversiteit het kwaliteitsniveau A losgelaten/ ruim geïnterpreteerd. Enkel alleen als dit het uitstekende beeld niet schaadt.

Actuele staat van onderhoud
Voor de meeste onderdelen is de huidige kwaliteit goed. Het groen onderhoud en inboet van beplanting en bomen verdient aandacht. Dit wordt ingelopen in de winterperiode 2024-2025.
Bij de begraafplaats “Nabij Kapel in ‘t Zand” is achterstallig onderhoud aan de begraafplaats monumenten.

Programma begrotingsjaar 2025
In 2025 vindt het beheer en onderhoud plaats volgens het vigerende beheerplan. De adviezen voortvloeiend uit het Groenplan “Groen op den aje kirkhaof” zullen na oplevering van het rapport worden opgepakt. Tevens wordt gestart met het onderhoud aan de grafmonumenten op begraafplaats ‘Nabij Kapel in ‘t Zand’.

Kunstobjecten

Beleidskader:
- Kadernota Beheer 2023 - 2032.
- Auteursrecht.
- Algemene voorwaarden plaatsen kunstobjecten.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Basiskwaliteit Plus: het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en op onderdelen verhoogde eisen aan schoon.

Actuele staat van onderhoud
De actuele staat van onderhoud is conform het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Programma begrotingsjaar 2025
Regulier onderhoud conform planning.

Sportlocaties en - accommodaties

Beleidskader:
In juli 2017 is het beheerplan Sportlocaties 2017-2026 (niet zijnde gebouwen) vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, het kwaliteitsniveau (basiskwaliteit) en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Daarnaast is er in april 2021 een geactualiseerd beheerplan sportaccommodaties (gebouwen) vastgesteld; uitgewerkt in een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gebruikersonderhoud sportaccommodaties (gebouwen en de bijbehorende technische installaties).

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Basiskwaliteit Plus is nauwelijks van invloed op het in stand houden van de sportvoorzieningen, daar deze moeten blijven voldoen aan de daarvoor geldende eisen. Wel wordt het visueel onderhoud (reiniging, onkruid) in overeenstemming gebracht met het vastgestelde onderhoudsniveau Basiskwaliteit Plus.

Reserve Gebruikersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties
Middels de besluitvorming bij de jaarrekening 2023 heeft er vrijval plaatsgevonden van de voorziening planmatig gebruikersonderhoud Sportaccommodaties op advies van de accountant. Om de vrijgevallen middelen te behouden voor het oorspronkelijk doel heeft de gemeenteraad besloten om deze middelen onder te brengen in een reserve gebruikersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties. Deze is toereikend om het inhalen van uitgesteld onderhoud te dekken. Voor een actuele stand verwijzen we naar de Financiële begroting

(overzicht reserves en voorzieningen). Onderdeel bij de herijking van het MJOP zal zijn om een nieuwe afweging te maken in de financiering (reserve/voorziening/ exploitatie) van het planmatig gebruikersonderhoud.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2025 vindt het beheer en gebruikersonderhoud plaats volgens zowel het geldende beheerplan sportlocaties (niet zijnde gebouwen) als het beheerplan (MJOP) sportaccommodaties (gebouwen). Beiden volgens het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Ook vindt er een herijking van het meerjarenonderhoudsplan plaats, die we aan uw raad voorleggen.

Wat levert het op

Dit zorgt ervoor dat we de gemeentelijke sportaccommodaties en – locaties, conform het in de beheerplannen vastgesteld onderhoudsniveau, onderhouden en dat er dus geen kapitaalvernietiging plaatsvindt.

Wat mag het kosten

Voor het reguliere exploitatieonderhoud en het planmatig gebruikersonderhoud sportaccommodaties zijn in 2025 en verder de onderstaande bedragen beschikbaar:

Tabel Totaal gebruikersonderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Planmatig Onderhoud (MJOP)	306	381	381	231
Exploitatie (jaarlijks) onderhoud	680	680	680	680

De geraamde vervangingsinvesteringen in de periode 2025 en verder zijn opgenomen in de investeringsplanning (hoofdstuk 5.3.3 Investeringsplanning 2025-2028) van deze begroting.

Onderhoud gebouwen

Beleidskader:

In het raadsbesluit, raadsvoorstel 2006/61/1, is de nota Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwd vastgoed (MJOP) vastgesteld. Deze nota is het kader waarbinnen we het vastgoed op een slagvaardige en professionele wijze beheren.

Het gemeentelijk bebouwd vastgoed omvat circa 110 vastgoedobjecten, exclusief onderwijs-objecten. Binnen het vastgestelde MJOP wordt, vanuit de verantwoordelijkheid als eigenaar,- het gebouw gebonden planmatig onderhoud verzorgd gedurende de gebruiksperiode van een object.

- raadsbesluit 2006/61/1 (mei 2006).
- raadsbesluit 2013/1001/1 (december 2013).
- raadsbesluit 14233-2021 (8 april 2021).

Reserve eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen

Middels de besluitvorming bij de jaarrekening 2023 heeft er vrijval plaatsgevonden van de voorziening planmatig eigenaarsonderhoud gebouwen op advies van de accountant. Om de vrijgevallen middelen te behouden voor het oorspronkelijk doel heeft de gemeenteraad besloten om deze middelen onder te brengen in een reserve eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen. Deze is toereikend om het inhalen van uitgesteld onderhoud te dekken. Voor een actuele stand verwijzen we naar de Financiële begroting (overzicht reserves en voorzieningen). Onderdeel bij de herijking van het MJOP zal zijn om een nieuwe afweging te maken in de financiering (reserve/voorziening/exploitatie) van het planmatig eigenaarsonderhoud.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2025 vindt het beheer en onderhoud plaats volgens het geldende beheerplan (MJOP) gebouwen en het hierin vastgestelde kwaliteitsniveau. Ook vindt er een herijking van het (duurzaam) meerjarenonderhoudsplan plaats, die we aan uw raad voorleggen.

Aanvullend hierop vindt plaats:

Uitvoering duurzaamheidsmaatregelen

Om bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen is een sectorale routekaart verduurzaming gemeentelijk maatschappelijk vastgoed opgesteld. Op basis van deze routekaart stellen we per pand een maatregelenpakket samen, die we vervolgens uitvoeren.

Wat levert het op

We onderhouden gemeentelijk bebouwd vastgoed, dat conform het in het beheerplan vastgesteld onderhoudsniveau, waardoor er geen onnodige kapitaalvernietiging plaatsvindt. Ook zorgt 'het uitvoering geven' aan de routekaart tot verduurzaming van het gemeentelijk (maatschappelijk) bebouwd vastgoed, tot een positieve bijdrage aan de klimaatdoelstellingen.

Wat mag het kosten

Voor het planmatig eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen zijn in 2025 en verder de onderstaande bedragen beschikbaar:

Tabel Planmatig eigenaarsonderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Planmatig Onderhoud (MJOP)	3.699	2.731	2.231	1.231

De geraamde investeringen verduurzaming (2025 e.v.) zijn opgenomen in de investeringsplanning (hoofdstuk 5.3.3 Investeringsplanning 2025-2028) van deze begroting.

Onderhoud schoolgebouwen

Beleidskader:

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor (de bekostiging van) de huisvesting van scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Ter compensatie van de te maken kosten ontvangt de gemeente van het Rijk een niet-geoormerkte bijdrage uit de algemene uitkering van het Gemeentefonds.

De gemeente is in het kader van onderwijshuisvesting verantwoordelijk voor zaken als:

- (vervangende) nieuwbouw.
- uitbreiding en tijdelijke huisvesting.
- eerste inrichting meubilair en onderwijsleerpakket.
- herstel van constructiefouten.
- verzekeringen en onroerende zaakbelasting.
- herstel van schade bij calamiteiten, brand, diefstal, storm en dergelijke.
- faciliteren van voorzieningen voor sport- en bewegingsonderwijs.

Het bevoegd gezag van de scholen in het primair en voortgezet onderwijs is zelf verantwoordelijk voor zaken als onderhoud en aanpassingen aan de betreffende gebouwen. Ter bekostiging daarvan ontvangt zij een financiële vergoeding van het Rijk.

Wat gaan we daarvoor doen

In de gemeentelijke verordening 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Roermond 2015' is vastgelegd, wanneer het bevoegd gezag voor een voorziening zoals hierboven vermeld in aanmerking komt. Wanneer er sprake is van een voorziening in onderwijshuisvesting zijnde renovatie of (ver) nieuwbouw – *welke op basis van onderwijswet- en regelgeving voor rekening van de gemeente komt* – dan is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs gemeente Roermond 2020-2040 van toepassing.

Wat levert het op

Het IHP Onderwijs fungeert als strategisch beleidskader voor de onderwijshuisvesting in de gemeente. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma schetst een overzicht van noodzakelijke investeringen in scholen in het primair en voortgezet onderwijs en fungeert als richtinggevend en budgettair kader.

Wat mag het kosten

De geraamde investeringen voor het IHP Onderwijs zijn opgenomen in de Investeringsplanning (hoofdstuk: Uiteenzetting financiële positie en toelichting) van deze begroting.

4.4 Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het treasurybeleid van onze gemeente. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft hiervoor de wettelijke kaders. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat gemeenten zorgvuldig omgaan met publieke middelen, zoals de beheersing van renterisico's: wettelijke normen hiervoor zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Ingegeven door onrust op de financiële markten, met als directe aanleiding de inval van Rusland in Oekraïne in 2022, stegen met name de energie- en grondstoffenprijzen wereldwijd zeer sterk. De hoge inflatie als gevolg daarvan steeg ver uit boven de doelstelling van de ECB en leidde ertoe dat de ECB zijn monetaire beleid verkrapte, met hogere rentes tot gevolg. Hoewel de verwachting is dat de inflatie structureel weer iets normaliseert (lees: dalen tot richting 2 %), waarmee ook de rente kan dalen, kan nieuwe spanning, zoals in het Midden-Oosten, roet in het eten gooien.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld van een gemeente mag, over drie maanden gezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal (€ 265 mln.) uitkomen. Voor 2025 is de kasgeldlimiet 22,5 mln. (8,5% van € 265 mln.).
De kasgeldlimiet kent navolgend verloop:
Kasgeldlimiet 2024 € 25,9 mln. (is8,5 % van begrotingstotaal € 305 mln.);
Kasgeldlimiet 2025 € 22,5 mln. (is 8,5 % van begrotingstotaal € 265 mln.);
Kasgeldlimiet 2026 € 22,0 mln. (is 8,5 % van begrotingstotaal € 259 mln.);
Een actief liquiditeitenbeheer voorkomt dat de geldende kasgeldlimiet wordt overschreden.

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.
In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren.

	Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
1	Begrotingstotaal	265.000	259.000	260.000	265.000
2	Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1x2)	52.928	51.857	51.953	53.163
4	Renteherzieningen	0	0	0	0
5a	Aflossingen bestaande leningen	9.446	9.454	8.962	8.720
5b	Aflossing nieuwe leningen	0	3.621	8.733	12.157
6	Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5a/5b)	9.446	13.075	17.694	20.877
7	Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	43.481	38.782	34.259	32.286

De langlopende leningen waarover de gemeente een renterisico loopt, blijft ook de komende jaren binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De bestaande leningenportefeuille per 1 januari 2025 is € 77,5 mln.
In de tabel hieronder is aangegeven dat op basis van de verwachte financieringsbehoefte nieuwe leningen moeten worden aangetrokken, waardoor de schuld jaarlijks per saldo toeneemt. Ook is in de risicoparagraaf een renterisico opgenomen. Dit komt nader terug in de paragraaf risicobeheersing en weerstandscapaciteit.

Ontwikkeling Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Stand 1 januari: **bestaande** leningen	77.496	68.050	58.596	49.634
Aflossingen **bestaande** leningen -/-	- 9.446	- 9.454	- 8.962	- 8.720
Saldo 31 december **bestaande** leningen	68.050	58.596	49.634	40.914
Geprognosticeerde **nieuwe** leningen +	36.207	51.120	34.248	27.396
Aflossingen **nieuwe** leningen -/-	0	- 3.621	- 8.733	- 12.157
Saldo 1 januari **nieuwe** leningen	36.207	83.706	109.221	124.459
Stand per 31 december	104.257	142.302	158.855	165.373
Rentelasten huidige en nieuwe leningen	1.913	2.865	3.638	3.978

Rentemethodiek en renteresultaat

Rentelasten worden toegerekend door de rente-omslagmethode over de activa. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij ‘omgeslagen’ per taakveld over (het geheel van) de activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van ‘overtollige’ middelen.

Door toepassing van de rente-omslagmethode worden de (totale netto) rentelasten, op basis van de berekende omslagrente, toegerekend aan de voorkomende taakvelden in de begroting. Deze methodiek waarborgt dat de gehanteerde omslagrente realistisch berekend is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan + of -0,5%, dient de gehanteerde omslagrente gecorrigeerd te worden.

	Renteschema 2025 (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
a1	Externe rentelasten bestaande financiering	1.077	856	697	542
a2	Geprognosticeerde rente nieuwe lange leningen	498	1.649	2.610	3.098
a3	Geprognosticeerde rente nieuwe korte leningen	337	331	331	339
b1	Te ontvangen rentebaten verstrekte lening SVn	-10	-10	-10	-10
b2	De externe rentebaten	-67	-37	-8	-7
A+B	**Saldo rentelasten en rentebaten**	**1.836**	**2.788**	**3.620**	**3.961**
c1	Rente voor grondexploitatie	-36	-41	-25	-22
c2	Toegerekende rente grondexploitatie	36	41	25	22
	Aan taakvelden toe te rekenen rente (A+B+C)	**1.836**	**€ 2.788**	**3.620**	**3.961**
d1	Rente eigen vermogen	0	0	0	0
d2	Rente voorzieningen	0	0	0	0
E	**Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (A+B+C+D)**	**1.836**	**2.788**	**3.620**	**3.961**
	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	1.728	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
	Renteresultaat op het taakveld treasury	-108	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
F	**Stand vaste activa per 1 januari**	**230.347**	**276.395**	**314.709**	**333.174**
	Gemiddelde rente (E/F)	0,80%	1,01%	1,15%	1,19%
	Keuze voor omslagrente	0,75%			

Gemeenten hanteren een vast percentage (per jaar) voor de renteomslag. Voor 2024 is de omslagrente 0,75% en voor 2025 wordt voorgesteld dit ongewijzigd te continueren. Doordat er een (klein afrondings-) verschil is tussen de gehanteerde omslagrente en het exact berekende percentage, ontstaat een (nadelig) renteresultaat. Het hierdoor gepresenteerde nadeel bedraagt € 108.000 voor 2025 (voor 2024 was een nadeel ad € 257.552 begroot): dit houdt in dat de doorberekende rente (over de gemeentelijke activa) lager uitvalt dan de verwachte te betalen rentelasten aan financiers. Dit nadeel is binnen de gestelde en toegestane wettelijke bandbreedte.

Meerjarig laat de verwachte omslagrente een stijgend verloop zien, maar jaarlijks wordt de omslagrente voor het aanstaande begrotingsjaar opnieuw berekend.

Schuldpositie

Hieronder geven we het verwachte verloop van de netto schuldpositie weer. Voor de definitie van de netto schuld wordt verwezen naar de Paragraaf weerstandsvermogen, onderdeel financiële kengetallen.

Netto schuldpositie	2025	2026	2027	2028
Netto Schuldpositie per 31 december	65,3%	86,8%	92,5%	94,2%

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Doelstelling

De bedrijfsvoering van de gemeente Roermond heeft als doel om, door (beleids-)kaderstelling, advisering en ondersteuning, de gemeentelijke organisatie optimaal te laten functioneren.

De ontwikkeling van bedrijfsvoering als noodzaak

De wereld om ons heen is continu in beweging. Talloze ontwikkelingen, zoals digitalisering, globalisering, technologische ontwikkelingen en demografische verandering volgen elkaar in hoog tempo op. Maatschappelijke opgaven vragen steeds vaker een integrale aanpak van overheden, waarbij ook de relatie met samenwerkingspartners en inwoners verandert. Daarnaast heeft de lokale overheid er de afgelopen jaren diverse complexe taken bijgekregen. Denk aan de ontwikkelingen in het Sociaal domein, de Omgevingswet, de Wet Open Overheid en de duurzaamheidsopgaven. Deze snel veranderende omgeving en complexe opgaven maakt het noodzakelijk dat onze bedrijfsvoering mee verandert en daarmee door ontwikkelt.
Enkele jaren geleden is als eerste stap een nieuw management- en organisatiemodel doorgevoerd en is de bedrijfsvoering gecentraliseerd. Komend jaar gaan we door met de professionalisering van de bedrijfsvoering. We richten ons hierbij op medewerkers, procedures, processen en systemen in de werkomgeving. Denk hierbij aan inzicht in personele inzet op taakveldniveau, de ICT-systemen, een toekomst bestendige P&C cyclus en de daarvoor benodigde actuele sturingsinformatie op budgetten.
We blijven investeren in de organisatie. Bij een verbeterde bedrijfsvoering hoort ook een organisatiecultuur en kwaliteit van medewerkers die deze ontwikkeling ondersteunt. Dit doen we via onder andere leer- en ontwikkelprogramma's. Hiermee borgen we de samenhang, volgordelijkheid en sturing van alle ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering. Daarmee zorgen we ook voor een gezamenlijke focus en komen we gerichter en sneller tot resultaten, met als doel een ambtelijke organisatie die klaar is voor de uitdagingen van de toekomst.

Betekenis voor Roermond

Bedrijfsvoering is niet primair gericht op Roermondse inwoners, bedrijven en instellingen. Inwoners en ondernemers merken wel degelijk het effect van een organisatie die de bedrijfsvoering op orde heeft. De dienstverlening aan onze inwoners wordt immers bepaald door de kwaliteiten van onze medewerkers en de beschikbare middelen en informatie. Een professionele bedrijfsvoering stelt de gemeentelijke organisatie in staat om succesvol te zijn voor inwoners en dat is iedere dag merkbaar in onze stad.

Beleidskaders:

- Organisatievisie - met hart en lef voor Roermond.
- Organisatiebesluit juli 2022.
- Vooruitdagend Roermond, doorontwikkeling organisatie.
- Informatiemanagement visie en -strategie.
- Opgave Informatiesamenleving.
- Communicatievisie.
- Financiële verordeningen 2023:
  - Verordening artikel 212 Gemeentewet.
  - Verordening artikel 213 Gemeentewet.
  - Verordening 213a Gemeentewet.
- Nota reserves en voorzieningen 2023.
- Nota investeringen 2023.
- Treasury statuut en rentenota 2024.
- Beleidsregels publieke taak leningen en garanties 2017.
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2023.
- Dienstverleningsvisie 2023.
- HRM-Visie 2023.
- Visie Juridische Kwaliteitszorg.

Verbonden partijen

- Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).
- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML), inclusief Geo-expertise centrum (EC Geo).
- Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging.
- Coöperatieve vereniging Dimpact.

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke organisatie is kostenbewust, betrouwbaar, open en zorgt goed voor haar medewerkers. Waarbij zij kan vertrouwen op een strakke en transparante bedrijfsvoering, werkend volgens de geldende wet- en regelgeving voor gemeenten.

Om dit te bereiken gaan we de bedrijfsvoering doorontwikkelen middels een programmatische aanpak. Hierbij richten we ons in 2025 specifiek op:

a. Organisatieontwikkeling.
b. Bedrijfsvoering op orde.
c. Doorontwikkelen & moderniseren P&C cyclus.
d. Informatiemanagement & Programma Informatiesamenleving.
e. Optimaliseren huisvesting.
f. Strategische HRM-visie.
g. Overige ontwikkelingen bedrijfsvoering.

A. Organisatieontwikkeling

Wat willen we bereiken?

Organisatieontwikkeling is een continu proces. De snelheid waarmee de samenleving verandert en zich vormt maakt het noodzakelijk dat de organisatie meebeweegt met deze ontwikkelingen. Dit stelt nieuwe eisen aan een moderne organisatie. Wendbaarheid en innovatief vermogen zijn belangrijker dan ooit.
De organisatie is nooit af en blijft altijd in ontwikkeling. Het is een doorlopend proces waaraan alle medewerkers hun steentje zullen moeten bijdragen.
Om deze ontwikkelingen richting te kunnen geven is in 2023 een organisatieanalyse gemaakt. Op basis hiervan is besloten tot een aanpassing van de hoofdstructuur per 1 januari 2025.

Wat gaan we ervoor doen?

Per 1 januari 2025 richten we, als gevolg van de doorontwikkeling van de organisatie, een nieuwe hoofdstructuur in. Deze nieuwe hoofdstructuur kenmerkt zich door een stevig en compact directieteam (gemeentesecretaris/algemeen directeur en twee concerndirecteuren) met meer slagkracht. Er zijn twee evenwichtige stuurlijnen met een behapbare span of control. Op deze manier is er sprake van een heldere taakverdeling en versterken we de sturing op en van de organisatie. Dit moet leiden tot een duidelijkere verdeling van rollen, taken en verantwoordelijkheden. Bij de invoering van de nieuwe hoofdstructuur horen ook nog enkele concernbrede ontwikkelopdrachten waarvoor de directie verantwoordelijk is. Het betreft de sturing op beleidsontwikkeling en -realisatie, het werken aan maatschappelijke opgaven, de optimalisatie van de in- en externe dienstverlening en de doorontwikkeling van de bedrijfsvoering en organisatie.

Wat levert het op?

- Een organisatie die flexibel kan inspelen op de veranderende kleine en grote vraagstukken van de omgeving en de ambities van het bestuur kan waarmaken.
- Duidelijke en optimale invulling van rollen, taken en verantwoordelijkheden waardoor er sprake is van meer eigenaarschap bij vraagstukken.
- Een eigentijdse en aantrekkelijke organisatie, waarin medewerkers met plezier en trots kunnen samenwerken en mogelijkheden krijgen zichzelf te ontwikkelen, en die een stevige positie hebben in de huidige arbeidsmarkt.

B. Bedrijfsvoering op Orde

Wat willen we bereiken?

Bedrijfsvoering op orde houdt in: het zorgen voor een betrouwbare en optimale (administratieve) inrichting van processen, systemen en afspraken. Dit faciliteert en ondersteunt de rest van de gemeentelijke organisatie in haar werkzaamheden.

Wat gaan we ervoor doen?

We gaan verder op de ingeslagen weg waarbij juistheid, volledigheid van tijdigheid van de administratieve verwerking van gegevens op centraal niveau de basis vormen.
Dit betekent dat we zowel de inrichting als de uitvoering van de administratieve processen op orde brengen en deze periodiek gedurende het jaar controleren op bestaan, volledigheid, accuratesse, waardering en eigendom. Bij het opstellen van de jaarrekening komt hier ook nog presentatie bij.
Hiermee bouwen we aan processen en systemen die gerichte en gewenste periodieke (be)sturingsinformatie gaan ontsluiten. Tot slot gaan we voor de verschillende doelgroepen dashboards ontwikkelen met integrale sturingsinformatie op het gebied van financiën, HR en resultaten.

Wat levert het op?

- Een administratie die zorgt voor betrouwbare en tijdige (sturings)informatie die wordt gebruikt om.
  - op operationeel niveau processen aan te sturen en bij te sturen.
  - op tactisch niveau de aanwending van bedrijfsmiddelen en budgetten te bewaken.
  - op strategisch niveau de koers van de organisatie als geheel te bewaken.
- Hogere kwaliteit van in- en externe dienstverlening door het kunnen (bij)sturen op resultaten en effecten.

C. Doorontwikkelen moderniseren P&C-cyclus

Wat willen we bereiken?

Voordat je kunt moderniseren moet allereerst de basisbedrijfsvoering op orde zijn. Dit vergt cyclisch werken waarbij we een verbinding leggen tussen kadernota, begroting, tussenrapportages, jaarrekening, concern- en clusterplannen. Sturing en grip op een aantal primaire bedrijfsvoeringsprocessen is noodzakelijk. Om dit te bereiken hebben we in 2023 een hernieuwde P&C jaarplanning opgesteld. Deze planning is de basis voor de P&C cyclus, waarbij stabiliteit en herkenbaarheid het uitgangspunt zijn.

Wat gaan we ervoor doen?
Vanuit de nieuwe fase in de organisatieontwikkeling gaan we zowel de planning als de uitvoering van de P&C cyclus continueren en daar waar nodig verbeteren. In aansluiting op deze cyclus, zullen we gaan werken met periodieke afsluitingen van de financiële administratie. Daarmee verdelen we pieken beter en levert dit beter betrouwbare tussentijdse stuurinformatie op.
Ook zullen we de aanbesteding starten voor de aanschaf van een P&C module. Deze module dient bij te dragen aan een efficiëntere, transparantere en eenduidige sturing op onze P&C cyclus, waarbij betrokkenheid en eigenaarschap een belangrijke rol krijgt. We nemen de optimalisering van het digitaal aanbieden van de P&C documenten hierin mee.
Dit leidt tot een betere informatievoorziening en een gebruikersgemak betreffende de P&C documenten.

Wat levert het op?
- Bedrijfsvoering op orde; betrouwbare tussentijdse stuurinformatie.
- Efficiëntere uitvoering van de P&C cyclus met grotere betrokkenheid en eigenaarschap van de verschillende betrokken en verantwoordelijke medewerkers.
- Grip op en samenhang tussen de diverse sturingsinstrumenten.
- Betere informatievoorziening en een gebruikersgemak betreffende de P&C documenten.

D. Informatiemanagement & Programma Informatiesamenleving

Wat willen we bereiken?
Goede bedrijfsvoering vraagt om een solide informatievoorziening en -management. Zonder tijdige en juiste sturings- en managementinformatie kunnen we niet sturen en bijsturen op doelen en resultaten. Een basis voor een goede informatievoorziening is de informatie architectuur: een actueel beeld van welke applicaties we gebruiken, hoe we transformeren van een papieren naar digitaal archief, een heldere visie en nieuwe en vernieuwde functies, rollen en taken.

Wat gaan we ervoor doen?
We gaan onverkort door op de ingezette lijn van verbetering: informatievoorziening en – management ter ondersteuning van de (werk)processen binnen de organisatie en dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Daarnaast zetten we in op meer bewustzijn over het belang van een optimale en betrouwbare informatievoorziening en de rol en vaardigheden van management en medewerkers hierin. Informatie is, net als personeel en financiële middelen, een primaire productiefactor en zal in 2025 en verder ook als dusdanig gezien en ingezet worden.

Met het meerjarige “Programma Informatiesamenleving” zoeken we een betere aansluiting bij bewegingen in de maatschappij en samenwerking met organisatie en externe partners. Hoofdpijlers van het programma zijn: digitale dienstverlening, digitale stad en digitale balans, met onderwerpen zoals datagedreven werken, digitalisering & automatisering, digitale volwassenheid inclusie enm AI (artifical intelligence). Uitgangspunt is plan- en projectmatig werken met een duidelijk portfolio en daarmee sturen op de gewenste resultaten, binnen de gestelde kaders.

Wat levert het op?
- Een gebruikersorganisatie (bestuur, management en medewerkers) die op de juiste wijze omgaat met informatie, applicaties en (digitale) middelen. Met oog voor zaken als rechtmatigheid, informatiebeveiliging en privacy.
- Een goede en snelle match tussen vraag en aanbod van informatie, zowel intern (organisatie breed) als met de samenleving.
- Een omgeving waar digitale samenwerking, ook met externen, zonder barrières mogelijk is.
- Aansluiten op kansen: kwalitatief goede informatie leidt tot verbeterde inzichten en (beleids-) keuzes.

E. Optimaliseren huisvesting

Onze huisvesting ondersteunt het bestuur, de organisatie en de medewerkers optimaal.

Wat willen we bereiken?
De focus ligt hierbij op het verbeteren van de efficiëntie, duurzaamheid en functionaliteit van onze huisvesting, met als resultaat zichtbare verbeteringen door gebruik te maken van innovatieve oplossingen. Hierbij houden we rekening met monumentale waarde van zowel het interieur alsmede het gebouw.

Wat gaan we ervoor doen?
Onderzoek en conditiemetingen Stadhuis
Om dit te bereiken starten we met een onderzoek naar de staat van het

monumentale stadhuis. We stellen een onderhoudsvisie en vervolgens een realisatieplan op, om de conditie en uitstraling van het in- en exterieur te verbeteren. Dit plan omvat ook verbeteringsvoorstellen op het gebied van duurzaamheid, comfort en toegankelijkheid.

Moderniseren bestuurlijke en ambtelijke huisvesting
Daarnaast moderniseren we de ambtelijke en bestuurlijke huisvesting door de inrichting en het gebruik van kantoorruimtes aan te passen aan de huidige normen en eisen.

Een ander belangrijk aspect van deze modernisering is inspelen op de veranderende kantoorbehoefte. De behoefte van hybride en samenwerkingsmogelijkheden neemt toe. Het realiseren van flexibele en multifunctionele omgevingen en dynamische ontmoetings- en samenwerkingsruimten draagt bij aan een betere ondersteuning van de fysieke en virtuele samenwerking.

Tenslotte richten we ons op de verdere verduurzaming van onze ambtelijke huisvesting en de optimalisatie van onze gebouwsystemen, in relatie tot energie-efficiëntie en gebruikscomfort. Op het gebied van veiligheid en toegankelijkheid installeren we moderne beveiligingssystemen.

Wat levert het op?
Het monumentale stadhuis blijft een belangrijk visitekaartje voor de stad en haar bezoekers. De verbeterde werkomgeving zal bijdragen aan een inspirerende en aantrekkelijke werkplek die samenwerking bevordert, wat op zijn beurt de productiviteit en het welzijn van medewerkers verhoogt. Door duurzame maatregelen te nemen, verminderen we onze ecologische voetafdruk en dragen we bij aan klimaatdoelstellingen. De verhoogde veiligheid en toegankelijkheid zorgen voor een inclusieve werkomgeving die voldoet aan de modernste normen. Tot slot zorgen de verbeterde facilitaire diensten voor een hogere kwaliteit en efficiëntie, afgestemd op de behoeften van medewerkers en de organisatie.

F. Strategische HRM visie

Wat willen we bereiken?
Snel veranderende omgevingsfactoren en het ambitieniveau van de organisatie stellen hoge eisen aan de medewerkers die voor de gemeente Roermond werken. Dit in een krappe arbeidsmarkt waarin talent schaars is. In het kader hiervan heeft het college van de gemeente Roermond in het voorjaar van 2024 ingestemd met de nieuwe Visie op HRM. In deze visie staat eigentijds werkgeverschap centraal zodat ons personeel een optimale bijdrage kan leveren aan de realisatie van de ambities van de gemeente Roermond.

Wat gaan we ervoor doen?
We geven invulling aan de visie en eigentijds werkgeverschap door gelijktijdig en consequent aan 5 speerpunten te werken, waarbij HR ook langs deze speerpunten is georganiseerd:
1. Het aantrekken en managen van talent.
2. Leren & ontwikkelen.
3. Vitale organisatie.
4. Professionele arbeidsrelatie.
5. Integriteit, diversiteit & inclusie.

Ieder jaar maken we een jaarplanning waarin we, elk van de voornoemde speerpunten in dat jaar uit te voeren activiteiten, opnemen.

Wat levert het op?
- We profileren ons als een aantrekkelijke en professionele werkgever en weten daardoor schaars talent aan te trekken.
- Medewerkers kunnen zich ontwikkelen en voelen zich verbonden met de organisatie waardoor de uitstroom wordt verminderd.
- Zaken als arbeidsomstandigheden (op kantoor, maar ook thuis), verzuimbegeleiding en de balans werk-privé zijn verbeterd.
- Onze organisatie heeft een goed werkklimaat en prima arbeidsvoorwaarden.
- Systemen, procedures en de HR-informatievoorziening blijven of raken op orde.
- Integriteit, diversiteit en inclusiviteit worden deel van ons organisatie-DNA en minderheden voelen zich welkom.
- Voor zakelijke km’s worden de duurzame deelauto’s gecontinueerd.

Hoe monitoren we de resultaten en / of de effecten

Verplichte BBV indicatoren / kengetallen

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Nederland 2025 (50.000 - 100.000 inw)
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	9,8	9,9	10,0	10,4	n.b.
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	10,1	9,9	9,6	10,0	n.b.
3	Apparaatkosten	Kosten in € per inwoner	Eigen gegevens	1.179	1.014	1.107	1.228	n.b.
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	20,7	7,5	8,2	8,3	n.b.
5	Overhead	% totale lasten	Eigen gegevens	12,0	13,4	12,7	13,2	n.b.

De begrote indicatoren zijn bepaald op basis van de primitieve begrotingscijfers.
De landelijke indicatoren zijn niet beschikbaar (n.b.).

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning

#	Naam indicator	Toelichting
1	Formatie	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de gemeente voor het begrotingsjaar op peildatum 1 juli 2024.
2	Bezetting	Het aantal fte's van het ambtelijk apparaat van de gemeente dat werkzaam is op peildatum 1 januari van het begrotingsjaar. Voor de begroting 2025 wordt gerekend met de bezetting per 1 juli 2024.
3	Apparaatskosten	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur op basis van gemiddeld aantal inwoners.
4	Externe inhuur	Het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van de gemeente door een private organisatie door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst tussen gemeente en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
5	Overhead	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces in verhouding tot het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).

G. Overige ontwikkelingen bedrijfsvoering

Communicatie

We zijn bezig met de doorontwikkeling en professionalisering van de communicatie van gemeente Roermond. Een belangrijk onderdeel daarvan is een herijkte en geactualiseerde communicatievisie. De huidige dateert immers uit 2015. Het uitgangspunt hierbij is dat de basis op orde moet zijn. Het gaat hierbij om inrichtingsvragen en inhoudelijke keuzes in relatie tot de kwaliteit van onze communicatie met inwoners. Duidelijke keuzes en bijbehorende faciliteiten zijn nodig voor een heldere, eenduidige, proactieve en toegankelijke communicatie met onze inwoners. Er komt meer aandacht voor bestuurlijke positionering en een contentkalender om inwoners, ondernemers en media beter te informeren.
Daarnaast starten we met een informatieve website (online contentplatform) naast onze dienstverleningswebsite Roermond.nl. Met dit nieuwe platform kunnen we onder andere beter voldoen aan de wettelijke toegankelijkheidseisen voor overheidswebsites en zorgen we voor communicatie die aansluit op de behoefte van onze inwoners. We kunnen met dit online platform beter inspelen op de vragen die leven bij onze inwoners en zichtbaar maken wat we als gemeente doen.

Juridische zaken

Een van de speerpunten is het zorgdragen voor de juridische kwaliteit binnen de organisatie. Dit is een continu proces. In het jaar 2023 is door de Rekenkamer Roermond een onderzoek afgerond naar de Juridische Kwaliteitszorg binnen de gemeente Roermond. Naar aanleiding van dit onderzoek wordt in 2024 een uitvoeringsplan “Implementatie Aanbevelingen” opgesteld. In 2025 geven we aan de hand van dit plan uitvoering hieraan.

Naar aanleiding van de implementatie van de informele aanpak, als onderdeel van de bezwaarschriftenafhandeling, heeft in 2024 een evaluatie plaatsgevonden. Hieruit is gebleken dat de informele aanpak zowel kwantitatief als kwalitatief positieve resultaten oplevert. De informele aanpak zorgt niet alleen voor een snellere en efficiëntere behandeling van bezwaarschriften, maar voorkomt ook onnodige en kostbare juridische procedures. Het belangrijkste doel van de informele aanpak, het krijgen en onderhouden van een beter contact met de burger, wordt daarmee bereikt. Ook in 2025 onderzoeken we hoe we dit inbedden in de ambtelijke organisatie.

Inkoop en subsidie

Er wordt uitvoering gegeven aan het in 2023 vastgestelde inkoopbeleid waarbij conform dit beleid extra aandacht wordt besteed aan duurzaamheid en lokale/regionale economie. Voor het onderdeel duurzaamheid sluiten we aan op het Programma Duurzaamheid. Het verwerven van subsidies blijft onverminderd van belang voor het realiseren van onze ambities. De focus ligt daarbij op het optimaal gebruik maken van Europese, Rijks- en Provinciale subsidies voor zowel beleid als projecten.

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging is het proces van vaststellen, implementeren, onderhouden en controleren van de beveiliging van informatiesystemen en de gegevens die daarin zijn opgeslagen. Dit is een noodzakelijke voorwaarde om gegevens veilig en betrouwbaar uit te kunnen wisselen. Denk aan digitale dienstverlening, informatieverstrekking, digitale archivering en informatie-uitwisseling met inwoners en bedrijven. Om dit te garanderen is het nodig om aan het normenkader voor informatiebeveiliging binnen de overheid te voldoen (de Baseline informatiebeveiliging Overheid, BIO). Het beleid van de gemeente Roermond is hierop gebaseerd.

We gaan in 2025 risicoanalyses uitvoeren. We maken daarbij een inschatting van mogelijke kans, impact en kosten als gevolg van informatiesystemen die (tijdelijk) niet beschikbaar zijn, de informatie die niet integer is en/of informatie die in verkeerde handen valt. Ook maken we een inschatting van de dreigingen waartegen we als overheid beschermd moet worden. Een onafhankelijke auditor zal toetsen of de informatiebeveiliging van de gemeente voldoet aan de eisen.

Privacybescherming

De gemeente Roermond handelt volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Wet bescherming persoonsgegevens (Wpg). Waarbij we werken aan het krijgen van (meer) grip en het houden van deze twee thema’s middels cyclische toetsing met gebruikmaking van normenkaders in 2025.

In 2025 werken we het verbeterplan voor de Wpg verder uit om te voldoen aan de externe Wpg audit die in 2025 moet plaatsvinden. Daarnaast geven we verder vorm aan het Algoritme en Artificial Intelligence Register. Dit is niet alleen een wettelijke verplichting maar draagt ook bij aan datagedreven werken.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarverantwoording 2023 heeft het college voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven aan de raad. Het doel is bewustwording van een goed financieel

beheer en de benodigde ontwikkeling hierin. De raad heeft hierin een kaderstellende rol door het vaststellen van de verantwoordingsgrens.
De implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording is gebaseerd op wetgeving die medio 2024 nog niet volledig is afgerond. Dat heeft ertoe geleid dat in 2023 en 2024 de kaders voor het begrip rechtmatigheid onderhevig zijn geweest aan veranderingen tot kort voor het aanbieden van de jaarrekening 2023. Ook is de reikwijdte van het begrip rechtmatigheid gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren, wat resulteerde in een onrechtmatigheidsverklaring in de jaarverantwoording 2023.
De laatste veranderingen en de verantwoordingsgrens worden voor de gemeente Roermond vertaald in de actuele financiële verordening en het jaarlijks op te stellen controleprotocol.
De doelstelling voor 2025 blijft een verbetering van het financiële beheer.

Collegeonderzoeken (op grond van artikel 213a Gemeentewet)
Op 1 juni 2023 heeft uw raad een nieuwe verordening, onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur (artikel 213 a Gemeentewet), vastgesteld. In deze verordening is opgenomen dat we vanaf 2024 elk jaar tenminste één doelmatigheidsonderzoek of één onderzoek naar doeltreffendheid uitvoeren. Verder is daarin bepaald dat in de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting het onderzoeksplan wordt opgenomen voor de in het begrotingsjaar uit te voeren onderzoek.

Hieronder treft u het onderzoeksplan voor 2025 aan. Dit onderzoeksplan was gepland voor 2024 maar is vanwege een capaciteitstekort nog niet uitgevoerd. Dit is in de auditcommissie van 11 juni 2024 besproken.

Onderzoeksobject
Doel van het onderzoek is inzicht krijgen in de effectiviteit van het instrument startersleningen van de gemeente Roermond voor starters op de woningmarkt. In hoeverre resulteert dit instrument voor starters in kansen op de woningmarkt?

Reikwijdte van het onderzoek
Centraal staat hierbij de doeltreffendheid van het instrument startersleningen. Het onderzoek richt zich op alle typen starters, ongeacht leeftijd, inkomen en huishoudenssamenstelling.
De onderzoeksvragen richten zich op het instrument, het geformuleerde beleid hieromtrent en de behaalde resultaten in de periode 2014-2023. Deze luiden als volgt:
Ten aanzien van het beleid:
- Welk beleid heeft de gemeente Roermond geformuleerd betreffende startersleningen?
- Hoe zijn de beleidsdoelstellingen vertaald in concrete maatregelen?
- Hoe heeft de gemeente de begrippen ‘starters’ en ‘starterswoningen’ gedefinieerd?
- In hoeverre worden jongeren en starters als samenwerkingspartner betrokken bij het beleid?
- Hoe wordt de raad van de gemeente Roermond geïnformeerd?
- Welke criteria worden gehanteerd bij aanvragen voor startersleningen?

Ten aanzien van de resultaten:
- In hoeverre bereikt het beleid rond starterswoningen de doelgroep en sluit het aanbod aan op de behoefte onder starters?
- Hoeveel starterswoningen zijn er gerealiseerd en wie hebben daarvan geprofiteerd?
- Wat is het bouwbeleid en welk resultaat heeft dit op starters?
- Hoe functioneert de starterslening? Doel van het onderzoek is te komen tot aanbevelingen voor toekomstig beleid.

Onderzoeksmethode
De gegevens voor dit onderzoek verzamelen we door een combinatie van methoden en bronnen:
- Het analyseren van documenten.
- Het houden van interviews met medewerkers van de gemeente en verschillende stakeholders.
- Het uitzetten van een enquête onder de doelgroep.

Doorlooptijd van het onderzoek
Geheel 2025.

Wijze van uitvoering van het onderzoek
Voor de uitvoering van dit onderzoek verzamelen we op verschillende manieren data. Door een combinatie van het analyseren van reeds bestaande bronnen en het verzamelen van data, kunnen we de onderzoeksvragen in het rapport beantwoorden.
De werkwijze bestaat concreet uit:
- Deskresearch.
- Interviews.
- Enquêtes.

Budget in de begroting voor het te verrichten onderzoek
Interne medewerkers voeren het onderzoek uit. Dit onderzoek vindt plaats binnen de huidige budgetten. Na afronding van het onderzoek, conform de verordening, leggen we het verslag van bevindingen en een eventueel verbeterplan voor aan uw als raad.

4.6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties

In deze paragraaf beschrijven we, conform artikel 15 BBV, de relaties met rechtspersonen, waarin we zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Als gemeente hebben we een bestuurlijk belang als we een zetel hebben in het bestuur en/ of stemrecht hebben. Daarnaast hebben we een financieel belang als we middelen ter beschikking hebben gesteld, die de rechtspersoon kwijt is in geval van een faillissement en/ of als financiële problemen bij de betreffende rechtspersoon verhaald kunnen worden op de gemeente.

De gemeente Roermond heeft bestuurlijke en financiële belangen in diverse verbonden partijen. Deze zijn uitgesplitst in gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen, coöperaties, stichtingen, verenigingen en overige verbonden partijen.
Alle taken die wij samen met anderen beter, efficiënter en/of effectiever kunnen doen dan zelfstandig, komen in principe voor samenwerking in aanmerking. Samenwerking is mogelijk op het gebied van gezamenlijke beleidsontwikkeling (overlegplatform) of voor uitvoerende taken.
Samenhangend met het in 2013 door de Rekenkamercommissie uitgevoerde onderzoek ‘Verbonden Partijen’ is de nota ‘Verbonden Partijen’ door de gemeenteraad op 9 juli 2015 vastgesteld (2015/042). De in augustus 2014 door de commissie BBV uitgebrachte ‘Notitie Verbonden Partijen’ is bij het opstellen van de gemeentelijke nota betrokken. In oktober 2016 heeft de Commissie BBV een nieuwe ‘Notitie Verbonden Partijen’ uitgebracht. Deze notitie gaat in op de governance-aspecten en instrumenten van bestuur en toezicht.

Verbonden partijen zijn belangrijk omdat zij helpen onze maatschappelijke doelen te realiseren. Meer dan in het verleden werken gemeenten regionaal samen. Het is belangrijk om een goed afwegingskader te hebben voor het aangaan, het onderhouden en het toezicht op verbonden partijen. De nota ‘Verbonden Partijen’ geeft ons dit kader en geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke criteria worden binnen de gemeente Roermond gebruikt om te besluiten over het aangaan, veranderen en verlengen van bestuurlijke én financiële relaties met derde partijen?
- Welk besluitvormingstraject moet hierbij worden doorlopen?
- Hoe krijgt de gemeentelijke vertegenwoordiging vorm?
- Hoe wordt het beheer en de control van verbonden partijen binnen de gemeentelijke organisatie ingericht?

Verbonden partijen brengen ook financiële en bestuurlijke risico’s met zich mee. Voor een goede balans tussen de voordelen en de risico’s, is grip op en sturing van de verbonden partijen belangrijk. In het overzicht van de verbonden partijen besteden we conform de geldende regelgeving (BBV) aandacht aan het beleid inzake de sturing op financiële risico’s en de bijdrage van een verbonden partij aan de in deze begroting opgenomen programma’s. De risico’s bij verbonden partijen die onvoldoende weerstandscapaciteit hebben en die de risico’s geheel of gedeeltelijk afwentelen op de deelnemers (lees gemeenten) zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (Zie paragraaf 7.2).

Lijst verbonden partijen

Hieronder treft u een totaaloverzicht aan van de in deze paragraaf opgenomen verbonden partijen. Deze worden vervolgens uitgewerkt.

Type	Naam
Gemeenschappelijke regelingen	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
	RUD Limburg-Noord
	Veiligheidsregio Limburg-Noord (VLRN) en GGD Limburg-Noord
	Omnibuzz
	Westrom
	Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord
	Grenspark Maas-Swalm-Nette
	ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML)
	Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)
	MGR Sociaal domein Limburg-Noord
	Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg (RES-NML)
Vennootschappen en coöperaties	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
	N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)
	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.
	Enexis Holding N.V.
	CSV Amsterdam B.V.
	Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
	Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
	Coöperatieve vereniging Dimpact
	Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV)
	Groen & Doen Roermond B.V.
Stichtingen en verenigingen	Stichting Keyport
	Vereniging van eigenaren Parkeergarage Stationspark
	Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)
Overig	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
	Waterpanel Noord (WPN)

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van alle deelnemende gemeenten.
Doel	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en een waterschap de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Eén van de doelstellingen, die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie. Dit bij minimaal gelijkblijvend kwaliteit van de dienstverlening en het vergroten van de digitale dienstverlening.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd.
Financieel belang	Voor de dienstverlening betaalt de gemeente jaarlijks een vergoeding. Voor 2025 bedraagt deze vergoeding € 1.264.283 voor de reguliere dienstverlening.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 1.998.000 negatief 31 december 2023 € 2.835.000 negatief
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 8.244.000 31 december 2023 € 11.817.000
Ontwikkelingen	**Proceskosten** In 2023 was sprake van een enorme toename van het aantal WOZ-bezwaren. Een stijging met factor 2,7 ten opzichte van het jaar ervoor. Eind 2023 is in de Tweede en Eerste kamer de Wet herwaardering proceskosten WOZ (en bpm) aangenomen. De inwerkingtreding is 1-1-2024. Ondanks de hierin opgenomen reductie van de proceskostenvergoeding in combinatie met de uitkering hiervan aan de belanghebbenden in plaats van aan de no cure no pay-bedrijven (ncnp-bedrijven), is nog niet zeker of de proceskosten vanaf 2024 ook daadwerkelijk substantieel zullen dalen. De verwachting, ook vanuit de VNG, is dat de ncnp-bedrijven nog steeds genoeg winst maken bij het WOZ-bezwaarproces doordat dit nagenoeg volledig geautomatiseerd is en in toenemende mate gebruik wordt gemaakt van Artificial Intelligence en eveneens hun markt zullen verruimen met bezwaren tegen andere heffingen. **Kindertoeslagaffaire** Per 15 juli 2023 is een aanvullend wetsvoorstel in werking getreden. Erkende ex-toeslagpartners komen ook in aanmerking voor de schuldenaanpak. De schuldenaanpak is qua reikwijdte van vorderingen die in aanmerking komen voor kwijtschelding, dan wel betaling, identiek aan die van gedupeerde aanvragers van de kinderopvangtoeslag. Een verschil is wel dat er geen pauzeknop is voor de ex-toeslagpartner. Vorderingen die in aanmerking komen voor kwijtschelding worden ambtshalve kwijtgescholden.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen.
Risicobeheer	Om de financiële gevolgen van vastgestelde risico's te kunnen opvangen houdt de BsGW een weerstandsvermogen aan dat overeenkomt met de benodigde weerstandscapaciteit. Het totale benodigde weerstandsvermogen voor deze risico's is € 1,420 miljoen. Het aangehouden weerstandsvermogen bedraagt na de aanvulling uit 2024 € 1,502 miljoen.

Naam	RUD Limburg-Noord
Vestigingsplaats	Venlo (statutair)/Roermond (gastheerorganisatie)
Betrokkenen	De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de provincie Limburg.
Doel	De RUD Limburg-Noord is opgericht om de kwaliteit van de vergunningverlening en het toezicht en de handhaving bij de uitvoering van het milieudeel van de Omgevingswet te verbeteren. Dit minimaal voor zover het de taken uit het landelijk basistakenpakket betreft. De RUD is opgezet als een netwerkorganisatie die op innovatieve en kostenefficiënte wijze uitvoering geeft aan deze taken.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en de Provincie Limburg vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en twee leden (aangewezen door het algemeen bestuur). Er is een adviesraad die bestaat uit de secretarissen van de deelnemers en de directeur van de RUD Limburg-Noord.
Financieel belang	De financiële bijdrage van de gemeente Roermond bedraagt voor 2025 € 2,72 per inwoner. Deze bijdrage is opgenomen in programma 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing.
Eigen vermogen	1 januari 2025 € 309.000 31 december 2025 € 536.000
Vreemd vermogen	1 januari 2025 € 1.459.000 31 december 2025 € 1.321.000
Ontwikkelingen	Bij onderwerpen zoals energie en de Omgevingswet ondersteunt de RUD Limburg-Noord haar partners. Daarnaast is er doorlopend aandacht voor kwaliteitsverbetering en onderlinge afstemming.
Programma begroting	Programma 8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
Bijdrage aan het programma	De RUD Limburg-Noord is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening c.q. deskundige advisering en het toezicht en handhaving bij de uitvoering van de wettelijke taken te verbeteren. Dit draagt bij aan de algemene doelstelling om te komen tot een duurzaam en veilig gebruik van de ruimte. Daarnaast wordt ook de kwaliteit van dienstverlening aan inwoners en bedrijven verbeterd.
Risicobeheer	Gelet op het rapport van de commissie van Aartsen (2021) en het interbestuurlijk programma (IBP) moeten in 2025 en verder mogelijk maatregelen worden genomen om het functioneren en de robuustheid van de RUD Limburg-Noord te versterken. In het op te stellen bedrijfsplan moeten zoveel mogelijk verbeteringen in 2025 worden uitgewerkt. Dit kan financiële, personele en organisatorische gevolgen hebben.

Naam	Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord (VRLN)
Vestigingsplaats	Venlo
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle gemeenten van Noord- en Midden-Limburg (15).
Doel	De VRLN is het samenwerkingsorgaan van en voor de gemeenten en heeft tot doel de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen te behartigen op het gebied van: • de brandweerzorg; • de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • de rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing ende bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidzorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen bestuur van de VRLN wordt gevormd door de burgemeesters van de aangesloten gemeenten. Het bestuur van de VRLN bestaat uit het Algemeen bestuur, de bestuurscommissie Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD), de bestuurscommissie Veiligheid, het Dagelijks bestuur en de voorzitter.
Financieel belang	De financiële bijdrage voor 2025 bedraagt € 9.477.000, -. Deze bijdrage is deels opgenomen in programma 1. Veiligheid en deels in programma 7 Volksgezondheid en milieu van deze begroting.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 6,5 miljoen 31 december 2023 € 8 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 52,4 miljoen 31 december 2023 € 47,5 miljoen
Ontwikkelingen	De veiligheidsregio speelt een cruciale schakel tussen het Rijk en gemeenten bij de crisis die zich voordeden. Mede door de oorlog in Oekraïne hebben we te maken met een grote vluchtelingenstroom en de impact van deze oorlog op de wereldwijde economische ontwikkelingen.
Programma begroting	Programma 1 Veiligheid. Programma 7 Volksgezondheid en milieu.
Bijdrage aan het programma	De zorg voor veiligheid en het regelen van de publieke gezondheidszorg zijn kerntaken van de gemeenten. De VRLN levert ons snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om risico's (op het gebied van gezondheid en veiligheid) te beperken en te beheersen. De VRLN/ GGD voert een groot deel van de wettelijke taken uit (op grond van de Wpg) ten aanzien van: • het bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. • adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties (brandweerzorg). • en snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio) - en multidisciplinaire processen (crisisbeheersing). Een toekomstbestendige brandweerzorg en GGD die nadrukkelijk bijdraagt aan de opgaven in het brede sociale domein blijven het uitgangspunt. De lessen uit grootschalige crisis zoals de coronapandemie en het extreme hoogwater helpen hierbij.
Risicobeheer	Vanuit onze vertegenwoordiging in het bestuur van de VRLN volgen we de VRLN kritisch in financieel opzicht, waarbij begrotingsdiscipline, soberheid en doelmatigheid het uitgangspunt zijn. Een continuïteitsrisico bij een verbonden partij kan leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Extra middelen voor nieuw beleid dienen in beginsel te worden opgevangen binnen de eigen begroting van de verbonden partij.

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle Limburgse gemeenten met uitzondering van Mook en Middelaar.
Doel	Omnibuzz is verantwoordelijk voor de uitvoering van het collectief, vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wmo voor 30 Limburgse gemeenten. Klanten hebben hiervoor een indicatie van hun gemeente. Ook verzorgt Omnibuzz het GGZ-vervoer (in het kader van de jeugdwet) voor Roermond en Nederweert en het leerlingen-, zwem- en gymvervoer voor een zestal gemeenten, waaronder Roermond. Het doel van Omnibuzz is: het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer. Hierbij ligt een sterke focus op het bieden van (maatwerk-)oplossingen voor vervoersvragen van klanten. Omnibuzz zorgt dat klanten optimaal gebruik kunnen maken van vervoer en daardoor kunnen blijven participeren. Er wordt ingezet op het optimaliseren van OV. De flexibele organisatie maakt daarnaast de instroom van andere vervoersvormen zoals Leerlingenvervoer mogelijk. Kernwaarden: • klantgericht en betrouwbaar; • kostenefficiënt en duurzaam; • innovatief en flexibel; • kwaliteit en deskundigheid; • integriteit. De missie is: goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later. Deze missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening: via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de gemeenten Venlo, Horst a/d Maas, Roermond, Maastricht, Heerlen, Beekdaelen en Sittard-Geleen. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van de gemeente Roermond. Voor het leerlingenvervoer is een aparte commissie samengesteld met bestuurlijke vertegenwoording vanuit de deelnemende gemeenten. Deze commissie adviseert het dagelijks- en algemeen bestuur van Omnibuzz omtrent leerlingenvervoer.
Financieel belang	De financiële bijdrage voor het Wmo en ggz vervoer is afhankelijk van de werkelijke vervoerskosten van de deelnemende gemeente en wordt per 2023 door Omnibuzz met gemeenten verrekend op basis van kilometers (ipv zones). De afrekensystematiek voor de beheerskosten per 1-1-2023 is als volgt: a. indirecte vervoerskosten op basis van het werkelijk aantal ritten, en b. overhead op basis van het aantal inwoners. Voor 2025 bedraagt de financiële bijdrage: • € 985.773 voor het Wmo vervoer; • € 150.622 voor het GGZ vervoer; • € 1.109.680 voor het leerlingenvervoer incl. gym- en zwemvervoer. Daarnaast ontvangen we een eigen bijdrage voor het Wmo vervoer van € 162.377, -.
Eigen vermogen	1 januari 2025 € 924.500 (geprognosticeerde balans 2025) 31 december 2025 € 918.375
Vreemd vermogen	1 januari 2025 € 5.575.298 (geprognosticeerde balans 2025) 31 december 2025 € 5.117.079
Ontwikkelingen	Om te sturen op de best passende vervoersoplossing voor de klant en een hogere efficiency in de uitvoering te realiseren, is gekozen voor het regiemodel, waarbij sprake is van een scheiding tussen regie (de mobiliteitscentrale) en de uitvoering van het vervoer. Uitgangspunt is optimaal gebruik van OV en andere voorliggende vervoersvoorzieningen. Daarnaast is het onze ambitie om, middels een groeimodel, andere vervoersvormen te laten instromen. Het doel hiervan is om het totale vervoersaanbod zo efficiënt mogelijk in te zetten ten gunste van kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing. Dit is inmiddels gerealiseerd door toevoeging van het leerlingenvervoer. De belangrijkste ontwikkelingen zijn vertaald in het bedrijfsplan. De drie pijlers waarop alle ambities zijn gebaseerd borgen de visie op de lange termijn: • het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren; • het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer; • Omnibuzz als slimme organisatie neerzetten.

Naam	Omnibuzz
Programma begroting	Programma 6.0 Sociaal Domein
Bijdrage aan het programma	Het doelgroepenvervoer is een wettelijke taak die het publieke belang dient, waarbij de binding met de gemeentelijke rol essentieel is. De gemeenten wensen een kwalitatief hoogstaande vervoersvoorziening te organiseren, waarmee ze zorgdragen voor ondersteuning van inwoners met een vervoersprobleem.
Risicobeheer	Bij doelgroepenvervoer maken we onderscheid tussen uitvoeringskosten van het vervoer en de regiekosten. De uitvoeringskosten van het vervoer (directe kosten) komen voor wat betreft het werkelijke gebruik voor rekening van de betreffende gemeente. De algemene reserve is gebaseerd op een risico inschatting. De belangrijkste geïdentificeerde risico's voor Omnibuzz zijn: • Beheersbaarheid van het vervoer; • Kennis en inzetbaarheid van het personeel; • Verminderd draagvlak en/of draagkracht bij gemeenten voor de missie en visie van Omnibuzz; • Economische kwetsbaarheid taxibedrijven; • Continuïteit risico ten gevolge van serverbeheer. Het beleid van Omnibuzz is zodanig dat ze minimaal één keer per vijf jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' moeten actualiseren. In 2023 heeft de laatste actualisatie plaatsgevonden. Risicomanagement is een essentieel onderdeel van de P&C cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader toetsen we regelmatig of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz wordt geconfronteerd af te dekken.

Naam	Westrom
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De Gemeenschappelijke Regeling (GR) is aangegaan tussen de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond; ieder voor zover bevoegd.
Doel	Het doel van Westrom is om een beschutte werkplek te bieden aan inwoners met een Wsw-indicatie. En participatie te vergroten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. Uitgangspunt is dat de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag gaat en dat mensen zich vanuit passend werk kunnen ontplooien en ontwikkelen. Westrom is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) en Beschut werk met de daaruit voortvloeiende en daarmee verband houdende voorschriften en regelingen, gericht op het realiseren van de doelstellingen van deze wet. De gemeenschappelijke regeling verzorgt het werkgeverschap voor deze doelgroep. De begeleiding en uitvoering gebeurt binnen het nieuw op te richten mensontwikkelbedrijf van en voor Roermond.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de aangesloten gemeenten. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van Roermond.
Financieel belang	De gemeentelijke financiële bijdrage voor 2025 wordt geraamd op € 581.685, - voor Roermond. Met de gemeentelijke bijdrage wordt het tekort op exploitatie van de Westrom opgevangen. De afdekking van het exploitatietekort wordt voor de gemeentelijke bijdrage in de huisvestingslasten verdeeld conform verdeelsleutel ‘inwoners’. Het resterende deel van de gemeentelijke bijdrage wordt naar rato van de totale loonsom van de Wsw-ers van het voorbije jaar (t-1) verdeeld over de deelnemende gemeenten. Deze bijdrage is opgenomen in programma 6. Sociaal Domein van deze begroting. Naast de gemeentelijke bijdrage ontvangt Westrom het Rijksbudget Wsw voor de loonkosten Wsw. Een bedrag van € 10.726.000,- conform de septembercirculaire 2023 waarbij deze naar het niveau van 2025 gebracht. De Wsw subsidie is het grootste deel van de uitgaven uit het Participatiebudget. Daarnaast kopen we re-integratietrajecten in bij Westrom, vanuit het Participatiebudget.
Eigen vermogen	1 januari 2025 € 4 miljoen (prognose volgens conceptbegroting 2025) 31 december 2025 € 4,1 miljoen (prognose volgens conceptbegroting 2025)
Vreemd vermogen	1 januari 2024 € 5,2 miljoen 31 december 2024 € 6,5 miljoen
Ontwikkelingen	*Terugdringen tekort sociale werkvoorziening* Er is meerjarig een tekort in de begroting van de Westrom. Naar aanleiding van dit tekort heeft Westrom in 2019 een onderzoek uitgevoerd naar een beter (financieel) inzicht in de bedrijfsvoering van Westrom en de mogelijkheden tot verbetering. In september 2019 is het onderzoeksrapport opgeleverd. Er zijn afspraken gemaakt over de in te zetten verbetermaatregelen voor de periode 2020 – 2024. In de begroting 2020 geeft Westrom aan we de gemeentelijke bijdrage(n) binnen 5 jaar zouden kunnen halveren. Dit op basis van de doorvoering van de verbetermaatregelen uit het onderzoek van 2019. Voor 2020 was de begrote gemeentelijke bijdrage € 5.702.000 (realisatie was € 4,85 miljoen). Een halvering binnen 5 jaar betekent een maximale gemeentelijke bijdrage in 2025 van € 2.851.000. In de conceptbegroting is een totale gemeentelijke bijdrage van € 1.380.000 in 2025 begroot. Waarvan het aandeel Roermond € 581.685 bedraagt. Dit is reeds in de begroting van gemeente Roermond als autonome ontwikkeling verwerkt. *Doorontwikkeling Participatiewet* In regionaal verband van de 5 gemeenten liep het programma Doorontwikkeling Participatiewet voor het realiseren van extra banen met ondersteuning voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het besluitvormingstraject over deze doorontwikkeling is negatief afgerond. De ontstane situatie is door Westrom goed opgepakt en zij hebben onderzoek ingesteld naar de gevolgen voor de toekomststrategie. Naar aanleiding hiervan is vervolgens besloten dat de gemeente Roermond de bedrijfsvoeringsorganisatie van de Westrom per 1 januari 2025 overneemt. Inmiddels heeft een intensief gezamenlijk onderzoekstraject geleid tot een positieve afronding van het onderhandelingstraject waarna het Algemeen Bestuur van Westrom een voorgenomen besluit heeft genomen om de bedrijfsvoeringsorganisatie van Westrom over te dragen aan de gemeente Roermond. Op 20 november 2024 neemt het Algemeen Bestuur een definitief besluit. Daarna stellen we een herziene begroting 2025 op.

<table>
<tr><th>Naam</th><th>Westrom</th></tr>
<tr><td>Programma begroting</td><td>Programma 6.0 Sociaal Domein</td></tr>
<tr><td>Bijdrage aan het programma</td><td>Westrom levert een belangrijke bijdrage aan de participatie en arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. Het doel van Westrom is om arbeidsdeelname en doorstroom naar (passend) werk te vergroten. Uitgangspunt hierbij is om de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag te krijgen. Dit doen zij door het bieden van begeleiden en verschillende vormen van ondersteuning gericht op participatie, arbeidsontwikkeling en toeleiding naar werk. Westrom werkt aan het invullen van personeelsvraag van bedrijven, door samen te werken met het WerkgeversServicepunt Midden-Limburg Oost. Zij zijn verantwoordelijk voor de werkgeversdienstverlening.</td></tr>
<tr><td>Risicobeheer</td><td>Risicoanalyse Westrom
Westrom maakt jaarlijks een risicoanalyse. Het totaal van de gekwantificeerde risico’s bedraagt in 2025 € 1,4 miljoen en het weerstandsvermogen is vooralsnog voldoende om de geïnventariseerde risico’s op te vangen.

Tekorten WSW
De Wsw is afgesloten waardoor geen nieuwe instroom meer mogelijk is. Echter mensen met een Wsw-dienstverband houden dit dienstverband tot hun pensionering. Westrom is als werkgever verantwoordelijk voor het bieden van werk aan deze doelgroep en voor loonbetaling.
De tekorten die hiermee kunnen ontstaan, worden door de gemeenten gecompenseerd met een gemeentelijke bijdrage aan het Sw-bedrijf.

De totale gemeentelijke bijdrage (van de 5 GR gemeenten) aan het tekort ontwikkelt zich als volgt op basis van de begroting 2024:

<table>
<tr><th></th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th></tr>
<tr><td>Bijdrage infrastructuur</td><td>530/K</td><td>530/K</td><td>530/K</td><td>530/K</td></tr>
<tr><td>Bijdrage subsidieresultaat Wsw</td><td>850/K</td><td>800/K</td><td>470/K</td><td>700/K</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>1.380/K</td><td>1.330/K</td><td>1.000/K</td><td>1.230/K</td></tr>
</table>
Voor het opvangen van krimpkosten is een krimpvoorziening ingericht. Gezien de hoogte van de krimpvoorziening eind 2021 en de geplande opbouw in boekjaar 2022, heeft het bestuur besloten om de donatie aan de krimpvoorziening vanaf begroting 2023 stil te leggen.</td></tr>
</table>

Naam	Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord
Vestigingsplaats	Mönchengladbach
Betrokkenen	34 gemeenten en instellingen behoren tot de Euregio Rijn-Maas-Noord. In het Nederlandse deel van de Euregio zijn dat, de tot de regio Midden-Limburg behorende gemeenten, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond en Nederweert en de tot de regio Noord-Limburg behorende gemeenten Beesel Bergen, Gennep, Peel en Maas, Horst aan de Maas, Venlo en Venray en MKB Limburg. Ook de gemeenten Sittard-Geleen en Beekdaelen zijn lid. Aan Duitse zijde gaat het om de steden Düsseldorf, Mönchengladbach en Krefeld. Het zuidelijk deel van de Kreis Kleve. De grensgemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Wegberg, Nettetal, Selfkant, Schwalmtal en Wassenberg. De Kreis Viersen, Rhein-Kreis Neuss, Kreis Heinsberg , de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein Krefeld-Mönchengladbach-Neuss en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg.
Doel	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in om de Europese integratie tastbaar te maken voor de inwoners in dit gebied. De Euregio Rijn-Maas-Noord is een doelcorporatie voor het stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking tussen bovenstaande leden. Dit gebeurt in het bijzonder op de volgende gebieden: economische ontwikkeling, opleiding en onderwijs, menselijk potentieel, verkeer en vervoer, technologie en innovatie, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud, rampenbestrijding, communicatie, openbare orde en veiligheid. De Euregio beheert tevens de verdeling van de subsidie-middelen via het Interreg-programma.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond zit zowel in het algemeen bestuur als in diverse commissies, vertegenwoordigd door leden van het college.
Financieel belang	De bijdrage per zetel bedraagt € 4.500. De gemeente Roermond heeft vier zetels dus bedraagt de bijdrage voor 2025 € 18.000. De bijdrage voor het GrensInfoPunt bedraagt voor 2024 € 2.796,76.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 377.318 31 december 2023 € 357.580
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 664.931 31 december 2023 € 568.582
Ontwikkelingen	De bijdrage per zetel bedraagt per 1 januari 2025 € 4.500, -. De gemeente Roermond heeft vier zetels dus bedraagt de bijdrage voor 2025 € 18.000, -. De bijdrage voor het GrensInfoPunt bedraagt in 2024 € 2.796,76 en wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van het aantal inwoners.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning.
Bijdrage aan het programma	Het lidmaatschap van de Euregio levert een bijdrage aan het stimuleren van de grensoverschrijdende samenwerking op onder meer het gebied van rampenbestrijding, economie, arbeidsmarkt, onderwijs, verkeer en vervoer. De vertegenwoordigers van overheden en Kamers van Koophandel besluiten in de Euregio over gezamenlijke Duits-Nederlandse projecten en stimuleren de uitvoering ervan. Het is belangrijk dat de gemeente Roermond bestuurlijk vertegenwoordigd is in het bestuur van de Euregio. Niet alleen omdat wij grensgemeente en buren zijn, maar ook omdat de samenwerking niet ophoudt bij de grens. Ook samenwerking buiten de landsgrenzen kan voordelen opleveren voor onze gemeente, onze inwoners en ondernemers.
Risicobeheer	De samenwerking vraagt om een actieve toenadering tot de andere (grens)gemeenten en daarmee een investering in tijd en in capaciteit. De spreek- en vaktaal (Duits/Nederlands) is soms een barrière.

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn het Duitse Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette en de Nederlandse gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond en Venlo.
Doel	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette is in 2002 opgericht met als doel de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die er leven.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond zit in het algemeen bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	In de begroting is de Roermondse bijdrage voor 2025 van € 5.691 opgenomen. Daarnaast is een eenmalige extra bijdrage opgenomen van €1581,- in 2025.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 36.692 31 december 2023 € -36.804
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 76.293 31 december 2023 € 138.401
Ontwikkelingen	In 2023 is het Interreg VI-A project Buitenrijden in Maas-Swalm-Nette gestart. Het doel is het verminderen van grenswerking, het sturen van ruiters met het knooppuntensysteem en het ondersteunen van het MKB met het 'Paarden-welkom' logo en marketing. De voorbereiding voor het vervolgproject INTERREG VI-A project natuur- en bosbrandbeheersing ligt momenteel stil vanwege onvoldoende draagvlak en financiële uitdagingen.
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu.
Bijdrage aan het programma	Het openbaar lichaam heeft de taak de grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers aan het openbaar lichaam te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren op het gebied van: • behoud en ontwikkeling van bos, natuur en landschap; • benutten en ontwikkeling van de mogelijkheden van recreatief medegebruik van bos, natuur en landschap; • educatie en voorlichting over bos, natuur en landschap, inclusief de cultuurhistorie. Het openbaar lichaam voert binnen deze taak projecten uit en regelt/beheert daarvoor de financiële middelen (waaronder Europese en nationale subsidies) en de PR. Daarnaast adviseert het openbaar lichaam (deelnemende) overheden en instellingen bij grensoverschrijdende activiteiten en problemen.
Risicobeheer	In 2023 zijn er onverwacht hoge kosten gemaakt voor onder andere het aanpassen van de statuten om te voldoen aan de nieuwe wet- en regelgeving en sterk gestegen accountantskosten. Ook heeft er een (negatieve) correctie plaatsgevonden van een verleende provinciale subsidie. Daarnaast zijn door vertraging in subsidieaanvragen minder inkomsten binnengekomen dan verwacht. Hierdoor is een tekort ontstaan. MSN is kritisch gaan kijken naar inkomsten en uitgaven en hebben een realistisch voorstel gedaan om de tekorten weer aan te vullen.

Naam	ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML) (incl. ECGeo)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Venlo, Weert, Nederweert, Roermond, Asten en Someren; ieder voor zover bevoegd.
Doel	Het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever kunnen inrichten en beheren van de steeds complexer wordende ICT.
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten vormen het directieberaad van deze samenwerking en leggen verantwoording af aan de portefeuillehouders ICT van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De gemeente Roermond betaalt een jaarlijkse bijdrage aan het samenwerkingsverband ICT NML. Voor het jaar 2025 wordt een bijdrage geraamd aan ICT NML van € 2.971.482. Deze bestaat voor € 2.281.648 uit een bijdrage voor centrale lasten en voor € 689.834 uit gemeente specifieke lasten.
Eigen vermogen	De bijdrage aan ECGeo – ICTNML wordt in 2025 geraamd op € 786.505, bestaande uit € 710.868 centrale lasten en € 75.637 specifieke lasten.
Vreemd vermogen	1 januari 2024 € 470.000 (bron; begroting ICT NML 2024) 31 december 2024 € 470.000 (bron; begroting ICT NML 2024)
	1 januari 2024 € 1.142.000 (bron; begroting ICT NML 2024) 31 december 2024 € 1.142.000 (bron; begroting ICT NML 2024)
Ontwikkelingen	ICT NML wil zich profileren als een gerenommeerde ICT-dienstverlener – voor zowel de lokale overheid als de ketenpartners – die maximaal ontzorgt. ICT helpt haar klanten te excelleren door snel, goed en slim gebruik te maken van technologische mogelijkheden, wat uiteindelijk voor synergie moet zorgen. Voor het jaar 2025 ligt de focus van ICT NML op de volgende 7 speerpunten: ICT NML wil zich profileren als een gerenommeerde ICT-dienstverlener – voor zowel de lokale overheid als de ketenpartners – die maximaal ontzorgt. ICT helpt haar klanten te excelleren door snel, goed en slim gebruik te maken van technologische mogelijkheden, wat uiteindelijk voor synergie moet zorgen. Voor het jaar 2025 ligt de focus van ICT NML op de volgende 7 speerpunten: **1. Afronden werkzaamheden voortvloeiend uit 2025** In 2023 en 2024 zijn er een aantal werkzaamheden opgestart die door allerlei redenen nog niet zijn afgerond. Om te voorkomen dat we deze uit het oog verliezen en te borgen dat we tot daadwerkelijke resultaten komen, is dit als speerpunt benoemd. **2. Doorontwikkelen interne bedrijfsvoering** Een optimale bedrijfsvoering maakt ICT NML wendbaarder en in staat sneller te anticiperen op een snel en continu veranderende omgeving. In 2024 is de basis op het gebied van procesgerichtheid en uniforme manier van werken verder verstevigd. Dit gaan we in 2025 verder uitwerken en voortzetten. **3. ICT NML een 'gezicht' geven naar de buitenwereld** De dienstverlening is meer gebaseerd op 'afstand' dan op 'nabijheid' en juist hier wil ICT NML verandering in aanbrengen. Concreet betekent dit dat vanuit diverse werkgebieden binnen ICT NML er met een bepaalde frequentie proactief contact wordt gezocht met de counterpartner bij de deelnemers. **4. Doorontwikkelen van de organisatie en integratie van de ECGeo taken** Een van de vervolgstappen is het komen tot één ICT NML begroting, waar zowel de ICT als GEO-module zijn ondergebracht. Ook manieren waarop de GEO-module wordt doorbelast aan de deelnemers zal tegen het licht worden gehouden en (waar mogelijk) in lijn worden gebracht met de manier waarop dit voor de ICT-module wordt gerealiseerd. **5. Voorbereiden ISO 27001 certificering** Met het aanpakken van de actiepunten uit de TPM-audit in 2023 en 2024, is een flinke stap voorwaarts gezet in de voorbereidingen voor de ISO 27001 certificering. Een internationaal erkende norm op het gebied van informatiebeveiliging.

Naam	ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML) (incl. ECGeo)
Ontwikkelingen	**6. Goed werkgeverschap doorontwikkelen** Het managementteam van ICT NML hecht veel waarde aan goed werkgeverschap en streeft ernaar vanuit haar voorbeeldrol hier een positieve bijdrage aan te leveren. Om deze term concreet te maken, worden binnen ICT NML concrete acties ondernomen die bijdragen aan goed werkgeverschap. **7. Informatiebeveiliging verder professionaliseren** Het dreigingsbeeld voor 2024 – 2025, zoals opgesteld door de VNG en de vaststelling van de NIS 2 richtlijn op Europees niveau, zal inzicht geven in de inspanningen die ICT NML moeten leveren op het gebied van informatiebeveiliging in 2025.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning.
Bijdrage aan het programma	Het kwalitatief uitvoering geven aan de ICT-dienstverlening ter ondersteuning van het primaire proces, de veranderende rol van de gemeente en de eisen die de inwoner aan de dienstverlening stelt.
Risicobeheer	Het op afstand plaatsen van de ICT-dienstverlening blijft vragen om kwantitatieve en kwalitatieve eisen aan deze dienstverlening. ICT NML heeft in haar eigen risicoparagraaf diverse risico's benoemd met bijbehorende beheersmaatregelen waardoor het risico voor de deelnemende gemeenten minimaal is.

Naam	Subsidiëring Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg) - Deze organisatie heet vanaf 01-01-2024 Discriminatie.nl Limburg.
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten (met uitzondering van Horst aan de Maas, Gennep, Venray en Mook en Middelaar).
Doel	Regeling voor de bekostiging van een antidiscriminatievoorziening voor de inwoners van de deelnemende gemeenten in Limburg, met als taak: • Klachtmelding en klachtbehandeling; • Registratie, monitoring en (beleids)advisering; • Voorlichting en preventie. Hiermee voldoen we aan de wettelijke verplichting een antidiscriminatievoorziening in stand te houden.
Bestuurlijk belang	De gemeenten Roermond (namens de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten) en Maastricht (namens de Zuid-Limburgse gemeenten) treden met betrekking tot de inhoud van deze regeling op als centrumgemeenten naar de Antidiscriminatievoorziening Limburg.
Financieel belang	De gemeente Roermond stelt jaarlijks namens de deelnemende Noord- en Midden-Limburgse gemeenten een subsidiebeschikking vast. De gemeente Roermond maakt de bijdragen van de deelnemende gemeenten, vermeerderd met de bijdrage van Roermond en verminderd met het bedrag voor uitvoering van de centrumfunctie (€ 12.500, -), over aan ADV Limburg. Uit de Gemeenschappelijke regeling blijkt dat we de € 12.500 mochten indexeren sinds 2009. Dit heeft voor centrumgemeente Roermond vanaf 2009 tot 2023 niet plaatsgevonden. Vanaf 2024 zijn we als centrumgemeente Roermond voornemens dat wel te doen.
Eigen vermogen	1 januari 2023: € 221.332 31 december 2023: € 234.500
Vreemd vermogen	1 januari 2023: € 101.560 31 december 2023: € 103.310
Ontwikkelingen	Het Rijk heeft in de meicirculaire 2021 extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de versterking van de aanpak van discriminatie, waaronder de antidiscriminatievoorzieningen. ADV Limburg heeft op basis van deze extra (rijks)middelen voor het jaar 2022 en 2023, naast de reguliere subsidie, ‘eenmalig’ een incidentele subsidie ontvangen voor de uitvoering van haar (wettelijke) taken. De extra (rijks)middelen zijn overigens niet specifiek geoormerkt voor de antidiscriminatievoorziening. Dit betekent dat gemeenten de bevoegdheid hebben om deze extra middelen naar eigen inzicht in te zetten voor de aanpak van discriminatie. Op basis van de bestuurlijke enquête ‘Besteding extra (Rijks) middelen aanpak discriminatie en bevorderen samenleven 2023-2026’ is namens alle deelnemende Noord- en Midden-Limburgse gemeenten besloten om 20% van de middelen te besteden aan de antidiscriminatievoorziening via de jaarlijkse subsidiëring en 80% van de middelen in te zetten voor de lokale (preventieve) aanpak van discriminatie en het bevorderen van samenleven. De keuze voor deze besteding zorgt ervoor dat: 1. De antidiscriminatievoorziening haar (wettelijke) taken op grond van de Gemeenschappelijke Regeling naar behoren kan blijven uitvoeren. 2. De gemeenten de ruimte krijgen om – al dan niet in regionaal samenwerkingsverband – de aanpak van discriminatie lokaal in te kleuren en/of vorm te geven; 3. De gemeenten de mogelijkheid behouden om op projectbasis de antidiscriminatievoorziening in te kopen of te subsidiëren. Ook in de meicirculaire van 2024 zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de antidiscriminatievoorziening voor activiteiten gericht op het tegengaan van discriminatie en het bevorderen van samenleven. Daarnaast heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties in oktober 2022 Berenschot de opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de financiering, taken en structuur van antidiscriminatievoorzieningen. Uit het onderzoek zijn drie scenario’s gekomen: variërend van een laag inspanningsniveau waarbij enkele huidige knelpunten blijven bestaan, tot een zeer ambitieus scenario dat een toekomstperspectief biedt voor onafhankelijke positionering van de aanpak van discriminatie in Nederland.

Naam	Subsidiëring Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg) - Deze organisatie heet vanaf 01-01-2024 Discriminatie.nl Limburg.
Ontwikkelingen	Het voorkeursscenario van de minister van BZK omvat een meerjarenplan met onder andere nieuwe wetgeving, de oprichting van een landelijke stichting en een ingrijpende verandering in de financieringswijze. Het kabinet heeft in de Voorjaarsnota € 2,5 miljoen extra structurele middelen toegekend voor de nieuwe preventietaak van antidiscriminatievoorzieningen. De exacte invulling van deze taak en de wijze waarop de middelen aan gemeenten worden toegewezen, worden de komende tijd bepaald. Het streven van BZK is om in 2026 deze stelselherziening te laten ingaan.
Programma begroting	Programma 2 Inclusieve samenleving
Bijdrage aan het programma	Discriminatie.nl Limburg (voorheen ADV Limburg) draagt vanuit haar taken bij aan deze randvoorwaarde en aan het verkrijgen van een integraal beeld van de problematieken in Roermond. Op basis hiervan kunnen we onze capaciteit en middelen efficiënt en effectief inzetten.
Risicobeheer	De inzet van Discriminatie.nl Limburg (voorheen ADV Limburg) wordt jaarlijks geëvalueerd door middel van de jaarlijkse monitor, het jaarplan, de begroting en een halfjaarlijkse rapportage. Op grond van artikel 20 Algemene Subsidieverordening 2008 (Asv 2008) dient na afloop van het subsidiejaar vóór 1 mei een inhoudelijk en financieel jaarverslag ingediend te zijn.

Naam	MGR Sociaal domein Limburg – Noord
Vestigingsplaats	Venray
Betrokkenen	Alle 14 Noord- en midden Limburgse gemeenten
Doel	Regionale samenwerking op het gebied van de taken beschermd wonen (BW), maatschappelijke opvang (MO) en bemoeizorg en preventie (B&P)(onderdeel WMO 2015), gebaseerd op de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) die in juni 2020 door de VNG is vastgesteld. De taken die bij het samenwerkingsverband de MGR zijn belegd: • Contractmanagement • Inkoop • Monitoring • Financieel beheer • Coördinatie van de toegang • Regie op het beleidsproces
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	De gemeente Roermond neemt deel aan module 2 binnen de MGR. Tot nu toe ontving de centrumgemeente Venlo als centrumgemeente de middelen. Vanaf 2023 ontvangt iedere gemeente in principe een rijksbijdrage bescherm wonen, op basis van een 10-jarig ingroeipad. Dit is nog afhankelijk van landelijke besluitvorming. Uitgangspunt is dat elke gemeente de rijksbijdrage voor BW, MO en B&P en de eigen bijdragen van beschermd wonen aan de MGR afstaat, voor de regionale zorgkosten en regionale taken. De verdeling van het saldo (resultaat) wordt bepaald aan de hand van een verdeelsleutel gebaseerd op een combinatie van indicatoren die beogen een realistisch beeld te geven van de zorgvraag in de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen	Omdat er geen reserves, voorzieningen, langlopende leningen en vaste activa zijn, is er geen meerjarige balans opgenomen. De balans van de MGR bestaat slechts uit vlottende activa en vlottende passiva.
Vreemd vermogen	Omdat er geen reserves, voorzieningen, langlopende leningen en vaste activa zijn, is er geen meerjarige balans opgenomen. De balans van de MGR bestaat slechts uit vlottende activa en vlottende passiva.
Ontwikkelingen	De begroting is gebaseerd op een stabiele organisatie waarbij structurele kosten gedekt worden uit de (structurele) bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. In de meerjarenbegroting wordt niet geanticipeerd op ontwikkelingen waarvan de besluitvorming nog niet is afgerond. Daarbij wordt ernaar gestreefd dat een deel van het budget van de MGR flexibel inzetbaar is zodat kan worden ingespeeld op vragen aan de MGR.
Programma begroting	Programma 6.0 Sociaal Domein
Bijdrage aan het programma	Waarborging van continuïteit van voorzieningen voor BW, MO en B&P voor inwoners met complexe problematiek en waarborging van de regionale aanpak van de doelgroep als bedoeld in de regiovisie.
Risicobeheer	Risicomanagement is een onderdeel van de P&C cyclus van de MGR en opgenomen in de meerjarenbegroting. De MGR mag voorlopig geen enkele reserve hebben om risico's af te dekken. De begroting bevat wel een post onvoorzien om financiële tegenvallers te compenseren (€ 50.000). Het algemeen bestuur beslist over de benutting van deze post. De begroting is taakstellend. Dreigen er overschrijdingen dan zoeken we in eerste instantie naar een oplossing binnen de begroting. Het rekeningsaldo van de MGR wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten. Wanneer er sprake is van een overschot, dan wordt dat terugbetaald aan de gemeenten. Bij een tekort moeten de deelnemende gemeenten dit bijpassen. Zoals hiervoor aangegeven wordt het rekeningsaldo van de MGR verrekend met de deelnemende gemeenten. De MGR zelf heeft geen weerstandsvermogen. Ervan uitgaande dat de risico's met een factor 2,0 op een eventueel weerstandsvermogen zouden moeten drukken, dan kan het benodigd weerstandsvermogen € 460.000 bedragen. Gemeenten krijgen het advies om te kijken hoe zij dit verwerken in hun eigen weerstandsvermogen. Dit zou kunnen naar rato van het inwoneraantal. Voor de gemeente Roermond is dit een onderdeel van de risicoanalyse.

Naam	Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML)
Vestigingsplaats	Venlo (centrumgemeente)
Betrokkenen	Noord- en midden Limburgse gemeenten, Waterschap, Provincie Limburg en Enexis.
Doel	Regionale samenwerking op het gebied van de duurzaamheidstaken in relatie tot de realisatie van de klimaatdoelen.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is vertegenwoordigd via een lid van het college. Het betreft een lichte WGR-regeling, bevoegdheden worden niet overgedragen.
Financieel belang	De gemeente Roermond is deelnemer aan de regeling.
Eigen vermogen	Het betreft een lichte WGR-regeling (centrumgemeenteregeling). Financiering van de regeling vindt plaats vanuit bijdragen van de deelnemers en rijksregeling(en).
Vreemd vermogen	Financiering van de regeling vindt plaats vanuit bijdragen van de deelnemers en rijksregeling(en). De gemeentelijke financiering wordt de komende jaren gedekt door gebruik te maken van de rijksregeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE). De gemeentelijke bijdrage is derhalve begrotingstechnisch neutraal.
Ontwikkelingen	De begroting is gebaseerd op een stabiele organisatie waarbij structurele kosten gedekt worden uit de structurele bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten (vanuit de CDOKE-regeling) en de provincie.
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu.
Bijdrage aan het programma	Voor de jaren 2024 en 2025 € 2,60 per inwoner.
Risicobeheer	Jaarlijks betrekken we deelnemers bij de conceptbegroting. Verantwoording richting deelnemers vindt plaats door de centrumgemeente (Venlo).

Vennootschappen en coöperaties

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag (statutair)
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De drijfveer van de BNG Bank is maximale maatschappelijk impact en niet het behalen van zoveel mogelijk winst. De missie van BNG Bank is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: • het verstrekken van kredieten tegen aantrekkelijke voorwaarden; • het adequaat verrichten van betalingsverkeer; • het als strategische partner meedenken over maatschappelijke vraagstukken en daarvoor oplossingen aandragen.
Bestuurlijk belang	De wethouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Roermond in de algemene vergadering van aandeelhouders en is als zodanig stemgerechtigd. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen.
Financieel belang	De BNG Bank is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Roermond bezit 34.749 aandelen van € 2,50 nominaal per stuk. Het dividend over 2023 bedraagt € 2,16 per aandeel, hetgeen overeenkomt met een bruto dividend van € 75.057,84. Na aftrek van de verschuldigde dividendbelasting resteert een netto dividend over het kalenderjaar 2023 van € 63.799,16.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 4,615 miljoen 31 december 2023 € 4.721 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 107.459 miljoen 31 december 2023 € 110.819 miljoen
Ontwikkelingen	Eind 2023 sloot de BNG de eerste drie-jaarsperiode van *Ons Kompas Naar Impact* af met waardevolle resultaten voor de drie strategische speerpunten: • vergroten waarde voor de klant • excellente bedrijfsvoering • versterken organisatie In 2024 is de BNG gestart met een herijkte strategie voor de periode 2024-2026, waarbij de ambitie als volgt is vastgesteld: *''Wij zijn de belangrijkste financier voor het publieke domein om Nederland socialer en duurzamer te maken.''*
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de ínwoner.
Risicobeheer	De bank heeft de hoogste externe kredietratings (Moody's: Aaa, Fitch Ratings: AAA, S&P Global: AAA). Dankzij deze hoge kredietwaardig-heid heeft de bank een sterke inkooppositie op de internationale geld- en kapitaalmarkt. De Common Equity Tier 1-ratio en Tier 1-ratio be-dragen per einde 2023 43% (2022 35%) respectievelijk 46% (2022 37%).

Naam	WML (N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is een niet beursgenoteerde N.V. De aandeelhouders zijn de Provincie Limburg alsmede alle Limburgse gemeenten.
Doel	De kerntaak van WML is het 24/7 produceren en leveren van betrouwbaar, veilig drinkwater van hoge kwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Limburg. Drinkwater dient nu en in de toekomst toegankelijk te blijven voor iedereen, zodat daarmee bijgedragen wordt aan de volksgezondheid, het welzijn én de brede welvaart van alle Limburgers. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt de bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen, die 5 leden telt.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 4,2% van de aandelen in WML (21 van de 500 geplaatste en volgestorte aandelen à € 4.538 nominaal). Voor WML is in het overzicht algemene dekkingsmiddelen geen bedrag als ontvangen dividend begroot, omdat WML conform haar statuten het resultaat jaarlijks toevoegt aan haar algemene reserve. Het resultaat 2023 na belasting bedroeg € 4,6 miljoen. Het verwachte resultaat 2025 zal naar verwachting € 13,2 miljoen (2024: € 10,2 miljoen) bedragen.
Eigen vermogen	1 januari 2025 € 216,3 miljoen (prognose) 31 december 2025 € 229,6 miljoen (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2025 € 386,8 miljoen (prognose) 31 december 2025 € 392,9 miljoen (prognose)
Ontwikkelingen	Het streven van WML is en blijft om voor de komende planjaren én daarna een acceptabele en consistente tariefstructuur te bewerkstelligen, gebaseerd op een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten. De vervanging van het waterleidingnet, de verdroging van Nederland, de klimaattransitie en de vervuiling van het oppervlaktewater vereisen de komende jaren forse investeringen om een betrouwbare en veilige drinkwatervoorziening te waarborgen. WML heeft daartoe in 2021 haar financieel beleid herijkt om de financierbaarheid veilig te stellen en haar financiële positie te versterken. De focus is hierdoor verschoven van solvabiliteit naar een leverage ratio van 7,0 in 2025 met voldoende ruimte voor de noodzakelijke investeringen (planperiode 2024-2028 gemiddeld € 50 miljoen). WML verwacht in de komende jaren te kunnen volstaan met een jaarlijkse inflatiecorrectie op het tarief.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	De drinkwatervoorziening in Limburg moet ook in de toekomst betrouwbaar, gezond en van een hoge kwaliteit blijven. Bescherming bij de bron is daarvoor noodzakelijk.
Risicobeheer	WML kent een aantal financiële risico's die voortvloeien uit haar normale bedrijfsuitoefening. Het beleid van WML is erop gericht de negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden uit de financiële risico's te verlichten. Risicomanagement is onderdeel van de reguliere P&C cyclus. Tweemaal per jaar rapporteren ze over risico's en het bestaan en de werking van beheersmaatregelen. WML streeft naar een solvabiliteit van 30%. In de toekomst stuurt WML meer op de leverage ratio dan op de solvabiliteit. Eind 2023 bedroeg deze ratio 7,2. Ze streven naar een leverage ratio van onder de 7,0 in 2025 (prognose eind 2025 bedraagt 6,3).

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	Aandeelhoudende gemeenten: Echt-Susteren (725 aandelen), Leudal (799 aandelen), Maasgouw (533 aandelen), Roerdalen (463 aandelen), Roermond (1.180 aandelen).
Doel	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML) draagt bij aan de economische ontwikkeling van Midden-Limburg en streeft daarbij naar een verbetering van de leefbaarheid. De toegevoegde waarde van OML zit in het creëren van een goed huisvestigingsklimaat voor bedrijven en hun omgeving. Een aantrekkelijke regio voor bestaande én nieuwe bedrijven en dat bedrijven die zich in onze regio willen vestigen de juiste huisvesting op de juiste plek vinden.
Bestuurlijk belang	OML is een besloten vennootschap. De gemeente is op basis van het aandelenbezit vertegenwoordigd via de algemene vergadering van aandeelhouders. De raad van Commissarissen bestaat uit een drietal door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemde leden.
Financieel belang	Het aandeel van de gemeente Roermond in het geplaatste en gestorte kapitaal bedraagt 31,9%, dit is nominaal € 531.000 (1.180 aandelen van € 450).
Eigen vermogen	1 januari 2023: € 24,7 miljoen 31 december 2023: € 26,2 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 5,9 miljoen 31 december 2023 € 4,3 miljoen
Ontwikkelingen	In 2022 is het ondernemingsplan van OML voor de periode tot en met 2026 vastgesteld met daarin de vier kerntaken: locatie en gebiedsontwikkeling, acquisitie en sales, ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en advisering bij ruimtelijke economische vraagstukken.
Programma begroting	Programma 3 Economie
Bijdrage aan het programma	Voor de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen vervult OML de één-loketfunctie en voert zij economische opdrachten uit in opdracht van de gemeente Roermond. De vestiging van nieuwe bedrijven creëert meer werkgelegenheid in de regio.
Risicobeheer	De ontwikkelingen in de commerciële vastgoedsector beïnvloeden de exploitatie van OML. Door de sterk aantrekkende verkoopcijfers is de totale borgtocht van de aandeelhoudende gemeenten aan de Rabobank naar € 2 miljoen. Daarmee staat Roermond nog garant voor € 637.838.

Naam	Enexis Holding N.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Betrokkenen	Enexis Holding N.V. is een niet beursgenoteerde N.V. De aandeelhouders bestaan uit vijf provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).
Doel	In 2022 is de nieuwe strategie van de vennootschap vastgesteld. Enexis brengt mensen steeds meer duurzame energie door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie-infrastructuur. Op deze wijze houdt Enexis de energietransitie haalbaar en betaalbaar. Haar doelen zijn als volgt: • Wij sturen aan op maatschappelijk optimale energiekeuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe; • Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie door een veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten; • Klanten weten wat ze aan ons hebben, door een transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening. De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en onze samenleving.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in Enexis Holding N.V. Voor het totaal van de ondernemingen die aan Enexis gelieerd zijn, is in het overzicht algemene dekkingsmiddelen vanaf 2025 jaarlijks € 108.000 begroot. Het resultaat 2023 na belasting bedroeg € 72 miljoen en de pay-out ratio bedraagt 50% voor het jaarlijks dividend (€ 36 miljoen). De komende jaren zal het dividend naar verwachting circa € 50 miljoen bedragen.
Eigen vermogen	1 januari 2025 € 5.370 miljoen (prognose) 31 december 2025 € 5.420 miljoen (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2025 € 5.340 miljoen (prognose) 31 december 2025 € 5.500 miljoen (prognose)
Ontwikkelingen	De Nederlandse klimaatdoelstellingen en de bijbehorende energietransitie zijn uitdagend. Enexis zet alles op alles zet om de energietransitie maximaal te faciliteren. Al wordt het steeds duidelijker dat de wereld sneller verandert dan ons elektriciteitsnet aankan. Het uitbreiden van de capaciteit in de elektriciteitsnetten heeft topprioriteit. Klanten hebben steeds meer behoefte aan elektriciteit en willen duurzaam opgewekte energie terug leveren. Het aantal aanvragen voor nieuwe aansluitingen groeit sneller dan Enexis op tijd kan realiseren. Enexis verwacht dat de lange wachttijden de komende tijd structureel wordt. Daarbij blijft de schaarste van technisch personeel een knelpunt om het werk gerealiseerd te krijgen. Dit heeft bij Enexis de volle aandacht. Door een verschuiving van centrale energieproductie naar lokale duurzame energieopwekking (door de uitvoering van de regionale energietransitie) groeit naar verwachting de netcapaciteit in twee jaar net zoveel als in de afgelopen 30 jaar. Het beheren en investeren in de energienetwerken en het borgen van dit publieke belang is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In dat kader zijn de netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin in 2023 met de Nederlandse Staat een ‘afsprakenkader kapitaalbehoefte regionale netwerkbedrijven’ overeengekomen. Hierin is het proces, zijn de kaders en de eisen, vastgelegd voor een verzoek aan de Staat om toe te treden als aandeelhouder van een van de netwerkbedrijven. Op deze wijze kan vanuit vertrouwen gewerkt worden aan het realiseren van de energietransitie. Met Enpuls (organisatie binnen Enexis ingericht op conceptontwikkeling voor het versnellen van de energietransitie) wordt onder meer samengewerkt op het gebied van sociale innovatie en sociale inclusie in de energietransitie.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.

Naam	Enexis Holding N.V.
Risicobeheer	Enexis is financieel gezond. Enexis streeft naar een minimaal A creditrating profiel (A/A2 met stable outlook). Mocht de rating in de toekomst hieronder komen, dan heeft Enexis het recht om de converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 500 miljoen om te zetten in aandelenkapitaal. Dit heeft een positief effect op de rating. Mochten Enexis de converteerbare hybride aandeelhouderslening in de toekomst omzetten in aandelenkapitaal, dan kunnen de jaarlijkse dividendinkomsten voor onze gemeente dalen. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist. Enexis heeft eind 2023 een solvabiliteit van 50,9%. Door het aantrekken van de additionele financieringen en de uitvoering van de noodzakelijke investeringen, neem dit percentage naar verwachting af, maar ruim boven het wettelijk minimum blijven.

Naam	CSV Amsterdam B.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Betrokkenen	De aandeelhouders zijn vijf provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).
Doel	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: • Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON); • Namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. (’Waterland’); • Het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening naar aanleiding van verkoop Attero is gestort.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen van CSV Amsterdam B.V. Over 2025 verwachten we een resultaat, na belastingen, van +/- € 60.000.
Eigen vermogen	1 januari 2025 € 284.000 (prognose) 31 december 2025 € 0
Vreemd vermogen	1 januari 2025 € 150.000 (prognose) 31 december 2025 € 0
Ontwikkelingen	De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. In 2020 is een schikking tussen de desbetreffende partijen getroffen over de afwikkeling. In deze schikking is tevens geregeld dat de vennootschap de bezwaarprocedure van Attero, met betrekking tot de naheffingsaanslag afvalstoffenheffing, voorlopig tegen de Belastingdienst zal voortzetten. Afhankelijk van de kans van slagen van een gerechtelijke procedure zal de procedure al dan niet worden voortgezet. Na (eventuele voortijdige) beëindiging van deze procedure kan het bestuur een voorstel besluit aan de aandeelhouders voor vereffening en definitieve ontbinding van de vennootschap voorleggen. Het doel is de vennootschap daarna zo spoedig mogelijk te ontbinden en het resterende kapitaal uit te keren aan de aandeelhouders. De vennootschap heeft in 2024 de aandeelhouders verzocht om een kapitaalstorting van € 250.000. Dit bedrag is gedekt uit de uitkering als gevolg van de opheffing van Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. in 2024.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	N.v.t. (het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent)
Risicobeheer	Het financiële risico is beperkt tot het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap en de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), artikel 2:81 BW.

Naam	Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht-Aachen Airport.
Betrokkenen	De gemeenten in de provincie Limburg.
Doel	Bodemzorg Limburg streeft ernaar om de gesloten stortplaatsen een nuttige en verantwoorde bestemming te geven.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is aandeelhouder van Bodemzorg Limburg. De wethouder met Milieu en Afval in de portefeuille neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 1.260 aandelen à € 0,45 nominaal. Dit is circa 2,2% van het geplaatste aandelenkapitaal.
Eigen vermogen	1 januari 2025 € 9,4 miljoen 31 december 2025 € 9,9 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2025 € 33,1 miljoen 31 december 2025 € 33,8 miljoen
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg initieert gesprekken met gemeenten, waaronder Roermond, voor de overname van gesloten stortplaatsen. Daarnaast is Bodemzorg Limburg B.V. gestart zonneparken te exploiteren op enkele gesloten stortplaatsen.
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Bijdrage aan het programma	Bodemzorg Limburg is namens de Limburgse gemeenten verantwoordelijk voor het duurzaam beheer van een aantal voormalige regionale stortplaatsen. Deze stortplaatsen moeten eeuwigdurend beheerd en gecontroleerd worden zodat er geen nadelige effecten voor mens en milieu ontstaan. Beheer wordt in samenspraak gedaan met gemeenten en voor zover mogelijk met lokale partijen/initiatieven.
Risicobeheer	Gesloten stortplaatsen vormen een potentieel risico voor bodemverontreiniging. Naast een milieuhygiënisch risico leidt een nieuwe bodemverontreiniging ook tot een financieel risico. Dit risico wordt beheerst door milieuhygiënische maatregelen te nemen zoals boven- en onder-afdichtingen bij de meest milieugevaarlijke stortplaatsen. Daarnaast vindt monitoring van het grondwater en beheer plaats. Mochten zich substantiële financiële kostenposten voordoen, zoals het tegengaan van een onverwachte verspreiding van verontreiniging, reparatie van de bovenafdichting of herstel van niet functionerende voorzieningen, dan is hiervoor in de totale nazorgvoorziening van Bodemzorg Limburg een risicobedrag gereserveerd. Het vermogen van Bodemzorg Limburg om de stortplaatsen te beheren is in het verleden opgebouwd door de inzameling van afval in opdracht van alle Limburgse gemeenten. Alle directe en indirecte kosten moeten in principe betaald worden uit het rendement van het opgebouwde vermogen, aangevuld met eventuele inkomsten van de stortlocaties (pacht/huur/ energiewinning). Het vermogen is voor een deel belegd in aandelen conform de Wet FIDo (Financiële investeringen door decentrale overheden). Het risico bestaat dat de jaarlijkse opbrengsten lager zijn dan de jaarlijkse lasten. Ongeveer 10 jaar geleden is besloten dat elke gemeente, voor een periode van 10 jaar, een jaarlijkse extra bijdrage van €0,25 per inwoner stort. Deze bijdrage is nu ten einde. De accountant voert de financiële controle uit en de uitkomsten rapporteren ze aan de raad van commissarissen. Vervolgens wordt jaarlijks een rapport opgesteld en voorgelegd aan de aandeelhouderscommissie, waarna ook de afzonderlijke gemeenten op de financiële ontwikkelingen toezien. In 2024/2025 worden er nog ongeveer acht voormalige stortplaatsen door gemeenten overgedragen aan Bodemzorg Limburg. Mogelijk dragen we ook de stortplaatsen Spik te Asenray over. Daarnaast exploiteert Bodemzorg Limburg zonneparken op enkele gesloten stortplaatsen. Deze hebben naar verwachting ook een positief effect op de winst over 2025.

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Haelen
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten (met uitzondering van Mook en Middelaar).
Doel	Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is de vereniging van Limburgse gemeenten die ervoor zorgt dat ingezameld huishoudelijk afval zo efficiënt en zo verantwoord mogelijk wordt verwerkt. Dat doet zij bijvoorbeeld via contractaanbesteding voor grote afvalstromen, zoals PMD, GFT en restafval. ASL heeft daarbij grote ambities met als kern: circulair, samen en grensverleggend. ASL vormt de overkoepelende schakel in de Limburgse keten van afval tot grondstof.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de vereniging vertegenwoordigd door een lid van het college. Het algemeen bestuur van ASL bestaat uit zeven leden. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden.
Financieel belang	In programma 7 van deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. De contributie bedraagt € 0,30 per inwoner. Voor Roermond betekent dit voor 2024 een contributiebedrag van € 18.224,70. Begroting 2025 van ASL is er nog niet, maar er kan uitgegaan worden van een gelijkblijvende contributie voor 2025. RD Maasland te Haelen treedt op als centrumorganisatie voor het programma management van ASL.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 199.760 31 december 2023 € 235.263
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 0 31 december 2023 € 0
Ontwikkelingen	Gemeenten ondersteunen op de weg naar een circulaire economie, waarbij het niveau van afvalscheiding en -recycling wordt verhoogd en de hoeveelheid restafval wordt teruggedrongen. Intussen is een Rijksbreed programma 'Nederland circulair in 2050' opgesteld.
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Bijdrage aan het programma	Door het beperken van de hoeveelheid (rest)afval en zoveel mogelijk afval gescheiden aan te bieden. Het gescheiden afval kan veelal als secundaire grondstof verwerkt worden. Daarnaast wordt de circulaire gedachte ook meegenomen in aanbestedingen.
Risicobeheer	Extra kosten kunnen bij ASL optreden, als juridische kwesties gaan spelen en externe advisering nodig is. Hier maken ze met de gemeenten afspraken over.

Naam	Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
Vestigingsplaats	Echt-Susteren
Betrokkenen	Entiteiten die zich kwalificeren als aanbestedende dienst, aankoopcentrale of speciale-sectorbedrijf conform de Aanbestedingswet AW 2012, laatst gewijzigd 2016.
Doel	Het verkrijgen van gunstige prijzen en leveringsvoorwaarden en het verlenen van (advies)diensten aan haar leden, alsmede het voor eigen rekening en risico aangaan van raamovereenkomsten ten behoeve van al haar deelnemers, en al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de coöperatie en het Dagelijks Bestuur (DB) vertegenwoordigd door een lid van het college.
Financieel belang	Roermond is in 2017 toegetreden als lid tot Inkoopcentrum Zuid. De jaarlijkse contributie bedraagt € 7.500.
Eigen vermogen	31 december 2022 € 381.575 31 december 2023 € 570.595
Vreemd vermogen	31 december 2022 € 138.459 31 december 2023 € 71.125
Ontwikkelingen	Effectief en efficiënt inkopen is voor elke organisatie van belang. Publieke instellingen hebben zich daarbij ook nog te houden aan specifieke wet- en regelgeving. In haar visie “Inkoopsamenwerking 2.0”, geeft het ICZ aan dat de Inkoopsamenwerking gaat over het slimmer (samen) inkopen. Met als doel de juiste inkoopwerkzaamheden te (laten) verrichten op de juiste manier, met de meest efficiënte middelen. In 2024 vindt onderzoek plaats met als titel “Kansen met inkoopsamenwerking Inkoopcentrum Zuid”. De uitkomst van dit onderzoek moet in 2025 worden geïmplementeerd.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	Ontwikkeling en ondersteuning aan de bedrijfsvoering van Roermond. Onder andere door inkooptrainingen, kennisnetwerk, inkoopbegeleiding en uitvoering van het klachtenmeldpunt (in het kader van de wet- en regelgeving).
Risicobeheer	Het risico is beperkt tot de jaarlijkse contributie aan de coöperatie.

Naam	Coöperatieve vereniging Dimpact
Vestigingsplaats	Enschede
Betrokkenen	Alle deelnemende gemeenten die lid zijn van de coöperatieve vereniging.
Doel	Dimpact is een coöperatieve vereniging van, voor en door gemeenten. De focus en ambities van de vereniging liggen op het gebied van samen oplossingen initiëren en realiseren voor de publieke dienstverlening van morgen. We doen dit inmiddels met 40 andere gemeentes die samen ongeveer 3 miljoen inwoners vertegenwoordigen. Als Roermond nemen we diverse (software)oplossingen af, zoals een zaaksysteem, website/digitaal loket en burgerzakenmodules. Ook de dienstverlening nemen we af bij Dimpact, zoals hosting, beheer en ondersteuning vanuit het regiebureau. Daarnaast participeren zelf als lid in deze vereniging voor continue doorontwikkeling en verbetering. In een wereld waarin technologische, juridische en maatschappelijke innovaties elkaar steeds sneller opvolgen, staan gemeenten voor een grote opgave. De digitale innovatie van dienstverlening aan inwoners en bedrijven moet versneld worden, en dat kunnen ze niet alleen. Gelukkig hoeft dat ook niet. 40 gemeenten werken samen, co-creëren en leren van elkaar binnen de onafhankelijke coöperatie Dimpact. Zo kunnen onze leden hun dienstverleningsambities waarmaken, altijd met de behoeften van hun inwoners en lokale bedrijven als basis. De gezamenlijke missie: ervoor zorgen dat in alle Nederlandse gemeenten de publieke dienstverlening optimaal voor elkaar is.
Bestuurlijk belang	Dimpact is georganiseerd als Coöperatieve vereniging en bestaat voor en door haar (ruim 35) leden. De governance structuur borgt ambassadeurschap, inspraak en invloed van alle deelnemende gemeenten in de vereniging. In de governance structuur vormt de Algemene Leden Vergadering (ALV) het hoogste orgaan van de coöperatieve vereniging. Deze bestaat uit de portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
Financieel belang	Uitvoering van de tariefmethodiek per 1 januari 2025 waarmee de verenigingskosten afzonderlijk worden gefactureerd op basis van de werkelijke verenigingskosten verdeeld naar rato van de werkelijke inkoopkosten + directe toerekenbare kosten: naar verwachting bedraagt de totale bijdrage aan Dimpact over 2025 € 552.255.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 2.747.313 31 december 2023 € 2.991.464
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 4.138.786 31 december 2023 € 4.586.524
Ontwikkelingen	Coöperatieve vereniging Dimpact beperkt zich niet langer tot het coördineren van de aanschaf en het implementeren van een gezamenlijk zaaksysteem, maar gaat ook een rol spelen op andere gemeentelijke ICT-domeinen. Deze verbreding vormt onderdeel van de nieuwe strategische koers van het samenwerkingsverband.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	Dimpact ondersteunt gemeenten om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven te verbeteren. De informatiesystemen die worden afgenomen via het samenwerkingsverband, faciliteren de gemeenten en haar klanten in het doen van zaken met elkaar. Voorbeelden zijn het digitaal loket, producten- en dienstencatalogus, voortgangsinformatie van lopende zaken en een klantcontact systeem.
Risicobeheer	Middels de ALV kan de gemeente Roermond invloed uitoefenen op de strategie van het samenwerkingsverband. Het financieel risico wordt gedragen door alle participerende gemeenten.

Naam	Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV) (nieuw)
Vestigingsplaats	Lathum
Betrokkenen	Alle deelnemende gemeenten die lid zijn van de coöperatie en de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW)
Doel	SHPV is een coöperatie voor en door gemeenten. Met als doel het stimuleren van vernieuwing in de parkeerketen en het faciliteren van gemeenten bij het digitaliseren van hun parkeerdiensten.
Bestuurlijk belang	Alle gemeenten die lid zijn vormen de algemene ledenvergadering. Deze vergadert twee keer per jaar en benoemt de leden van de RvC.
Financieel belang	De bijdrage aan SHPV bedraagt € 16.800
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 1,3 miljoen 31 december 2023 € 2,2 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 59,1 miljoen 31 december 2023 € 69,3 miljoen
Ontwikkelingen	1. SHPV werkt aan de landelijke toepassing van vrijstellingen en ontheffingen via het NPR. 2. Flexibele parkeermachtiging deelmobiliteit. 3. Landelijke gehandicapten parkeerapp. 4. Vordering parkeerinformatie door politie. 5. Slagboomparkeren. 6. Zero emissie zones; SHPV zorgt dat de locaties en verblijfsrechten van zero emissie zones via het Nationaal Parkeer Register (NPR) kunnen worden vastgelegd en gebruikt en draagt zo bij aan de ontwikkeling van een centraal loket voor zero emissie zones, samen met RDW en het Ministerie van I&W. 7. Progressief parkeertarief. 8. Vergroten gebruik van NPR.
Programma begroting	Programma 5 Goede Leefomgeving
Bijdrage aan het programma	Het programma Goede Leefomgeving (product mobiliteit) zet in op een goede bereikbaarheid van Roermond, waarvan parkeren een wezenlijk onderdeel is. Het SHPV zorgt er onder andere voor dat providers van parkeerapps hun dienst in Roermond kunnen aanbieden. Parkeerapps verhogen het gebruiksgemak bij het parkeren in Roermond.
Risicobeheer	Middels de ALV kan de gemeente Roermond invloed uitoefenen op de strategie van de coöperatie. Het financieel risico is beperkt aangezien het om een coöperatie Uitgesloten van Aansprakelijkheid gaat (UA).

Naam	Groen & Doen Roermond B.V.
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De gemeente Roermond is als enige aandeelhouder en opdrachtgever verantwoordelijk voor de overheid BV Groenonderhoud en reiniging in combinatie met arbeidsmarktdoelgroepen
Doel	Uitgangspunt is om de combinatie te maken tussen groenonderhoud en reiniging met als tweeledig doel het realiseren van de contractafspraken met de opdrachtgever en het bieden van werkgelegenheid aan de doelgroep van de Participatiewet. 1. Het verrichten van activiteiten ten behoeve van het (doen) aanleggen, beheren en onderhouden van de openbare ruimte, in de gemeente Roermond, met name gericht op het groenonderhoud, reiniging en facilitaire dienstverlening; 2. Het bieden van passende werkzaamheden aan in de Wet sociale werkvoorziening en Participatiewet bedoelde personen; 3. Het ontwikkelen, stimuleren en ondersteunen van mensen om een verbeterde positie op de arbeidsmarkt te (kunnen) verkrijgen.
Bestuurlijk belang	De vennootschap wordt bestuurd door een of meerdere bestuurders. Het aantal bestuurders alsmede hun bevoegdheid (dat wil zeggen zijn zij slechts gezamenlijk vertegenwoordigingsbevoegd dan wel individueel) wordt bepaald door de algemene vergadering van aandeelhouder(s) (AVA), zijnde in casu de gemeente. De AVA is bevoegd de bestuurders te benoemen, schorsen en te ontslaan.
Financieel belang	Groen en Doen Roermond BV (businesscase juli 2020) liet vanaf 2022 een integraal en positief financieel beeld zien, mits voldoende maatregelen werden genomen voor de genoemde risico's. Hierbij werd uitgegaan van kwalitatief onderhoud met een hoge sociale opbrengst tegen acceptabele kosten. De afdekking van de exploitatiekosten geschiedt vanuit de budgetten van BOR voor groenonderhoud en reiniging en is opgenomen in programma 7, Volksgezondheid en milieu. Gedurende 2023 bleek dat de uitgaven groter waren dan de inkomsten waardoor een uitdaging is ontstaan in de cashflow. De verwachting is dat dit ook nog in 2025 zal spelen. Daarnaast worden vanuit het BUIG-budget op individuele basis loonkostensubsidies verstrekt aan Westrom en de overheid BV Groen, die op basis van reële loonwaarde gedetacheerd worden dan wel werkzaam zijn bij de overheid BV Groen. Agioreserve: De vennootschap had werkkapitaal nodig om haar activiteiten op te kunnen starten en investeringen te kunnen doen. Voor de financiering van dit startkapitaal is een agioreserve in gestort van € 500.000. De gemeente Roermond heeft dit bedrag als krediet beschikbaar gesteld. Terugbetaling van deze storting aan de gemeente kan gebeuren via de AVA mits de vennootschap aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.
Eigen vermogen	1 januari 2022 € 500.000 31 december 2022 € 283.679
Vreemd vermogen	1 januari 2022 € 1,4 miljoen 31 december 2022 € 1,4 miljoen
Ontwikkelingen	Vanaf 1 januari 2022 is de gemeente Roermond het onderhoud van groen en reiniging zelf gaan organiseren. Uitgangspunt is om de combinatie te maken tussen groenonderhoud en reiniging met als tweeledig doel het realiseren van de contractafspraken met de opdrachtgever en het bieden van werkgelegenheid aan de doelgroep van de Participatiewet. In eerste instantie vooral medewerkers met een SW-indicatie. In Groen en Doen Roermond BV is de volledige uitvoering van de 5 percelen, inclusief alle huidige ± 110 medewerkers, onder aansturing van een de vennootschap gebracht, waarvan de gemeente Roermond enig aandeelhouder is.

Naam	Groen & Doen Roermond B.V.
Ontwikkelingen	Men heeft een ontwikkeltrajecten opgestart om personen net een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt zo veel als mogelijk te ontwikkelen richting vakbekwaamheid. Dit doen ze aan de hand van een 2-jarig opleidingsplan. De instroom van mensen uit deze doelgroep zal nog verder uitgebouwd moeten worden. De begroting 2024 geeft een te verwachten verlies aan van € 6.641, - in 2023 heeft men een verlies geleden van € 534.000, - waarbij de belangrijkste oorzaken waren; hoge kosten inhuur i.v.m. onderbezetting, kosten arbodienst, kosten onderhoud DC's, managementfee en brandstofkosten. Dit betekent dus naar verwachting een beter resultaat, waarmee een positieve vooruitgang lijkt ingezet. De financiële ruimte in combinatie met de uitgaven die groter waren dan de inkomsten zorgden voor een grote uitdaging qua cashflow. Dat zal ook in 2025 wellicht in mindere mate nog aan de orde zijn. Het wagenpark is verouderd en aan vervanging toe, in 2023 is een start gemaakt met vervanging (veelal op basis van lease), dit zal ook in 2025 spelen hetgeen invloed zal hebben op het resultaat.
Programma begroting	Programma 6. Sociaal Domein Programma 7. Volksgezondheid en milieu
Bijdrage aan het programma	De vennootschap is belast met groenonderhoud en reiniging van de openbare ruimte in Roermond. Deze overheid bv levert daarnaast een belangrijke bijdrage aan de participatie en arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. De doelstelling is ook om arbeidsdeelname en doorstroom naar (passend) werk te vergroten.
Risicobeheer	De financiële ruimte in combinatie met de uitgaven die groter waren dan de inkomsten zorgde voor een grote uitdaging qua cashflow. Dit zal naar verwachting ook spelen in 2025. De businesscase (juli 2020) liet vanaf 2022 een integraal en positief financieel beeld zien, mits voldoende maatregelen werden genomen voor de genoemde risico's. De groep SW-ers wordt steeds kleiner, omdat er immers alleen nog uitstroom plaatsvindt. Het vervangen van de uitstromende SW-medewerkers met mensen vanuit de Participatiewet is een logische stap en dit is ook het streven. Vanwege een krappe arbeidsmarkt is personeel in het groenonderhoud lastig te vinden. Dit is enerzijds een kans voor de doelgroep anderzijds is er een risico dat personeel ook binnen de doelgroep van de Participatiewet moeilijk gevonden kan worden. Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het groenbedrijf en de gemeente zullen we ervoor moeten zorgen dat er voldoende instroom is vanuit de Participatiewet. Ondernemersrisico Overheidsvennootschap Bij elke onderneming is sprake van een ondernemersrisico. Doordat de gemeente Roermond enig aandeelhouder is en tevens opdrachtgever voor alle opdrachten van de overheidsvennootschap is dit risico voor de vennootschap minimaal. De begroting is realistisch opgesteld en biedt voldoende ruimte om de overheidsvennootschap succesvol op te zetten met een meerjarig positief exploitatieresultaat. Als enig aandeelhouder lopen we als gemeente het volledige risico. Eventuele negatieve bedrijfsresultaten zullen (in de opstartfase) door de gemeente betaald moeten worden, temeer gezien de BV in beginsel nog geen reserves heeft. Doordat we echter zowel aandeelhouder als opdrachtgever zijn hebben we de regie en kunnen we zorgdragen voor voldoende opdrachten en omzet bij de vennootschap.

Stichtingen en verenigingen

Naam	Stichting Keyport
Vestigingsplaats	Weert
Betrokkenen	Keyport is de samenwerking tussen bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen (triple helix). Deelnemende overheden zijn: Weert, Nederweert, Cranendonck, Leudal, Roerdalen, Roermond en Maasgouw.
Doel	Keyport versterkt de economische groei, door het aanjagen van innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt.
Bestuurlijk belang	Roermond heeft zitting in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van Keyport
Financieel belang	De bijdrage aan Keyport bedraagt in 2024 €2,47 per inwoner, per deelnemende gemeente.
Eigen vermogen	1 januari 2022 € 95.009 31 december 2022 € 16.210
Vreemd vermogen	1 januari 2022 € 1.303.328 31 december 2022 € 1.247.494
Ontwikkelingen	Het vreemd vermogen is voornamelijk opgebouwd met subsidies. Keyport is met/via SML in gesprek over aansluiting bij de Regio Deal in Midden-Limburg.
Programma begroting	Programma 3 Economie
Bijdrage aan het programma	Het Programma Economie zet in op duurzame versterking van de economische structuur en het economisch functioneren van de stad. Onderdeel daarvan is het investeren in een vestigings- en ondernemersklimaat dat concurrerend is ten opzichte van andere (economische) steden en regio's. Keyport doet dit door het aanjagen van innovatie, duurzaamheid, ondernemerschap en arbeidsmarkt. Hierdoor stellen ze ondernemers en organisaties in staat om optimaal te ondernemen. Ook bieden ze werkgelegenheid aan de inwoners van Roermond, wat zorgt voor welvaart en (maatschappelijke) participatie.
Risicobeheer	De continuïteit van Keyport is afhankelijk van de jaarlijkse bijdragen van de participerende gemeenten. Stichting Keyport verleent subsidies aan projecten waarbij derden de grootste investeringen doen. Keyport investeert niet risicodragend.

Naam	Vereniging van eigenaren (Vve) Parkeergarage Stationspark
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De Vve is een vereniging, tussen twee partijen. De gemeente Roermond neemt voor 64% deel en WP Immobilien NL Gmbh & Co KG neemt voor 36% deel.
Doel	Overige belangenbehartiging – Vereniging van eigenaars
Bestuurlijk belang	De Gemeente Roermond heeft voor 64% zitting in het Bestuur van de Vve.
Financieel belang	De bijdrage aan de Vve bedraagt in 2024 € 66.640.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 126.939 (aandeel Roermond € 81.240) 31 december 2023 € 149.855 (aandeel Roermond € 95.906)
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 41.691 31 december 2023 € 6.098
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.
Programma begroting	Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Bijdrage aan het programma	Het programma Goede Leefomgeving (product mobiliteit) zet in op een goede bereikbaarheid van Roermond, waarvan parkeren een wezenlijk onderdeel is. De Vereniging van Eigenaren is opgericht om parkeergarage Stationspark goed en deugdelijk te onderhouden. Wij als gemeente participeren hiervoor 64% in. De vereniging van Eigenaren verzorgt met name het dagelijks- en planmatig (groot) onderhoud aan deze parkeergarage.
Risicobeheer	De twee leden van de Vve zijn ieder voor hun belang risicodrager. Voor de gemeente Roermond bedraagt dit deel 64%. Door het tijdig uitvoeren en juist plannen van groot onderhoud beperken we de risico's zoveel mogelijk.

Naam	Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	Samen met vertegenwoordigers van de provincie en de sectoren Landbouw, Beheer, Recreatie en Toerisme en Bosbouw participeren de gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond in de stichting Ons WCL.
Doel	De stichting heeft als doel: • Het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan het indieners van deze te subsidiëren projecten. • Het zelfstandig uitvoeren van projecten alsmede het afmaken van lopende WCL-projecten. • Het in standhouden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen en het dagelijks bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	De Roermondse bijdrage voor 2024 wordt begroot op € 39.500.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 381.720 31 december 2021 € 271.405
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 226.774 31 december 2021 € 32.225
Ontwikkelingen	Ons WCL heeft een prominente rol bij de transitie van het Nationaal Park de Meinweg. Deze transitie kan op termijn ook invloed hebben op het buitengebied van Roermond. Daarnaast is Ons WCL actief betrokken bij gebiedsontwikkeling Roermond Oost (GORO).
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Bijdrage aan het programma	Ons WCL ondersteunt trajecten voor het ontwikkelen van het landelijk gebied. Ook ondersteunt Ons WCL de regiogemeenten bij het uitvoeren van projecten.
Risicobeheer	We financieren lopende projecten separaat, waardoor we grote risico's vermijden. De omvang van het eigen vermogen dienen we te monitoren. Dit dient niet ongecontroleerd uit te breiden.

Overige

Naam	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De zeven gemeenten in Midden-Limburg: Weert, Nederweert, Leudal, Roermond, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.
Doel	Het verbeteren van de ruimtelijk-economische kwaliteit en het versterken van het vestigingsklimaat van Midden-Limburg.
Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft een bestuurder afgevaardigd in het netwerkberaad. Per thema bestaan bestuurlijke werkgroepen.
Financieel belang	In deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. Deze bijdrage is gebaseerd op een bedrag van € 1,60 per inwoner voor proces- en organisatiekosten. De gemeente Roermond treedt op als centrumgemeente.
Eigen vermogen	Niet van toepassing
Vreemd vermogen	Niet van toepassing
Ontwikkelingen	In 2021 is, langs drie lijnen van de regionale visie 'Het verbindend hart van Limburg', een regionale investeringsagenda opgesteld. De investeringsagenda biedt een basis om kansen voor de regio te kunnen benutten. De Regio Deal is zo'n kans en daar waar we niet succesvol waren met een aanvraag voor de vierde tranche, is onze aanvraag in de vijfde tranche door het ministerie van BZK gehonoreerd met bijdrage van €20 miljoen. De totale omvang van de Regio Deal is daarmee ruim €40 miljoen. Een belangrijk deel van de aandacht blijft uitgaan naar organisatie en uitvoering van de Regio Deal, waarbij de komende jaren ook de overige/reguliere taken van SML weer meer aandacht krijgen.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	Het versterken van het vestigingsklimaat in Midden-Limburg door samenwerking, op basis van respect voor elkaars belangen. SML treedt hierbij op als regisseur en trekker voor een aantal geprioriteerde thema's. SML is ook een coördinatieplatform, verbinder en aanjager om de informatie-uitwisseling, beleidsafstemming en samenwerking tussen de partijen te faciliteren.
Risicobeheer	Het financieel risico ten behoeve van SML is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten. De Regio Deal kent een eigen regeling, structuur en organisatie waaraan een convenant tussen diverse departementen, de Provincie Limburg en de zeven Midden-Limburgse gemeenten ten grondslag ligt. Ook tussen de partijen onderling worden overeenkomsten gesloten waarbij ook risicobeheer onderwerp van regeling is. In financiële zin staat de gemeente Roermond in de deal met een omvang van ruim €40 miljoen garant voor een bedrag van € 2,5 miljoen. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd.

Naam	Samenwerkingsverband Waterpanel Noord (WPN)
Vestigingsplaats	Administratiekantoor/ Financiële administratie door gemeente Venlo
Betrokkenen	De convenantpartners zijn de 15 noordelijke gemeenten van Limburg (Mook- en Middelaar, Bergen, Gennep, Venray, Peel en Maas, Horst aan de Maas, Venlo, Beesel, Roermond, Roerdalen, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Weert en Echt-Susteren), Waterschap Limburg en Waterleiding Maatschappij Limburg. Het convenant legt een samenwerkingsverband vanaf oktober 2023 vast.
Doel	Het WPN is een samenwerkingsverband dat de samenwerking in de waterketen organiseert. Deze samenwerking richt zich op de taken die voortkomen uit de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Het doel van deze samenwerking is: • Het verlagen van de kwetsbaarheid en kosten van het waterketenbeheer. • Het vergroten van de kwaliteit van water. • Het versterken van de klantgerichtheid. Daarnaast vormt dit samenwerkingsverband, de werkregio in het kader van het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie waarin maatregelen worden voorbereid die ervoor gaan zorgen dat Nederland in 2050 water robuust en klimaatbestendig is ingericht.
Bestuurlijk belang	Convenantpartners werken samen vanuit hun eigen publiekrechtelijke bevoegdheden, zorgtaken en (private-) verantwoordelijkheden. Vanuit elke deelnemende partij neemt een bestuurder deel aan de vergaderingen van Waterpanel Noord.
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de samenwerking zit in de begroting op basis van het huidige convenant. Het waterpanel kent een meerjarige programmabegroting met een horizon van vier jaar. Elke jaar wordt het financiële werkkader vastgesteld. Doelstellingen voor de huidige beleidsperiode zijn geconcretiseerd in het waterketenplan dat in 2021 is vastgesteld en loopt tot en met 2025. De (meer jaren) begroting uitgewerkt in jaarschijven die wordt vastgesteld door het Bestuurlijk Waterpanel Noord en in de afzonderlijke organisaties van de convenantpartners. Opgenomen is de vertaling van doelen naar financiën en activiteiten. De programmabegroting geeft het kader waarbinnen het Waterpanel Noord projecten mag behandelen. Gemeentelijke bijdrage is bepaald op basis van de vastgestelde verdeelsleutel. Bijdrage 2025 is bepaald op €90.111,- We bekostigen de gemeentelijke bijdrage voor Waterpanel Noord vanuit de rioolheffing. De onderbouwing van de rioolheffing werken we uit in het Water en Rioleringsplan.
Eigen vermogen	1 januari 2023 € 0 31 december 2023 € 0
Vreemd vermogen	1 januari 2023 € 725.950 31 december 2023 € 1.130.203
Ontwikkelingen	Concrete uitwerkingen zijn voor inwoners te herkennen aan projecten onder de vlag van Waterklaar, zoals het (ver)groene/blauwe van schoolpleinen, het afkoppelen van regenwater en projecten op het gebied van klimaatadaptatie in diverse gemeenten. Ook het inrichten van een regionaal grondwatermeetnet, het uitvoeren van risicodialogen en het coördineren van klimaatstresstesten pakken we in dit samenwerkingsverband op.
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Bijdrage aan het programma	Uitvoering geven aan het Waterketenplan van de regionale samenwerking Waterpanel Noord. Belangrijke speerpunten van Waterpanel Noord voor 2025 zijn: • Waterklaar (private terreinen, schoolpleinen en bedrijventerreinen). • Opstellen bouwstenen omgevingsplan. • Stresstest en risicodialogen (Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie).
Risicobeheer	Het risico blijft beperkt tot de bijdrage die de partners leveren op basis van de kostenraming in de vastgestelde meer jaren (programma-) begroting voor het betreffende jaar, dan wel tussentijdse aanvullingen daarop. Er wordt vastgelegd hoe de kosten (en eventuele baten) tussen de convenantpartners worden verdeeld.

Artikel 15 van het BBV weerspiegelt het toegenomen belang van de informatievraag over verbonden partijen en de risico's die daarmee samenhangen. Op verzoek van de provinciale toezichthouder is daarom in de paragraaf verbonden partijen en participaties onderstaande tabel opgenomen met daarin de verschuldigde bijdragen voor iedere verbonden partij apart.

Opgenomen zijn de bijdragen voor 2025

Naam verbonden partij	Bijdrage 2025
BsGW	€ 1.264.283
RUD Limburg Noord	€ 2,72 per inwoner
VRLN	€ 9.477.000
Omnibuzz	€ 1.098.866
Westrom	€ 581.685
Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord	€ 18.000
Grenspark Maas-Swalm-Nette	€ 7.272
ICT NML	€ 3.757.987
Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)	€ 12.500
MGR Sociaal Domein Limburg – Noord	Elke gemeente staat de rijksbijdrage voor BW, MO en B&P en de eigen bijdragen van beschermd wonen aan de MGR af, t.b.v. van de regionale zorgkosten en regionale taken.
Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML)	€ 2,60 per inwoner
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Niet van toepassing
N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	Niet van toepassing
Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.	Borgtocht bij de BNG € 637.838.
Enexis Holding N.V.	Niet van toepassing
CSV Amsterdam B.V.	Niet van toepassing
Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)	Niet van toepassing
Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)	€ 0,60 per inwoner
Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging	€ 7.500
Coöperatieve vereniging Dimpact	€ 552.255
Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten SHPV	€ 16.800
Groen & Doen Roermond B.V.	€ 500.000
Stichting Keyport	€ 2,47 per inwoner
Vereniging van eigenaren Parkeergarage Stationspark	€ 66.640
Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)	€ 39.500
Samenwerking Midden-Limburg (SML)	€ 1,60 per inwoner
Waterpanel Noord (WPN)	€ 90.111

4.7 Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf Grondbeleid geeft de hoofdlijn van het te voeren grondbeleid en de risico's weer.

7.1 Visie gemeentelijk grondbeleid

Via het grondbeleid bemiddelt de overheid doelgericht op de grondmarkt. Grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht. Het omvat zaken zoals grondaankoop op vrijwillige basis, dan wel via onteigening, vestigen van een voorkeursrecht tot koop, tijdelijk beheer, opstellen van de grondexploitatie, bouwrijp maken, aanleg nutsvoorzieningen, inrichting van de openbare ruimte en kostenverhaal.
Het grondbeleid draagt bij aan:

- De realisering van maatschappelijk gewenste doelstellingen van de gemeente Roermond door het ontwikkelen van ruimtelijke fysieke initiatieven;
- De verbetering van de kwaliteit van de ruimtelijke inrichting;
- Een rechtvaardigere verdeling van kosten en baten, als gevolg van bemiddelingen door de gemeente en/ of particulieren op het terrein van de ruimtelijke inrichting.

In Roermond is middels de Nota Grondbeleid 2021 gekozen voor de vorm van 'faciliterend' grondbeleid. Actualisatie van de Nota Grondbeleid is voorzien in de eerste helft van 2025.

7.2 Faciliterend grondbeleid

In het kader van ons faciliterend grondbeleid, sluiten we grondexploitatieovereenkomsten met marktpartijen die de projecten voor eigen rekening en risico realiseren. In deze overeenkomsten leggen we afspraken vast over exploitatiebijdragen.. Deze bijdragen hebben met name betrekking op de kosten voor ambtelijke werkzaamheden en op bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen.

Kostenverhaal

Als gemeente zijn we verplicht om de kosten van openbare voorzieningen en de ambtelijke inzet voor de voorbereiding van ruimtelijke besluiten op ontwikkelaars van bouwplannen te verhalen.

De regeling van de plankosten (hoofdstuk 13 van de Omgevingsregeling) is voor grote bouwactiviteiten de juridische vertaling van een rekenmodel om de plankosten te berekenen, de zogenaamde plankostenscan. De plankosten berekenen we door per product of activiteit het benodigde aantal werkuren te vermenigvuldigen met het uurtarief van onze medewerkers die we inschakelen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van de te verwachten bijdragen op basis van de gesloten grondexploitatieovereenkomsten gedurende de komende jaren:

(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.
Ambtelijke kosten:	€ 189	€ 178	€ 105	€ 67	€ 177
Bijdragen bovenwijkse voorzieningen:	€ 349	€ 255	€ 296	€ 158	€ 709
Totale bijdrage kostenverhaal:	**€ 538**	**€ 433**	**€ 401**	**€ 225**	**€ 886**

Conform de Nota Grondbeleid storten we de ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen in de Reserve Gebiedsontwikkelingen, claim bovenwijkse voorzieningen. In deze nota zijn de projecten Reconstructie Singelring fase III en de Reconstructie Oranjelaan aangeduid als te realiseren bovenwijkse voorzieningen.

Gronden binnen projecten faciliterend grondbeleid

Binnen projecten waarbij een grondexploitatieovereenkomst is gesloten met een marktpartij, zijn afspraken gemaakt over grondprijs en levering van gemeentegronden.

Deze gronden worden aan de marktpartijen geleverd in de huidige staat. Het bouw- en woonrijp maken vindt plaats door en voor rekening van de marktpartijen.

In de financiële begroting (onderdeel “grondexploitatie en projecten faciliterend grondbeleid 2025”) is een tabel opgenomen die per project inzicht geeft in de gedurende de komende jaren te verwachten grondopbrengsten versus de boekwaarde.

Het gaat om gronden binnen de projecten:
- Jazz City (opbrengsten verwacht in 2025 en 2026);
- Melickerveld (opbrengst verwacht in 2025, 2027 en 2028);
- Peelveldlaan 60 (opbrengst verwacht in 2025);
- Blokker (opbrengst verwacht in 2025);
- Donderberg Venusstraat (opbrengst verwacht in 2025);
- Dr. Crasbornplein (opbrengst verwacht in 2025).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van het te verwachten saldo van de grondverkopen gereed product gedurende de komende jaren. Het saldo bestaat uit het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopprijs.

(bedragen x € 1.000)

Gronden projecten faciliterend grondbeleid:	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.
Saldo	€ 1.385	€ 407	€ 1.290	€ 92	€ 242

Volgens de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2021worden boekwinsten toegevoegd aan de Reserve Gebiedsontwikkelingen. Dit gebeurt wanneer de verkoopprijs van gronden hoger ligt dan de boekwaarde van die gronden. De toevoeging aan de reserve vindt plaats tot de door de raad vastgestelde omvang van de claim risico’s grondexploitaties. Dit beleid zorgt ervoor dat de gemeente Roermond de boekwinsten benut om de risico’s van grondexploitaties te beheren en te minimaliseren.
Is deze minimale omvang bereikt, dan voegen we de boekwinsten toe aan de Algemene Reserve.

7.3 Gemeentelijke grondexploitatie

Er is één gemeentelijke grondexploitatie: Roerdelta fase 2.
Voor het project is op 5 maart 2018 een anterieure grondexploitatieovereenkomst gesloten.
Op basis van die overeenkomst wordt het project voor rekening en risico van de ontwikkelaar gerealiseerd.
Bij Roerdelta Fase 2 is in de basis sprake van een mix van faciliterend en actief grondbeleid.
Dit komt tot uiting in de voorliggende gemeentelijke grondexploitatie:
- Kosten en opbrengsten tijdelijk beheer;
- Onderzoekskosten, ambtelijke inzet en inhuur externe ondersteuning;
- De gemeente dient een boekwaarde plankosten, verwerving en erfpachtvergoedingen goed te maken uit de grondverkoop;
- Naast de grondverkoop ontvangt de gemeente inkomsten uit kostenverhaal, zoals bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen, plankosten en werkzaamheden waarvoor de gemeente de uitvoering op zich neemt. Op basis van deze overwegingen heeft de gemeenteraad op 19 september 2019 besloten om een grondexploitatie voor dit project te openen.

Gelijktijdig met de vaststelling op 4 juli 2024 van het MPG 2024-2028 heeft de gemeenteraad een geactualiseerde grondexploitatieberekening voor dit project vastgesteld.

Project: (bedragen x € 1.000)	Looptijd:	Eindsaldo:	Toelichting:
Roerdelta Fase 2	2019-2029	170	Herontwikkeling van het gebied Roerdelta fase 2, globaal begrensd door de Ster, Voorstad St. Jacob en de jachthaven, tot een hoogwaardige woonwijk met maximaal 400 woningen.

Winstneming
In 2023 is door de commissie BBV een nieuwe notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023)" uitgebracht. Deze notitie bevat onder andere uitgangspunten over de wijze van het vaststellen en berekenen van tussentijdse winstnemingen bij grondexploitaties met een verwacht positief resultaat.. Op basis van deze notitie wordt naar rato van voortgang van de grondexploitatieprojecten tussentijds winst verantwoord. Er geldt een beperking van de tussentijdse winstneming tot uitsluitend de laatste 10 jaar van iedere grondexploitatie. Bovendien bestaat de mogelijkheid om een bestemmingsreserve aan te leggen waarin tussentijdse winstneming kan worden opgenomen. De voortgang van de projecten wordt berekend op naar mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. Hierbij hanteren we de Percentage of Completion (POC) methode. Op basis van deze berekening verwachten we niet eerder winstneming dan bij het afsluiten van de grondexploitatie in 2029. Conform de Nota Grondbeleid voegen we deze winst toe aan de Algemene Reserve.

Verliesnemingen
Op grond van de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2021, treffen we voorzieningen voor exploitaties met een te verwachten tekort, op het moment dat dit verlies onafwendbaar is.

7.4 Financiële risico's en weerstandsvermogen

Voor een actueel beeld en beheersing van de risico's binnen de grondexploitatie, is de gemeenteraad geïnformeerd middels het Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkelingen 2024-2028. Deze is in de raadsvergadering van 4 juli 2024 vastgesteld.

4.8 Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteed aan de beleidsvoornemens met betrekking tot de uitvoering van de wet.
Daarbij richten wij ons op de volgende onderdelen van de Woo:

- Actieve openbaarmaking
- Verbetering van de informatiehuishouding

De noodzakelijke acties die volgen uit andere onderdelen van de Woo (aanpassen werkproces afhandeling informatieverzoeken, invoering digitale aanvraagmogelijkheid informatieverzoek en aanwijzen contactpersoon) zijn al eerder doorgevoerd.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt zeventien verplichte categorieën documenten die bestuursorganen actief openbaar moeten gaan maken (onder andere: regelgeving, organisatiegegevens, subsidies). Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur. Op 25 juni 2024 is een Kamerbrief met daarin de fasering voor de actieve openbaarmaking van de aangemerkte informatiecategorieën verstuurd. Concreet betekent dit dat de informatiecategorie uit de eerste tranche op 1 november 2024 openbaar moeten zijn. De gemeente gaat hier tijdig aan voldoen. Dit betekent dat we organisatiegegevens en bereikbaarheidsgegevens actief publiceren.

De organisatie bereidt op dit moment de technische randvoorwaarden voor die nodig zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die gelden vanaf medio 2025. Zoals andere informatie categorieën als convenanten en adviesrapporten. Ook verkennen we de behoefte en mogelijkheden van een anonimiseringsmogelijkheid en de mogelijkheden van een publicatieplatform binnen de organisatie. Dit zijn technische randvoorwaarden die al gereed kunnen worden gemaakt voordat we overgaan op actieve openbaarmaking.

Informatiehuishouding

Een van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. Feitelijk volgt al uit de archiefwetgeving de verplichting om informatiehuishouding op orde te brengen. Dat doen we door ervoor te zorgen dat de documenten die we ontvangen, vervaardigen of onder ons hebben, in goede, geordende en toegankelijke staat bevinden. De verbetering van de informatiehuishouding is daarom niet nieuw en onderdeel van een voortdurend proces. Jaarlijks worden stappen gezet, ook onder invloed van zaakgericht werken en digitalisering. Met de komst van de Woo wordt de verplichting niet alleen benadrukt, maar ook uitgebreid. Van gemeenten wordt namelijk verwacht dat zij maatregelen nemen om de digitale documenten die zij ontvangen, vervaardigen of anderszins onder zich hebben duurzaam toegankelijk te maken.

In het Programma Informatiesamenleving 2023-2030 (bestaande uit de ambities Digitale dienstverlenging, Digitale stad en Digitale Balans), is de ontwikkeling en invoering van de Woo geprioriteerd en geborgd. Doel is dat we tenminste voldoen aan de fasering die de Woo voorschrijft.

Wettelijke verplichtingen en kaders op gebied van informatiemanagement en digitalisering die de komende jaren op gemeenten afkomen worden continu geanalyseerd en geprioriteerd. Buiten de Woo zijn dat ook bijvoorbeeld de Wet digitale overheid, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en de Archiefwet.

5.

Financiële begroting

5.1

Algemeen

5.1.1 Doelstelling

Met het coalitieakkoord kiezen we voor realistisch begroten. Uitgangspunt is een meerjarenbegroting die structureel en reëel in evenwicht is. Om onze ambities te realiseren, zoeken we binnen de begroting naar juiste en verantwoorde financieringsmogelijkheden. Uiteraard dient de gemeente daarnaast voldoende weerstandscapaciteit te hebben om risico's op te vangen.

5.1.2 Beleidskaders

- Financiële verordening gemeente Roermond 2023;
- Nota investeringen gemeente Roermond 2023;
- Nota reserves en voorzieningen gemeente Roermond 2023;
- Treasury statuut en rentenota gemeente Roermond 2024;
- Nota Grondbeleid gemeente Roermond 2021;

5.1.3 Grondslagen voor de begroting

De begroting is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Waardering van passiva en activa en de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde met uitzondering van de voorziening wethouderpensioenen, die wordt opgenomen tegen de contante waarde.

In de Kadernota 2025 zijn de financiële uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2025 opgenomen:

- De algemene uitkering ramen we op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2024, uitgegeven door het Ministerie van BZK.
- We gaan uit van 2,2% kostenstijging als algemeen inflatiepercentage. Dit percentage is gebaseerd op de CPB/ sector overheid op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2023, index materiele overheidsconsumptie – IMOC.
- Voor de ontwikkeling van de loonkosten gaan we uit van 4,4% conform CPB-Loonvoet sector overheid, op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2024.
- Het gehanteerde rente-omslagpercentage bedraagt 0,75%.
- Een programmabegroting naar de taakveldindeling (conform BBV voorschriften).

5.2

Overzicht baten en lasten en toelichting

5.2.1 Geraamde baten en lasten per programma

Programma:	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning	8.505	-3.332	5.173	11.178	-2.664	8.514	9.990	-2.664	7.326	9.465	-2.664	6.801	8.441	-2.664	5.777
1 Veiligheid	11.684	-1.042	10.642	13.758	-1.214	12.544	13.588	-1.228	12.360	13.464	-1.228	12.236	13.344	-1.228	12.116
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	13.838	-2.244	11.594	14.725	-2.261	12.464	15.520	-2.278	13.242	15.905	-2.278	13.627	16.419	-2.278	14.141
3 Economie	5.238	-2.289	2.949	5.158	-2.496	2.662	5.190	-2.559	2.631	4.703	-2.715	1.988	4.703	-2.715	1.988
4 Onderwijs	11.947	-4.925	7.022	10.616	-3.745	6.871	10.840	-3.545	7.295	9.977	-3.545	6.432	10.484	-3.545	6.939
5 Sport, cultuur en recreatie	22.492	-2.133	20.359	22.091	-2.823	19.268	21.688	-2.648	19.040	21.449	-2.609	18.840	21.418	-2.609	18.809
6 Sociaal Domein	136.012	-52.962	83.050	120.803	-38.370	82.433	114.178	-37.546	76.632	111.572	-36.976	74.596	111.254	-36.936	74.318
7 Volksgezondheid en milieu	19.879	-16.774	3.105	21.071	-18.183	2.888	21.128	-18.226	2.902	20.334	-18.044	2.290	20.551	-18.274	2.277
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	7.190	-2.666	4.524	7.297	-2.173	5.124	9.315	-3.833	5.482	7.370	-2.554	4.816	8.883	-3.933	4.950
Totaal programma's	**236.785**	**-88.367**	**148.418**	**226.697**	**-73.929**	**152.768**	**221.437**	**-74.527**	**146.910**	**214.239**	**-72.613**	**141.626**	**215.497**	**-74.182**	**141.315**
Overzichten:															
Algemene dekkingsmiddelen	1.438	-176.918	-175.480	1.432	-185.940	-184.508	2.045	-180.084	-178.039	2.525	-186.559	-184.034	2.872	-192.419	-189.547
Overhead	33.357	-399	32.958	35.089	-420	34.669	35.021	-420	34.601	34.883	-420	34.463	35.024	-420	34.604
Heffing Vennootschapsbelasting	83	-	83	83	-	83	83	-	83	83	-	83	83	-	83
Onvoorzien	1.348	-	1.348	5	-1	4	3.749	-	3.749	8.658	-	8.658	13.291	-	13.291
Totaal overzichten	**36.226**	**-177.317**	**-141.091**	**36.609**	**-186.361**	**-149.752**	**40.898**	**-180.504**	**-139.606**	**46.149**	**-186.979**	**-140.830**	**51.270**	**-192.839**	**-141.569**
Totaal saldo van baten en lasten	**273.011**	**-265.684**	**7.327**	**263.306**	**-260.290**	**3.016**	**262.335**	**-255.031**	**7.304**	**260.388**	**-259.592**	**796**	**266.767**	**-267.021**	**-254**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	26.592	-34.531	-7.939	4.028	-8.391	-4.363	191	-6.492	-6.301	297	-1.919	-1.622	158	-769	-611
Het geraamde resultaat	**299.603**	**-300.215**	**-612**	**267.334**	**-268.681**	**-1.347**	**262.526**	**-261.523**	**1.003**	**260.685**	**-261.511**	**-826**	**266.925**	**-267.790**	**-865**

5.2.2 Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld:	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning															
0.1 Bestuur	3.092	-143	2.949	3.012	0	3.012	3.013	0	3.013	3.005	0	3.005	3.005	0	3.005
0.2 Burgerzaken	2.524	-979	1.545	2.763	-971	1.792	2.597	-971	1.626	2.597	-971	1.626	2.597	-971	1.626
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	2.889	-2.210	679	5.403	-1.693	3.710	4.380	-1.693	2.687	3.863	-1.693	2.170	2.839	-1.693	1.146
0.4 Overhead	33.357	-399	32.958	35.089	-420	34.669	35.024	-420	34.604	34.883	-420	34.463	35.020	-420	34.600
0.5 Treasury	505	-256	249	269	-261	8	862	-261	601	1.342	-261	1.081	1.544	-261	1.283
0.61 Ozb woningen	525	-10.057	-9.532	649	-10.734	-10.085	661	-11.001	-10.340	661	-11.274	-10.613	661	-11.555	-10.894
0.62 Ozb niet-woningen	329	-7.892	-7.563	429	-8.771	-8.342	436	-8.989	-8.553	436	-9.212	-8.776	436	-9.447	-9.011
0.63 Parkeerbelasting	64	-2.494	-2.430	65	-2.435	-2.370	66	-2.417	-2.351	66	-2.417	-2.351	211	-2.562	-2.351
0.64 Belastingen overig	15	-323	-308	20	-325	-305	20	-325	-305	20	-325	-305	20	-325	-305
0.7 Algem-overig uitkering gemeentefonds	0	-155.896	-155.896	0	-163.414	-163.414	0	-157.091	-157.091	0	-163.070	-163.070	0	-168.269	-168.269
0.8 Overige baten en lasten	1.348	-1	1.347	3	-1	2	3.749	0	3.749	8.658	0	8.658	13.291	0	13.291
0.9 Vennootschapsbelasting (vpb)	83	0	83	83	0	83	83	0	83	83	0	83	83	0	83
0.10 Mutaties reserves	26.592	-34.531	-7.939	4.028	-8.391	-4.363	191	-6.492	-6.301	297	-1.919	-1.622	158	-769	-611
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	613	0	613	1.347	0	1.347	0	-1.003	-1.003	825	0	825	863	0	863
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	**71.936**	**-215.181**	**-143.245**	**53.160**	**-197.416**	**-144.256**	**51.082**	**-190.663**	**-139.581**	**56.736**	**-191.562**	**-134.826**	**60.728**	**-196.272**	**-135.544**
1 Veiligheid															
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.292	0	5.292	6.589	0	6.589	6.679	0	6.679	6.732	0	6.732	6.789	0	6.789
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.392	-1.042	5.350	7.169	-1.214	5.955	6.909	-1.228	5.681	6.732	-1.228	5.504	6.555	-1.228	5.327
Totaal 1 – Veiligheid	**11.684**	**-1.042**	**10.642**	**13.758**	**-1.214**	**12.544**	**13.588**	**-1.228**	**12.360**	**13.464**	**-1.228**	**12.236**	**13.344**	**-1.228**	**12.116**

Taakveld:	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2 Verkeer, vervoer en waterstaat															
2.1 Verkeer en vervoer	11.278	-482	10.796	12.087	-479	11.608	12.928	-479	12.449	13.302	-479	12.823	13.910	-479	13.431
2.2 Parkeren	2.064	-1.288	776	2.119	-1.308	811	2.137	-1.325	812	2.134	-1.325	809	2.040	-1.325	715
2.3 Recreatieve havens	204	-6	198	223	-6	217	223	-6	217	223	-6	217	223	-6	217
2.4 Economische havens en waterwegen	230	-468	-238	232	-468	-236	232	-468	-236	246	-468	-222	246	-468	-222
2.5 Openbaar vervoer	62	0	62	64	0	64	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	**13.838**	**-2.244**	**11.594**	**14.725**	**-2.261**	**12.464**	**15.520**	**-2.278**	**13.242**	**15.905**	**-2.278**	**13.627**	**16.419**	**-2.278**	**14.141**
3 Economie															
3.1 Economische ontwikkeling	1.875	-40	1.835	1.869	-143	1.726	2.150	-143	2.007	2.076	-143	1.933	2.076	-143	1.933
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	230	0	230	210	0	210	210	0	210	210	0	210	209	0	209
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.661	-870	791	1.616	-913	703	1.466	-913	553	1.422	-913	509	1.422	-913	509
3.4 Economische promotie	1.472	-1.379	93	1.463	-1.440	23	1.365	-1.503	-138	996	-1.659	-663	996	-1.659	-663
Totaal 3 – Economie	**5.238**	**-2.289**	**2.949**	**5.158**	**-2.496**	**2.662**	**5.191**	**-2.559**	**2.632**	**4.704**	**-2.715**	**1.989**	**4.703**	**-2.715**	**1.988**
4 - Onderwijs															
4.1 Openbaar basisonderwijs	129	0	129	129	0	129	54	0	54	34	0	34	34	0	34
4.2 Onderwijshuisvesting	3.603	-916	2.687	3.097	-199	2.898	3.627	-199	3.428	4.121	-199	3.922	4.593	-199	4.394
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.215	-4.009	4.206	7.390	-3.546	3.844	7.158	-3.346	3.812	5.821	-3.346	2.475	5.858	-3.346	2.512
Totaal 4 - Onderwijs	**11.947**	**-4.925**	**7.022**	**10.616**	**-3.745**	**6.871**	**10.839**	**-3.545**	**7.294**	**9.976**	**-3.545**	**6.431**	**10.485**	**-3.545**	**6.940**

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld:	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5 Sport, cultuur en recreatie															
5.1 Sportbeleid en activering	2.167	-570	1.597	1.983	-610	1.373	1.926	-558	1.368	1.886	-518	1.368	1.885	-518	1.367
5.2 Sportaccommodaties	5.171	-1.034	4.137	5.374	-1.075	4.299	5.399	-1.030	4.369	5.233	-1.030	4.203	5.069	-1.030	4.039
5.3 Cultuurpresent. -Prod. -Participatie	4.353	0	4.353	4.284	-566	3.718	4.249	-566	3.683	4.233	-566	3.667	4.233	-566	3.667
5.4 Musea	1.749	-211	1.538	1.474	-243	1.231	1.035	-165	870	1.034	-165	869	1.034	-165	869
5.5 Cultureel erfgoed	1.256	0	1.256	995	0	995	1.013	0	1.013	970	0	970	970	0	970
5.6 Media	2.027	-272	1.755	2.070	-284	1.786	2.070	-284	1.786	2.070	-284	1.786	2.070	-284	1.786
5.7 Openbaar groen (openlucht) recreatie	5.769	-46	5.723	5.912	-46	5.866	5.997	-46	5.951	6.022	-46	5.976	6.157	-46	6.111
Totaal 5 - Sport, cultuur en recreatie	**22.492**	**-2.133**	**20.359**	**22.092**	**-2.824**	**19.268**	**21.689**	**-2.649**	**19.040**	**21.448**	**-2.609**	**18.839**	**21.418**	**-2.609**	**18.809**

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld:		Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
(bedragen x € 1.000)		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6	**Sociaal Domein**															
6.6	Maatwerkvoorzieningen (wmo)	3.577	-319	3.258	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.60	Hulpmiddelen en diensten (wmo)	0	0	0	2.625	-172	2.453	2.604	-180	2.424	2.586	-180	2.406	2.520	-180	2.340
6.71a	Huishoudelijke hulp (wmo)	6.361	-534	5.827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71d	Overige maatwerk-arrangementen (wmo)	4.412	-40	4.372	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	2.959	-1.805	1.154	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	5.262	-193	5.069	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulo dagbesteding	1.985	0	1.985	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	940	-75	865	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73a	Pleegzorg	1.458	0	1.458	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	163	0	163	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	5.413	-3.100	2.313	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74a	Jeugd behandeling ggz zonder verblijf	4.699	0	4.699	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/Ita/ggz verblijf	1.333	0	1.333	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing	4.478	-3.600	878	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (wmo)	1.530	-2.185	-655	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81b	Maatschappelijke en vrouwenopvang(wmo)	194	0	194	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	2.046	0	2.046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82b	Jeugdreclassering	211	0	211	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld:	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6 Sociaal Domein															
6.711 Huishoudelijke hulp(wmo0	0	0	0	6.322	-534	5.788	5.558	-534	5.024	5.558	-534	5.024	5.558	-534	5.024
6.712 Begeleiding (wmo)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.713 Dagbesteding (wmo)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.714 Overige maatwerk-arrangementen	0	0	0	3.992	-40	3.952	3.992	-40	3.952	3.992	-40	3.952	3.992	0	3.992
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	0	602	0	602	422	0	422	112	0	112	112	0	112
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	12.422	-1.805	10.617	10.615	0	10.615	10.615	0	10.615	10.615	0	10.615
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	234	0	234	234	0	234	234	0	234	234	0	234
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	6.312	0	6.312	6.311	0	6.311	6.311	0	6.311	6.311	0	6.311
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	53	0	53	53	0	53	53	0	53	53	0	53
6.791 Pgb wmo	0	0	0	129	0	129	113	0	113	113	0	113	113	0	113
6.792 Pgb jeugd	0	0	0	797	0	797	797	0	797	797	0	797	797	0	797
6.811 Beschermd wonen (wmo)	0	0	0	1.293	-2.186	-893	1.295	-2.188	-893	1.377	-2.188	-811	1.377	-2.188	-811
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (wmo)	0	0	0	199	0	199	199	0	199	199	0	199	199	0	199
6.821 Jeugdbescherming	0	0	0	2.099	0	2.099	2.091	0	2.091	2.102	0	2.102	2.112	0	2.112
6.822 Jeugdreclassering	0	0	0	251	0	251	251	0	251	251	0	251	251	0	251
6.91 Coordinatie en beleid wmo	0	0	0	2.137	-433	1.704	2.272	-433	1.839	2.406	-433	1.973	2.539	-433	2.106
6.92 Coordinatie en beleid jeugd	0	0	0	3.321	-193	3.128	716	-1.372	-656	641	-1.372	-731	641	-1.372	-731
Totaal 6 - Sociaal Domein	**136.012**	**-52.962**	**83.050**	**120.803**	**-38.369**	**82.434**	**114.180**	**-37.550**	**76.630**	**111.574**	**-36.976**	**74.598**	**111.257**	**-36.936**	**74.321**

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld:	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7 Volksgezondheid en milieu															
7.1 Volksgezondheid	4.425	-520	3.905	4.329	-390	3.939	4.331	-274	4.057	3.476	0	3.476	3.505	0	3.505
7.2 Riolering	4.573	-6.213	-1.640	4.879	-6.361	-1.482	5.007	-6.513	-1.506	5.093	-6.607	-1.514	5.296	-6.853	-1.557
7.3 Afval	7.366	-9.604	-2.238	7.728	-9.932	-2.204	7.737	-9.940	-2.203	7.735	-9.937	-2.202	7.720	-9.920	-2.200
7.4 Milieubeheer	2.915	-165	2.750	3.392	-1.228	2.164	3.361	-1.228	2.133	3.338	-1.228	2.110	3.338	-1.228	2.110
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	600	-272	328	743	-272	471	692	-272	420	692	-272	420	692	-272	420
Totaal 7 - Volksgezondheid en milieu	**19.879**	**-16.774**	**3.105**	**21.071**	**-18.183**	**2.888**	**21.128**	**-18.227**	**2.901**	**20.334**	**-18.044**	**2.290**	**20.551**	**-18.273**	**2.278**
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing															
8.1 Ruimte en leefomgeving	4.045	-677	3.368	4.785	-486	4.299	5.064	-385	4.679	4.743	-417	4.326	4.702	-240	4.462
8.2 Grondexpl. (Niet-bedrijven-terreinen)	367	-371	-4	68	-68	0	1.808	-1.808	0	528	-528	0	2.083	-2.083	0
8.3 Wonen en bouwen	2.778	-1.618	1.160	2.444	-1.618	826	2.443	-1.640	803	2.100	-1.610	490	2.099	-1.610	489
Totaal 8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	**7.190**	**-2.666**	**4.524**	**7.297**	**-2.172**	**5.125**	**9.315**	**-3.833**	**5.482**	**7.371**	**-2.555**	**4.816**	**8.884**	**-3.933**	**4.951**
Totaal taakvelden	**300.216**	**-300.216**	**0**	**268.680**	**-268.680**	**0**	**262.532**	**-262.532**	**0**	**261.512**	**-261.512**	**0**	**267.789**	**-267.789**	**0**

5.2.3 Aanmerkelijke verschillen begroting 2025 –2024

In dit overzicht worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 weergegeven en toegelicht.

Programma (bedragen x € 1.000)	Lasten / baten	MJB 2024	MJB 2025	Verschil
0 Bestuur en ondersteuning	Lasten	44.729	47.785	-3.056
	Baten	-180.652	-189.024	8.372
	Resultaat voor bestemming	-135.923	-141.239	5.316
	Storting in reserves	26.592	4.028	22.564
	Onttrekking uit reserves	-34.531	-8.391	-26.140
	Mutatie reserves	-7.939	-4.363	-3.576
Saldo (excl. resultaat)		**-143.862**	**-145.602**	**1.740**
1 Veiligheid	Lasten	11.683	13.758	-2.074
	Baten	-1.042	-1.214	172
Saldo	**Resultaat voor bestemming**	**10.642**	**12.544**	**-1.902**
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Lasten	13.838	14.725	-887
	Baten	-2.243	-2.261	18
Saldo	**Resultaat voor bestemming**	**11.595**	**12.464**	**-869**
3 Economie	Lasten	5.239	5.158	82
	Baten	-2.289	-2.496	206
Saldo	**Resultaat voor bestemming**	**2.950**	**2.662**	**288**
4 Onderwijs	Lasten	11.947	10.616	1.331
	Baten	-4.924	-3.745	-1.180
Saldo	**Resultaat voor bestemming**	**7.023**	**6.871**	**151**
5 Sport, cultuur en recreatie	Lasten	22.493	22.091	402
	Baten	-2.132	- 2.823	691
Saldo	**Resultaat voor bestemming**	**20.361**	**19.268**	**1.093**

Programma (bedragen x € 1.000)	Lasten / baten	MJB 2024	MJB 2025	Verschil
6 Sociaal Domein	Lasten	136.013	120.803	15.210
	Baten	-52.962	-38.370	14.592
Saldo	**Resultaat voor bestemming**	**83.051**	**82.434**	**617**
7 Volksgezondheid en milieu	Lasten	19.878	21.071	-1.193
	Baten	-16.774	-18.183	1.409
Saldo	**Resultaat voor bestemming**	**3.105**	**2.888**	**217**
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	Lasten	7.190	7.297	-107
	Baten	-2.666	-2.173	-494
Saldo	**Resultaat voor bestemming**	**4.524**	**5.124**	**-600**
Totaal		**-613**	**-1.347**	**734**
Toelichting aanmerkelijke verschillen 2025-2024 (-/- = minder baten en/of lasten)		**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Er zijn in 2025 minder lasten en baten begroot binnen het taakveld samenkracht en burgerparticipatie. Dit komt met name doordat de lasten en baten m.b.t. opvang ontheemden pas worden begroot nadat de beschikking ontvangen is vanuit het Rijk.		7.590	-8.156	-566
In 2025 zijn minder lasten en baten begroot vanuit specifieke uitkeringen. Deze worden pas opgenomen in de begroting wanneer de beschikkingen van het Rijk ontvangen zijn.		8.530	-8.530	0
In 2025 zijn meer lasten begroot op veiligheid als gevolg van een stijging van de gemeentelijke bijdrage aan de veiligheidsregio Limburg Noord.		-2.074	0	-2.074
In 2025 zijn meer baten begroot vanuit het gemeentefonds.		0	7.518	7.518
In 2024 is er meer gestort in reserves (o.a. jaarrekeningresultaat 2023).		0	22.564	22.564
In 2024 is er meer onttrokken uit reserves (o.a. vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2023).		-26.140	0	-26.140
Overig		0	-568	-568
Totaal		**-12.094**	**12.828**	**734**

5.2.4 Incidentele lasten en baten

Bij de aanpassing van de Gemeentewet en Provinciewet in 2013 is meer nadrukkelijk benoemd, dat in de begroting structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten. Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht is belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In het algemeen geldt dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn dus de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering. Het BBV geeft geen scherpe definitie wat incidenteel of structureel is en laat ruimte aan de decentrale overheden omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden (principle based). Dit kan tot verschillende interpretaties leiden tussen gemeenten onderling en de gemeente en de toezichthouder. Om deze discussies te beperken hebben de gezamenlijke provincies een handreiking verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd. Op basis van deze handreiking is het overzicht van incidentele baten en lasten samengesteld. De incidentele lasten en baten groter dan € 50.000 per programma worden toegelicht.

Incidentele lasten en baten per programma (bedragen x € 1.000)	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028
0 Bestuur en ondersteuning + algemene dekkingsmiddelen								
Eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen Betreft een reserve (planmatig) eigenaars-onderhoud gemeentelijke gebouwen (ontstaan uit vrijval onderhoudsvoorziening jaarrekening 2023). Hiermee wordt het inhalen van uitgesteld onderhoud gefinancierd. Dit betreft een eenmalige inhaalslag over 3 jaren, die eindig is.	2.500	-2.500	1.500	-1.500	1.000	-1.000	-	-
Onttrekking algemene reserve Betreft de incidentele dekking uit de Algemene Reserve voor de onderdelen; Kiezen voor Kansen, Limburg Centraal, Kadernota beheer basiskwaliteit plus en erfgoedvisie.	-	- 4.441	-	-3.826	-	-	-	-
	2.500	**-6.941**	**1.500**	**-5.326**	**1.000**	**-1.000**	**-**	**-**

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028
Programma 1. Veiligheid								
Er zijn geen incidentele lasten en baten > € 50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat								
Kadernota beheer basiskwaliteit plus De verhoging van de exploitatie voor het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus is, uitgezonderd het deel dat hoort bij Basiskwaliteit, een beleidskeuze omdat het meer is dan het minimaal verantwoorde beheer. Er wordt vanuit een gewenste verhoging van de onderhoudskwaliteit in de woongebieden voor de periode 2024 tot en met 2026 over gegaan naar het onderhoudsscenario's Basiskwaliteit Plus, waarna het onderhoudsscenario Basiskwaliteit weer leidend wordt.	476	-	476	-	-	-	-	-
	476	-	**476**	-	-	-	-	-
Programma 3. Economie								
Er zijn geen incidentele lasten en baten > € 50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 4. Onderwijs								
Kiezen voor kansen Het programma kiezen voor kansen is gericht op incidentele maatregelen binnen het sociaal domein en onderwijs. Dit programma is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2023. De investeringen zijn gericht op het terugbrengen van de maatwerkvoorzieningen en er is sprake van een einddatum, namelijk 2026. Financiering vindt plaats uit de algemene reserve en incidentele middelen jeugd.	1.430	-	1.355	-	-	-	-	-
	1.430	-	**1.355**	-	-	-	-	-
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie								
Gebruikersonderhoud sportaccommodaties Betreft een reserve (planmatig) gebruikers-onderhoud gemeentelijke sportaccommodaties (ontstaan uit vrijval onderhoudsvoorziening jaarrekening 2023). Hiermee wordt het inhalen van uitgesteld onderhoud gefinancierd. Dit betreft een eenmalige inhaalslag over 3 jaren, die eindig is.	75	-75	150	-150	-150	-150	-	-
Erfgoedvisie (archief en digitalisering) Middels het raadsvoorstel Erfgoedvisie zijn er incidenteel (voor 2024 en 2025) middelen beschikbaar gesteld uit de Algemene Reserve voor een aanpassing aan het archiefdepot en de 1-mailige digitaliseringsslag te maken voor de Roermondse collectie.	100	-	-	-	-	-	-	-
	175	**-75**	**150**	**-150**	**-150**	**-150**	**-**	**-**

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028
Programma 6. Sociaal Domein								
Kiezen voor kansen Het programma kiezen voor kansen is gericht op incidentele maatregelen binnen het sociaal domein en onderwijs. Dit programma is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2023. De investeringen zijn gericht op het terugbrengen van de maatwerkvoorzieningen en er is sprake van een einddatum, namelijk 2026. Financiering vindt plaats uit de algemene reserve en incidentele middelen jeugd.	2.010	-	1.570	-	-	-	-	-
	2.010	**-**	**1.570**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Programma 7. Volksgezondheid en mileu								
Er zijn geen incidentele lasten en baten > € 50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing								
Grondexploitatie Roerdelta Dit betreft de grondexploitatie Roerdelta fase 2. Het totaal van de lasten en het totaal van de baten grondexploitatie dient in het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen te worden. De mutatie met de balanspost voorraden, is afzonderlijk opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.	448	-	125	-1.700	110	-440	104	-2.000
Mutatie balanspost voorraden Met deze mutatie wordt het saldo € 0 gerealiseerd in de grondexploitatie. Deze wordt afzonderlijk opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.	-380	-68	1.683	-108	418	-88	1.979	-83
Limburg centraal / Grootschalige woningbouw OV Dit betreft incidentele voorbereidingskosten voor het opstellen van plannen en uitvoeren van onderzoek op het gebied van grootschalige woningbouw nabij OV locaties. Dit wordt uitgevoerd in samenwerking met Rijk en Provincie. Einddatum hiervoor betreft 31-12-2026. Financiering komt uit de Algemene Reserve.	425	-	425	-	-	-	-	-
	493	**-68**	**2.233**	**-1.808**	**528**	**-528**	**2.083**	**-2.083**
Saldo incidentele lasten en baten	**7.084**	**-7.084**	**7.284**	**-7.284**	**1.678**	**-1.678**	**2.083**	**-2.083**

5.2.5 Recapitulatie begrotingsevenwicht

Recapitulatie begrotingsevenwicht (bedragen x € 1.000)	2025 totaal	Inciden-reel	Structu-teel	2026 totaal	Inciden-teel	Structu-reel	2027 totaal	Inciden-reel	Structu-teel	2028 totaal	Inciden-teel	Structu-reel
0 Bestuur en ondersteuning (excl. overzichten, reserves)	11.178	2.500	8.678	9.990	1.500	8.490	9.465	1.000	8.465	8.441	0	8.441
1 Veiligheid	13.758	0	13.758	13.588	0	13.588	13.464	0	13.464	13.344	0	13.344
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	14.725	476	14.249	15.520	476	15.044	15.905	0	15.905	16.419	0	16.419
3 Economie	5.158	0	5.158	5.190	0	5.190	4.703	0	4.703	4.703	0	4.703
4 Onderwijs	10.616	1.430	9.186	10.840	1.355	9.485	9.977	0	9.977	10.484	0	10.484
5 Sport, cultuur en recreatie	22.091	175	21.916	21.688	150	21.538	21.449	150	21.299	21.418	0	21.418
6 Sociaal domein	120.803	2.010	118.793	114.178	1.570	112.608	111.572	0	111.572	111.254	0	111.254
7 Volksgezondheid en milieu	21.071	0	21.071	21.128	0	21.128	20.334	0	20.334	20.551	0	20.551
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	7.297	493	6.804	9.315	2.233	7.082	7.370	528	6.842	8.883	2.083	6.800
Totaal lasten programma's	**226.697**	**7.084**	**219.613**	**221.437**	**7.284**	**214.153**	**214.239**	**1.678**	**212.561**	**215.497**	**2.083**	**213.414**
0 Bestuur en ondersteuning (excl. overzichten, reserves)	-2.664	0	-2.664	-2.664	0	-2.664	-2.664	0	-2.664	-2.664	0	-2.664
1 Veiligheid	-1.214	0	-1.214	-1.228	0	-1.228	-1.228	0	-1.228	-1.228	0	-1.228
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-2.261	0	-2.261	-2.278	0	-2.278	-2.278	0	-2.278	-2.278	0	-2.278
3 Economie	-2.496	0	-2.496	-2.559	0	-2.559	-2.715	0	-2.715	-2.715	0	-2.715
4 Onderwijs	-3.745	0	-3.745	-3.545	0	-3.545	-3.545	0	-3.545	-3.545	0	-3.545
5 Sport, cultuur en recreatie	-2.823	-75	-2.748	-2.648	-150	-2.498	-2.609	-150	-2.459	-2.609	0	-2.609
6 Sociaal domein	-38.370	0	-38.370	-37.546	0	-37.546	-36.976	0	-36.976	-36.936	0	-36.936
7 Volksgezondheid en milieu	-18.183	0	-18.183	-18.226	0	-18.226	-18.044	0	-18.044	-18.274	0	-18.274
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-2.173	-68	-2.105	-3.833	-1.808	-2.025	-2.554	-528	-2.026	-3.933	-2.083	-1.850
Totaal baten programma's	**-73.929**	**-143**	**-73.786**	**-74.527**	**-1.958**	**-72.569**	**-72.613**	**-678**	**-71.935**	**-74.182**	**-2.083**	**-72.099**
Saldo van baten en lasten programma's	**152.768**	**6.941**	**145.827**	**146.910**	**5.326**	**141.584**	**141.626**	**1.000**	**140.626**	**141.315**	**0**	**141.315**

Recapitulatie begrotingsevenwicht (bedragen x € 1.000)	2025 totaal	Inciden-reel	Structu-teel	2026 totaal	Inciden-teel	Structu-reel	2027 totaal	Inciden-reel	Structu-teel	2028 totaal	Inciden-teel	Structu-reel
Lasten algemene dekkingsmiddelen	1.432	0	1.432	2.045	0	2.045	2.525	0	2.525	2.872	0	2.872
Lasten overhead	35.089	0	35.089	35.021	0	35.021	34.883	0	34.883	35.024	0	35.024
Lasten vennootschapsbelasting	83	0	83	83	0	83	83	0	83	83	0	83
Lasten overig en onvoorzien	5	0	5	3.749	0	3.749	8.658	0	8.658	13.291	0	13.293
Totaal lasten overzichten	**36.609**	**0**	**36.609**	**40.898**	**0**	**40.898**	**46.149**	**0**	**46.149**	**51.270**	**0**	**51.272**
Baten algemene dekkingsmiddelen	-185.940	0	-185.940	-180.084	0	-180.084	-186.559	0	-186.559	-192.419	0	-192.419
Baten overhead	-420	0	-420	-420	0	-420	-420	0	-420	-420	0	-420
Baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten overig en onvoorzien	-1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten overzichten	**-186.361**	**0**	**-186.361**	**-180.504**	**0**	**-180.504**	**-186.979**	**0**	**-186.979**	**-192.839**	**0**	**-192.839**
Saldo van de overzichten	**-149.752**	**0**	**-149.752**	**-139.606**	**0**	**-139.606**	**-140.830**	**0**	**-140.830**	**-141.569**	**0**	**-141.567**
Totaal saldo van baten en lasten van de programma's en overzichten	**3.016**	**6.941**	**-3.925**	**7.304**	**5.326**	**1.978**	**796**	**1.000**	**-204**	**-254**	**0**	**-252**
Stortingen in reserves	4.028	0	4.028	191	0	191	297	0	297	158	0	158
Onttrekkingen uit reserves	-8.391	-6.941	-1.450	-6.492	-5.326	-1.166	-1.919	-1.000	-919	-769	0	-769
Saldo van reserves	**-4.363**	**-6.941**	**2.578**	**-6.301**	**-5.326**	**-975**	**-1.622**	**-1.000**	**-622**	**-611**	**0**	**-611**
Geraamd resultaat	**-1.347**	**0**	**-1.347**	**1.003**	**0**	**1.003**	**-826**	**0**	**-826**	**-865**	**0**	**-863**
Totaal structurele lasten			260.250			255.242			259.007			264.844
Totaal structurele baten			-261.597			-254.239			-259.833			-265.707
Structurele baten – structurele lasten			**-1.347**			**1.003**			**-826**			**-863**

5.3

Uiteenzetting financiële positie en toelichting

5.3.1 Geprognotiseerde begin- en eindbalans

Omschrijving	Realisatie	Prognose 31-12				
(bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
Vaste activa:						
(Im)Materiele vaste activa	187.553	218.366	267.986	313.906	332.619	346.636
Financiële vaste activa:						
• Kapitaalverstrekkingen	1.249	1.249	1.249	1.249	1.249	1.249
• Leningen	6.682	6.608	5.325	5.256	5.187	5.118
• Uitzettingen > 1 jaar	6	6	6	6	6	6
Totaal vaste activa	**195.490**	**226.230**	**274.566**	**320.417**	**339.062**	**353.010**
Vlottende activa:						
Voorraden:						
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.599	3.591	4.060	2.492	2.171	285
• Gereed product en handelsgoederen	442	442	442	442	442	442
Uitzettingen <1 jaar	53.784	53.784	53.784	53.784	53.784	53.784
Liquide middelen	4.285	4.285	4.285	4.285	4.285	4.285
Overlopende activa	10.760	10.760	10.760	10.760	10.760	10.760
Totaal vlottende activa	**72.870**	**72.862**	**73.331**	**71.763**	**71.442**	**69.556**
Totaal activa	**268.360**	**299.092**	**347.894**	**392.180**	**410.504**	**422.566**
Passiva						
Vaste passiva:						
Eigen vermogen:	106.581	99.255	96.240	88.938	88.142	88.395
Voorzieningen	11.680	12.021	12.360	12.698	13.036	13.374
Langlopende leningen	87.935	77.496	104.257	142.302	158.855	165.374
Totaal vaste passiva	**206.197**	**188.772**	**212.857**	**243.938**	**260.033**	**267.143**
Vlottende passiva:						
Vlottende schulden	6.684	54.841	79.651	92.763	94.992	99.944
Overige vlottende passiva	55.479	55.479	55.479	55.479	55.479	55.479
Totaal vlottende passiva	**62.160**	**110.320**	**135.040**	**148.242**	**150.471**	**155.423**
Totaal passiva	**268.360**	**299.092**	**347.897**	**392.180**	**410.504**	**422.566**

5.3.2 EMU-saldo

Omschrijving (bedragen x € 1.000)			Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1	+	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-7.327	-3.014	-7.304	-796	254
2	-/-	Mutatie (im)materiële vaste activa.	30.813	49.620	45.920	18.714	14.017
3	+	Mutatie voorzieningen.	341	339	338	338	338
4	-/-	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie).	-8	469	-1.568	-321	-1.886
5	-/-	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa.	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			**-37.791**	**-52.764**	**-51.318**	**-18.851**	**-11.539**

5.3.3 Investeringsplanning 2025-2028

Programma (bedragen x € 1.000)	Taakveld		Categorie*	Prognose Uitgaven			
				2025	2026	2027	2028
0. Bestuur en ondersteuning	0.4 Overhead	ICT	1	65	65	65	65
		Kantoorinrichting en interieur	1	1.045	750	400	760
		Vastgoed	1	2.000	1.800	1.800	1.800
Totaal programma 0. Bestuur en ondersteuning				**3.110**	**2.615**	**2.265**	**2.625**
1. Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	ICT	1	135	60	60	60
Totaal programma 1. Veiligheid				**135**	**60**	**60**	**60**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1 Verkeer en vervoer	Kunstwerken	2	320	320	220	220
		Verhardingen	2	14.016	18.902	3.005	2.068
		Verkeersmaatregelen	2	1.119	2.579	1.508	1.322
		Verlichting	2	365	565	565	240
	2.2 Parkeren	Elektra	1	112	98	106	106
	2.4 Economische haven en waterwegen	Parkeergarages	2	231	0	0	0
		Elektra	1	0	350	0	0
Totaal programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat				**16.163**	**22.814**	**5.404**	**3.956**
4. Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	Schoolgebouwen	1	15.900	16.500	16.473	17.914
Totaal programma 4. Onderwijs				**15.900**	**16.500**	**16.473**	**17.914**
5. Sport, cultuur en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Sportaccommodaties	1	1.407	978	178	645
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openbaar groen	2	601	1.029	880	848
		Spelen	1	434	434	303	300
Totaal programma 5 Goede leefomgeving				**2.442**	**2.441**	**1.361**	**1.793**
6. Sociaal Domein	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	WMO hulpmiddelen	1	650	650	650	650
Totaal programma 6. Sociaal Domein				**650**	**650**	**650**	**650**
7. Volksgezondheid en milieu	7.2 Riolering	Aanleg en onderhoud riolering	3	7.474	3.980	2.734	1.445
Totaal programma 7. Volksgezondheid en milieu				**7.474**	**3.980**	**2.734**	**1.445**
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.1 Ruimte en leefomgeving	Verhardingen	1	2.175	2.175	0	0
Totaal programma 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing				**2.175**	**2.175**	**0**	**0**
Totaal				**48.049**	**51.235**	**28.947**	**28.443**

* *1. Investeringen met economisch nut*
2. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut
3. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
4. Financiele vaste activa

5.3.4 Verstrekte geldleningen

Verstrekte geldleningen (bedragen x € 1.000)														
Nr.	Geld-nemer	Looptijd in jaren	Aflossing	Betaal-datum	Initiële hoofdsom	Afgelost	Saldo per 1/1/2025	Nieuw in 2025	Rente-%	Rente-bedrag 2025	Aflossing in 2025	Aflossing t/m 2025	Totaal rente & aflossing	Prognose saldo 31/12/'25
Verstrekte leningen woningcorporaties														
168	WSR	10	LIN	1-nov	436	218	218	0	0,000%	0	44	262	44	174
Totaal leningen woningcorporaties					**436**	**218**	**218**	**0**		**0**	**44**	**262**	**44**	**174**
Verstrekte leningen overige														
72	Stations-park BV	15	FIX	1-jan	1.214	0	1.214	0	4,700%	57	1.214	1.214	1.271	0
2301	Groen en Doen	10	FIX	31-dec	250	0	225	0	3,850%	34	25	25	59	200
Startersleningen					0	0	2.723	0	-	0	0	0	0	2.723
Zon op je dak					0	0	2.226	0	-	0	0	0	0	2.226
Totaal leningen overige					**1.464**	**0**	**6.388**	**0**	**0**	**91**	**1.239**	**1.239**	**1.330**	**5.149**
Totaal verstrekte geldleningen					**1.900**	**218**	**6.606**	**0**	**-**	**91**	**1.283**	**1.501**	**1.374**	**5.323**

5.3.5 Exploitatieovereenkomsten en gronden

Grondexploitatie Roerdelta fase 2

Gemeentelijke grond-exploitaties (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 1-1-'24	Mutatie 2024	Boek-waarde 31-12-'24	Mutatie 2025	Boek-waarde 31-12-'25	Mutatie 2026	Boek-waarde 31-12-'26	Mutatie 2027	Boek-waarde 31-12-'27	Mutatie 2028	Boek-waarde 31-12-'28
Roerdelta fase 2	3.599	-8	3.591	469	4.060	-1.568	2.492	2.492	2.171	-1.886	285

Exploitatieovereenkomsten

Exploitatieovereenkomsten: (bedragen x € 1.000)	Exploitatie-bijdrage	Gerealiseerd 1 jan 2024	Nog te realiseren 1 jan 2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jazz City	508	424	84	31	-	53	-	-	-
Zuidelijke stadsrandzone	1.405	1.374	31	15	16	-	-	-	-
Neeldervelt	300	295	5	5	-	-	-	-	-
Melickerveld	920	-	920	116	116	116	116	116	340
Bedrijventerrein Oosttangent	509	338	171	43	43	43	42	-	-
Roerdelta Fase 2	188	10	178	5	71	6	96	-	-
Parkwijk 't Ham	224	197	27	27	-	-	-	-	-
Peelveldlaan 60 Swalmen	112	43	69	66	3	-	-	-	-
Clauslaan Maasniel	23	22	1	1	-	-	-	-	-
Eiermijn	61	41	20	20	-	-	-	-	-
Groeneweg Herten	57	38	19	19	-	-	-	-	-
De Kemp	278	43	235	70	70	70	25	-	-
Rooswinkel	73	23	50	12	12	13	13	-	-
Van Heutszstraat	12	8	4	4	-	-	-	-	-
Schepen van Hertefeltstraat	67	39	28	28	-	-	-	-	-
Latiers-Braam	50	32	18	18	-	-	-	-	-
Asenray Oost (Ruimte voor Ruimte)	397	188	209	93	93	23	-	-	-
Blokker herontwikkeling	15	5	10	5	5	-	-	-	-
Weerstand - voormalig Philipsterrein	1.091	-	1.091	109	109	109	109	109	546
Totaal:	**6.290**	**3.120**	**3.170**	**687**	**538**	**433**	**401**	**225**	**886**
Bijdrage ambtelijke kosten	1.928	914	1.014	298	189	178	105	67	177
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen	4.362	2.206	2.156	389	349	255	296	158	709

5.3.6 Reserves

Reserves (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/11	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 31/12
	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2028
1. Algemene reserve																
Vrij beschikbaar deel Algemene Reserve	47.143	26.374	41.597	31.920	0	3.912	28.008	0	3.350	24.658	0	0	24.658	0	0	24.658
Minimumpositie Algemene Reserve	5.480	0	0	5.480	0	0	5.480	0	0	5.480	0	0	5.480	0	0	5.480
Claim Sociaal Domein	5.100	0	0	5.100	0	0	5.100	0	0	5.100	0	0	5.100	0	0	5.100
Geraamd resultaat boekjaar	0	613	0	613	1.347	0	1.960	0	1.003	957	825	0	1.782	863	0	2.645
Totaal algemene reserve	**57.723**	**26.987**	**41.597**	**43.113**	**1.347**	**3.912**	**40.548**	**0**	**4.353**	**36.195**	**825**	**0**	**37.020**	**863**	**0**	**37.883**
2. Bestemmingsreserves per Cluster:																
Cluster Wijkontwikkeling																
Wijkontwikkelingsplannen	2.032	0	48	1.984	0	57	1.927	0	57	1.870	0	57	1.813	0	57	1.756
Aanpak duurz.verb.Donderberg	204	0	0	204	0	0	204	0	0	204	0	0	204	0	0	204
Nevenvestiging Donderberg	0	0	0	0	500	0	500	0	0	500	0	0	500	0	0	500
Totaal	**2.236**	**0**	**48**	**2.188**	**500**	**57**	**2.631**	**0**	**57**	**2.574**	**0**	**57**	**2.517**	**0**	**57**	**2.460**
Cluster Sociaal Domein																
Bovenreg. Taken rijk herv.agenda jeugd	0	5.934	0	5.934	3.243	0	9.177	0	0	9.177	0	0	9.177	0	0	9.177
Continuiteitsplan Mutsaersstichting	0	1.182	1.128	54	0	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bekostiging opvang ontheemden	0	3.000	105	2.895	0	605	2.290	0	494	1.796	0	0	1.796	0	0	1.796
Totaal	**0**	**10.116**	**1.233**	**8.883**	**3.243**	**659**	**11.467**	**0**	**494**	**10.973**	**0**	**0**	**10.973**	**0**	**0**	**10.973**
Cluster Rijksregelingen																
Decentralisatie uitkeringen circulaire	89	0	44	45	0	0	45	0	0	45	0	0	45	0	0	45
Totaal	**89**	**0**	**44**	**45**	**0**	**0**	**45**	**0**	**0**	**45**	**0**	**0**	**45**	**0**	**0**	**45**
Cluster Claims < 500.000																
Claims < 500.000	581	420	250	751	0	148	603	0	48	555	0	49	506	0	49	457
Totaal	**581**	**420**	**250**	**751**	**0**	**148**	**603**	**0**	**48**	**555**	**0**	**49**	**506**	**0**	**49**	**457**

Reserves (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/11	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 31/12
	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2028
Cluster Economie																
Vitale Stad	146	0	2	144	0	2	142	0	2	140	0	2	138	0	2	136
Kwaliteitsimpuls	550	167	0	717	0	0	717	0	0	717	0	0	717	0	0	717
Expl. Tekort herontw. Centrumkwartier	0	10.000	0	10.000	0	0	10.000	0	0	10.000	0	0	10.000	0	0	10.000
Regiodeal	0	2.504	0	2.504	0	0	2.504	0	0	2.504	0	0	2.504	0	0	2.504
Totaal	**696**	**12.671**	**2**	**13.365**	**0**	**2**	**13.363**	**0**	**2**	**13.361**	**0**	**2**	**13.359**	**0**	**2**	**13.357**
Cluster Planontwikkeling																
Gebiedsontwikkeling	1.918	390	1.479	829	285	0	1.114	191	0	1.305	297	0	1.602	158	0	1.760
Totaal	**1.918**	**390**	**1.479**	**829**	**285**	**0**	**1.114**	**191**	**0**	**1.305**	**297**	**0**	**1.602**	**158**	**0**	**1.760**
Cluster Natuurontwikkeling																
Natuurontwikkeling Groen v. Groen	73	0	0	73	0	0	73	0	0	73	0	0	73	0	0	73
Bos- en natuurbeheer	175	0	0	175	0	0	175	0	0	175	0	0	175	0	0	175
Totaal	**248**	**0**	**0**	**248**	**0**	**0**	**248**	**0**	**0**	**248**	**0**	**0**	**248**	**0**	**0**	**248**
Cluster Bedrijfsvoering																
Reserve bedrijfsvoering	228	0	0	228	0	139	89	0	89	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**228**	**0**	**0**	**228**	**0**	**139**	**89**	**0**	**89**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking exploitatielasten																
ECI	32	0	0	32	0	0	32	0	0	32	0	0	32	0	0	32
Kapitaalslasten	9.882	7.491	88	17.285	0	279	17.006	0	321	16.685	0	660	16.025	0	660	15.365
Coronafonds	595	0	0	595	0	0	595	0	0	595	0	0	595	0	0	595
Energie-armoede	600	0	135	465	0	0	465	0	0	465	0	0	465	0	0	465
Onderhoud Basiskwaliteit Plus	0	1.437	479	958	0	479	479	0	479	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**11.109**	**8.928**	**702**	**19.335**	**0**	**758**	**18.577**	**0**	**800**	**17.777**	**0**	**660**	**17.117**	**0**	**660**	**16.457**

Reserves (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/11	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 31/12
	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2028
Budgetoverheveling																
Reserve budgetoverheveling	2.434	0	2.294	140	0	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**2.434**	**0**	**2.294**	**140**	**0**	**140**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Regionale middelen																
Regionale middelen arbeidsmarktregio	2.947	318	2.426	839	0	0	839	0	0	839	0	0	839	0	0	839
Totaal	**2.947**	**318**	**2.426**	**839**	**0**	**0**	**839**	**0**	**0**	**839**	**0**	**0**	**839**	**0**	**0**	**839**
Cluster Maatschappelijk Vastgoed																
Eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen	0	8.582	0	8.582	0	2.500	6.082	0	1.500	4.582	0	1.000	3.582	0	0	3.582
Gebruikersonderhoud gem. sportaccommodaties	0	709	0	709	0	75	634	0	150	484	0	150	334	0	0	334
Totaal	**0**	**9.291**	**0**	**9.291**	**0**	**2.575**	**6.716**	**0**	**1.650**	**5.066**	**0**	**1.150**	**3.916**	**0**	**0**	**3.916**
Totaal bestemmingsreserves	**22.486**	**42.134**	**8.478**	**56.142**	**4.028**	**4.478**	**55.692**	**191**	**3.140**	**52.743**	**297**	**1.918**	**51.122**	**158**	**768**	**50.512**
Totaal reserves	**80.209**	**69.121**	**50.075**	**99.255**	**5.375**	**8.390**	**96.240**	**191**	**7.493**	**88.938**	**1.122**	**1.918**	**88.142**	**1.021**	**768**	**88.395**

5.3.7 Voorzieningen

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/1	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 1/11	Ver-meerd.	Ver-mind.	Stand 31/12
	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2028
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44.1a en 1b)																
Verlof	3.639	0	0	3.639	0	0	3.639	0	0	3.639	0	0	3.639	0	0	3.639
Wethouders pensioenen	2.016	0	105	1.911	0	105	1.806	0	105	1.701	0	105	1.596	0	105	1.491
Weth.pensioenen (actieven)	1.799	0	0	1.799	0	0	1.799	0	0	1.799	0	0	1.799	0	0	1.799
Wachtgeld wethouders	67	0	0	67	0	0	67	0	0	67	0	0	67	0	0	67
Vaststellingsovereenkomst personeel	119	0	0	119	0	0	119	0	0	119	0	0	119	0	0	119
Sportparklaan 9	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14
Bob Boumanstraat	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4
Oolder Veste	43	0	0	43	0	0	43	0	0	43	0	0	43	0	0	43
Voorziening RVU	292	0	0	292	0	0	292	0	0	292	0	0	292	0	0	292
Totaal voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's	**7.993**	**0**	**105**	**7.888**	**0**	**105**	**7.783**	**0**	**105**	**7.678**	**0**	**105**	**7.573**	**0**	**105**	**7.468**
Voorzieningen ter egalisering van kosten (BBV art 44.1c)																
Onderhoud oppervlakte wateren	310	447	0	757	447	0	1.204	447	0	1.651	447	0	2.098	447	0	2.545
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten (BBV art 44.1c)	**310**	**447**	**0**	**757**	**447**	**0**	**1.204**	**447**	**0**	**1.651**	**447**	**0**	**2.098**	**447**	**0**	**2.545**
Middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art 44.2)																
Probleemjongeren (legaat)	91	0	0	91	0	0	91	0	0	91	0	0	91	0	0	91
Riolering	2.929	0	1	2.928	0	3	2.925	0	4	2.921	0	4	2.917	0	4	2.913
Afvalverwijdering en verwerking	357	0	0	357	0	0	357	0	0	357	0	0	357	0	0	357
Totaal middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	**3.377**	**0**	**1**	**3.376**	**0**	**3**	**3.373**	**0**	**4**	**3.369**	**0**	**4**	**3.365**	**0**	**4**	**3.361**
Totaal	**11.680**	**447**	**106**	**12.021**	**447**	**108**	**12.360**	**447**	**109**	**12.698**	**447**	**109**	**13.036**	**447**	**109**	**13.374**

5.3.8 Opgenomen geldleningen

Opgenomen geldleningen (bedragen x € 1.000)													
Nr.	Looptijd in jaren	Aflossing	Betaal-datum	Initiële hoofdsom	Afgelost	Saldo per 1/1/25	Nieuw in 2025	Rente %	Rente bedrag 2025	Aflossing in 2025	Aflossing tm 2025	Totaal rente & aflossing	Prognose Saldo per 31/12/25
80	14	DYN	28-sep	5.000	3.000	2.000	80	2,900%	58	1.000	4.000	1.058	1.000
81	15	DYN	27-dec	5.000	2.000	3.000	81	2,890%	87	1.000	3.000	1.087	2.000
83	14	LIN	02-feb	13.035	8.380	4.655	83	2,590%	121	931	9.311	1.052	3.724
84	16	LIN	02-feb	7.650	4.303	3.347	84	2,200%	74	478	4.781	552	2.869
85	15	LIN	28-jan	13.760	8.256	5.504	85	2,840%	156	917	9.173	1.073	4.587
86	12	LIN	15-apr	11.000	8.250	2.750	86	2,090%	57	917	9.167	974	1.833
87	20	LIN	01-nov	18.000	7.200	10.800	87	2,650%	286	900	8.100	1.186	9.900
88	12	DYN	15-jan	5.000	0	5.000	88	0,940%	47	500	500	547	4.500
91	12	DYN	15-feb	6.000	0	6.000	91	1,170%	70	1.000	1.000	1.070	5.000
92	10	LIN	01-okt	434	217	217	92	-0,050%	0	43	260	43	174
93	15	DYN	30-jun	15.000	0	15.000	93	0,380%	57	1.500	1.500	1.557	13.500
94	16	DYN	13-aug	15.000	0	15.000	94	0,295%	44	0	0	44	15.000
95	15	ANN	22-sep	2.300	254	2.046	95	2,845%	58	132	386	190	1.914
96	15	ANN	13-jan	2.300	124	2.176	96	2,994%	65	127	251	192	2.049
Totaal opgenomen geldleningen				**119.479**	**41.984**	**77.495**	**-**		**1.180**	**9.445**	**51.429**	**10.626**	**68.050**

Colofon

Uitgave
Gemeente Roermond

Datum
1 oktober 2024

Vormgeving
Luc Jansen - Ask for Graphics

Informatie
Gemeente Roermond

Bezoekadres
Kazerneplein 7
6041 TG Roermond
tel: 14 0475
WhatsApp: 06-10465487

Postadres
Postbus 900
6040 AX Roermond

Stadhuis, Markt 31 | Postbus 900 | 6040 AX Roermond

www.roermond.nl